

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ЧЕЧОТКА Віктор Дмитрович

УДК 351:338.2

ДИСЕРТАЦІЯ

**ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ
РОЗВИТКОМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ТЕОРЕТИКО-
МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

281 «Публічне управління та адміністрування»

Подається на здобуття ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ В.Д. Чечотка

Науковий керівник:

Добрянська Наталія Валеріївна,

кандидат юридичних наук

Київ 2024

АНОТАЦІЯ

Чечотка В.Д. Трансформація системи публічного управління сталим розвитком в умовах глобалізації: теоретико-методологічний аспект. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». – Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, Київ, 2024.

У дисертації наведено вирішення важливого наукового завдання, що полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні трансформації системи публічного управління сталим розвитком в умовах глобалізації.

Проаналізовано сутність публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів. Виокремлено низку дослідницьких підходів концептуалізації сутності публічного управління сталим розвитком, що стосуються його розуміння як соціально-юридичного інституту, який забезпечує унормування процесів суспільної життєдіяльності. Систематизуються основні погляди на поняття публічне управління представлені у сучасний постмодерний період. Зокрема, публічне управління сталим розвитком розглядається як: діяльність; певний вид впливу у різних системах (біологічна, соціальна, технологічна тощо); вертикальні – «командно-підлеглі» відносини; цілеспрямований вплив на керований об'єкт. З метою забезпечення результативності розвитку публічного управління визначено, що характерною особливістю забезпечення трансформації публічного управління сталим розвитком виступає запровадження практики «оптимального планування», що стимулює актуалізацію діяльності органів публічної влади задля забезпечення результативності функціонування управлінської конструкції, яка б відповідала, як внутрішнім, так і зовнішнім інституційним вимогам. Сучасні глобальні тенденції сталого розвитку зумовлюють трансформацію поняття публічного управління сталим розвитком у напрямі посилення взаємодії між органами публічної влади,

громадськістю та комерційними структурами з метою забезпечення збалансованого соціального, економічного та екологічного розвитку.

Узагальнено тенденції трансформації публічного управління сталим розвитком в контексті надання якісних послуг, що сформувалися під впливом глобалізаційних змін, а саме: розширення сервісного потенціалу держави; результативність запровадження економічних та менеджеристських прийомів у сферу публічного управління, з метою підвищення якості сервісного потенціалу держави; децентралізацію та підвищення гнучкості функціонування інституційних структур органів публічної влади, що приводить до нових форм корпоративного управління; вироблення і дотримання єдиної шкали забезпечення результативності публічного управління, з урахуванням національної специфіки організації системи взаємодії держави та суспільства; зміни розвитку держави від «опікуна» до «держави-партнера», що розширює функціональну чутливість системи публічного управління, наближає її до громадянина.

Доведено, що особлива роль у процесі трансформації публічного управління сталим розвитком належить різним політичним та соціальним об'єднанням у сфері публічного управління, які створюються і функціонують виключно заради ефективності організації та здійснення публічної політики, ефективного надання якісних публічних послуг. Доцільність такого підходу обумовлена тим, що будь-яка людина, кожне об'єднання володіють «частиною» державної влади, беруть участь в управлінні державою, через що держава стає виразником всезагальної волі, інтересів всього суспільства у напрямі досягнення цілей сталого розвитку.

Удосконалено методологічні підходи трансформації системи публічного управління в сучасних умовах сталого розвитку (її структурна переорієнтація на виключне формування публічної політики у відповідності до специфіки розгортання соціально-економічних, політичних та геостратегічних процесів; запровадження оптимального планування; збільшення реєстру функцій діяльності органів публічної влади на які покладається забезпечення результативності прийняття та реалізації публічних рішень). В межах розроблення дослідницької методології з'ясування особливостей функціонування публічного управління

сталим розвитком особливу увагу приділено дослідженню позиції Др.Кетінга, згідно якої потрібно формувати систему інформації, підзвітності, показників та стимулів, які дозволяють локальному органу управління оцінити вигідність тих, чи інших рішень з точки зору результативності функціонування системи публічного управління загалом. У даному відношенні з метою забезпечення результативності розвитку публічного управління сталим розвитком, постає доцільність його методологічної й технологічної адаптації до зовнішніх умов об'єктивної реальності, зокрема відповідно до власних інституційних вимог, а також до вимог функціонування держави. У підтвердження цього однією із особливостей функціонування сучасної системи публічного управління сталим розвитком виступає її структурна переорієнтація на виключне формування публічної політики у відповідності до специфіки розгортання соціально-економічних, політичних та геостратегічних процесів. У зв'язку із цим однією із особливостей забезпечення трансформації публічного управління сталим розвитком все частіше виступає запровадження практики «оптимального планування», яка стимулює актуалізацію діяльності органів публічної влади задля забезпечення результативності функціонування управлінської конструкції, яка б відповідала, як внутрішнім, так і зовнішнім інституційним вимогам. Дотримуючись такої контекстної логіки у розробленні методології аналізу особливостей функціонування публічного управління сталим розвитком можна вважати, що більшість дослідників сучасності виходить із необхідності налагодження балансу політики та управлінського механізму, вказавши на шляхи досягнення відповідності між політичними цілями та інструментами управління (проектним, процесним, мережевим). У даному відношенні наголошується на розширенні функціональності системи публічного управління, шляхом збільшення реєстру функцій діяльності органів публічної влади на які покладається забезпечення результативності прийняття та реалізації публічних рішень.

Уточнено поняття держави як суб'єкта забезпечення системного розвитку публічного управління. Ідентифіковано основні умови, фактори та критерії

розширення суб'єктності держави. Виходячи із зміни особливостей реалізації функцій інститутів публічного управління, розкрито структурно-функціональну роль держави щодо забезпечення ефективності функціонування органів публічної влади, розвитку громадянського суспільства та сталості діяльності бізнес-середовища. Сучасна держава, будучи зорієнтованою на збереження своєї суб'єктності у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління демонструє своє прагнення на підвищення гнучкості, прозорості та оперативності у процесах прийняття публічних рішень та надання якісних публічних послуг.

На підставі актуалізації в особливий спосіб значення горизонтально-мережевої взаємодії сучасна система публічного управління закладає функціональні передумови для відновлення статусу держави як центрального актору з розробки та впровадження політичних рішень стосовно публічних справ, зокрема утверджується нова модель держави – координаційної держави, яка вбирає у себе прийоми мережевої взаємодії та міжсуб'єктної координації задля забезпечення результативності формування публічної політики та прийняття ефективних публічних рішень.

Розвинено сучасні уявлення про моделі розвитку публічного управління у постмодерний період у напрямі синтезу концептів нового публічного менеджменту та сталого управління. Зокрема, наголошено на таких головних концептах:

- модель «нового публічного управління» закладає відповідний стандарт на оновлення діяльності органів публічної влади у формі запровадження компонентів результативності виконання відповідних функцій, які покладаються на державу як інститут служіння суспільству. Дана модель демонструє достатньо гнучкий підхід до вирішення проблем забезпечення сталого суспільного розвитку, структурно перебудовуючи систему надання публічних послуг відповідно до інтеграції автономних можливостей громадян у практику діяльності органів публічної влади. Виходячи із цього функціональним зобов'язанням держави має виступати: розширення участі суспільства у процесах прийняття публічних рішень; пошук консенсусу при прийнятті рішень; стратегічне бачення; зворотний зв'язок;

ефективність при формуванні та реалізації публічної політики; зміцнення відповідальності всіх учасників процесу; прозорість; рівноправність; верховенство закону;

- запровадження моделі «належного публічного управління» у практику постмодерного адміністрування передбачає врахування політико-інституційних особливостей діяльності кожного із суб'єктів функціонування системи публічного управління на підставі чого уявляється можливим розробити модель ефективних управлінських структур, спроможних координувати свою діяльність на користь інтересів їх клієнтів;

- модель компетентнісного публічного управління передбачає запровадження нових нормативних принципів діяльності відповідних управлінських інституцій у публічній сфері, які б враховували неоднозначність відповідних адміністративних процесів, системні ускладнення при реалізації відповідних функцій держави та вимоги соціальної динаміки, якою пронизаний сучасний світ. Формування даної моделі передбачає структурування нових вимог які висуваються до діяльності відповідних інституцій задіяних у сфері формування публічної політики, організації та прийняття публічних рішень;

- запровадження «аналітичної моделі розвитку публічного управління» в сучасних постмодерних умовах забезпечує реалізацію інноваційних публічних рішень, спрямованих на вдосконалення загальноприйнятої бюрократичної практики виконання відповідних завдань.

Визначено та запропоновано напрями підвищення якості публічного управління як оптимізаційна синергія сталого розвитку України: підвищення показників результативності надання публічних послуг органами публічної влади, у частині приведення їх у відповідність із структурними запитами суспільства; реалізація інституціональної модернізації діяльності органів публічної влади в напрямі їх клієнторієтованості; переорієнтація діяльності органів публічної влади на виключне вирішення соціальних проблем; забезпечення ресурсної спроможності держави в частині прийняття публічних рішень, зорієнтованих на реалізацію інтересів суспільства.

Запропоновано напрями удосконалення публічного управління сталим розвитком України в умовах глобалізації, серед яких: результативне структурування національної стратегії, яка б дозволила державі підтримати стратегічне бачення, сформулювати цінності, детально описати цілі національного розвитку, переводячи їх у досягнення вимірювальних показників; формування налагодженого процесу прийняття політичних рішень; забезпечення відкритого та прозоро управління; формування підтриманого та зрозумілого законодавства; наявність підзвітності уряду; функціонування неангажованої та професійної публічної служби.

Ключові слова: публічне управління, сталий розвиток, публічне управління сталим розвитком, публічне адміністрування, методологія публічного управління, глобалізація, трансформація публічного управління.

ANNOTATION

Chechotka V.D. Transformation of the system of Public Administration of sustainable development in the conditions of globalization: theoretical and methodological aspect. – Qualification of scientific work on the rights of a manuscript.

The dissertation for a PhD degree in Public Administration, specialty 281 "Public administration". – V.I. Vernadsky Taurida National University, Kyiv, 2024.

The dissertation has the culmination of an important scientific task, which is used to theoretical and methodological justification of the transformation of the system of public management with sustainable development in the conditions of globalization.

The essence of public administration is analyzed in the context of modern research approaches. A number of research approaches to the conceptualization of the essence of public management of sustainable development, related to its understanding as a socio-legal institution that ensures the normalization of the processes of social life, are singled out. The main views on the concept of public administration presented in the modern postmodern period are systematized. In particular, public management of

sustainable development is considered as: activity; a certain type of influence in various systems (biological, social, technological, etc.); vertical - "command-subordinate" relations; targeted impact on the controlled object. In order to ensure the effectiveness of the development of public administration, it was determined that a characteristic feature of ensuring the transformation of public administration with sustainable development is the introduction of the practice of "optimal planning", which stimulates the actualization of the activities of public authorities in order to ensure the effectiveness of the management structure, which would correspond to both internal and external institutional requirements. Modern global trends in sustainable development lead to the transformation of the concept of public management of sustainable development in the direction of strengthening interaction between public authorities, the public and commercial structures in order to ensure balanced social, economic and environmental development.

The trends of transformation of public management of sustainable development in the context of providing quality services, formed under the influence of globalization changes, are summarized, namely: expansion of the service potential of the state; the effectiveness of the introduction of economic and managerial techniques in the field of public administration, with the aim of improving the quality of the state's service potential; decentralization and increased flexibility of the functioning of institutional structures of public authorities, which leads to new forms of corporate governance; development and observance of a single scale for ensuring the effectiveness of public administration, taking into account the national specifics of the organization of the system of interaction between the state and society; changes in the development of the state from a "guardian" to a "partner state", which expands the functional sensitivity of the public administration system, bringing it closer to the citizen.

It has been proven that a special role in the process of transformation of public management with sustainable development belongs to various political and social associations in the field of public management, which are created and function solely for the sake of the effectiveness of the organization and implementation of public policy, effective provision of quality public services. The expediency of such an

approach is due to the fact that any person, every association owns a "part" of state power, participates in the management of the state, due to which the state becomes an expression of the universal will, the interests of the entire society in the direction of achieving the goals of sustainable development.

Methodological approaches to the transformation of the public administration system in modern conditions of sustainable development have been improved (its structural reorientation to the exclusive formation of public policy in accordance with the specifics of the deployment of socio-economic, political and geostrategic processes; the introduction of optimal planning; the increase in the register of functions of public authorities that are responsible for ensuring effectiveness of making and implementing public decisions). Within the framework of the development of a research methodology for clarifying the peculiarities of the functioning of public management of sustainable development, special attention was paid to the study of Dr. Keting's position, according to which it is necessary to form a system of information, accountability, indicators and incentives that allow the local governing body to evaluate the profitability of certain decisions from the point of view from the point of view of the effectiveness of the functioning of the public administration system in general. In this regard, in order to ensure the effectiveness of the development of public management through sustainable development, the expediency of its methodological and technological adaptation to the external conditions of objective reality, in particular in accordance with its own institutional requirements, as well as the requirements of the functioning of the state, appears. In confirmation of this, one of the features of the functioning of the modern system of public management of sustainable development is its structural reorientation to the exclusive formation of public policy in accordance with the specifics of the deployment of socio-economic, political and geostrategic processes. In this regard, one of the features of ensuring the transformation of public management with sustainable development is increasingly advocated for the introduction of the practice of "optimal planning", which stimulates the actualization of the activities of public authorities in order to ensure the effectiveness of the functioning of the management structure, which would correspond to both internal and external institutional requirements. Adhering to

such a contextual logic in the development of a methodology for analyzing the features of the functioning of public management of sustainable development, it can be assumed that the majority of modern researchers proceed from the need to establish a balance between politics and the management mechanism, pointing out ways to achieve compliance between political goals and management tools (project, process, network). In this regard, the emphasis is on expanding the functionality of the public administration system by increasing the register of functions of public authorities, which are responsible for ensuring the effectiveness of the adoption and implementation of public decisions.

The concept of the state as a subject of ensuring the systemic development of public administration has been clarified. The main conditions, factors and criteria for the expansion of state subjectivity have been identified. Based on the changes in the implementation of the functions of institutions of public administration, the structural and functional role of the state in ensuring the effectiveness of the functioning of public authorities, the development of civil society, and the sustainability of the business environment has been revealed. The modern state, being oriented to the preservation of its subjectivity in the processes of ensuring the systemic development of public administration, demonstrates its desire to increase flexibility, transparency and efficiency in the processes of public decision-making and the provision of quality public services.

Based on the actualization in a special way of the importance of horizontal network interaction, the modern system of public administration lays the functional prerequisites for restoring the status of the state as a central actor in the development and implementation of political decisions regarding public affairs, in particular, a new model of the state is established - the coordination state, which incorporates the techniques of network interaction and inter-subject coordination to ensure the effectiveness of public policy formation and effective public decision-making.

Modern ideas about the development models of public management in the postmodern period have been developed in the direction of the synthesis of the concepts of new public management and sustainable management. In particular, the following

main concepts are emphasized:

- the "new public administration" model lays down the appropriate standard for updating the activities of public authorities in the form of introducing components of the effectiveness of the performance of the relevant functions that rely on the state as an institution serving society. This model demonstrates a sufficiently flexible approach to solving the problems of ensuring sustainable social development, structurally rebuilding the system of providing public services in accordance with the integration of autonomous capabilities of citizens into the practice of public authorities. Based on this, the functional obligation of the state should be: expanding the participation of society in the processes of public decision-making; search for consensus when making decisions; strategic vision; feedback; efficiency in the formation and implementation of public policy; strengthening the responsibility of all process participants; transparency; equality; rule of law;

- the introduction of the model of "proper public management" into the practice of postmodern administration involves taking into account the political and institutional features of the activity of each of the subjects of the functioning of the public management system, on the basis of which it is possible to develop a model of effective management structures capable of coordinating their activities for the benefit of the interests of their clients;

- the model of competent public administration provides for the introduction of new normative principles of the activity of the relevant management institutions in the public sphere, which would take into account the ambiguity of the relevant administrative processes, systemic complications in the implementation of the relevant functions of the state and the requirements of the social dynamics that permeate the modern world. The formation of this model involves the structuring of new requirements that are put forward to the activities of relevant institutions involved in the field of public policy formation, organization and public decision-making;

- the introduction of the "analytical model of the development of public administration" in modern postmodern conditions ensures the implementation of innovative public solutions aimed at improving the generally accepted bureaucratic

practice of performing relevant tasks.

The directions for improving the quality of public administration as an optimization synergy for the sustainable development of Ukraine were identified and proposed: increasing the performance indicators of the provision of public services by public authorities, in terms of bringing them into line with the structural demands of society; implementation of institutional modernization of the activities of public authorities in the direction of their clientelism; reorientation of the activities of public authorities to the exclusive solution of social problems; ensuring the resource capacity of the state in terms of making public decisions aimed at realizing the interests of society.

Directions for improving the public management of Ukraine's sustainable development in the context of globalization are proposed, including: effective structuring of a national strategy that would allow the state to support a strategic vision, formulate values, describe in detail the goals of national development, translating them into the achievement of measurable indicators; formation of an established process of making political decisions; ensuring open and transparent management; formation of supported and understandable legislation; availability of government accountability; functioning of a non-committed and professional public service.

Key words: public management, sustainable development, public management of sustainable development, public administration, public management methodology, globalization, transformation of public management.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Статті у наукових фахових виданнях

1. Чечотка В.Д. Особливості функціонування публічного управління в Україні в умовах війни. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. № 5. Т. 34 (73). 2023. С. 7-12. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.5/02>
2. Чечотка В.Д. Публічне управління як системне явище: концептуалізація змісту. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2003. Вип. 38. С. 217-222. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.38.39>
3. Чечотка В.Д. Чинники розвитку системи публічного управління в Україні. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2003. № 10. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-10-02-17>
4. Чечотка В.Д. Етапізація розвитку публічного управління в Україні. Наукові перспективи. Серія: Державне управління. 2024. № 4 (46). С. 421-433.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

Тези конференцій

5. Чечотка В.Д. Сучасний стан та перспективи розвитку системи публічного управління в Україні. The 6th International scientific and practical conference “Modern problems of science, education and society” (August 14-16, 2023) SPC “Sciconf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2023. 671 p. С. 390-394.
6. Чечотка В.Д. Методологічні аспекти сучасного публічного управління. Теоретичні аспекти та практичні проблеми управління, економіки та природокористування в Україні. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 2-3 листопада 2023) / упоряд. Клименко О.М. Київ: УкрСІЧ, 2023. 183 с. С. 199-179.
7. Чечотка В.Д. Сучасні концептуальні підходи щодо визначення публічного

управління. Публічне управління у сфері цивільного захисту: освіта, наука, практика: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Харків, 29 березня 2024 р. / за заг. ред. С. М. Домбровської. Харків: НУЦЗУ, 2024. 260 с. С. 218-219.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	17
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ.....	23
1.1. Сутність публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів.....	23
1.2. Публічне управління сталим розвитком як системне явище: концептуалізація змісту.....	49
1.3. Особливості трансформації системи публічного управління сталим розвитком: методологія проблеми.....	69
Висновки до розділу 1.....	91
РОЗДІЛ 2 СИСТЕМНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ: СУБ'ЄКТНІСТЬ, УМОВИ, ЗАСОБИ, МОДЕЛІ.....	93
2.1. Держава як суб'єкт забезпечення системного розвитку публічного управління сталим розвитком в сучасних умовах.....	93
2.2. Державно-управлінська діяльність як необхідна умова громадсько- регламентованого публічного управління в сучасних умовах.....	115
2.3. Керованість публічного управління як чинник його трансформації в умовах сталого розвитку.....	130
2.4. Сучасні моделі трансформації публічного управління у постмодерний період.....	146
Висновки до розділу 2.....	167
РОЗДІЛ 3 ОПТИМІЗАЦІЙНА СИНЕРГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	169
3.1. Перехід від державного до публічного управління в Україні як інструмент його оптимізаційної трансформації в умовах сталого розвитку.....	169

3.2. Підвищення якості публічного управління як оптимізаційна синергія сталого розвитку України.....	188
3.3. Напрями удосконалення публічного управління сталим розвитком України в умовах глобалізації.....	203
Висновки до розділу 3.....	215
ВИСНОВКИ.....	217
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	222
ДОДАТКИ.....	239

ВСТУП

Актуальність теми. Трансформація публічного управління сталим розвитком зумовлює глибинну доцільність артикуляції теоретико-методологічних засад його дослідження, а на основі цього систематизацію основних підходів до визначення його сутності. Сучасні глобальні та національні кризові явища ставлять під загрозу сталість суспільного розвитку і зумовлюють трансформацію системи публічного управління, особливо у трьох основних напрямках функціонування державного апарату, прийнятих у сучасній міжнародній системі, а саме: сфера управління; правоохоронна сфера; сфера внутрішньої та зовнішньої безпеки. Кризи соціальної, економічної та екологічної сфер, зміни суспільного розвитку, спричинені війною в Україні, зумовлюють розбалансованість системи публічного управління, негативно впливають на сталість глобального розвитку суспільства. Згідно Порядку денного сталого розвитку, прийнятого Організацією Об'єднаних націй, цілі сталого розвитку спрямовані на подальше перетворення світу в напрямі зміцнення соціального забезпечення громадян, реалізацію прав людини, мають комплексний та неподільний характер, завдяки чому можливо досягти гармонійного економічного, соціального та екологічного розвитку.

Світове співтовариство вважає, що сталий розвиток повинен стати пріоритетом діяльності держав, а також основою трансформації системи публічного управління. Тому розвиток публічного управління в сучасних умовах має виходити з усвідомлення цілеспрямованого впливу на певні процеси в соціальній системі з урахуванням властивих їй об'єктивних закономірностей і тенденцій, що супроводжуватимуть досягнення визначених цілей, об'єктивних умов, в яких відбуваються відповідні процеси, їх суспільної цінності й значущості. Це можливо за допомогою досягнення суспільного консенсусу, що є однією з найвищих цінностей соціальної держави, яка, покликана слугувати людині та громадянам.

Протягом останнього десятиліття Україна активно долучається до підтримки та формування політики сталого розвитку, взявши за основу свого

політичного курсу підсумковий документ Саміту ООН “Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року”, який містить 17 обґрунтованих Цілей Сталого Розвитку та 169 завдань.

У 2019 році Президент України своїм указом підтримав досягнення Цілей сталого розвитку та результатів їх адаптації з урахуванням специфіки розвитку України, викладених у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна». На виконання даного стратегічного курсу Кабінетом Міністрів України внесено зміни до Регламенту, яким встановлено, що необхідність досягнення Цілей сталого розвитку враховується у процесі формування та реалізації державної політики України. Таким чином на загальнодержавному рівні Цілі сталого розвитку закріплено в якості орієнтирів для розроблення програмних та прогнозних документів в Україні. Тому нині є актуальним проведення наукових досліджень аналізу трансформації публічного управління в контексті сталого розвитку в умовах глобалізації.

Теоретико-методологічні засади публічного управління в умовах сталого розвитку обґрунтовані такими науковцями України як: В. Бакуменко [2, 3], В. Баштанник [30], З. Бурик [4], О. Васильєва [5], В. Горник [8], С. Кравченко [18,19, 35], О. Євмешкіна [8], Я. Жаліло [12], Т. Желюк [1], В. Загорський [13, 181], Б. Гречаник [28], В. Кназєв [10], С. Ковалівська [15], А.Кожина [16], А. Лелеченко [20], Л. Приходченко [24], А. Садовенко [31], Ю. Сурмін [9], С. Сімак [8], В. Торкатюк [33] та інші. Публічне управління як система, спрямована на забезпечення сталого розвитку суспільства, широко досліджене у працях зарубіжних вчених: Д. Бертрам [49], О. Вільямсон [178], Д. Кнок [109], Е. Кінг [105], К. Кнайлл [108], А. Кйоер [106], З. Лан [110], Р. Окемпо [127], С. Осборн [129-132], Дж. Петерс [136, 137], С. Політт [139, 140], Р. Родес [150-152], Ж. Розенау [156], О. Уїлльямсон [178], Л. Уейсс [175], К. Худ [94-96], Л. Террі [169] та інші.

Зв’язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Наукові результати, теоретичні положення й висновки дослідження отримано в межах науково-дослідної роботи Таврійського національного університету імені

В. І. Вернадського «Трансформація механізмів публічного управління в умовах деокупації та реінтеграції Автономної Республіки Крим: глобалізаційний вимір» (номер державної реєстрації 0124U002260). Внесок здобувача полягає у розробленні напрямів підвищення якості публічного управління як оптимізаційної синергії сталого розвитку України.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є теоретико-методологічне обґрунтування трансформації системи публічного управління сталим розвитком в умовах глобалізації. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення відповідних завдань:

- проаналізувати сутність публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів з метою обґрунтування доцільності його теоретико-методологічного дослідження;

- узагальнити тенденції публічного управління сталим розвитком в умовах глобалізації;

- висвітлити особливості функціонування системи публічного управління в сучасних умовах сталого розвитку;

- уточнити поняття держави як суб'єкта забезпечення системного розвитку публічного управління;

- розвинути сучасні уявлення про моделі розвитку публічного управління у постмодерний період;

- визначити напрями підвищення якості публічного управління як оптимізаційна синергія сталого розвитку України;

- запропонувати напрями удосконалення публічного управління сталим розвитком України в умовах глобалізації.

Об'єкт дослідження – система публічного управління сталим розвитком.

Предмет дослідження – трансформація системи публічного управління сталим розвитком в умовах глобалізації: теоретико-методологічний аспект.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у теоретико-методологічному обґрунтуванні трансформації системи публічного управління сталим розвитком в умовах глобалізації, де:

уперше:

- узагальнено тенденції трансформації публічного управління сталим розвитком в контексті надання якісних послуг, що сформувалися під впливом глобалізаційних змін (розширення сервісного потенціалу держави; результативність запровадження економічних та менеджеристських прийомів у сферу публічного управління, з метою підвищення якості сервісного потенціалу держави; децентралізація та підвищення гнучкості функціонування інституційних структур органів публічної влади, що приводить до нових форм корпоративного управління; вироблення і дотримання єдиної шкали забезпечення результативності публічного управління, з урахуванням національної специфіки організації системи взаємодії держави та суспільства; зміни розвитку держави від «опікуна» до «держави-партнера», що розширює функціональну чутливість системи публічного управління, наближає її до громадянина, побудова мережевої системи публічного управління яка, сприяє кожному із його суб'єктів розширенню спроможності щодо прийняття та реалізації публічних рішень);

- запропоновано напрями підвищення якості публічного управління як оптимізаційна синергія сталого розвитку України (підвищення показників результативності надання публічних послуг органами публічної влади, у частині приведення їх у відповідність із структурними запитами суспільства; реалізація інституціональної модернізації діяльності органів публічної влади в напрямі їх клієнторієтованості; переорієнтація діяльності органів публічної влади на виключне вирішення соціальних проблем; забезпечення ресурсної спроможності держави в частині прийняття публічних рішень, зорієнтованих на реалізацію інтересів суспільства;

удосконалено:

- поняття держави як суб'єкта забезпечення системного розвитку публічного управління в частині розкриття її функціональної ролі, що характеризує її як інститут на який покладається забезпечення інтегративної та координаційної взаємодії з власними інститутами та інститутами громадського суспільства щодо формування та реалізації стратегічних цілей функціонування публічної сфери та

розширення спроможності координації своєї діяльності із суспільством у контексті забезпечення результативності публічної політики;

- сучасні наукові уявлення про моделі розвитку публічного управління у постмодерний період в напрямі синтезу концептів нового публічного менеджменту та сталого управління;

набули подальшого розвитку:

- сутність публічного управління сталим розвитком у контексті сучасних дослідницьких підходів, зокрема, сучасні глобальні тенденції сталого розвитку зумовлюють трансформацію поняття публічного управління сталим розвитком у напрямі посилення взаємодії між органами публічної влади, громадськістю та комерційними структурами з метою забезпечення збалансованого соціального, економічного та екологічного розвитку;

- методологічні підходи трансформації системи публічного управління в сучасних умовах сталого розвитку (її структурна переорієнтація на виключне формування публічної політики у відповідності до специфіки розгортання соціально-економічних, політичних та геостратегічних процесів; запровадження оптимального планування; збільшення реєстру функцій діяльності органів публічної влади на які покладається забезпечення результативності прийняття та реалізації публічних рішень);

- напрямі удосконалення публічного управління сталим розвитком України в умовах глобалізації, серед яких: результативне структурування національної стратегії, яка б дозволила державі підтримати стратегічне бачення, сформулювати цінності, детально описати цілі національного розвитку, переводячи їх у досягнення вимірювальних показників; формування налагодженого процесу прийняття політичних рішень; забезпечення відкритого та прозоро управління; формування підтриманого та зрозумілого законодавства; наявність підзвітності уряду; функціонування неангажованої та професійної публічної служби.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що основні результати дисертаційної роботи використані в діяльності:

Громадської організації «Правозахисна Рада України» при підготовці матеріалів щодо взаємодії органів публічного управління з громадськістю в умовах воєнного стану (довідка від 17.02.2024 р. № 400);

Обухівської районної ради Київської області щодо підвищення якості публічного управління, зокрема використано основні індикатори підвищення якості публічного управління як стратегічний пріоритет розвитку держави (довідка від 02.05.2024 № 100/02-03/177);

Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського при формуванні змісту дисциплін «Основи публічного управління» освітнього рівня магістра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (довідка від 22.04.2024 р. № 09/01-4-359).

Особистий внесок здобувача. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, які характеризуються новизною і становлять цінність для розвитку науки публічного управління, отримані автором самостійно.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертаційної роботи були презентовані та обговорені на міжнародних науково-практичних конференціях: VI міжнародній науково-практичній конференції “Modern problems of science, education and society” (м. Київ, 2023); міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Публічне управління у сфері цивільного захисту: освіта, наука, практика» (м. Харків, 2024); VII Міжнародній науково-практичній конференції (м. Київ, 2023).

Публікації. Наукові результати дисертаційного дослідження опубліковані в наукових публікаціях, серед яких 4 статті у наукових фахових виданнях з публічного управління та адміністрування, 3 тези доповідей на науково-практичних конференціях.

Структура дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Її основний текст викладено на сторінках, загальний обсяг становить 246 сторінок і включає 181 найменувань використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ

1.1. Сутність публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів

Концептуалізація розвитку публічного управління в сучасних умовах сталого розвитку зумовлює глибинну доцільність артикуляції теоретико-методологічних засад його дослідження, а на основі цього систематизацію основних підходів до визначення його сутності. У контексті визначення такого змістовного наповнення постає актуальність виявлення методологічно суперечливих аспектів та контекстів притаманних для різних дослідницьких підходів та наукових шкіл покликаних розкрити внутрішню сутність публічного управління. У зв'язку із цим особливу концептуальну первинність в артикуляції сутності публічного управління посідає з'ясування його функціонального призначення та забезпечення результативності та сталості суспільного розвитку, забезпечення керованості відповідних інституційних процесів, які визначають ефективність розвитку сучасної держави та її призначення для людства.

Важливу роль у контексті концептуалізації сутності публічного управління посідає сукупність дослідницьких підходів спрямованих на з'ясування функціонального призначення державного апарату, який характеризує його системне призначення у контексті сучасного суспільного розвитку. Відповідно до цього сутність публічного управління Кр.Худ запропонував розглядати через призму реалізації трьох основних напрямів функціонування державного апарату, прийнятих у сучасній міжнародній системі, які визначають сталість суспільного розвитку, серед яких: а) сфера управління; б) правоохоронна сфера; в) сфера внутрішньої та зовнішньої безпеки [96]. Орієнтуючись на ці основні напрямки реалізації публічного управління суспільство здобуває ресурсний потенціал

сталості свого розвитку за допомогою безпосередньої і активної участі держави до реалізації свого сервісного призначення по відношенню до громадянина. Функціональним призначенням публічного управління у даному відношенні виступає підтримання певного інституційного порядку у життєдіяльності суспільства, стимулювання організованої взаємодії держави на суспільства з метою гарантування їх сталості та безпековості, розподіл матеріальних та духовних потреб. Публічне управління у даному відношенні розглядається через призму забезпечення керованості суспільного розвитку, встановлення нормативної узгодженості між інтересами суспільства та держави, щоб у такий спосіб виробити функціональні алгоритми, за якими має будуватись суспільна практика людства. У підтвердження цього Кр.Худ відзначає, що «місце та роль публічного управління у житті суспільства, держави та людини, не є випадковим, оскільки воно дозволяє здійснювати нормативне і типове владне регулювання відповідних суспільних відносин на всій території держави» [96]. Внаслідок цього завдяки публічному управлінню відбувається структурування суспільних відносин, в результаті чого держава здобуває можливість забезпечення керованості основними своїми сферами, опираючись виключно за запит суспільного інтересу. На основі цього держава, опираючись на врахування структурних запитів суспільства здобуває «джерельну базу» для якісного перетворення своєї функціональної системи, мобілізуючи свій ресурсний потенціал навколо вирішення актуалізованих проблем суспільства. Направляючи свої зусилля на «покращення суспільного добробуту», публічне управління розглядається як структурно-функціональна умова упорядкування діяльності інститутів держави заради сталої життєдіяльності суспільства. Виходячи із цього смисловим призначенням публічного управління виступає забезпечення «добробуту, упорядкованості та безпеки в межах вільної та суверенної держави, направленої на реалізацію дотримання конституційних прав та свобод громадян» [96].

Важливою методологічною умовою для концептуалізації сутності публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку виступає «система налагодження зворотного зв'язку», яка формується та забезпечується на основі

субординації та координованості управління. Дотримуючись такого контексту функціональна сталість публічного управління розглядається А.І.Берг через призму вироблення та дотримання законів керованості, організації та зв'язків, які визначають динаміку сучасного суспільства, його керованість та системну детермінованість. Саме тому, на його думку, публічне управління у сучасному варіанті доцільно розглядати як багатоаспектне, багатогранне, багатоякісне явище, при якому всі його види незалежно від рівня їх спільності, відрізняються характером своїх об'єктів, цілями, методами, принципами та органами керованості [145]. У сучасному суспільстві для забезпечення гарантії своєї «особливої результативності» публічне управління має вирізнитись своїм особливим призначенням, серед якого: динамізм, мінливість та широка сервісна спроможність у процесах організації сталості розвитку суспільства, реалізації генеалогічних інтересів громадян. Слідуючи такій концептуалізації сутності публічного управління А.І.Берг розподіляє його реалізацію за такими основними сферами, серед яких: а) управління системними процесами у життєдіяльності суспільства, яке має структурно-цільовий характер; б) управління людською діяльністю задля вирішення стратегічних завдань сталості суспільного розвитку; в) управління процесами у сфері інституційної взаємодії органів управління та їх впливу та суспільну життєдіяльність [145]. Саме тому сутність публічного управління вченим розглядається як тотожність соціального управління, включаючи у себе державне управління як управління у сфері забезпечення функціонування державних органів та їх інститутів; недержавне управління у сфері приватного та громадського секторів, у тому числі й місцевого самоврядування, спрямованого на організацію життєдіяльності громадян в межах певних локальних об'єднань.

Своєрідним методологічним продовженням попередньої концептуальної конструкції ідентифікації сутності публічного управління виступає підхід М.Кетінга в мажах якого вчений наголошує на доцільності ототожнення соціального управління з публічним управлінням, розуміючи під ним вид усвідомленого управління, спрямованого на забезпечення сталості

життєдіяльності суспільства на основі побудови високої мережевої детермінації інтересів громадян та інституційних ланок притаманних процесам їх реалізації. У даному відношенні сутність призначення публічного управління у сучасному розвитку зводиться до забезпечення структурної організації процесів налагодження соціально-політичної та духовної діяльності, утвердження нормативного функціонування, вдосконалення, розвитку та забезпечення стратегічних цілей життєдіяльності суспільства. Розглядаючи публічне управління також як один із видів соціального управління, вчений вбачає в ньому результативний інструментарій управління суспільством, спрямований на розширення його самоорганізаційного потенціалу. Він дозволяє забезпечити структурування соціальних функцій держави у формі конкретизації її призначення та сталої життєдіяльності громадян. Виходячи із міждисциплінарного характеру публічного управління М.Кетінг вказує на його функціональне призначення у регулюванні та регламентуванні системи соціальних відносин, відповідно до чого відбувається «зміцнення держави, стабілізація суспільних відносин, належний захист державних інтересів як в межах, так і поза нею, ефективно проводячи у життя внутрішню, зовнішню, економічну й оборонну політики» [145]. Вбачаючи у публічному управлінні «головний регулятор» у процесах забезпечення законності дотримання інтересів громадян, справедливості та соціального захисту він розкриває структурність його призначення у сучасних умовах суспільного розвитку гарантування дотримання приписів держави щодо системної реалізації суспільних потреб. Розроблячи свій методологічний інструментарій на користь доведення тотожності між публічним та соціальним управлінням, мислитель заперечує принципову відмінність між ними і державним управлінням, опираючись на те на спільність реалізації їх функціонального призначення для процесів сталості суспільного розвитку. Виходячи із цього вчений вказав на основні характерні риси притаманні як публічному управлінню, так державному управлінню, серед яких: «управління має місце там, де здійснюється спільна діяльність людей; управління забезпечує свідому, цілеспрямовану, спільну діяльність людей; управління досягає своїх цілей шляхом організації, тобто

об'єднання, погодження та координування поведінки та дій людей, виконуючи тим самим спільні для узгодженої діяльності людей функції та забезпечуючи узгодженість між індивідуальними діями; управління здійснюється на засадах підпорядкування учасників спільної діяльності єдиній волі, що досягається одноманітністю та відповідністю поставлених завданнями цієї діяльності; управління здійснюється в організаційних відносинах» [145]. Виходячи із цього вчений дотримується певної концептуальної однастайності у аргументації користь смислової лінійності ідентифікації змісту публічного управління, досить часто ототожнюючи його сутність між такими рівнями як соціальне та державне управління на основі реалізації єдиного функціонального призначення розвитку сучасної держави, покликаної слугувати монополюно виключній реалізації суспільних інтересів.

Важливу роль у концептуалізації сутності публічного управління сталим розвитком відіграє низка дослідницьких підходів, яка стосується його розуміння як соціально-юридичного інституту, який забезпечує унормування процесів суспільної життєдіяльності. Певне методологічне звуження сутності публічного управління спрямоване на розкриття його функціонально «реального» змісту, щоб у такий спосіб простежити його результативність у різних сферах суспільної життєдіяльності у тому числі і на рівні взаємодії інститутів держави, які забезпечують реалізацію функцій керованості суспільства. У даному контексті Д.Осборн публічне управління розглядає не лише як сукупність реалізації законодавчої, виконавчої та судової діяльності, а як «самостійний вид державної діяльності який носить підзаконний, виконавчо-розпорядчий характер органів (посадових осіб) стосовно практичної реалізації функцій та завдань держави у процесах регулювання економічної, соціально-культурно та адміністративної сфер» [129]. На основі цього вченим систематизовано основні погляди на поняття публічне управління представлені у сучасний постмодерний період, який структурно викривають його смислове призначення та суспільного розвитку. Відповідно до цього під публічним управлінням він розуміє як:

- *діяльність*: вважається, що управління є особлива, своєрідна діяльність, здійснювана у керуючих структурах, і спрямована на вироблення, прийняття та реалізацію управлінських рішень, на здійснення управлінських дій;
- *певний вид впливу у різних системах* (біологічна, соціальна, технологічна тощо), що характеризує його універсалістське трактування, пов'язане з кібернетикою, яка характеризує прямі та зворотні зв'язки між різними елементами або об'єктами світобудови;
- *вертикальні* – «командно-підлеглі» відносини: головне у тому, щоби будь-яка команда була виконана, адже у певних межах відносини «команда – підпорядкування» проявляються в управлінні, без них воно неможливе, але це не розкриває ще сутності управління та його величезної ролі у життєдіяльності людей;
- *цілеспрямований вплив, спрямований на керований об'єкт* [129, с. 109-110].

Опираючись на такі структурні аспекти розкриття сутності публічного управління вчений вказав на еволюційність його змісту, від спрощеної діяльності у процесах врахування потреб та інтересів суспільства, до характеристики його як «багаторічно-складної системи» забезпечення функціональної цілісності розвитку суспільства на основі побудови ефективної системи взаємодії інститутів держави. У такому контексті функціональним призначенням публічного управління стає налагодження структурного впливу та «реальних перетворень» у життєдіяльності суспільства, аби гарантувати результативність цільового призначення держави у напрямку її «зближення» із громадянином. З огляду на це, результативність публічного управління розглядається через його цільовий характер, слугуючи розширенню структурних взаємозв'язків між державою та суспільством воно покликане гарантувати підвищення керованості суспільно-державних процесів, приводячи їх у тотальну відповідність з інтересами громадянина.

У контексті концептуалізації сутності публічного управління важливу роль відіграє підхід К.Роллітта відповідно до якого ідентифікується інтеграція контекстів та аспектів щодо його призначення для сталості життєдіяльності

суспільства в сучасних умовах. У підтвердження цього під публічним управлінням вчений розуміє «управління у житті людини та суспільства, яке проявляється у будь-яких взаємодіях, відносинах, процесах тощо. і т. п. де присутній свідомий початок, інтерес і знання, мети і воля, енергія і дія людини» [141]. На підставі цього вчений артикулює новітнє призначення публічного управління у процесах забезпечення сталості суспільного розвитку як «спосіб практичного, організаційного, свідомого керуючого впливу на регулювання, підтримку, зміну різних структур суспільства та життєдіяльності людей шляхом застосування владних повноважень державою» [141]. Це дозволяє розкрити системний характер публічного управління, який враховує функціональність взаємодії між інститутами держави та суспільства, діяльність останнього задля побудови багатогранності взаємовідносин між ними аби гарантувати цілісність суспільного розвитку. Артикулюючи значення системності задля розкриття сутності публічного управління вчений вказав на її критеріальні властивості, серед яких «мобільність, координація, субординація, чітко визначена цільова спрямованість діяльності інститутів та ефективність» [141]. Завдяки цим властивостям система публічного управління перестає бути чимось абстрактно-нереальним, здобуває результативність функціональних зв'язків та взаємозв'язків, багатоконпонентність, яка забезпечує детермінованість умов діяльності інститутів держави та суспільства. Принципово новим призначенням публічного управління на відміну від державного управління вчений вважає «системне оновлення» взаємовідносин держави та суспільства, шляхом побудови нових структурних взаємозв'язків між ними, щоб гарантувати кожному з них і по окремоті «системну активність», від якої і залежить динаміка суспільних змін. У даному відношенні публічне управління покликане стимулювати керований розвиток суспільства, шляхом створення «складних, сталих та визначених відносин» між громадянином та державою в особі її інститутів, які завжди керуються власними інституційними інтересами, а тому традиційно обирають типологію функціонування опираючись на власну практику результативності. Саме тому варто припустити, що в межах даного дослідницького підходу вчений сутність

публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку розглядає через функціональність його новітнього призначення для життєдіяльності суспільства шляхом побудови нових структурних взаємозв'язків між державою та громадянином. У своєму прагненні забезпечити керованість суспільства, система публічного управління втрачає власне функціональне призначення щодо розширення ресурсної спроможності державних інституцій, свідомо перетворюючи себе на об'єкт суспільної практики. Завдяки цьому і держава і суспільство входять і діаметральність функціональної розбалансованості їх взаємодії, а відтак і сама людина стає об'єктом слугування підпорядкувальним практикам державних інституцій.

У своєму намаганні концептуалізації сутності публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку більшість вчених виходить із потреби ідентифікації його як цілісного суспільного явища, спрямованого на вироблення та утвердження нової «закономірності структурних зв'язків» між державою та її інститутами, а також між цими інститутами та суспільством. Виходячи із цього З.Лен вказав на «новітню структуру взаємозв'язків», які формуються між державою та суспільством з приводу зміни державою своїх функціональних властивостей. Це безпосередньо ґрунтується на тому, що держава та суспільство намагаються вибудувати систему структурних зв'язків, вигідну кожному із них по окремоті, не враховуючи при цьому синергійність інтересів іншої сторони, навіть якщо вона і є активним суб'єктом відповідного процесу, який відбувається у публічній сфері. Намагаючись забезпечити керованість іншої сторони в обхід, зміни своєї функціональної специфіки у системі публічного управління утворюється певна асиметричність між суб'єктами його реалізації, що приводить до деінституціоналізації статусу суб'єкта та об'єкта управління. Неспівпадіння цілей між суб'єктом та об'єктом публічного управління закладає передумови для його реалізації низького порядку, а це у свою чергу приводить до розбалансованості не лише інтересів між ним, але й функцій, що унеможливорює сталість його результативності в сучасних умовах. Виходячи із цього сутність публічного управління розглядається через вирішення питання суб'єктності його

реалізації, не прив'язуючись при цьому до його інституціональної спроможності. У даному відношенні йдеться про надання статусу суб'єктності публічного управління тому, хто наділений «найбільш активною, творчою, діяльнісною силою... реалізує цільове призначення своєї діяльності у контексті забезпечення результативності дієвості властивих йому параметрів управлінської керованості» [110]. Виходячи із цього сутність структурного призначення публічного управління розглядається через його ресурсну спроможність належного упорядкування суспільних відносин, відповідно до яких відбувається координація суспільного розвитку, а людина у даному процесі розширює можливість для реалізації активності свого функціонального потенціалу у процесах творення та реалізації публічної політики. Опираючись на функціональність ролей, які виконують суб'єкт та об'єкт публічного управління забезпечується структурність їх взаємодії, яка слугує розширенню ресурсного потенціалу системи публічного управління у напрямі приведення її у відповідність інтересам суспільства погоджену з інституційними вимогами держави.

Ідентифікуючи якість суб'єкту й об'єкту публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів більшість вчених приходять до необхідності з'ясування його сутності через призму виявлення результативності їх функціональних ролей для забезпечення сталості суспільного розвитку. У зв'язку із цим сутність публічного управління Дж.Мерч запропонував розглядати у контексті реалізації його основного завдання, яке полягає у підготовці та реалізації державно-управлінського впливу на життєдіяльність суспільства у формі створення результативних ієрархічних структур покликаних надавати якісні сервісні послуги громадянам. Відповідно до цього вчений вказав на визначальну особливість публічного управління від інших методологічно синхронних форм управлінського впливу, яка полягає у налагодженні прямого зв'язку між державою та громадянином, і реалізується через налагодження детермінаційного взаємозв'язку між суб'єктом та об'єктом управління. Основним показником результативності налагодження такого взаємозв'язку є вплив однієї із сторін на іншу з метою покращання зворотної взаємодії між ними у контексті реалізації

спільних інтересів. Публічне управління у розумінні вченого, являючи собою «динамічну систему», завжди спрямоване на налагодження зворотного зв'язку між суспільством та державою, щоб у такий спосіб слугувати реалізації фундаментальних принципів сталості їх функціонування. На підставі цього вчений вдається до чіткого розмежування понять прямий та зворотній зв'язок, як важливі критеріальні умови, на основі яких здійснюється реалізація публічного управління. У даному відношенні прямий зв'язок розглядається ним як «зв'язок між суб'єктом управління та об'єктом управління, тоді коли зворотній зв'язок являє собою регулюючий зв'язок, який виконує обслуговуючу та захисту функцію для обох сторін» [114]. Система публічного управління володіючи відповідними інституційними стандартами, вимагає від суб'єктів його реалізації безпосереднього їх підпорядкування, щоб у такий спосіб гарантувати максимальну відповідність між їх запитами та функціональністю її. У разі якщо сучасна система публічного управління відхиляється від свого методологічного курсу реалізації прямої та зворотної взаємодії між її суб'єктами, не коректуючи свою інституційну спрямованість, вона починає втрачати керованість. Небезпечність такої ситуації у сучасних умовах суспільного розвитку полягає у тому, що система публічного управління перестає працювати на індуктивність вимог його суб'єктів, а відтак втрачається керованість відповідних процесів між відповідними інститутами управління. На думку вченого «якщо прямий і зворотній зв'язок між суб'єктом та об'єктом управління порушуються, то окремі частини об'єкта та елементи управління розпадаються, не витримують конкуренції та конфліктної ситуації, виникає розкиданість та суперечлива діяльність... зворотній зв'язок означає зворотний потік інформації системи управління, тобто отримання керуючим елементом системи інформації про керований елемент, що використовується для корекції процесу управління, зміни стану керованого елемента у потрібному напрямку» [114]. Саме тому у контексті ідентифікації сутності публічного управління важливу роль вчений відводить врахуванню зовнішніх умов та станів задля керованості яких здійснюється його функціональне призначення. У разі певного порушення відповідної детермінації між його

призначенням та інструментальністю його реалізації утверджується діаметральна суперечність, яка унеможлиблює результативність реалізації «цільової практики» прийняття оптимальних рішень на користь як суспільства, так і держави. Виходячи із цього сутність публічного управління вченим розкривається виключно через призму його цільового призначення, яке полягає у забезпеченні синхронності взаємодії між суб'єктом управління та об'єктом управління на основі налагодження між ними процесів прямого та зворотного зв'язку. На основі цього ним охарактеризовано систему публічного управління на підставі трьох основних умов, які забезпечують сталість її функціональності, серед яких: а) прямий зв'язок між керуючою та керованою частинами системи, якою надходять сигнали управління; б) зворотній зв'язок керованої та керуючої частин; в) переробка інформації поточного стану керованої системи, що йде каналами зворотного зв'язку, команди управління [114].

Важливу роль у контексті ідентифікації сутності публічного управління в межах сучасних дослідницьких підходів посідає підхід П.Джон, в межах якого вчений виходить із встановлення відмінності між системою та процесами, які у ньому відбуваються. На підставі цього «аналіз управління з точки зору його форми чи «структури» має відношення до системи управління, тоді коли розгляд його змісту чи функції належать переважною мірою до процесів управління» [101]. У даному відношенні вчений розгортає думку про «комплекс взаємодіючих елементів», які забезпечують функціональність реалізації публічного управління, надають їй смислового вияву та призначення у сучасних умовах суспільного розвитку, забезпечуючи системі своєрідний перехід від регулюючого до саморегулюючого станів. У такий спосіб відмінність публічного управління від державного управління чи навіть соціального управління вчений вбачає у сталій присутності регулювання, властивого всім без виключення управлінським процесам, на підставі якого відбувається перехід до самоуправління на основі якого суспільство здобуває можливість для усвідомлення та реалізації своєї функціональної активності. На підставі цього досить чітко простежуються структурно-сміслові призначення публічного управління у сучасному світі, яке

полягає у тому, щоб розширити саморегулятивні процеси суспільства, і зробити державу в особі її інститутів індикативно підзвітною його запитам. Демонструючи нерозривний зв'язок між «управлінням» та «регулюванням» система публічного управління покликана гарантувати «зняття» функціональних суперечностей у стосунках між державою та суспільством й на основі цього створюючи результативність «органічної взаємодії» між ними у процесі реалізації спільності їх інтересів. Спроможність системи публічного управління досягнути таких балансових позицій передбачає запровадження трьох видів управління, які гарантують її відповідність умовам сталого суспільного розвитку. До таких видів вчений відносить:

а) *стратегічне управління* – динамічне та призначене для розподілу певних ресурсів за часом розглянутого періоду (довгострокове управління) спрямоване на вирішення завдання, яке вимагає прогнозування на період управління контрольованих факторів, що зумовлюють даний процес;

б) *тактичне управління* – (короткострокове) статичне, призначене для реалізації рішень стратегічного управління вищого рівня в реальному масштабі часу, тобто на оперативних інтервалах стратегічного управління;

в) *стабілізуюче* – регулююче управління, призначене для реалізації рішень тактичного управління вищого рівня на інтервалах оперативного управління [101].

З огляду на це, сутність публічного управління П.Джон вбачає через тактику та стратегію системи взаємодії інститутів публічної сфери у її взаємодії із зовнішнім середовищем. При цьому він виходить із того, що «в управлінні та регулюванні виражається як би тактика та система в процесі її взаємодії з оточуючим середовищем, регулювання при цьому постає у ролі тактичного, стабілізуючого засобу, а управління, як стратегічний засіб системи, а відтак чим більш розвинене управління, тим чіткіше проявляється діалектика взаємозв'язку управління та регулювання» [101]. З огляду на це, вчений передбачає, що принципова відмінність управління та регулювання у публічній сфері, полягає у тому, що регулювання завжди виступає основою управління, запровадження якого у високоорганізованих системах, «циклічно повертається на новій основі» [101].

Виходячи із цього публічне управління працюючи на примноження «суспільного блага», покликане забезпечити результативність зворотної взаємодії між його суб'єктом та об'єктом, щоб у такий спосіб слугувати підвищенню показників динаміки суспільного розвитку.

Ідентифікуючи сутність публічного управління, більшість вчених сучасності зосереджують свою предметність на виявлення основних типових елементів, які забезпечують його реалізацію. У підтвердження цього Т.Бовард вказав на основні елементи системи публічного управління, серед яких: а) об'єкт управління; б) засоби облаштування управління; в) порівняльні засоби дійсного (реального) бажаного стану об'єкту; г) засоби вимірювання вихідних та похідних перемінних об'єкту управління; д) виконавчі механізми реалізуючого завдання засобів управління [59]. Виходячи із цього, для забезпечення дієвості системи публічного управління її структурні елементи мають бути облаштовані таким чином, щоб перебувати в ієрархічній детермінації щодо прийняття та погодження інтересів кожною із сторін, від якої залежить динаміка суспільного розвитку. У своєму намаганні вплинути на побудову системи публічного управління суспільство завжди керується своєю «структурною цілісністю», щоб визначати умови покращення своєї буттєвості через координацію діяльності інститутів публічного управління, перетворення їх на індикативну систему зміни таких умов. Вчений при цьому виходить із переконання, що сутність публічного управління у сучасному світі характеризується його спроможністю виступати у ролі складної системи моделювання суспільно-політичних процесів, щоб тим самим забезпечити керованість публічної сфери та реальність її відповідності інтересам колективної більшості у суспільстві. Гарантуючи відповідний режим життєдіяльності сучасного суспільства, публічне управління передбачає розширення свого інституційного потенціалу у формі органів публічного управління, на які покладається забезпечення перманентного регулювання процесів, притаманних сфері взаємодії держави та громадянина. Для забезпечення максимальної відповідності публічного управління умовам суспільного розвитку дана система, на думку Т.Боварда має «володіти перемінними функціями, а відтак

і здатністю до саморегулювання» [59], щоб у такий спосіб гарантувати структурну результативність виконання зовнішніх умов суспільного розвитку. Враховуючи те, що технологічним призначенням публічного управління у сучасному світі є налагодження прямої та безпосередньої взаємодії між його суб'єктом та об'єктом, його основним спрямуванням виступає побудова ефективної системи багаторівневої зворотної взаємодії, що тим самим би гарантувало підвищення показників сталості суспільного розвитку. При цьому органи публічного управління мають бути максимально індикативними до потреб суспільства. Ініціюючи будь-який регулятивний комплекс, вони завжди мають виключно керуватись його інтересами, щоб не привести до порушення сталості координаційних процесів та умов суспільного розвитку.

Здійснюючи концептуалізацію сутності публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів особливу увагу варто приділити деталізації концепції Т.Біркленда, в межах якої вчений вказує на стратегічну доцільність врахування екзогенних та ендогенних факторів, які забезпечують його змістовну сторону реалізації. На його думку публічне управління з одного боку є ідентичним відображенням мінливих умов суспільного розвитку, а з іншого воно спрямоване на побудову таких умов, певної «ритмічності обставин», які рівною мірою як враховують суспільну активність громадян, так і її зумовлюють. Опіраючись на пріоритетність побудови зворотної взаємодії між державою та суспільством, публічне управління спрямоване на утвердження відповідної функціональної рівноваги між ними, створення так званого координуючого гомеостазу. Під ним вченим безпосередньо розуміється «така зміна внутрішніх та зовнішніх зв'язків, яка спрямована на збереження постійності показників внутрішнього середовища, які визначають умови суспільного розвитку» [56]. У зв'язку із цим вчений вказав на критеріальну особливість функціонування сучасної системи публічного управління, яка полягає у її спроможності до авторегуляції по налагодженню зворотних зв'язків на рівні діяльності державних інститутів, які у такий спосіб мають формувати стратегічні передумови для суспільної саморегуляції. Завдяки такій методологічній спроможності публічне управління здобуває право на

забезпечення та підтримання суспільної стабільності на основі реалізації «владного управління» та «нормативно регулювання», а для цього його ресурсною основою стає формування та розвиток громадянського суспільства, яке і покликане закладати передумови для них. Саме тому, на переконання вченого сучасна практика результативної реалізації публічного управління у сучасному світі є практично не можливою за межами «результативного громадянського суспільства, місцевого самоврядування, інститутів прямої демократії у тому числі політичних партій та громадських організацій на які покладається виконання відповідних публічних функцій» [56]. У зв'язку із цим вчений вказав на методологічну відмінність між суспільним управлінням та публічним управлінням, розуміючи при цьому під першим «процес вольового впливу суб'єкта на об'єкт із заздалегідь заданою, усвідомленою суспільно значущою метою, яка підтримує або змінює становище, поведінку, властивості об'єкта та його зв'язки із суб'єктом у суспільному колективі; публічне управління розглядається ним як соціальна діяльність певних органів прокуратури та посадових осіб нормотворча, розпорядча, контрольна, організаційна та інша діяльність» [56]. Опираючись на таку аргументацію, вчений розкриває сутність публічного як основного критерію на якому базується методологія реалізації публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку. Відтак, окрема увага вченого зосереджується на «територіальних колективах», які містять «загальний» «публічний» характер на які покладається забезпечення життєдіяльності громадян в межах певного територіального об'єднання, яке у свою чергу здійснюється завдяки публічному управлінню.

На особливу увагу у контексті даного дослідження заслуговує також аналіз концепції А.Маартена в межах якої сутність публічного управління він розглядає через призму реалізації публічного-правового регулювання суспільних відносин, яке спрямоване на організацію діяльності різних суб'єктів щодо досягнення спільних інтересів між державою та суспільством. Задля результативності такої організації публічне управління покликане виступати у ролі засобу «нормативного регулювання системи упорядкування відносин між суспільством та державою,

включаючи способи формування органів публічної влади, форми реалізації публічної діяльності, критерії розмежування методів правового регулювання» [67]. Виходячи із цього публічне управління розглядається вченим «специфічний тип комунікації», який забезпечує суспільству вплив та контроль за діяльністю інститутів публічної влади на підставі чого відбувається визнання та легітимація публічної влади. У зв'язку із цим виокремлюються особливі вимоги, які висуваються до суб'єктів публічного управління як безпосередніх носіїв публічного управління, серед яких: «організаційна відособленість, володіння правом діяльності від власного імені і через свої органи; наявність свого ресурсного забезпечення» [67]. Важливу роль у процесі реалізації публічного управління вчений відводить інституту місцевого самоврядування, яке володіє реальною спроможністю «регламентувати і управляти значною частиною публічних справ», а відтак це з одного боку забезпечує результативність публічного управління, а з іншого сприяє розвитку суспільства. На підставі цього вчений застосовує спробу переорієнтувати державне управління та місцеве самоврядування на принципи реалізації публічного управління, нормативно закріплюючи конституційність паритетності дотримання прав та обов'язків громадянина та держави. У даному відношенні функціональна сутність публічного управління зводиться до побудови сфери публічних відносин між громадянином та державою на основі виконання ними своїх зобов'язань по відношенню один до одного. Саме тому аби публічне управління виступало інститутом гарантування результативності публічної сфери, держава як його стратегічний суб'єкт покликана забезпечити надання публічних послуг. Виходячи із цього сутність публічного управління А.Маартен розглядає у контексті розширення публічної участі громадян у сфері «ідентифікації та формалізації вимог до якості та кількості надання публічних послуг», що дозволяє розуміти під ним «сукупність цілей, принципів, механізмів у сфері публічних відносин між суспільством та державою з реалізації прав та обов'язків громадян, а також між державою та світовим співтовариством [67]. Дотримуючись такої аргументаційної константності публічне управління потребує постійних рефлексивних зусиль та

розширення технологічних прийомів, які б працювали та утвердження його результативності реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку. Розглядаючи його функціональне призначення через призму його сервісного потенціалу для розвитку сучасного суспільства вчений вважає за необхідне постулювати цінність публічного управління у контексті перетворення його на реальний актив розвитку

У продовження до наведеної вище концепції ідентифікації публічного управління важливе значення посідає розуміння його сутності розроблене Дж.Андерсоном, таких виходить із доцільності конкретизації таких структурних елементів технологічності його реалізації, серед яких: «публічне регулювання», «державне регулювання», «державно-правове регулювання», «нормативне регулювання», «індивідуальне регулювання», «соціальне регулювання», «законодавче регулювання» та «державно-приватне регулювання», які у своїй сукупності працюють на розширення публічної участі громадянина у процесах творення публічної політики. Така концептуальна конструкція ідентифікації сутності публічного управління застосовується вченим з метою розширення ресурсного потенціалу громадянина, аби у такий спосіб звузити монополію держави на публічно-правові процеси, закладаючи новітні нормативні передумови для розвитку демократії та громадянського суспільства. Виходячи із цього структурну роль у сталості функціонування публічного управління вчений відводить таким інститутам як органи місцевого самоврядування, інститути прямої демократії, політичні партії, громадські об'єднання, на які покладається виконання відповідних публічних функцій [43]. У своїй сукупності ці інститути покликані забезпечити реалізацію публічного управління та публічного управління у життєдіяльності суспільства у формі реалізації нормотворчої, розпорядчої, контрольної та організаційної діяльності. На будь-якому етапі суспільство виражає «потребу» у публічному управлінні тільки заради того аби забезпечити стабільність своєї життєдіяльності, а це у свою чергу потребу від нього активної участі у реалізації основних засобів «владне управління та нормативне регулювання, просуваючи нормативність направлену на упорядкування життя громадян у суспільстві. Більше того, функціональні

призначення публічного управління вчений вбачає через призму забезпечення стабільності умов суспільного розвитку, а це у свою чергу передбачає встановлення певних правил та їх дотримання, що і реалізується виключно через діяльність інститутів публічного управління. У даному відношенні вчений у сфері публічного управління вбачає результативний інструментарій підтримання «єдності, стабільності та визначеності соціального життя», за допомогою безпосередньої реалізації владного впливу органів публічного управління, стратегічним зобов'язанням яких виступає утвердження та збереження суспільної стабільності. Працюючи на узгодження інтересів між суспільством та державою інститути публічного управління покликані виступати у ролі публічного регулятора суспільних відносин, а відповідно до цього його призначенням у сучасному суспільстві виступає: формування органів влади; реалізація різних форм публічної діяльності; дотримання критеріїв розмежування методів правового регулювання.

Актуалізуючи різні методологічні зрізи ідентифікації сутності публічного управління окрему увагу варто приділити дослідницьким пошукам, в межах яких розкривається його інструментальне призначення. З цього приводу Ж.-П.Жакке запропонував під публічним управлінням розуміти «такий тип комунікації в межах формальної організації, згідно якого кожен із учасників публічної сфери демонструє добровільне погодження на підпорядкування у формі виконання інтересів та потреб інституційної більшості» [11, с.51]. Виходячи із цього фундаментальна сутність публічного управління розкривається через облаштування певного інституційного порядку регламентації взаємовідносин між суспільством та державою з приводу спільності та узгодженості практики реалізації їх інтересів. Заперечуючи можливість суб'єктивізаційного вияву публічного управління його основне спрямування має обертатись навколо забезпечення спільності згоди між державою та суспільством з приводу зміцнення інституційної результативності їх взаємодії у контексті прийняття оптимальних публічних рішень. Публічне управління безпосередньо орієнтується на розширення потенціалу громадської участі у процесах творення публічної

політики дозволяє громадянину відчувати себе у ролі об'єктивного фактору реалізації публічної влади. При цьому на думку Ж.-П. Жакке публічне управління в сучасних умовах суспільного розвитку демонструє свою ментальну відмінність порівняно з іншими історичними періодами, яка полягає у реалізації публічної влади поза практикою інституційного примусу та жорсткого підпорядкування. У даному відношенні вчений доводить, що публічне управління набуває таких умов інституційного розвитку коли державна влада втрачає свою інструментальну монополію у суспільстві, замість якої виникає конструкт публічної влади, яка передбачає безпосереднє й активне залучення участі громадськості до процесів її формування та реалізації. У зв'язку із цим вчений відзначає, що «державна влада починає існувати на рівних з іншими суб'єктами публічної сфери, в результаті чого здійснення державно-владних прерогатив уже перестає бути виключно монополією самої держави... передача влади компетентним формам, апаратам, які здійснюють владу у громадському секторі, становить цільове призначення державної влади» [11, с.74]. У такому контексті сутність публічного управління починає зводитись до того, що його основним призначенням починає конкретизуватись реалізація публічної влади, суб'єктність якої поширюється на державу, громадські інституції та недержавні органи.

Концептуальним продовження наведеної вище конструкції ідентифікації публічного управління виступає підхід П.Еквайна, в межах якого вчений вказав на інструментальність структурованої реалізації приватних та публічних інтересів. Дана конструкція ґрунтується на тому, що основним повноваженням держави є реалізація публічних інтересів її інституцій, на які покладається забезпечення її інституційної сталості, тоді коли суспільство зберігає монопольне право лише на реалізація приватних інтересів через інститути держави. У зв'язку із цим вчений вказав на важливу методологічну проблему ідентифікації публічного управління, коли його просторовість має безпосередньо обертатись над тим аби виробити відповідний простір для утвердження інституційного балансу реалізації інтересів суспільства та держави на умовах збереження кожною із сторін права на власну інституційну реалізацію. Лише за умови високої результативності інституційної

організації публічного управління держава, здобувши можливість паритетної реалізації власних інтересів, опираючись на суб'єктність інтересів суспільства, переходить на вищий рівень своєї функціональності здійснюючи свою діяльність на двох рівнях: приватного та публічного. У такій концептуалізації вчений йде далі, й основну сутність публічного управління намагається ідентифікувати через його спроможність забезпечити передумови для реалізації «корпоративної влади» суспільства та держави, а для цього громадянська має демонструвати абсолютну відкритість та довіру до інститутів держави, аби вийти на можливість вироблення легітимного інституційного компромісу у стосунках між ними. Важливу роль у даному процесі вчений відводить органам місцевого самоврядування які мають стати результативним виявом публічних інтересів громадян, які проживають на відповідних територіях на які покладається «доведення» до держави інтересів суспільної більшості, аби надати більшої публічної регламентації діяльності органів публічної влади. У зв'язку із цим вказав на доцільність ототожнення публічної та суспільної (громадської) влади, виходячи із того, що «публічна влада завжди означає суспільну владу, а суспільна влада реалізується у будь-якому суспільстві» [47]. Ідентифікуючи публічну владу як структурну умову й функціональну основу реалізації публічного управління вчений виклав свою аргументацію на її користь, виходячи із класифікації її різновидів політичної та державної, які у власний спосіб працюють на забезпечення стабільності суспільного розвитку. Суспільство будучи зацікавленим у результативності реалізації власних потреб покликане виступати своєрідним діагностом структурної ієрархічності процесів, які пронизують собою систему публічного управління аби виробити власну інструментальну систему, яка б слугувала задоволенню його інтересів. З цього приводу вчений особливу увагу приділяє результативності державної публічної влади, на яку покладається політична організація влади в інтересах суспільства покликана унормувати систему публічних відносин між суспільством та державою. При цьому йдеться не регулювання «всього та вся» у системі публічного управління, а лише про «належне поєднання управління «зверху» з саморегулюванням «знизу», що

працювало б на потертість зміцнення інституційного призначення як держави так і суспільства зокрема.

Варто відзначити, що більшість смислових навантажень, якими переповнені сучасні дослідницькі підходи у контексті артикуляції сутності публічного управління переповнені пошуком оптимізаційного балансу у стосунках між державою та суспільства, розширюючи по факту лише ресурсну можливість держави. Така дослідницька аргументація базується на тому, що «практично єдиним і соціально значимим видом влади у суспільстві є державна влада», яка розглядається як «основний засіб упорядкування суспільних відносин та інструмент формування нового суспільства» [72]. У зв'язку із цим більшість вчених допускає можливість ідентифікації суспільної влади як «втраченого ідеалу», відповідно до якого має формуватись оптимальна конструкція публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку. Заради цього має відбуватись інституційна перебудова публічної сфери, виробляючи новий перелік принципів дій публічної влади, направлений на інструментальне забезпечення результативності інтересів суспільства. У такий спосіб на думку П.Денлейві новітнє призначення публічного управління полягає у тому, щоб розширити просторовість публічної сфери, «створивши» її більш ідентикативно чутливою не лише до внутрішніх потреб, але й зовнішніх, які формуються на самоорганізаційному рівні суспільної життєдіяльності. Перетворюючи розуміння публічного управління на об'єктивну передумову сталої життєдіяльної суспільства, більшість дослідників не враховують його суб'єкту роль у процесах його формування та реалізації, акцентуючи увагу виключно на його інструментально-інституційному призначення забезпечення ефективності функціонування держави. Демонструючи певну смислову зворотність в ідентифікації сутності публічного управління, окремі дослідницькі підходи переповнені відсутність «об'єктивно-правильної» гностичності його розуміння, яке полягає у слугуванні інтересам суспільства за участі самого суспільства, а не навпаки, «пропагуючи» доцільність розширення підлаштувальних позицій громадян під «тотальну» політику держави. Своєрідним підтвердженням такої

концептуальної однолінійності виступає бачення П.Денлейві в межах якого вчений сутність публічного управління розглядає через природу публічної влади, розуміючи під нею «владу територіального публічного колективу, як особливого виду об'єднання народу, або його частин, яке відрізняється особливими формами організації, високим рівнем централізації в межах своєї території, особливим характером зв'язків між його членами та специфічними властивостям примусу, які носить публічно-владний характер» [72]. Це свідчить про те, що сфера публічного управління не є апіорною інстанцією, вона завжди детермінується зовнішніми умовами та факторами, регламентується нормативами та традиціями, які визначають функціональну сталість інституцій на які покладається реалізація суспільних інтересів. З огляду на це система публічного управління має виступати інституційною основою для не лише для реалізації інтересів суспільства, але і для їх формування, а відтак воно завжди має бути «максимально відкритим» для громадянина, який не завжди вдається чи навіть бажає приймати активну участь у процесах творення публічної політики.

Своєрідним продовженням попередньої концепції ідентифікації сутності публічного управління виступає бачення Х.Фредріксона в меж якого вчений розглядає його призначення через реалізацію відкритої до народу публічної влади, єдина спроможна перетворити громадськість на «активну пабліку» покликану гарантувати залучення як можна ширших його кіл. Це на думку вченого спрямоване на те, щоб сформувати «систему всезагальної участі населення у вирішенні спільних дій, яка б надавала публічній владі вищого інституційного рівня свого функціонування» [80]. Виходячи із цього фундаментальне призначення публічного управління полягає у тому як максимально актуалізувати залучення громадськості до процесів реалізації публічної влади, зробивши її більш інституційно гнучкою до її запитів та результативною до вимог. У даному відношенні вченим допускає доцільність перетворення публічного управління на «одноосібне народовладдя», яке формально хоча і допускає участь держави у даному процесі, по факту виключно орієнтується на структурні запити суспільства. У протилежному випадку, якщо система публічного управління

переорієнтовує свою функціональність на реалізацію інституційних інтересів держави, вона втрачає статус публічного, постаючи у формі виключно державного управління, навіть якщо воно опосередковано і зорієнтоване на певні інтереси суспільства. У даному відношенні сутність публічного управління розглядається через потенціал його спроможності активного залучення широких суспільних кіл у процеси реалізації публічної влади, аби надати певної інституційної легітимності діям її органів. Виходячи із цього, якщо органи публічної влади у своїй діяльності перебуватимуть у детермінаційній залежності від інтересів суспільства, сама система публічного управління здобуде максимальну можливість для забезпечення своєї результативності. В той же час вчений наголошує на відносній методологічній самостійності публічної влади як структурної складової публічного управління, виходячи із того, що «публічна влада особлива і самостійна влада, яка не співпадає за своїм змістом та об'ємом з владою державною, оскільки публічна влада завжди є владою народу, як найвища форма влади» [80]. У даному відношенні вчений демонструє певне ототожнення між народовладдям та публічною владою, враховуючи спільність суб'єкту, об'єкту та механізмів її реалізації, забезпечуючи цілісність координації публічної сфери держави. У даному відношенні йдеться про певну функціональну єдність між суб'єктом та об'єктом публічного управління, які у своїй сукупності забезпечують керованість суспільних процесів, їх перелаштування на структурність забезпечення соціально-політичних та парових модусів відповідно до яких забезпечується результативність його сталості.

Важливу методологічну цінність у даному відношенні також становить з'ясування сутності публічного управління, запропоноване Г.Герсоном, який його розуміє як «управління процесом реалізації влади, її динаміку щодо реалізації публічної влади, яка забезпечує якісну динаміку суспільного розвитку» [84]. У даному відношенні публічне управління, будучи засобом суспільної координації, розриває спроможність спільної координації держави та суспільства у напрямі вироблення та встановлення нормативів, за якими має організовуватись життєдіяльності громадян. Відповідно до цього під публічним управлінням

вченим розуміється «вільне переслідування цілей засобами суспільства в межах встановлених кордонів та вироблених нормативів, відповідно до яких має облаштовуватись взаємодія між державою та громадянином» [84]. У даному відношенні сутність публічного управління на відміну від державного управління зводиться вченим до упорядкування та узгодження форм життєдіяльності людей, шляхом безпосереднього впливу на неї. Така дослідницька логіка безпосередньо ґрунтується на тому, що публічне управління передусім покликане забезпечити координацію організаційних засобів та методів здійснення публічної влади, створюючи тими самим певну визначеність для реалізації відповідних координаційних процесів. У даному відношенні інструментальним призначенням публічного управління виступає координація соціальних інтересів, надання їм функціональної доцільності у процесах забезпечення суспільного розвитку та вирішення актуалізованих питань притаманних для конкретного часу. Відповідно до цього сутність публічного управління розглядається вченим через призму прийняття публічних рішень, спрямованих на вирішення стратегічних і тактичних питань суспільного розвитку, закладаючи інституційні приписи, на яких і відповідно до яких має функціонувати система публічного управління. Враховуючи таку контекстність публічне управління спрямоване не лише на регламентування соціальних відносин у суспільстві, але й і їх формування відповідно до спільно вироблених нормативів суспільства і держави. Саме тому на переконання вченого, основною умовою ефективності публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку виступає «пізнання об'єктивного розкриття його внутрішніх залежностей та механізмів, врахування багатоманітності елементів та закономірностей, а також побудова на основі об'єктивного відповідних цілей, функцій та структур публічного управління» [84]. У такий спосіб сутність публічного управління розкривається через його призначення для регламентації суспільного життя, закладення об'єктивним передумов стимулювання та зміцнення взаємозв'язків між суспільством та державою у контексті забезпечення умов спільної динаміки.

Певну концептуальність у розроблення змістовного наповнення сутності публічного управління привносить також підхід Дж.Рейбіна, в межах якого його функціональне призначення він вбачає у побудові результативного інституційного ландшафту взаємодії держави та суспільства через створення організаційних структур, покликаних гарантувати їх спільність. У даному відношенні публічне управління розглядається як засіб гармонізації взаємодії та взаємовідносин між інститутами публічної сфери, шляхом створення та розвитку організаційних структур, спрямованих на покращення життєдіяльності суспільства та держави. При цьому вчений особливу увагу приділяє аналізу ментальних характеристик ідентифікації публічного управління притаманних для національних систем публічного управління. Їх врахування при організації відповідних форм гармонізації відносин суспільства та держави, а також взаємовідносин на рівні інститутів держави є об'єктивною передумовою лінійної організації інституційного забезпечення публічного управління. При цьому особливу увагу у контексті ідентифікації сутності публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку приділяє «співпадінню» інтересів суспільств та держави, адже головним на його думку залишається те, «щоб у публічному управлінні було реальне співвідношення інтересів та цілей народів та цілей й інтересів самого публічного управління, тобто щоб інтереси народу співпадали з державними, муніципальними та суспільними інтересами» [89]. Виходячи із цього сутність публічного управління розкривається вченим через врахування «накладення» та взаємодії відповідних умов згідно з якими формується публічна система відносин людини та громадянина. Це свідчить про те, що публічне управління демонструє реальність станів сучасного розвитку, який детермінаційно залежить від рівня упорядкованості відносин між суспільством та державою, а також між інститутами останньої, які досить часто втрачають таку залежність від суспільних запитів. Розглядаючи сутність публічного управління через призму його спроможності вироблення та реалізації «управлінських впливів», спрямованих на забезпечення сталої життєдіяльності суспільства дозволяє розуміти під ним публічне регулювання. Під ним вчений безпосередньо розуміє «упорядкування

відносин шляхом не лише офіційно-владного встановлення державою, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями різних загальнообов'язкових правил, але й за допомогою вироблених самим суспільством, колективом громадян та недержавними органами норм та правил поведінки» [89]. Відповідно до цього у концепції вченого публічне управління розглядається як публічне регулювання, процесуальність якого поширюється на вплив на умови життєдіяльності громадян у формі встановлення інституційних нормативів згідно яких кожна із сторін здобуває зрозумілі та прийнятні засоби відстоювання своїх інтересів. Розглядаючи публічне управління через призму його функціонального призначення по відношенню до структурування процесів життєдіяльності громадян та суспільного розвитку дозволяє ідентифікувати його системний характер. Враховуючи це, публічне управління постає у формі засобу регламентації суспільних відносин, відповідно до яких обирається методологія реалізації видів публічної влади, яка у свою чергу покликана працювати на зміцнення публічно-правової спільності людей.

Подібну логіку ідентифікації сутності публічного управління також викладає М.Хейк, який виходить із його ототожнення із публічним регулюванням, яке здійснюється за допомогою реалізації відповідних видів публічної влади. На думку вченого, «вид публічної влади визначається відповідною спільністю людей, яка виступає як її безпосереднє, визнане джерело на підставі чого виділяються такі види публічної влади як: наддержавна, державна, муніципальна та публічна влада громадських об'єднань, і додатково корпоративна» [90, с. 53]. Виходячи з цього під корпоративною владою він розуміє владу громадських об'єднань, які наділяються особливими правами та повноваженнями по реалізації функцій публічного управління та розвитку публічної сфери. Публічна влада закономірно здійснюється на кожному із цих рівнів, враховуючи індивідуальність умов та факторів притаманних для відповідних інституцій та засобів реалізації владного впливу. Державна влада на думку вченого має технологічну звужену просторовість, а відтак реалізується на таких рівнях як: національна державна влада; державна влада суб'єктів; державна влада на місцях [90]. На кожному із

цих рівнів здійснюється публічне регулювання процесів суспільної життєдіяльності громадян через дотримання відповідних нормативів, які у свою чергу виступають у ролі інституційних регуляторів, які забезпечують динаміку суспільного розвитку. Виходячи із цього на думку вченого сутність публічного управління розкривається через забезпечення форм здійснення народом своєї влади виходячи із врахування історичних умов та традицій публічного регулювання взаємодії суспільства та держави. Особливу роль у даному процесові вчений відносить публічним інститутам, які володіють власними функціональними активами щодо регулювання стосунків держави та суспільства та власне держави та її інститутів у напрямку застосування «регуляторів результативності» спрямованих на реалізацію цілей публічного управління. Відповідно до цього, розглядаючи сутність публічного управління через призму реалізації публічної влади шляхом запровадження відповідних функцій та засобів, вчений доводить, що на всіх рівнях публічної влади функціонують свої регулятори, які працюють на реалізацію цілей публічного управління.

Таким чином, здійснений нами аналіз сутності публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів дозволив, систематизувати сукупність концептів, спрямованих на ідентифікацію його змісту, враховуючи різні конструкти визначення функціональної ролі суб'єкту, об'єкту та механізмів його реалізації, на підставі цього наведено методологію встановлення відмінностей між публічним управлінням та публічним регулюванням, конкретизовано зміст публічної влади та форм її реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку, виявлено вплив ментальних факторів, які впливають на структурну реалізацію публічного управління, виявлено основні теоретико-методологічні умови розвитку сучасної держави та суспільства відповідно до яких формується конструкт публічного управління та виробляється інструментарій його реалізації; обґрунтовано призначення громадських об'єднань та органів місцевого самоврядування задля забезпечення системності публічного управління, а на основі цього розроблення нормативних основ його ідентифікації та функціонального призначення.

1.2. Публічне управління сталим розвитком як системне явище: концептуалізація змісту

У контексті з'ясування сутності трансформації системи публічного управління сталим розвитком на особливу увагу заслуговує його конкретизація як системного явища, враховуючи різні детермінаційні лінії та контексти його формування та реалізації у постмодерний період. Враховуючи те, що предметність публічного управління залишається методологічно й концептуально звуженою, більшість вчених демонструють свою одностайність щодо ідентифікації типових конструктів з'ясування його сутності, а відтак й параметри самої системності його змісту та аргументації на користь розширення його структурності не працює як на розвиток самої системи публічного управління, а також і дисциплінарності його вивчення. Одним із пояснень такого методологічного звуження публічного управління для вітчизняної теорії та практики його формування та реалізації виступає орієнтація на світові школи публічної політики та управління, які не враховують у повній мірі роль детермінаційних факторів розвитку та функціонування публічної сфери, притаманної для України. Виходячи із цього аналіз системної проєкції публічного управління в межах вітчизняної практики його реалізації стосувався у більшості випадків «авторської інтерпретації зарубіжних джерел», формування дослідницької проблемності на основі власної світоглядної аргументації, а не врахування об'єктивних умов та факторів його реалізації. У своєму намаганні охопити й описати політико-адміністративні тренди більшість вчених зосереджується на артикуляції типових дослідницьких контекстів, які розкривають системність публічного управління яка укладається у традиційні аргументаційні концепти. За таких методологічних обставин концептуалізація системності публічного управління зводиться до з'ясування сутності теоретичних прийомів визначення змісту та методології його практичного застосування, лишаючи поза увагою детермінацію сучасних умов суспільного розвитку та його

залежність від інструментів взаємовідносин суспільства та держави, а також власне і самих інститутів держави. Розкриваючи системність публічного управління особливу увагу варто акцентувати на функціональній ролі публічної політики та її призначенні у процесах формування та реалізації публічного управління, співвідношенні суб'єктності між її елементами.

Розглядаючи публічне управління як системне явище К.Худ наголосив на доцільності з'ясування його змісту у контексті виявлення функціональної ролі його структурних елементів, які забезпечують сталість умов суспільного розвитку. У зв'язку із цим вчений наголошує на співвідношенні державного управління, державного менеджменту та публічного управління, які дозволяють з'ясувати системність діяльності інституцій на які покладається реалізація відповідних публічних функцій у забезпеченні життєдіяльності громадян. На підставі цього глибинність даного дослідницького концепту вченого стосується опису елементів пояснення та практичного застосування публічного управління, розроблення та утвердження напрямків розвитку політико-адміністративної системи. Виходячи із цього системність публічного управління суспільним розвитком вчений розглядає через призму врахування ролі «нормативної рефлексії цінностей, норм та стандартів, які застосовуються по відношенню до державного регулювання та державної політики» [95]. Це свідчить про те, що простежити системність публічного управління можливо лише за умови врахування нормативної структури його реалізації, яка дозволяє з'ясувати функціональне призначення кожного із його елементів у контексті реалізації потреб громадян щодо розвитку сучасної держави. У даному відношенні вчений виходить із лінійності ототожнення державного та муніципального управління як структурних складових публічного управління, які працюють на його функціональну цілісність та результативність. Такий контекст розкриття системності публічного управління, запропонований вченим, вказує на «операціональні та адміністративні аспекти функціонування державних органів, включаючи державну службу, аналітику державних програм та політик, включаючи стратегічне планування, оцінку регулюючого впливу; взаємодію держави та громадян включаючи лобізм та відносини бізнесу з

держаними та муніципальними органами» [95]. Виходячи із цього публічне управління ідентифікується вченим як «система кооперації державних, муніципальних, некомерційних та змішаних структур, покликана забезпечити задоволення суспільних інтересів та вирішення колективних проблем, де громадське управління, об'єднуючи діяльність державних, муніципальних, неурядових (некомерційних) організацій, фактично представляє суспільно-державну систему реалізації загальнонаціональних та місцевих інтересів та виробництва суспільних благ», що спрямовується на забезпечення раціонального прородокористування, соціально справедливого економічного розвитку [95]. Така логіка обґрунтування системності публічного управління покликана передусім враховувати автономність суб'єктності тих, хто забезпечує формування та реалізацію публічної політики зі збереженням інституційних прав за кожним щодо здійснення відповідного організаційного вибору, який забезпечує результативність прийняття публічних рішень. Розглядаючи публічне управління як системне явище К.Худ вказав на структурну умову налагодження зворотних зв'язків між суб'єктами його реалізації, які забезпечують як процес прийняття, так і реалізації публічних рішень, кожен із яких керується власними інтересами, які представляють: 1) групи інтересів (різні громадські фонди, профспілки, етнічні, молодіжні та ін. організації з певними інтересами, парламентські лобі та ін.); 2) відносини безпосередньо з громадянами (оподаткування, законотворча та правозастосовна практика, підготовка та реалізація соціальних програм); 3) взаємовідносини з комерційними підприємствами (їхнє правове регулювання, державно-приватне партнерство тощо) [95]. У такий спосіб системність публічного управління є методологічною характеристикою взаємовідносин між органами державної влади та місцевого самоврядування з іншими суб'єктами суспільних відносин, які безпосередньо впливають на публічність процесів забезпечення сталого розвитку.

Важливу методологічну характеристику системності публічного управління демонструє концепція Д.Кеттла, в межах якої під ним безпосередньо розуміється «не лише адміністративний але й політичний процес, який розкриває

системність діяльності формальних та неформальних акторів, залучених до процесів прийняття та виконання рішень, формальних та неформальних структур, створених для прийняття та виконання управлінських рішень» [104]. Важливу роль у даному процесі і побудові результативної системи публічного управління вчений відводить бюрократичному апарату, який володіє функціональною суб'єктністю забезпечення сталості процесів суспільного розвитку. Ефективність його функціонування визначається діяльністю відповідних інституцій, які гарантують системність публічного управління, включаючи діяльність «неурядових організацій, аналітичних мозкових центрів, релігійних лідерів, фінансових інститутів, політичних партій, груп інтересів» [104]. Діяльність кожної із цих інституцій спрямована на вироблення організаційного комплексу забезпечення результативності публічного управління, створення змістовного наповнення ідентичного конкретиці функціональних умов, в яких перебуває розвиток сучасного суспільства. Щоб забезпечити структурну цілісність розуміння публічного управління, на думку вченого доцільно враховувати міждисциплінарну природу його функціонування, яка стосується не лише сфери адміністрування, а поширюється і на інституційну інтерактивність суб'єктів, наділених повноваженнями щодо прийняття та реалізації публічних рішень. Заперечуючи певну автономність діяльності суб'єктів публічного управління Д.Кеттл окрему роль у даному процесі відводить міжсуб'єктній інтеграції державних, муніципальних органів та неурядових організацій, кожен із яких керується інструментальним концептом своєї діяльності, не орієнтуючись при цьому на розширення системності публічного управління і при цьому виступаючи повноправним його суб'єктом як системи. У даному відношенні вчений особливу увагу приділяє розширенню інтегративної єдності між суб'єктами публічного управління, кожен із яких керуючись власними інституційними інтересами повинен працювати на розширення практики результативності функціонування публічного управління, а відтак і його системності.

Концептуалізації публічного управління як системного явища окрему увагу приділено у концепції А.Кйоера, який вказав на особливу роль громадського

сектору у його функціонуванні на засадах «теорії бюрократії», концепції «нового державного менеджменту» та концепції «розумного управління» [106]. Всі вони у своїй сукупності працюють на побудову мережевої системи публічного управління, сприяючи кожному із його суб'єктів розширенню спроможності щодо прийняття та реалізації публічних рішень. Певну складність в ідентифікації системності публічного управління та інструментарію його розширення вчений вбачає в осмисленні його процесуальності, враховуючи детермінаційну залежність його суб'єктів між собою у контексті прийняття складних публічних рішень. Щоб розширити практику реалізації публічного управління, а відтак і його системність, на думку вченого доцільно розширити суб'єктність його функціонування залежно від процесів ускладнення та розвитку соціально-політичних процесів. Наразі коли система публічного управління перестає працювати на відповідні детермінаційні вимоги, які по відношенню до неї висуває суспільство, вона переходить у стан залежної перманентності, відтак це приводить до звуження кола її учасників на яких покладається реалізація відповідних публічних функцій. Виходячи з цього системність як важлива атрибутивна ознака публічного управління спрямована передусім на забезпечення керованості відповідних суспільних процесів шляхом створення інституційних структур, націлених на реалізацію публічного регулювання на макро та мікрорівнях. У підтвердження цього вчений в особливий спосіб наголошує на доцільності врахування зовнішніх умов та факторів функціонування публічного управління, які закладають не лише зовнішньо-системну інституційність його реалізації, але й працюють на розширення його внутрішньо сталої системності. Така аргументація вченого базується на розумінні публічного управління, яке з одного боку перебуває за межами політичної сфери, а з іншого боку є відображенням внутрішніх політико-правових процесів, які відбуваються у процесі прийняття публічних рішень та надання публічних послуг. Враховуючи вплив зовнішніх політичних факторів у процесах розвитку сучасної держави, публічна сфера набуває відповідного інституційного зміцнення переорієнтовуючи свою діяльність від внутрішньої функціональності на зовнішню. У даному відношенні системність публічного управління

характеризується через призму його залежності та інституційної відповідності політичним вимогам, які висуває суспільство по відношенню до держави у контексті реалізації його запитів. На думку А.Кйоера публічне управління, демонструючи високу залежність від «прийняття» зовнішніх політичних впливів на сприяння ним набуває особливого системного характеру для своєї функціональності не лише слугуючи, але й стимулюючи вирішення відповідних політичних завдань. Це свідчить про те, що сталість функціонування публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку у жодному випадку не може бути досягнена за межами врахування конкретики відповідних політичних впливів, які визначають смислову структуру діяльності його інститутів. Тобто у даному відношенні органи публічного управління, перебуваючи під індикативним впливом певних політичних умов та факторів здобувають для себе смислову структуру своєї діяльності, яка безпосередньо впливає на забезпечення функціональності його реалізації в сучасних умовах. Головним призначенням публічного управління, яке закладає нову якість системності його реалізації у сучасних умовах на думку А.Кйоера є координація своєї діяльності із вимогами функціонування політичної сфери, які слугують виробленню новітніх інституційних орієнтирів за якими має формуватись та здійснюватись публічна політика держави та забезпечуватись розвиток взаємовідносин суспільств та держави.

У продовження до наведеної вище аргументації системності публічного управління розроблено концепцію Дж.Офлейнна, який застосував спробу вирішення суперечностей між операціональною, адміністративною та політичною її підсистемами. Ці підсистеми у своїй сукупності працюють на вироблення системних орієнтирів діяльності інститутів публічної сфери, й на основі цього кожен із них здобуває можливість для розроблення ефективних механізмів погодження суспільних та державних інтересів. У даному відношенні публічне управління як системне явище розглядається вченим у контексті з'ясування функціональної ролі кожного із його суб'єктів, а також розширення мотиваційної структури «стратегії вироблення позицій», які б забезпечували динаміку

суспільного розвитку. Виходячи із цього системність публічного управління визначається його ресурсною спроможністю координувати діяльність суб'єктів публічної сфери відповідно до потреб різних груп громадськості, з іншого боку саме публічне управління виявляє свою системність у контексті структурування діяльності інститутів громадянського суспільства. Саме тому на думку вченого, щоб забезпечити системність публічного управління, його основні суб'єкти мають акцентувати свою діяльність на збереженні та розширенні традицій, застосуванні нормативів та правил вдосконалення технологій реалізації публічної влади. Виходячи із цього, сутність застосування категорії системності по відношенню до державного управління ґрунтується на тому, що «дана категорія дозволяє представити інститути та процеси політико-адміністративної системи як: 1) владні утворення, які мають безпосереднє відношення до відповідного політичного режиму; 2) управлінські інструменти, які володіють адміністративним потенціалом регулятивного впливу; 3) результат компромісу та зіткнення коаліцій, зацікавлених у державних рішеннях груп [128]. Виходячи із цього в межах даного дослідницького підходу наводиться сутність публічного управління як системного явища через призму вирішення дихотомії «політики-управління», аби на основі цього зняти протилежність між політичним та адміністративним обґрунтуванням процесів розвитку публічної сфери [40]. Варто відзначити, що для ХХ століття та початку ХХІ століття актуальність дихотомічності політико-управлінського конструкту все більше втрачає свою функціональну результативність, адже на думку Дж.Офлейнна майже алогізмом стає доцільність застосування «вільних та оціночних суджень по відношенню до публічного управління» як таких які приводять до сутнісної девальвації її структурне призначення. Відповідно до цього публічне управління як системне явище орієнтується на різні рівні та форми реалізації публічної діяльності потребує власного типологічного підходу до створення організаційних структур, на які покладається розвиток публічної сфери.

Важливу роль у контексті з'ясування сутності публічного управління як системного явища належить концепції Дж.Марча в межах якої ним вперше зосереджено увагу на організаційному детермінізмі, який привноситься умовами

неоінституціоналізму. У зв'язку із цим на думку вченого системність публічного управління забезпечується завдяки розширеній діяльності політичних акторів, які виконують функції по реалізації «макрораціональних факторів», внаслідок чого йдеться про те, що більшість із них будучи інституційного незалежними перестають працювати на ефективність діяльності апарату органів публічної влади. Виходячи із цього аби забезпечити розуміння публічного управління як системного явища завжди доцільно враховувати її внутрішню інституційну потребу, яка передусім стосується організації діяльності апарату органів публічної влади і приведення його діяльності у відповідність із цілями державної політики. За умови якщо відбувається органічне розширення таких цілей, відбувається розширення суб'єктності реалізації публічного управління, досить часто шляхом породження нових інституційних проблем як невідповідності її результативності у напрямку надання якісних публічних послуг населенню. У даному відношенні вчений наголошує на тому, що публічне управління демонструючи системну діяльність його основних суб'єктів, сприяє «легітимності, ефективності та підзвітності політико-адміністративної діяльності акторів публічного управління, що тим самим дозволяє показати сутність та зміст управлінських стратегій держави» [114]. По своїй природі інституційно й технологічно публічне управління, демонструючи системну практику реалізації публічного інтересу покликане враховувати багаторівневу структуру діяльності його суб'єктів, які досить часто виявляються абсолютно відірваними від потреб держави. На підставі цього вчений вказав на три основні ознаки публічного управління, які характеризують його як системне явище, серед яких: 1) проблематика цього напрямку охоплює найактуальніші питання політико-адміністративної практики; 2) пряма включеність до розробки державних рішень означає нормативну заданість досліджень, коли прямо визнається базова роль цінностей; 3) наукові дослідження найбільш тісно пов'язані з експертизою і тому займаються питаннями, що потрібно робити, а не тим, що має бути [114, р. 5-7]. Розглядаючи системність публічного управління через призму його теоретико-методологічного призначення, його сутність зводиться до того аби слугувати розширенню

процесуальності та ієрархічності публічної сфери та інструментарію формування та реалізації публічної політики.

Своєрідним концептуальним продовженням до аргументації на користь розгляду публічного управління як системного явища є бачення Д.Осборн, який вказав на його операціонально-адміністративні складові. Надзвичайно важливо, що на думку вченого системність публічного управління є основною вимогою до забезпечення його результативності та відповідності сучасним умовам суспільного розвитку. Виходячи із цього особливу увагу у процесах розширення системного простору публічного управління вчений відводить розвитку концепції «нового державного менеджменту» та запровадженню системного адміністративного реформування, яке забезпечує відповідну послідовність у функціонуванні її бюрократичної моделі та побудови адміністративної діяльності інститутів держави. Критеріальною умовою на основі якої Д.Осборн ґрунтує своє бачення системності публічного управління є аналіз та структурування інститутів держави на які покладається надання публічних послуг. На його думку «державні інститути покликані створювати всі необхідні рамки для процесів громадської активності та спонукати громадян до самостійного вирішення проблем... держава координуючи свою діяльність на основі встановлених правил реалізує соціальну і економічну діяльність, демонструючи у такий спосіб багаторівневу системність публічного управління» [129]. Розкриваючи сутність публічного управління як системного явища через призму реалізації системної діяльності держави по відношенню до реалізації інтересів суспільства вчений особливу увагу приділяє її сервісній сфері, функціонування якої потребує запровадження багаторічної діяльності. Задля того щоб гарантувати результативність такої системності держава має дотримуватись структурно-функціональних нормативів забезпечення її результативності по відношенню до інтересів громадянина. Це безпосередньо потребує нового рівня розвитку системності публічного управління й функціонування публічного рівня на вищому рівні своєї інституційної ієрархічності, в результаті чого органи публічної влади мають виконувати функції, зорієнтовані на реалізацію як власних так із зовнішніх пріоритетів, визначених

інститутами громадянського суспільства. Застосовуючи бюрократичну модель для наведення аргументаційної лінії на користь розкриття системності публічного управління вченим ставиться питання про розширення контролю за органами публічної влади та їх підзвітності, що тим самим слугує розширенню його функціональності у напрямку утвердження широкої системи взаємозв'язків між його суб'єктами. У даному відношенні публічне управління постає як легітимний системний конструкт, який передбачає запровадження детермінованої діяльності суб'єктів, на які покладається прийняття публічних рішень та надання якісних публічних послуг. Закладаючи результативні передумови для забезпечення сталого суспільного розвитку публічне управління має бути передусім направленим на системну реалізацію функцій публічного управління, аби у такий спосіб гарантувати розширення «інституційного балансу» між інститутами на які покладається надання публічних послуг. Виходячи із цього вчений вказав на системність призначення публічного управління, яке полягає у побудові інституційних відносин, які слугують розширенню системного потенціалу держави по відношенню до інтересів та потреб громадянського суспільства. Задля того аби забезпечити певну аполітичність публічної сфери держава у своїй діяльності має орієнтуватись на запровадження політико-адміністративних принципів, аби гарантувати відповідний рівень солідарності у стосунках з громадянським суспільством на яке покладається дотримання певної системної взаємодії із органами публічної влади.

Розкриваючи сутність публічного управління як системного явища особливу увагу варто приділити концепції Д.Кеттла, який особливу роль відводить врахуванню принципів, відповідно до яких формується його призначення в межах сучасного суспільства. У зв'язку із цим вчений вказав на соціальну справедливість як структурну вимогу реалізації публічного управління, яка закладаючи його певну ціннісну природу зумовлює його внутрішній потенціал до трансформації адміністративних процесів, які у ньому відбуваються аби гарантувати результативність взаємодії між його суб'єктами. Відповідно до цього на думку вченого системність реалізації публічного управління розкривається через призму

врахування його відповідності зовнішнім умовам функціонування сучасної держави, а саме кореляції її своєї функціональної структури із діючими політичними контекстам. У даному відношенні вчений виходить із того, що системність як необхідний атрибут реалізації публічного управління має передусім працювати на забезпечення його випереджальної місії по відношенню до реалізації інтересів та потреб громадян. Такий контекст безпосередньо стосується розуміння цільової функції публічного управління, яка стосується реалізації ідеї сервісної держави та реалізації відповідних політичних цілей. Враховуючи зовнішні фактори впливу на функціонування сучасної держави публічне управління має володіти власним ресурсом індикативних змін, а відповідно до цього і його системність розглядається через призму детермінаційної взаємодії суб'єктів на яких покладається реалізація певних державних програм. Публічне управління як системне явище у даному відношенні покликане демонструвати відповідність певних змін опредмечених через відповідні державні програми конкретиці результатів. Виходячи із цього системність публічного управління постає у ролі критеріальної умови, відповідно до якої має відбуватись вирішень проблемних аспектів формування та реалізації публічної політики, створюватись методологія розгортання певних подій у сфері взаємовідносин між суспільством та державою. Відтак, публічне управління як системне явище розглядаючись вченим як структурна умова його результативності, що передбачає розширення його внутрішньої спроможності щодо прийняття публічних рішень на основі запровадження коректувальних стратегій взаємовідносин на рівні органів державної влади та на рівні взаємовідносин із суспільством.

Значну методологічну цінність щодо артикулювання сутності системного призначення публічного управління відіграє концепція Дж.Отта, який вперше вказав на доцільність запровадження аналітичного підходу до організації діяльності інститутів його реалізації. У даному відношенні вчений особливу увагу приділяє так званим методологічним передумовам діяльності інститутів публічного управління, які стосуються просування відповідного комплексу ідей, який

передусім має покладатись на публічних службовців, наділених сервісними функціям по реалізації зовнішніх суспільних запитів громадян. У зв'язку із цим системність публічного управління розглядається через «структурну організованість процесу його реалізації», який передусім спрямований на планування та оцінювання наслідків публічних рішень» [147]. Виходячи із виключно етатистського призначення публічного управління по відношенню до інтересів суспільства вчений розглядає системність через призму розроблення та реалізації політичного курсу держави, яка володіє монополією на інструментальність застосування розпорядчо-контрольних функцій. З огляду на це, публічне управління як системне явище спрямоване на формування політичного курсу держави, а це у свою чергу потребує розширення системної взаємодії держави та суспільства, вироблення компромісної довіри між ними. Результативність публічного управління ґрунтується на подоланні «політико-адміністративної дихотомії», як наслідку усвідомлення кожним із суб'єктів публічного управління своєї функціональної відповідальності за його реалізацію. Розширення підзвітності кожним із них водночас працює на системність реалізації суспільних інтересів, переорієнтованості їх на служіння інтересам демократичного врядування, а на основі цього й утвердженні новітньої формули системної результативності діяльності органів публічної влади. Приймаючи такий контекст ідентифікації публічного управління як системного явища вчений виходить із розширення персональної відповідальності органів публічної влади перед суспільством, шляхом залучення останніх до процесів формування та реалізації публічної політики, а відтак переорієнтацію її на системне служіння суспільним інтересам. На переконання вченого лише системність діяльності органів публічної влади дозволяє ним досягнути відповідної результативності у суспільстві, довіри до своєї діяльності у формі побудови результативних владно-управлінських відносин, поєднуючи політичну підзвітність з налагодженням партнерських відносин із громадянином.

Своєрідне аргументаційне продовження щодо розкриття системності публічного управління демонструє у своїй концепції Р.Родес, який вказав на

інструментарій налагодження партнерських відносин відповідно до яких забезпечується координаційна діяльність органів публічної влади та суспільства. На його думку «держава бере на себе ініціативну функцію співробітництва, стаючи партнером по формуванню кооперації, ва не традиційно домінуючим та владним інститутом, який нав'язує свій стандарт діяльності» [170]. Виходячи із цього системність публічного управління вчений розглядає через призму «ієрархічної організованості системи» діяльності органів публічної влади, які працюють на розширення мережевої взаємодії державних, приватних та громадських інституцій. Системність такої взаємодії між ними дозволяє сформувати новітній тип публічного управління, враховуючи закономірності функціонування мережевих підходів до організації політико-адміністративних процесів у суспільстві. Більше того на переконання вченого завдяки системності публічного управління «сучасна держава здобуває функціональну можливість для задоволення суспільних інтересів заміняючи у такий спосіб ієрархічне адміністрування на нову форму управління» [170]. У зв'язку із цим публічне управління як системне явище в межах даної концепції все більше тяжіє до функціональної абсолютизації «комунікативних процесів» направлених гарантувати результативність системної взаємодії як власне органів публічної влади так і їх взаємодії із приватним сектором та громадськими організаціями з приводу реалізації спільних інтересів. У даному контексті він виходить із абсолютного переконання, що саме системність діяльності органів публічної влади у постіндустріальних суспільствах стає критеріальною умовою для розширення демократичної практики функціонування сучасних держав. Така аргументація вченого ґрунтується на тому, що «для виробництва суспільних благ держава все більше залежить від інших акторів і субсистем; у цій ситуації взаємозалежності між громадськими та приватними акторами ні ієрархія, ні ринок не є ефективними структурами для координації інтересів та ресурсів різних акторів, включених у процес виробництва політичних рішень; як результат, домінантною моделлю управління стають політичні мережі» [170]. Виходячи із цього вчений особливу увагу акцентує на системній реалізації механізмів

управління, які включають не лише державні та недержавні політичні структури, але й сферу бізнесу, інститути громадянського суспільства, які у своїй сукупності працюють на зміцнення системності публічного управління.

Конкретизації сутності публічного управління як системного явища окрему увагу приділено в межах концепції Д.Лернера, який вказав на доцільність розширення багаторівневої діяльності органів публічної влади, які об'єднуються заради забезпечення результативності вирішення управлінських завдання та надання якісних управлінських послуг. Така аргументація на користь функціональної результативності публічного управління як системного явища направлена на вирішення актуальних проблем його реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку. Це на думку вченого ґрунтується на тому, що «екологія публічного управління останні десятиліття істотно змінилася, що змушує шукати нові моделі управління крім ринкових та ієрархічних, плюралізація громадських структур, складність взаємовідносин між різними групами населення, високий рівень суспільних потреб та очікувань, зростання масштабу невизначеності та ризику, глобалізація світової економіки та розвиток соціальних мереж, інформатизація суспільства, падіння довіри населення до урядів та державних органів управління в цілому – все це і багато іншого призвело до перегляду традиційних управлінських підходів» [176]. Така логіка вченого безпосередньо спрямована на доведення доцільності розширення простору системності реалізації публічного управління на умовах запровадження новітніх теорій розвитку публічної сфери, які направлені на підвищення якості діяльності органів державної влади та надання ними результативних публічних послуг. У такий спосіб, дотримуючись даної контекстності в аргументації на користь розширення системності публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку варто припустити, що вона є визначальною умовою розширення «якості» сервісного потенціалу органів публічної влади. Це ґрунтується на тому, кожна із інститутів системи публічного управління дотримуючись своєї функціональної автономності виявляє не результативною у прийнятті ефективних публічних рішень, а відтак потребує інтегрованої взаємодії із іншими інституціями, вибудовуючи новий

рівень системної детермінації. Важливу роль в межах даної концепції розширення системного потенціалу публічного управління вчений відводить функціональному статусу держави, яка відповідає за структурну результативність якості публічного управління шляхом прийняття відповідних публічних рішень, вона стає єдиноспроможною створювати та підтримувати діяльність мережевих структур, які «допомагали» їй забезпечувати результативність публічної політики. Виходячи із цього структурно-функціональним призначенням держави, орієнтуючись на розширення певних системних детермінацій своєї діяльності стає налагодження взаємодії із суспільством на основі врахування як приватних, так і групових інтересів його суб'єктів задля вироблення ефективної системи управління суспільством. Уникаючи результативності системного призначення публічного управління щодо регулювання відповідних процесів суспільного розвитку, органи публічної влади втрачають спроможність якісного надання публічних послуг, в результаті чого більшість розроблених ними державних стратегій не працюють на підвищення його внутрішньоінституційної спроможності. У зв'язку із цим вчений приходить до процесуального ототожнення системності та якості публічного управління, аргументуючи це тим, що «формування інститутів керованості у транзитних державах» завжди передбачає їх інституційну координацію між собою аби у такий спосіб гарантувати підвищення якості публічного управління. Саме тому сучасна система публічного управління має ґрунтуватись на утвердженні партнерських взаємовідносин держави та суспільства, які б працювали на зміцнення інституційного потенціалу публічного управління та надання якісних публічних послуг.

Ідентифікуючи сутність публічного управління як системного явища у контексті сучасних дослідницьких підходів важливу увагу варто приділити розгляду концепції І.Джона, який наголосив на доцільності врахування впливу зовнішніх факторів, які впливають на прийняття публічних рішень і відповідно до чого забезпечується здійснення інституційної влади держави по відношенню до суспільства. У зв'язку із цим варто відзначити, що обираючи таку контекстність розгляду системності публічного управління вчений особливу увагу приділяє

розширенню адміністративного потенціалу держави, покликаної формувати контрактні відносини із суспільством, в межах яких кожен із учасників такої взаємодії здобуває можливість максимальної вигоди для реалізації своїх функціональних інтересів. Запропонована вченим конструкція ідентифікації публічного управління як системного явища є своєрідною методологічною відповіддю держави на виклики сучасного розвитку, особливо що стосується «розузгодженості» процесів формування та реалізації публічної політики. При цьому вчений системність розглядає також як структурну умову результативності реалізації публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку, зокрема що стосується децентралізації та деконцентрації публічної влади. Держава як політичний інститут намагаючись вибудувати результативні відносини із громадянським суспільством покликана демонструвати узгодженість публічних рішень, а це у свою чергу передбачає досягнення системної взаємодії між ними. Аби держава як суб'єкт публічного управління виступала гарантом розширення системного потенціалу його реалізації, вона має бути максимально адаптивною до системних вимог громадянського суспільства, а відтак працювати над утвердження результативних форм контролю та підзвітності та узгодженості своїх інтересів з потребами громадян. Така контекстність ідентифікації публічного управління як системного явища передусім покликана вирішити концептуальну дифузність у його призначенні для забезпечення сталості суспільного розвитку та життєдіяльності суспільства зокрема.

На особливу увагу у контексті розкриття сутності публічного управління як системного явища заслуговує також концепція А.Вілдавскі, в межах якої вчений вказав на основні цільові, функціональні та структурні принципи його побудови, що тим самим слугує зміцненню функціональної ролі самої держави, а саме її «інституційної вибраності» по відношенню до інших суб'єктів його реалізації. Функціональна орієнтація сучасної моделі публічного управління на виключну реалізацію інтересів та потреб громадянського суспільства закладає передумови для розширення його системності, шляхом створення нових бюрократичних, менеджеристських чи мережевих прийомів функціонування держави. У зв'язку із

цим система публічного управління аби гарантувати максимальну адаптованість під зовнішні інституційні запити суспільного розвитку має супроводжуватись розробленням та запровадженням системних реформ, які б враховували специфіку конкретики відповідної управлінської ситуації. Виходячи із цього, основну мову у забезпеченні системності публічного управління вчений вбачає у спільному потенціалі держави та суспільства розробляти спільні інституційні орієнтири розвитку, а на основі цього «сценарії суспільних перетворень, які б враховували національні та історичні особливості, культурний потенціал, включаючи канали поступової трансплантації передових інститутів та процесів управління, які довели свою результативність у розвинених державах» [177]. Виходячи із цього основне методологічне спрямування своєї концепції системності публічного управління вчений вбачає у демонополізації інституційного статусу держави у процесах формування та реалізації публічної політики, не допускаючи її «адміністративного захоплення» публічної сфери держава має набути нового організаційного оформлення – працюючи на забезпечення системної взаємодії із її іншими суб'єктами. Варто відзначити, що така аргументація вченого ґрунтується на розширенні ресурсного потенціалу громадянського суспільства, яке має володіти системним інструментарієм недопущення перетворення держави у корпорацію з монопольним правом регламентації суспільних інтересів. Заради цього і сама держава в сучасних умовах поводить себе достатньо системно, це на думку вченого пов'язується із тим, що вона обираючи для себе роль «переможця модернізаційних процесів» все більше і все частіше орієнтується на розширення свого впливу на забезпечення координації адміністративних та політичних функцій. Це безпосередньо слугує налагодженню системних взаємозв'язків між громадянським суспільством та органами публічної влади, переорієнтовуючи «владні відносини» на вирішення стратегічних питань пов'язаних із автономністю суб'єктів публічного управління. На думку вченого задля забезпечення результативності функціонування публічного управління органи публічної влади мають орієнтуватись на структурну роль як власного адміністративного апарату,

так й інституцій громадянського суспільства, які у своїй співкоординації мають гарантувати керованість політико-адміністративних процесів.

У продовження до наведеної вище концепції публічного управління як системного явища існує підхід, який в узгоджено-детермінаційній діяльності його інституцій вбачає зосередження інструментарію вирішення широкого комплексу проблем по забезпечення умов сталого суспільного розвитку. Демонструючи певну раціональність своєї діяльності інститути публічного управління вимушені вступати у відповідні форми координації, аби у такий спосіб створити новий інституційний порядок. Це безпосередньо розкриває сутність системного призначення публічного управління на внутрішньому та зовнішньому рівнях, коли йдеться про результативність діяльності інституцій, які власне працюють на забезпечення сталості його функціонування, а з іншого боку на реалізацію системи надання якісних публічних послуг. У зв'язку із цим публічне управління як системне явище характеризує створення «патрон-клієнтельної системи публічної служби яка володіє чітко визначеними компетенціями, налагодженням зворотних зв'язків між суб'єктами взаємодії з приводу виконання функцій координації діяльності» [14]. Відповідно до цього системність публічного управління ідентифікується вченим як модернізаційна умов його реалізації, знімаючи у такий спосіб методологічні суперечності притаманні його функціонуванню в умовах оновлення соціально-політичного середовища забезпеченого процесами політичної модернізації. Оригінальність розуміння публічного управління як системного явища у контексті сучасного розвитку представлена дослідником полягає у його спробі «створити таку систему управління суспільством, яка б функціонувала як єдине цілей» [14]. При цьому вчений в особливий й спосіб наголошує на недопустимості імплементації «чужих» ментальних практики у забезпечення та розширення системності публічного управління без відповідної їх трансформації та адаптації до специфіки національних та історичних умов. Це обумовлено тим, що кожна система публічного управління володіє власними індивідуально-типологічними особливості організації діяльності органів публічної влади та їх взаємовідносин із

громадянським суспільством. В результаті існує принципова відмінність в ієрархічності структурної підпорядкованості між державою та суспільством, зумовлена формами політичної організації влади та типологією управління. Виходячи із цього основним функціональним призначенням публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку має виступати недопущення «перетворення держави на адміністративного деміурга», який постає на чолі суспільства, однак не підпорядковуючись реалізації його інтересів і не працюючи на зміцнення своєї сервісної структури. У даному відношенні системність діяльності органів публічної влади розкривається через її внутрішню ресурсну спроможність співпрацювати з суспільством, аби забезпечити налагодження відповідного компромісу у напрямку гарантування стану політичної й адміністративної стабільності. На думку вченого системність публічного управління є умовою результативності його функціонування, оскільки лише завдяки координованій діяльності його інституцій суспільство здобуває умови «механічної стабільності», «не допускаючи переходу держави в стан апатії (у період посилення державного начала) та зворотного стану – дестабілізації, яка б переходила в анархічний протест проти держави (у разі її ослаблення), коли стара державність розпадається, виникає стан анархії, породжений вакуумом влади» [14]. Наявність відповідної системної детермінації у діяльності органів публічної влади виступає структурною умовою не лише забезпечення сталості умов суспільного розвитку, але й організаційної стабільності діяльності органів публічної влади.

Аналізуючи значну кількість дослідницьких підходів до з'ясування публічного управління як системного явища більшість вчених сучасності демонструють свою одностайність в її ідентифікації як умови результативності її функціонування. У зв'язку із цим забезпечення та розширення системного потенціалу публічного управління та забезпечення системної координації його інститутів потребує на думку Е.Острома вироблення результативного варіанту політико-адміністративного реформування. Це безпосередньо ставить питання про «нову системність» у функціонуванні держави, яка має переорієнтувати свою

діяльність від зміцнення власних владних (силових) інститутів до забезпечення сталості соціально-економічного та політичного розвитку. Більшість системних реформ які не враховують даний критерій результативності сучасної держави, не працюють на зміцнення системного потенціалу держави, а відтак не гарантують результативної координації взаємодії держави та суспільств, надання якісних публічних послуг. З огляду на це аби гарантувати результативну сталість соціального розвитку система публічного управління передусім має бути зорієнтована на «раціоналізацію процесів прийняття публічних рішень, актуалізуючи способи її корекції, затребувані умовами часу» [132]. Виходячи із цього сама оптимізація публічного управління визначається параметрами системної єдності у діяльності його інституційних структур, відповідно до яких мають прийматись результативні публічні рішення та надаватись якісні публічні послуги. Суб'єкти публічного управління системно координуючи свою діяльність між собою та із зовнішніми умовами суспільного розвитку здобувають нове цільове призначення для їх діяльності. Предметність функціонування публічного управління побудованого на виключній проекції системного аналізу підтверджується «ефективними способами втілення прийнятих рішень його суб'єктами», а це у свою чергу демонструє внутрішню інституційну узгодженість між ними на основі реалізації його цільового призначення, яке полягає у наданні якісних публічних послуг. Виходячи із цього вчений вказав на створення локальної моделі функціонування публічного управління, яка працює на розширення системного потенціалу діяльності його інституцій. У даному відношенні йдеться про відповідний баланс інтересів в межах внутрішньої інституційної структури функціонування публічного управління та забезпечення його структурної відповідності зовнішнім запитам суспільного розвитку, які потребують від нього перманентного модернізаційного потенціал функціонування.

Таким чином, здійснений нами аналіз публічного управління як системного дозволив ідентифікувати його через призму функціонування його структурних елементів, які забезпечують формування та надання публічних послуг, діяльність інституційних структур на які покладається реалізація функцій пов'язаних із

забезпеченням взаємодії держави та громадянського суспільства, на підставі цього розкрито сутність системності публічного управління, враховуючи основні критерії та детермінаційні фактори його реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку, вказано на певні обернені контексти у його розумінні з точки зору забезпечення результативності прийняття публічних рішень їх кореляції зовнішнім умовам; показано ієрархічність державної детермінації, яка розкриває системне призначення публічного управління й на цій основі вироблення системний інструментарій результативності його реалізації враховуючи як власний інституційний запит, а також вимоги суспільства щодо системи організації публічної влади та розширення реформаційного потенціалу держави щодо системної модернізації діяльності інституцій на які покладається системність реалізації публічних функцій.

1.2. Особливості трансформації системи публічного управління сталим розвитком: методологія проблеми

Аналізуючи закономірності сучасного розвитку публічного управління, доцільно окрему увагу приділити з'ясуванню його особливостей з точки зору врахування специфіки умов, детермінаційних факторів, модернізаційних моделей та методологічних прийомів, які слугують підвищенню показників його динамізації. Враховуючи таку контекстність більшість дослідників сучасності, артикулюють методологію проблеми ідентифікації особливостей функціонування та розвитку публічного управління у модерний, постпостмодерний та постпостмодерний період через призму з'ясуванню як внутрішніх, так і зовнішній детермінацій, які закладають структурну специфіку його здійснення.

В межах розроблення дослідницької методології з'ясування особливостей функціонування публічного управління особлива увагу на думку Др.Кетінга має приділятися «створенню системи інформації, підзвітності, показників та стимулів, які дозволяють локальному органу управління оцінити вигідність тих, чи інших рішень з точки зору результативності функціонування системи публічного

управління загалом... для локального органу управління вигідним завжди є те, що вигідне для всієї системи, яка допускає можливість контролю правильності управлінських рішень з позицій функціонування всієї держави» [145]. У даному відношенні з метою забезпечення результативності розвитку публічного управління, постає доцільність його методологічної й технологічної адаптації до зовнішніх умов об'єктивної реальності, зокрема відповідно до власних інституційних вимог, а також до вимог функціонування держави. У підтвердження цього однією із особливостей функціонування сучасної системи публічного управління виступає її структурна переорієнтація на виключне формування публічної політики у відповідності до специфіки розгортання соціально-економічних, політичних та геостратегічних процесів. У даному відношенні вчений розглядає публічне управління як «розподіл та перерозподіл ресурсів на різних рівнях державної ієрархії на основі постійного коригованого політичного вибору, який здійснює суспільство у контексті оптимізації умов реалізації своїх інтересів» [145]. У зв'язку із цим однією із особливостей забезпечення розвитку публічного управління сталим розвитком все частіше виступає запровадження практики «оптимального планування», яка стимулює актуалізацію діяльності органів публічної влади задля забезпечення результативності функціонування управлінської конструкції, яка б відповідала, як внутрішнім, так і зовнішнім інституційним вимогам.

Дотримуючись такої контекстної логіки у розробленні методології аналізу особливостей функціонування публічного управління в сучасних умовах більшість дослідників сучасності виходить із необхідності не лише пошуку, але й утвердження «балансу політики та управлінського механізму її утвердження, вказавши на шляхи досягнення відповідності між політичними цілями та інструментами управління (проектним, процесним, мережевим)» [44]. У даному відношенні наголошується на розширенні функціональності системи публічного управління, шляхом збільшення реєстру функцій діяльності органів публічної влади на які покладається забезпечення результативності прийняття та реалізації публічних рішень. Це безпосередньо увиразнює головну контекстну проблему

ідентифікації сутності реалізації публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку, яка полягає у приведенні його у відповідність із запитами соціально-політичної практики з метою підвищення керованості відповідних процесів у сфері детермінаційної взаємодії держави та суспільства. Варто відзначити, у постмодерний та постпостмодерний період основною умовою забезпечення керованості системи публічного управління та підвищення показників його результативності стало проголошення «курсу на радикальну адміністративну реформу в руслі ідей нового державного менеджменту» [44]. Відповідно до цього для більшості національних систем публічного управління першочергового значення набуло створення відповідних стратегічних розробок пов'язаних із забезпечення організаційного та інституційного розвитку діяльності органів публічної влади, у формі модернізаційного оновлення публічної служби, вироблення новітніх показників підвищення її сервісного потенціалу. У зв'язку із цим А.Андронікані вказав на результативність практики використання програмно-цільового дизайну реформування публічної сфери держави на основі врахування ризик-менеджменту. Виходячи із цього у більшості сучасних держав було ініційовано оновлення законодавчого забезпечення сфери публічного управління та зокрема публічної служби як безпосереднього інституту її реалізації, було прийнято низку національних програм направлених на проведення організаційно-методичних заходів у даному напрямку. Варто відзначити, що певна абсолютизація вчених та функціонерів від публічної сфери щодо впровадження адміністративного реформування стосувалась не лише визначення його цільового призначення щодо забезпечення результативності функціонування системи публічного управління, але й оцінки методів його реалізації. У зв'язку із цим А.Андронікані вказав на жорстку методологічну детермінацію між доцільністю адміністративного реформування та політичними режимами, які забезпечують зовнішню структурну конструкцію організації системи публічного управління. У даному відношенні особлива увага приділяється «теоретичному обґрунтуванню сутності адміністративного реформування, з'ясуванню місця груп інтересів у процесах політико-адміністративних перетворень, розкриттю умов та політичних

наслідків адміністративної реформи, виявленню порівняльних перспектив змін у сфері публічного управління» [44]. У такий спосіб однією із характерних особливостей розвитку публічного управління є розвиток ідей нового державного менеджменту який став методологічним орієнтиром для обґрунтування доцільності запровадження адміністративного реформування та зміцнення ресурсного потенціалу сервісної системи діяльності органів публічної влади.

Саме тому у контексті з'ясування особливостей трансформації публічного управління в умовах сталого розвитку більшістю вчених окрема увага приділяється розширенню «сервісного характеру держави в умовах нерозвинених контрактних форм обміну ресурсами між інститутами управління та громадським сектором» [139]. Одним із технологічних ризиків для розширення такого сервісного потенціалу в межах більшості національних систем публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку є превалювання «кланового типу транзакційної культури» діяльності органів публічної влади. У зв'язку із цим як ризиком, так і відповідною особливістю, яка визначає специфіку реалізації публічного управління виступає підриг традиційних інститутів на які покладалась результативність забезпечення реалізації сервісних функцій держави. У продовження цього система публічного управління починає згортатись до рівня дотримання «неформальних правил», які приводять до зміцнення бюрократичних структур та корупційних детермінацій, які замість модернізації публічного управління слугують його деінституціоналізації. Виходячи із цього для розвитку більшості національних систем публічного управління новітньої очевидності набуває вироблення результативних регламентів та стандартів діяльності органів публічної влади, щоб у такий спосіб привести її у відповідність у сучасними суспільними умовами, а тим самим гарантувати власну інституційну результативність. Важливу роль у даному процесі на думку М.Барзеля та Дж.Бейбака відіграє запровадження результативних моделей модернізації публічного управління, які б забезпечували «опрацювання проблем управління змінами, враховуючи світові цивілізаційні тренди» [52]. У даному відношенні йдеться про розширення інституційної спроможності держави, яка повинна

закладати нову функціональну просторовість для діяльності органів публічної влади в межах якої б формувались «більш якісні» та результативні політико-адміністративні відносини спроможні попередити можливість виникнення певних інституційних викликів з якими стикається і стикатиметься у майбутньому сучасна система публічного управління.

Аналізуючи методологію проблеми ідентифікації особливостей розвитку публічного управління в сучасних умовах доцільно окрему увагу приділити врахуванню «концептуальних ідей неоінституційного аналізу реформ як цілеспрямованих процесів інституціональних трансформацій» [169]. В сучасних умовах суспільного розвитку та забезпечення результативності публічного управління більшість вчених виходить із необхідності забезпечення сталого балансу діяльності суб'єктів формування та реалізації публічної політики, з врахуванням особливої статусної ролі інститутів громадського суспільства. Саме вони виступаючи домінуючими інституційними акторами реалізації публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку мають не лише впливати на його реалізацію але й виступати безпосередніми суб'єктами несення відповідальності за відповідні організаційні прийоми. Виходячи із цього Л.Террі вказав на стратегічну орієнтацію публічного управління на потреби політико-адміністративної практики, щоб у такий спосіб забезпечити результативність його функціонування в сучасних умовах. До таких потреб він відносить: «управління публічною службою; вдосконалення функцій та структури органів публічної влади; налагодження процесів організаційної взаємодії між суб'єктами її реалізації; запровадження управління за результатами; розширення взаємодії держави з громадянським суспільством, що сприяло б забезпеченню результативності антикорупційної боротьби на державно-приватного партнерства; артикуляція лобювання та структурних зв'язків з органами публічної влади; аналіз та оцінювання програм та політик [169]. У даному контексті йдеться про створення так званого «інноваційного публічного управління» відкритого до врахування інституційних можливостей сучасного суспільного розвитку й перетворення його на аксіоматичну формулу відкриття перспектив ефективності

розвитку його організаційної структури. Такий контекст безпосередньо стосується того аби вивести систему публічного управління із певної організаційної латентності заклавши простір для утвердження нового інструментарію направлено на зміцнення сервісної взаємодії суспільства та держави.

Особливою характеристикою для розвитку публічного управління в сучасних умовах є розширення його координуючого та структуруючого потенціалу по відношенню до процесів забезпечення сталої життєдіяльності суспільства. З цією метою в межах більшості держав глобального світу було створено відповідні політико-аналітичні інституції, яка були наділені функцією просування конкретних проектів по вирішенню політико-адміністративних питань розвитку. Відповідні політико-аналітичні інституції розробляючи й впроваджуючи певні стратегічні напрацювання передусім зосереджені на формуванні та реалізації ефективної публічної політики, яка б враховувати детермінацію зовнішніх вимог суспільства із інституційним потенціалом органів публічної влади. Виходячи із детермінації об'єктивних умов розвитку публічного управління його результативність в сучасних умовах виключно залежить від його ресурсної спроможності належного реагування на виклики сучасності, у формі вироблення системних антикризових методик їх подолання [38]. У зв'язку із цим, результативність публічного управління у постпостмодерний період, яка визначає особливість його розвитку, максимально адаптуючи його під зовнішні вимоги реальності є «перегляд довгострокових стратегій та планів розвитку на основі пошуку нових ідей та моделей, які б працювати на зміцнення форм участі громадськості у процесах вироблення публічних рішень держави та утвердження широкого арсеналу методів та способів вирішення актуальних політико-адміністративних проблем» [140]. У зв'язку із цим більшість вчених свою дослідницьку лінійку на актуалізації розширення форм взаємодії суспільства та держави щодо підготовки урядових концептів довгострокового розвитку держав у формі вироблення сценарних прогнозів та методик стратегічного планування, які б гарантували підвищення показників результативності діяльності суб'єктів публічної сфери. Особливість методологічного призначення стратегічного та

антикризового публічного управління в сучасних умовах розвитку розкривається через вирішення низки проблем пов'язаних із реалізацією складного інституційного механізму діяльності органів публічної влади. У даному відношенні К.Полліт наголосив на необхідності «розробленості проблем трансформації публічного управління як системи з урахуванням складного інституційного механізму забезпечення його результативності на основі реформи публічного управління, яка б працювала на розширення багатоаспектності та ієрархічності потенціалу держави як суб'єкту управління [140]. Виходячи із цього в межах більшості національних систем публічного управління сучасності має проводитись практика реформування, яка б безпосередньо гарантувала вдосконалення інституційних умов не лише розвитку самої держави, а передусім її взаємовідносин із суспільством. Керуючись такою інституційною логікою К.Полліт вказав на основні аспекти підвищення інституційної ролі держави, які визначають особливість реалізації публічного в сучасних постпостмодерних умовах. На його думку «підвищення ролі держави у сучасних умовах відбувається у трьох відношеннях, коли по-перше, держава сприяє формуванню інституційної бази модернізації, по-друге, держава є найважливішим чинником та агентом суспільної координації взаємодій, і, по-третє, перед державою постає завдання залучити до публічних справ тих агентів, які за своєю природою зорієнтовані на приватні інтереси, а для цього потрібні певні здібності, які виробляються під час політико-адміністративних трансформацій» [140]. Така функціональна роль держави, характеризує його як інститут на який покладається забезпечення інтегративної та координаційної взаємодії з власними інститутами та інститутами громадського суспільства щодо формування та реалізації стратегічних цілей функціонування публічної сфери та розширення його спроможності координації своєї діяльності із суспільством у контексті забезпечення результативності публічної політики.

У контексті розкриття особливостей розвитку публічного управління в сучасних умовах особливу увагу варто приділити подолання політико-адміністративних бар'єрів, які приводять до функціональних викликів її

результативності одним із яких є неpubлічність діяльності органів державної влади. Це зумовлено тим, що у більшості держав глобального світу порядок денних розвитку та функціонування держави формується без активної участі громадськості, або виявляється абсолютно закритим від суспільства. Створюючи відповідний інституційний простір для участі суспільства у сфері публічного управління відповідні інститути держави покликані вирішити певну організаційну суперечність у стосунках між ними аби у такий спосіб сприяти легітимації результативності публічної політики. Важливу роль у даному відношенні відіграє прогностна функція публічного управління відповідно до якої має здійснюватися організаційна й інституційна практика діяльності органів публічної влади, шляхом створення «спеціальних умов» задля стримання відповідних викликів публічного управління. У зв'язку із цим Л.Террі вказав на розширення «просторовості» адміністративного контролю та адміністративного регулювання у сфері публічного управління щоб тим самим слугувати зміцненню взаємодії держави та громадянського суспільства у контексті вирішення їх спільних інтересів, а відтак і забезпечення прозорості виконання кожним із них відповідних публічних функцій. Працюючи над інструментарієм забезпечення результативності публічного управління більшість вчених сучасності демонструють свою методологічну одностайність у підходах, акцентуючи увагу на вдосконаленні інформаційно-аналітичних технологій як структурної умови ефективності прийняття публічних рішень. Це безпосередньо зумовлює необхідність створення «обширних структурних підрозділів, які б забезпечували аналітичний супровід процесів не лише прийняття, але й реалізації публічних рішень, стимулюючи у такий спосіб, залучення як можна ширших кіл громадськості до процесів формування та реалізації публічної політики.

У контексті аналізу відповідних інституційних змін, яких зазнає система публічного управління у постмодерний та постпостмодерний період особлива увага експертів зосереджується на утвердженні практики цивілізаційного лобізму, шляхом створення спеціальних структур при органах публічної влади, які б відповідали за налагодження відповідних інституційних зв'язків із іншими

суб'єктами публічної сфери. Важлива роль у даному відношенні належить налагодженню результативної взаємодії між державними інститутами та бізнес-сектором, які завдяки своїй детермінованій взаємодії мають виступати гарантом забезпечення сталості функціонування системи публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку. У зв'язку із цим Ж.Торфінг вказав на інституційне забезпечення публічного простору для взаємодії політичних партій, бізнес-структур та громадського сектору задля формування та просування сталих технологій та практик налагодження «цивілізаційних зв'язків з урядом» [173]. Це відповідно до даного методологічного підходу слугуватиме вирішенню внутрішніх та зовнішніх проблем забезпечення результативності публічного управління, розширенню партнерської взаємодії між суб'єктами публічної сфери у контексті реалізації їх спільних потреб та інтересів та зміцненню інституційної довіри між ними. З цього приводу Ж.Торфінг вказав на «зміцнення спільної роботи» між різними суб'єктами публічного управління з приводу формування політичного курсу на базі «запровадження раціонального політико-управлінського аналізу з орієнтацією на суспільний інтерес, який виявляється за допомогою використання різноманітних форм громадської участі в обговоренні проектів публічних рішень» [173]. Такий підхід дозволить забезпечити підвищення якості публічного управління, раціоналізації цілей публічної політики щодо забезпечення сталих умов суспільного розвитку.

Одним із важливих прийомів забезпечення розвитку публічного управління в сучасних умовах, який визначає її характерну особливість «активний пошук нових моделей демократії», пов'язаний із забезпеченням прямої демократичної участі громадян у процесах його реалізації. На думку В.С.Загорського та А.В.Ліпенцева є актуальною відповіддю на тенденції посилення соціальної нерівності та прямого дерегулювання економіки [181], дозволяючи у такий спосіб вирішити помилковість неправильної організації відповідних інституційних процесів, яка перешкоджає успішній реалізації діяльності у сфері практики публічного управління. Така аргументація вчених ґрунтується на вченні лауреата Нобелівської премії Е.Острома, який вказав на існування двох базових

протилежних форм організації: бюрократії та маркетингу, основна відмінність між якими полягає в акцентуванні на досягнення результату через «примус» або через можливість здійснювати вибір. Це свідчить про те, що «на цьому фундаментальному рівні бюрократія і маркетинг суттєво відрізняють між собою: вони базуються на різних способах впливу на світ (асиметричний світ)... традиційна модель адміністрації базується на бюрократії, а модель паблік менеджменту – на маркетингу (від «markets» – ринки), тобто використання ринкових інструментів управління» [133]. Такий підхід на думку вчених безпосередньо є характерною особливістю притаманною для формування та реалізації публічного управління, переорієнтації його на виключну результативність в супереч процесуальності, як це спостерігалось у попередній історичний період.

Одним із цивілізаційних артиклів, який вказує на індивідуально-типологічні особливості функціонування публічного управління, є зміцнення інституційної спроможності держави, яка забезпечується через розширення функціонального потенціалу органів публічного управління стосовно реалізації її сервісних функцій. На підставі цього Ф.Фукуяма вказав на виникнення нових моделей та принципів управління, які слугують розширенню інституційного потенціалу держави, серед яких, децентралізовані, поліцентричні, мобільні та інноваційні, які своїй синергійності працюють на поєднання принципів державного та ринкового регулювання, індивідуальної свободи та нових форм колективної та персональної відповідальності [83]. На підставі цього мислителем в особливий спосіб показано принципову відмінність сучасної модернізаційної моделі від функціонування традиційної моделі публічного управління, яка безпосередньо характеризується орієнтацією на запровадження демократичних практик та інституційною гнучкістю притаманною для взаємодії держави з іншими суб'єктами публічної сфери. На думку вченого у сучасний період в системі публічного управління відбулись «не лише просто незначні зміни в стилістиці організації управління, а реальні зміни у суспільстві та відносинах між урядом (державою) та громадським сектором, завдяки чому імплементація у

практику діяльності державного апарату нових форм публічного менеджменту заклала передумови для формування нової парадигми у публічному управлінні» [83]. Розробляючи таку аргументаційну лінійку розвитку публічного управління шляхом виявлення характерних особливостей притаманних для розширення його функціонального призначення вчений також акцентував увагу на амбівалентності результативності відповідних процесів. Зокрема йдеться про те, що може тим функціонально результативним для розвитку практики в межах однієї національної систем публічного управління в межах іншої воно може приводити до виникнення й зміцнення певних організаційних та інституційних деконструкцій. На підставі цього вчений описав роль таких процесів як фрагментація та централізація, автономізація та інтеграція які є рівнозначними ресурсними інструментами, які символізують відповідні закономірності функціонування та розвитку публічного управління у модерний та постмодерний періоди.

Своєрідним продовженням ідей Ф.Фукуями слугує концепція розкриття особливостей розвитку публічного управління у постмодерний період розроблена Д.Нейсбітом, який описав три глобальних підходи, які описують й оцінюють перспективність розвитку публічного адміністрування у сучасному світі з огляду на функціональні виклики з якими він неминуче стикатиметься. До таких підходів вчений безпосередньо відносить:

- ринково-ліберальний, сформульований в концептуальних моделях нового менеджменту, оновленого управління та спирається на ринкову модель, «байдужу до політики», в якій громадянин постає в образі споживача чи клієнта;
- ліберально-комунітаріаністський, що розвивається в концепції «політичних мереж» і спирається на розвиток структурних взаємин (договірних) між політичними інститутами держави та суспільства, а також визнає рівність громадян, як та інших суб'єктів мережі;
- демократичного громадянства, що спирається на особливе «рецептивне» (або «сприйнятлив») адміністрування, яке покликане служити громадянинові, а не клієнту чи споживачеві (до останнього безпосередньо

належать концепції менеджменту, які беруть участь у «рецептивному адмініструванні») [23, 82].

Ідентифікація таких підходів, передусім є характеристикою розширення ліберально-ринкової практики у сфері публічного адміністрування у першій половині ХХІ століття, розширення результативності мережевої методології, які слугує зміцненню рецептивного адміністрування технологічно чутливого для реагування на відповідні виклики сталості його функціонування. Така концептуальна конструкція, яка розкриває особливості функціонування та розвитку публічного управління передусім демонструє своєрідний відхід національних систем його організації від традиційних стандартів та процедур забезпечення його результативності. Виходячи із цього для більшості вчених сучасності першочергового значення набуває вирішення гностичних принципів забезпечення результативності функціонування публічного управління, особливо що стосується повернення традиційного значення моралі. У зв'язку із цим в особливий спосіб наголошується на змінах в стилістиці організації системи діяльності органів публічної влади та функціонуванні публічної сфери загалом, відповідно до чого постає питання деконструкції ціннісної структури розвитку сервісного потенціалу держави. Це на думку Ст.Коллінза передбачає формування нової парадигми публічного управління з акцентуванням традиційної вартості антропоцентричного фактору та його збереження, що тим самим має закласти нову логіку для розвитку економіки, яка б працювала на розширення сервісного потенціалу держави направлено на розширення функціональної ролі людини у практиці його реалізації [171].

Важливу роль в ідентифікації особливостей трансформації публічного управління через призму врахування сутності відповідних концептів, які забезпечують його теоретичну структуру відіграє концепція «рецептивного адміністрування». Виходячи із доцільності запровадження ліберально-ринкового підходу до обґрунтування процесів публічного управління та забезпечення їх результативності в сучасних умовах суспільного розвитку Р.Бех вказав на відповідні радикальні зміни яких зазнає система адміністрування загалом. У

даному відношенні йдеться про зміну специфіки функціонування організаційної культури інститутів публічного управління, які закладають новий порядок реалізації своїх функціональних повноважень виходячи із врахування зовнішніх умов, посилюючи у такий спосіб «розрив між стандартами та процедурами», аби у такий спосіб забезпечити вирішення актуальних проблем, які перешкоджають результативності надання публічних послуг. Йдеться про очевидну результативність запровадження економічних та менеджеристських прийомів у сферу публічного управління, аби забезпечити результативність інституційних змін у формі підвищення якості сервісного потенціалу держави який покладається на відповідні органи. Це на думку Р.Беха передбачає формування новітньої парадигми реалізації публічного управління, яка б була зацентрована на результати «у розумінні якості послуг, які можна отримати шляхом управління за результатами, використання маркетингу, застосування ринкового механізму через взаємодію його елементів, попиту, пропозиції, ціни, конкуренції, залучення персоналу до управління за допомогою покращання стиля керівництва, розвитку організаційної культури, відповідальності та підзвітності» [54]. Така аргументація вченого безпосередньо ґрунтується на тому, що у сучасний період розвиток інститутів держави будується за подобою великих корпорацій, в межах яких громадянин виступає як суб'єкт, так і суб'єкт їх діяльності. Аби забезпечити результативність своєї діяльності відповідні інститути держави мають бути виключно зорієнтовані на те аби їх послуги були максимально адаптованими під суспільні запити, водночас не порушуючи інституційну структуру їх власної діяльності, а також і збереження показників своєї «цільової ефективності». У зв'язку із цим держава в особі органів публічної влади має постійно працювати над вдосконаленням організаційної структури своєї діяльності, корелюючи стилістику надання послуг у напрямку її раціоналізації. Саме тому на переконання вченого кінцевою метою забезпечення розвитку публічного управління в сучасних постпостмодерних умовах виступає «перереформатування всього державного сектору в мережу ефективних та продуктивних організацій, які надають послуги та функціонують як корпорації приватного сектору» [54].

Своєрідним продовженням ідей Р.Беха можна вважати методологічний конструкт типологізації розвитку публічного управління в сучасних умовах представлений Д.Осборном та Т.Габріелем, які вказали на показники стабілізації деструктивності відповідних процесів, які приводять до зниження показників його сервісного потенціалу. На їх думку «за своєю природою державні організації є монополістами, і вимір результативності (продуктивності) є інструментом для квазіконкуренції, що дає можливість для порівняння та оцінки діяльності і, отже, веде до бюджетування, що ґрунтується на результатах, вимірюючи економічність, ефективність та результативність, державні менеджери зможуть ідентифікувати сильні та слабкі сторони діяльності так само, як і галузі, що потребують покращення» [129]. Доводячи тотожну результативність між власними та залученими прийомами для забезпечення розвитку публічного управління у сучасний період вчені виходять із його децентралізації та підвищення гнучкості функціонування інституційних структур органів публічної влади. Така логіка ґрунтується на тому, що «децентралізоване управління сприяє більш гнучким організаціям з меншою кількістю рівнів управління: від ієрархії до участі та спільної роботи, стимулюючи децентралізацію управління та повноважень у рамках процесу надання державних послуг, збільшення автономії, зокрема зменшення контролю з боку центральних органів влади, розподілу організацій на нові форми корпоративного управління; переходу на модель управління з радою директорів, наглядових структур, громадських контролюючих форм» [129]. У зв'язку із цим відповідну специфіку у розвитку публічного управління вчені вбачають у звуженні контролюючих функцій, шляхом розширення організаційного потенціалу управління та адміністрування, порушуючи традиційно монопольний статус бюрократії, яка все більше втрачає свій статус стратегічного ядра у забезпеченні результативності функціонування органів публічної влади. На підставі цього вченими наголошується на розширенні практики договірних відносин між державним та приватним сектором у процесі забезпечення надання якісних публічних послуг. Виходячи із цього наведено конструкцію «конкурентного уряду», який би зорієнтував свій функціональний простір на

посилення конкурентності спроможності між інституціями надання публічних послуг шляхом запровадження «ринкового та квазі-ринкового типів механізмів розвитку конкуренції» [129]. Це робиться для того аби система публічного управління здобула можливість досягнення синергетичного ефекту у взаємодії між державним, приватним та громадським секторами з приводу надання якісних публічних послуг.

Актуалізуючи результативність залучення приватного сектору у процеси забезпечення розвитку публічного управління, більшість експертів сучасності прагнуть до опису новітньої місії його призначення, яка полягає у структурному перетворенні організаційної системи діяльності органів публічної влади. Така логіка стосується передусім трансформації прийомів розвитку системи публічного управління, орієнтуючи її на функціонування за конкретними правилами результативності, що тим самим передбачає «чіткий розподіл функцій між споживачем та виконавцем, забезпечення високої якості послуг як основної цінності для громадян, розширення спектру послуг для громадян з акцентом реагування їх провайдера на споживача, надаючи пріоритетного значення стилістиці надання послуг» [145]. У зв'язку із цим специфічність процесів забезпечення розвитку системи публічного управління у сучасний період вчений вбачає в актуалізації методології «управління за результатом», а це у свою чергу передбачає стратегічну орієнтацію його інституцій на забезпечення «індивідуальних послуг громадян», а не бюрократичної структури. З метою забезпечення результативності взаємодії органів публічної влади та суспільства, перші мають опиратись на результативність трансперентних методів, які мають слугувати забезпеченню відкритості системи надання публічних послуг. Орієнтуючись на виключну результативність органи публічної влади у своїй діяльності мають виступати гарантом збалансованості цілей та процесуальності їх досягнення на основі «правильного розподілу людських ресурсів» в межах публічного сектору. У зв'язку із цим ... вказав на доцільність запровадження «прагматичних змін в управлінських практиках, що слугувало б вирішенню попередньо виявлених проблем у державному секторі, що тим самим дозволило б

забезпечити реалізацію адаптивних концепцій вдосконалення публічного управління» [145]. Це у такий спосіб дозволить вирішити відповідні «змістовні суперечності», характерні для сучасної системи публічного управління, а на основі цього напрацювати новітню методологію забезпечення її розвитку. Її сутніть та результативність безпосередньо стосується розробленням інструментарію демократизації публічного управління, шляхом введення в теорію та практику його реалізації індикативного інструментарію реформування державного апарату. Стимулюючи у такий спосіб зміну стилістики організації та здійснення діяльності інституцій у сфері публічного управління А.Гором вказав на основні чотири принципи його розвитку, серед них: скорочення канцелярської тяганини; ставити перше місце клієнтів; змусити публічних службовців орієнтуватися на досягнення результату; провести скорочення та зробити роботу уряду кращою, а також зменшити витрати на його утримання» [145]. Це на думку вченого дозволило забезпечити якісні зміни у розвитку системи публічного управління, а саме розширити відповідальність певних інституцій за реалізацію покладених на них завдань, забезпечивши позитивні зміни у стосунках між ними з приводу реалізації сервісних функцій, що тим самим має змінити й саму динамізацію процесуальності публічного управління.

Важливою концептуальною умовою відповідно до якої відбувається конкретизація зміни динамізації публічного управління в сучасних умовах є методологічна й технологічна орієнтація на покращання організаційної ефективності діяльності його інституцій. Це на думку К.Худа безпосередньо супроводжується запровадженням такого інструментарію, який включає:

- порівняння у процесі впровадження нових вимірювальних механізмів для кращої ефективності, включаючи зарплату, що базуються на конкретних результатах праці;
- впровадження стратегічного управління;
- імплементацію сучасних НД-технологій та управління на основі знань та розвитку організаційної культури;

- забезпечення інформації для моніторингу та оцінки ефективності та раціональності дій організації та її програм;
- вивчення витрат та результатів на основі чітко та прозоро виділених бюджетних коштів та очікуваних результатів дій організації (бюджетування за результатами);
- розвиток управлінського лідерства на всіх рівнях ієрархії;
- порівняння ефективності близьких за характером діяльності організацій чи подібних дій у різних організаціях та ідентифікацію тих видів діяльності, де можна досягти поліпшень [94].

На підставі цього особливість розвитку сучасного публічного управління вчений вбачає у концептуальному розробленні й запровадженні моделі побудови публічної адміністрації наділеної повноваженням результативного регулювання процесів взаємодії держави та суспільства, стимулюючи діяльність останнього до перелаштування діяльності її інститутів на практику реалізації суспільного вибору. У даному відношенні йдеться про те, що будь-які публічні рішення діяльності органів публічної влади набувають відповідної легітимності лише за умови їх спроможності виключної реалізації запитів громадськості. Більше того завдяки цьому на думку вченого вдається забезпечити раціоналізацію діяльності органів публічної влади, яка у такий спосіб орієнтуючись на реалізацію відповідних стратегічних контекстів працює на подолання фрагментарності у сфері прийняття публічних рішень. Щоб система публічного управління здобула певної організаційної й інституційної лінійності її інститути мають переорієнтувати свою діяльність на запровадження «емпіричних національних практик розвитку» підвищення ефективності діяльності органів публічної влади. У даному відношенні йдеться про вироблення і дотримання єдиної шкали забезпечення результативності публічного управління, з урахуванням національної специфіки організації системи взаємодії держави та суспільства у контексті надання публічних послуг за функціонування публічної сфери загалом.

Аналізуючи особливості розвитку публічного управління в сучасних умовах доцільно окрему увагу приділити розширенню його емпіричного рівня

дослідження, внаслідок чого сформувалась значна кількість методологічних підходів направлених на з'ясування різноманітних аспектів виникнення «міжнаціональних розбіжностей» реалізації публічного управління. У зв'язку із цим ... вказав на «інтелектуальне самопізнання» у сфері публічного управління, яке здійснюється вченими у контексті здійснення системних досліджень направлених на опис специфікації діяльності органів публічної влади в межах тієї чи іншої національної системи публічного управління на підставі чого і було вироблено «критерії аналізу неочікуваностей», випадковостей, парадоксів, які супроводжували процеси реалізації адміністративного реформування. На переконання вченого, одним із небезпечних приймів у контексті оптимізації національних систем публічного управління є імплементація чужих ментальних практик, які забезпечили свою результативність в межах розвитку інших держав. При цьому, йдеться про те, що такі «прагматичні зміни», забезпеченні запровадженням ментально чужих практики оптимізації публічного управління не завжди, за рідким виключенням гарантують свою результативність, те що стало оптимально-результативним для однієї національної системи, для іншої може виявитись організаційно й інституційно небезпечним. Саме тому практика імплементації міжнародного досвіду оптимізації публічного управління у постпостмодерний період, що і є специфічною ознакою для його розвитку у даний історичний період у більшості випадків визнається «методологічно недообґрунтованим». Розгортаючи таку контекстність навколо з'ясування особливостей розвитку публічного управління Х.Лесвел вказав на в особливий спосіб наголошував на функціональну доцільність перенесення у сферу публічного управління методів функціонування приватного сектору, аби у такий спосіб забезпечити результативність вироблення суспільних благ та надання якісних публічних послуг, що тим самим би працювало на зміцнення демократичних тенденцій у даному секторі. На підставі цього вчений ініціював широкий дискурс навколо утвердження новітньої для даного періоду «інтелектуальної тенденції» пов'язаної із «пошуком можливостей руху від «держави-опікуна» до «держави-партнера, розширюючи функціональну

чутливість самої системи публічного управління, аби вона стала більш наближеною до безпосередньої реалізації інтересів та потреба не суспільства як колективної спільності, а до громадянина»[172]. Працюючи на розширення участі громадянина у процесах формування та реалізації публічної політики сучасна система публічного управління стає більш репрезентативною, набуваючи «широкий спектр» публічних послуг та їх надання, формують плюральну композицію для функціонування органів публічного управління максимально адаптованих до вимог громадянина.

У контексті аналізу особливостей розвитку публічного управління в сучасних умовах значний інтерес становить ідентифікація його через призму «подвійного плюралізму», який супроводжує розвиток його інститутів направлених на забезпечення взаємодії між множинністю взаємопов'язаних суб'єктів у сфері надання публічних послуг. Відповідно до цього С.Осборн вказав на «створення нової композиції стейкхолдерів для здійснення публічної політики та надання публічних послуг, що тим самим передбачає зміну не лише у публічному управлінні та організації органів публічної влади, але й функціонуванні держави» [130, с.7]. На підставі встановлено доцільність заміни традиційного державного управління шляхом переведення його на новітні професійні стандарти його реалізації, на основі реалізації «авторитетних правил регуляції та надання якісних публічних послуг», які слугують утвердженню справедливості діяльності та інституційної відповідальності перед громадянами. У даному контексті розвиток публічного управління супроводжується пошуком інституційних засобів дерегулювання процесів надання публічних послуг керуючись інтересами споживача, а не держави. Відповідно до цього вчений в особливий спосіб наголошує на результативності нового публічного управління та функціональній необхідності його запровадження шляхом розширення форм участі громадян у процесах формування та реалізації публічної політики, зміцнені «діалогу співпраці» між державою, приватним сектором та громадськими організаціями. Обґрунтовуючи доцільність заміни традиційної парадигми публічного управління на новітню, яка передбачає оновлення стандартів та процедур діяльності органів

публічної влади з орієнтацією на зміцнення їх сервісного потенціалу, результативність прийняття публічних рішень, наведено характеристики розвитку публічного управління, серед яких:

- зосередження уваги на результатах діяльності публічних службовців, їх ефективності та якості обслуговування з тенденцією до отримання реальної вигоди;
- запровадження децентралізованого менеджменту, який краще відповідає керівництву та відповідальності, так щоб рішення щодо розміщення ресурсів, постачання та обслуговування приймалися ближче до місця реальної діяльності та забезпечували зворотний зв'язок із клієнтами та групами інтересів;
- підвищена увага до громадянина як до клієнта та забезпеченням його вибору шляхом створення конкуренції у середовищі державної установи та між організаціями державного сектору та неурядовими організаціями;
- нова роль підрозділів із управління персоналом: еволюція від відділу кадрів до HR підрозділів, здатних використовувати сучасні управлінські технології; з відповідним статусом в організаційній ієрархії та завданнями формування організаційної культури [173].

Варто відзначити, що характеризуючи типологічну особливість розвитку публічного управління в сучасних умовах доцільно виходити із концептуальної й технологічної результативності «нового публічного менеджменту» який розширюючи участь громадянського суспільства у процесах формування та реалізації публічної політики передусім працює на зміцнення детермінованості взаємоконтролю між ними у процесах реалізації спільної діяльності. Це у більшості випадків безпосередньо ставить питання про відкритість публічної адміністрації перед суспільством та перед громадянином зокрема, з точки зору розроблення та запровадження нової концептуалізації сутності публічного управління з одного боку, а з іншого оптимізації комплексної діагностики процесів покликаних гарантувати функціональну відповідність органів публічної влади перед громадянином. У даному відношенні на думку О.Уїлльямсона характерною особливістю розвитку публічного управління виступає «необхідність

пошуку нової управлінської моделі», яка б вирішувала завдання забезпечення адаптивної ефективності держави та її інститутів шляхом віднайдення своєрідного компромісу у стосунках між державою та громадянином, між державою та її власними інститутами. На підставі цього вченим і сутність і особливості розвитку сучасного публічного управління ідентифікується через призму запровадження мережевої моделі управління державою, яка б забезпечувала багатоакторну взаємодію, побудовану на ресурсних обмінах [178]. Це безпосередньо ставить питання і паралельно працює на його вирішення у контексті врахування зміни ресурсної можливості не лише самої держави як окремого інституту управління, але і її інститутів, які у сучасній ситуації перебувають в умовах невизначеності та непередбачуваності розвитку. Така контекстність ідентифікації розвитку публічного управління у даному відношенні безпосередньо пов'язується із «ускладненням умов» в яких опиняється сучасна держава та відповідні інститути її управління, які з одного боку реалізуючи свої базові функції осторонь лишають зовнішньо інституційні вимоги суспільства до їх діяльності. У даному відношенні йдеться про активність розгортання та впливу процесів глобалізації на функціонування національних систем публічного управління, прискорення процесів технологічного розвитку, які вимагають ускладнення інституційної структури його реалізації у контексті підвищення показників надання публічних послуг. Особливо важливу роль, яка вимагає оновлення інституційної й організаційної практики розвитку публічного управління в сучасних умовах відіграє зовнішньополітична нестабільність, що і зумовлює доцільність запровадження технологічних інновацій, які б працювали на прискорення розвитку та результативності дії нових управлінських підходів та парадигм. У зв'язку із цим неодноразово поставало питання забезпечення «високої адаптованості держави в умовах невизначеності та необхідність вирішення комплексних задач пов'язаних із забезпеченням результативності виконання покладених на них функцій [178]. Виходячи із цього сформулюється новітнє призначення «адаптивних можливостей держави», які полягають у виробленні нового інституційного порядку розвитку та функціонування публічного

управління, який би слугував вирішенню суперечностей між стабілізаційними та експериментальними функціями органів публічної влади. На думку О.Уїлльямсона «держава незмінно вирішує протиріччя між стабілізуючою функцією інститутів та можливостями експериментувати, сприймати нову інформацію та знання, використовувати інноваційні механізми та технології у розробці та реалізації державної політики у мінливих умовах, шляхом запровадження політичного компромісу між стабільністю та мінливістю, який залежить від значної кількості факторів, індивідуальних для кожної конкретної держави, виходячи зі специфіки політико-адміністративної системи, впливу неінституційних детермінант (політична культура), обсягу наявних ресурсів» [178]. У даному відношенні йдеться про те, що однією із особливостей розвитку сучасної системи публічного управління є її спроможність гарантувати «стабільність політичної системи», шляхом вироблення взаємодоповнюючої стратегії взаємодії формальних та неформальних інститутів наділених повноваженнями реалізації механізму паритетності взаємодії суспільства та держави.

Таким чином, здійснений нами аналіз особливостей розвитку та функціонування публічного управління сталим розвитком дозволив систематизувати основні підходи та концепти до з'ясування закономірностей його реалізації, розроблено основні аргументаційні лінії щодо ідентифікації основних проблемних аспектів розуміння специфіки діяльності органів публічної влади, розширення їх сервісного потенціалу та функціональності орієнтації на служіння інтересам суспільства та громадянина зокрема; розкрито концептуальну роль та призначення нового публічного менеджменту для виявлення особливостей його розвитку, враховуючи різні проблемні аспекти забезпечення сталості його функціонування та розвитку інституційних структур діяльності органів публічної влади; наведено пояснення необхідності виявлення певних детермінаційних факторів, які впливають на функціонування та розвиток публічного управління, а відтак визначають результативність процесуальності прийняття публічних рішень залежності від результативності врахування органами публічної влади

структурності громадських запитів; конкретизовано ментальні особливості функціонування національних систем публічного управління, а на підставі цього наведено типологію факторів, які виступають умовою результативності їх розвитку залежно від динаміки історичних умов.

Висновки до розділу 1

Здійснено аналіз сутності публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів, що дозволило систематизувати сукупність концептів направлених на ідентифікацію його змісту, враховуючи різні конструкти визначення функціональної ролі суб'єкту, об'єкту та механізмів його реалізації, на підставі цього наведено методологію встановлення відмінностей між публічним управлінням та публічним регулюванням, конкретизовано зміст публічної влади та форм її реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку, виявлено вплив ментальних факторів, які впливають на структурну реалізацію публічного управління, виявлено основні теоретико-методологічні умови розвитку сучасної держави та суспільства відповідно до яких формується конструкт публічного управління та виробляється інструментарій його реалізації; обґрунтовано призначення громадських об'єднань та органів місцевого самоврядування задля забезпечення системності публічного управління, а на основі цього розроблення нормативних основ його ідентифікації та функціонального призначення.

У процесі аналізу публічного управління як системного здійснено його ідентифікацію через призму функціонування його структурних елементів, які забезпечують формування та надання публічних послуг, діяльність інституційних структур на які покладається реалізація функцій пов'язаних із забезпеченням взаємодії держави та громадянського суспільства. На підставі цього розкрито сутність системності публічного управління, враховуючи основні критерії та детермінаційні фактори його реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку. Вказано на певні обернені контексти у його розумінні з точки зору забезпечення результативності прийняття публічних рішень їх кореляції зовнішнім умовам. Показано ієрархічність державної детермінації, яка розкриває системне

призначення публічного управління й на цій основі вироблення системний інструментарій результативності його реалізації враховуючи як власний інституційний запит, а також вимоги суспільства щодо системи організації публічної влади та розширення реформаційного потенціалу держави щодо системної модернізації діяльності інституцій на які покладається системність реалізації публічних функцій.

Систематизовано основні підходи та концепти до з'ясування закономірностей реалізації публічного управління, розроблено основні аргументаційні лінії щодо ідентифікації основних проблемних аспектів розуміння специфіки діяльності органів публічної влади, розширення їх сервісного потенціалу та функціональності орієнтації на служіння інтересам суспільства та громадянина зокрема. Розкрито концептуальну роль та призначення нового публічного менеджменту для виявлення особливостей його розвитку, враховуючи різні проблемні аспекти забезпечення сталості його функціонування та розвитку інституційних структур діяльності органів публічної влади; наведено пояснення необхідності виявлення певних детермінаційних факторів, які впливають на функціонування та розвиток публічного управління, а відтак визначають результативність процесуальності прийняття публічних рішень залежності від результативності врахування органами публічної влади структурності громадських запитів; конкретизовано ментальні особливості функціонування національних систем публічного управління, а на підставі цього наведено типологію факторів, які виступають умовою результативності їх розвитку залежно від динаміки історичних умов.

РОЗДІЛ 2

СИСТЕМНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ: СУБ'ЄКТНІСТЬ, УМОВИ, ЗАСОБИ, МОДЕЛІ

2.1. Держава як суб'єкт забезпечення системного розвитку публічного управління сталим розвитком в сучасних умовах

У контексті здійснення системної характеристики розвитку публічного управління в умовах сталого розвитку значний методологічний інтерес становить з'ясування інституційної суб'єктності тих на кого покладається реалізація функціональних повноважень по забезпеченню його розвитку. Це зумовлює доцільність вивчення структурно-функціонального наповнення діяльності інститутів публічного управління покликаних відповідно до концепції Р.Окемпо «стримувати зниження невизначеності ефективної структури взаємодії між людьми» [127]. Це безпосередньо передбачає попередження «транзакційних витрат», які завжди несе система публічного управління через свою неспроможність гарантувати прийняття ефективних публічних рішень, створення результативних структура покликаних забезпечити високу якість надання публічних послуг. Важлива роль в організації інституційного забезпечення системного розвитку публічного управління в сучасних умовах належить збереженню суб'єктності держави, не у контексті недопущення розширення суб'єктності інших інституцій у тому числі громадянського суспільства, бізнес-сектору, а у напрямку забезпечення результативності покладених на неї функціональних зобов'язань. Працюючи на збереження своєї суб'єктності у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління держава передусім має демонструвати свою результативність у напрямку розширення своєї відповідальності за процесуальність прийняття публічних рішень, аби вони зберігали структурну залежність від вимог інших суб'єктів системи публічного управління. Здійснюючи «правильність вибору із множинності альтернатив»

держава зобов'язана володіти ефективними прийомами та моделями структурування політико-адміністративної реальності, враховуючи передусім дію існуючих ментальних конструктів, порушення яких у більшості випадків приводить до прийняття неефективних публічних рішень. Така суб'єктність держави безпосередньо пов'язується з тим, що вона зобов'язана «знизити невизначеність відповідних процесів у сфері публічного управління, направляючи політичних акторів, аби вони виступали у ролі навігатора у питаннях розробки та реалізації політичного курсу, скорочуючи витрати на пошук відповідної інформації» [102].

Ідентифікуючи суб'єктну роль держави у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління доцільно на думку Л.Казіні враховувати, те що її «інституційна структура не є досконалою, оскільки у більшості випадків вона будучи уособленням існування інститутів, які стримують трансакційні витрати забезпечуючи оптимізацію відповідних взаємодій та процесів, водночас вона завжди є уособленням функціонування інститутів, які приводять до виникнення певних організаційних викликів, у тому числі і необґрунтованих витрат, створюючи додаткові інституційні бар'єри» [63]. Виходячи із цього функціональним призначенням держави як суб'єкта забезпечення системного розвитку публічного управління в сучасних умовах має виступати вироблення відповідного балансу її повноважень відповідно до власних інституційних запитів та до запитів інших суб'єктів його реалізації. Це безпосередньо передбачає забезпечення інституційної та організаційної кореляції між державою, суспільством, бізнес-сектором та органами місцевого самоврядування з приводу приведення у відповідність їх запитів та інституційних обмежень, які б гарантували результативність функціонування системи публічного управління. У даному відношенні суб'єктність держави на думку Д.Норта визначається її інституційною спроможністю «гарантувати чіткі, несуперечливі, стабільні правила взаємодії з найменшими витратами для інших акторів, визначаючи їх модель поведінки, у протилежному випадку якщо діючі інститути держави накладатимуть зайву кількість обмежень на поведінку акторів, то з

більшою ймовірністю актори звертатимуться до неформальних практик взаємодії, формуючи самопідтримуючі контакти, в обхід держави» [123, с.92]. Такий методологічний концепт засвідчує нову типологічну специфікацію функціонального призначення держави у нових умовах суспільного розвитку, яке безпосередньо стосується не лише вироблення відповідних правил для інституційного забезпечення системи публічного управління, але створення «набору обмежень» для власного функціонування, аби не порушити сталість функціонування інших суб'єктів. При цьому варто відзначити, що втрата монопольного становища держави щодо розроблення відповідних стратегій розвитку публічного управління, також є інституційною небезпечною, оскільки приводить до порушення його системної сталості в сучасних умовах суспільного розвитку.

Артикулюючи значення збереження суб'єктності держави у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління сталим розвитком важлива роль належить зростанню бюрократичних структур на які і покладається «стримання трансакційних втрат». У даному відношенні йдеться про їх «інституційну самостійність» щодо регулювання діяльності інших контрагентів забезпечення системного розвитку публічного управління на умовах «формування ієрархічних масивних організаційних структур», які мають стимулювати розвиток партнерських відносин між усіма суб'єктами його реалізації. Це на думку Р.Бехна свідчить про те, що держава в сучасних умовах забезпечення системного розвитку публічного управління, «претендуючи на зниження невизначеності взаємодії акторів, покликана створювати інститути, які б реалізували її прагнення до встановлення порядку та передбаченості відповідних процесів, включаючи трансформацію з метою адаптації до мінливості соціально-економічних та політичних умов» [54]. Такий концепт суб'єктності держави демонструє «готовність держави до власної жертвовності» заради реалізації інтересів та потреб інших суб'єктів системи публічного управління, створюючи «нові види інституційної конфігурації» їх взаємодії. Це безпосередньо передбачає актуалізацію ролі держави у процесах забезпечення «адаптивної ефективності

публічного управління», гарантуючи ефективний розподіл ресурсів на умовах розширення можливостей для реалізації традиційних критеріїв результативності діяльності кожного із його суб'єктів. Такий контекст розуміння підтверджується аргументацією Р.Коуза, який визначає, що «в умовах невизначеності та непередбаченості готовність держави експериментувати, ризикувати, рухатись по шляху «спроб та помилок» стає важливим фактором її подальшого успіху, адже адаптивна ефективність традиційно пов'язується із прагненням держави до навчання та набуття знань, появою різних видів творчої діяльності та розширення «вузьких місць», які перешкоджають розвитку» [17]. У зв'язку із цим більшість експертів постмодерної доби важлива роль у збереженні та розширенні суб'єктності держави у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління відводиться системі освіти, яка забезпечуючи високі показники освіченості націй, водночас надає громадянам широкі повноваження по здійсненню контролю за діяльністю її інститутів. Завдяки високій освіченості громадян забезпечується результативність комунікативних майданчиків для взаємодії держави з громадянським суспільством та іншими суб'єктами системи публічного управління, що тим самим розширює можливість досягнення адаптивної ефективності його інституційних структур.

Аналізуючи суб'єктність держави у контексті забезпечення системного розвитку публічного управління в сучасних умовах Дж.Петерс вказав на два протилежних прагнення її у даному процесі: прагнення до стабільності та мінливості, компромісне співвідношення між якими дозволило виділити вченому чотири типи держав:

- *жорсткий тип*, відповідно до якого держава орієнтується на забезпечення максимально можливого рівня стабільності при дефіциті гнучкості в умовах соціально-політичних та економічних обставин, що динамічно змінюються; цей тип держави (етатистський, моноцентричний) характеризує її домінування над іншими недержавними суб'єктами, у якому мають високий рівень розвиненості координація і кооперація між учасниками політичного взаємодії; водночас зміни у такій державі відбуваються повільно, інкрементально багато в

чому через нерозвиненість каналів комунікації із зовнішнім оточенням, що звужує простір для експерименту з новими політико-управлінськими практиками;

- *сталий тип*, відповідно до якого держава об'єднує високий рівень упорядкованості системи та високий рівень гнучкості, є найближчий до ідеалу, оскільки створює умови як стабілізації взаємодій, так проведення довгострокових трансформацій і непрогнозованих змін, демонструючи у такий спосіб інституційну жорсткість, яка не перешкоджає необхідному процесу змін;

- *несталий тип*, характерний для держав з низьким рівнем як інституціалізації, так і готовності до проведення змін, що супроводжується труднощами з акумулюванням фінансового капіталу, інформації, знань в силу високого рівня транзакційних витрат, що дозволяє йому адаптуватися до нових умов, породжує «шоковий ефект» і перешкоджає колективним діям дії.; типовим прикладом таких держав є ті, які перебувають в умовах розвитку і в межах яких погано працюють або не працюють зовсім політичні інститути, не захищені права власності, панує сировинна економіка і процвітає корупція, що компенсує відсутність інститутів;

- *гнучкий тип*, характерний для держав, які демонструють наявністю умов, які забезпечують високий рівень готовності до змін, новаторства в політико-адміністративної діяльності (наявність системи моніторингу змін, необхідних ресурсів, зворотний зв'язок, орієнтації на навчання), і водночас вони мають труднощі з трансформацією результатів змін в об'єкти порядку та стабільності, адже зміни, що привносять нові практики та технології влади та управління не мають інституційної основи, є стрімкими, злотними, але водночас украй важливими для довгострокового розвитку; показовими прикладами такого типу держав є Великобританія та Голландія, які запровадили практику надання соціальних послуг населенню за допомогою організації згуртованих, складних мереж, що включають до складу державні відомства, добровольчі та бізнес організації; у результаті така політика створила парадокс: зміни здійснюються на основі горизонтальних взаємодій незалежних множинних акторів, які прагнуть максимізувати вузькогрупову вигоду за допомогою взаємної координації [137].

Наведені вченим типи держав демонструють інструментальність системного розвитку публічного управління у постмодерний період, безпосередньо орієнтуючись на розширення її адаптивної спроможності щодо співвідношення між інституційною стабільністю органів публічної влади та мінливістю вимог громадянського суспільства, які є структурною умовою модернізації їх діяльності.

Держава як суб'єкт забезпечення системного розвитку публічного управління у постмодерний період, демонструючи високий потенціал інституційної адаптивності характеризується на думку Д.Бертрама двома параметрами: швидкістю змін та передбачуваністю настання наслідків змін [49]. У зв'язку із цим для забезпечення результативності системного розвитку публічного управління кожна із держав має працювати на прискорення відповідних інституційних змін у сфері діяльності органів публічної влади на які і покладається реалізація функцій по забезпеченню сталих умов суспільної життєдіяльності. Заради того аби сучасна держава виступала ефективним суб'єктом забезпечення системного розвитку публічного управління вона передусім має демонструвати «спроможність створення інституціональної основи для проведення змін, адаптованих до конкретики історичних умов» [94]. З цією метою для держави у постмодерний період особливої ваги набуває забезпечення результативності процесів прийняття публічних рішень, шляхом вирішення відповідних проблем пов'язаних із закритістю та непрозорістю діяльності відповідних інституцій, які у більшості випадків зорієнтовані на реалізацію власних інституційних запитів, не враховуючи при цьому інтереси інших суб'єктів публічної сфери. Саме на державу у даному контексті покладається стратегічна суб'єктна роль по реорганізації відповідних правил за якими має формуватись сучасна система публічного управління аби гарантувати організаційну гнучкість для системи надання публічних послуг. Інституційний потенціал держави як суб'єкта забезпечення системного розвитку сучасної системи публічного управління безпосередньо стосується зміцнення керованості як відповідних структурних підрозділів, так і процесів у соціально-політичній та економічній

сферах суспільної життєдіяльності. Для того щоб працювати на утримання своєї суб'єктності та її розширення держава має вибудовувати свою функціональну просторовість навколо забезпечення результативності діяльності формальних інститутів, які б гарантували їй можливість «зближення» з іншими суб'єктами системи публічного управління.

Аналізуючи суб'єктну роль держави у забезпеченні процесів системного розвитку публічного управління доцільно також поставити питання щодо її інституційної спроможності ідентичного реагування на її власні вимоги, так і на вимоги інших суб'єктів публічної сфери. З цього приводу Ж.Кашмен вказав на те, що в сучасних умовах держава «об'єктивно запізнюється у реагуванні та політичні та соціально-економічні виклики, реалізуючи в основному жорсткі малоефективні стратегії управління змінами, тоді коли недержавні актори (комерційні, добровільні організації) постають новаторами у дному напрямку, запроваджуючи високоадаптивні, хоча і ризиковані стратегії у вирішенні проблем» [66]. З огляду на це, постає питання наскільки держава як інститут публічної сфери в сучасних умовах суспільного розвитку відстає від суспільства, приватного сектору, демонструючи певне функціональне звуження своєї ресурсної спроможності. Вона опиняється в інституційній пастці, внаслідок чого вона виявляється неадаптованою до сучасної практики ефективного надання публічних послуг. Важливою закономірністю для діяльності держави у сучасний період суспільного розвитку, і що є характерним для збереження її суб'єктності є «інституційна практика» її звернення до громадянського чи приватного сектору. Це стосується не лише системи надання публічних послуг, а передусім зміцнення її власної інституційної спроможності підвищення адаптивної ефективності, що тим самими би гарантувало збереження її суб'єктності у напрямку реалізації затребуваних суспільством потреб. У даному відношенні доцільно припустити, що такий контекст збереження суб'єктності держави щодо забезпечення системного розвитку публічного управління передбачає налагодження її структурного зв'язку та взаємодії як між державними акторами, так і недержавними щодо реалізації спільних пріоритетних завдань, пов'язаних із забезпеченням умов сталого

суспільного розвитку. Такий структурний зв'язок між суб'єктами публічного управління на думку передбачає дотримання «принципово важливих параметрів, де одна із сторін бере на себе виконання відповідних функцій, а інша несе відповідальність за якість їх виконання» [66]. При цьому на переконання вченого «винесення державних функцій на аутсорсинг, передбачає передачу виконання окремих нестратегічних функцій та управлінських повноважень недержавними акторами, тоді коли вся повнота відповідальності за якість реалізації таких функцій залишається за державою» [66]. У даному відношенні діяльність недержавних (приватних) організацій визнається як допоміжна, які хоча і залучені до процесів прийняття публічних рішень, вони спроможні гарантувати лише короткостроковий ефект для результативності функціонування системи публічного управління, тоді коли держава залишає за собою суб'єктність щодо розроблення та реалізації довгострокових перспектив її розвитку. При цьому Б.Холден зауважує, що «партнерство між державними та недержавними акторами орієнтоване на підвищення ефективності державної діяльності та забезпечення гнучкості процесу досягнення поставлених цілей та завдань, пов'язане з посиленням розмитості сфер відповідальності кожної із сторін та складністю координації зусиль у довгостроковій перспективі» [93]. Це свідчить про те, що держава вступаючи у різні форми партнерської взаємодії із недержавними інститутами, не лише зорієнтована на забезпечення взаємовигідності між ними, а передусім, а й результативності власної діяльності, щоб стимулювати системний розвиток публічного управління загалом. Сучасна держава поступаючись ресурсним потенціалом щодо налагодження партнерських взаємовідносин із іншими суб'єктами системи публічного управління, демонструє свою мобілізаційну неспроможність належного реагування на її інституційні виклики.

Практика збереження та розширення суб'єктності держави щодо забезпечення системного розвитку публічного управління у даний історичний період зорієнтована передусім на отримання власної інституційної вигоди у даному процесі шляхом збереження конкурентних переваг для всіх суб'єктів його реалізації. Делегуючи частку повноважень приватному сектору, держава у такому

варіантні зворотно намагається перебрати на себе відповідний інституційний ресурс, попередивши у такий спосіб «власне інституційне банкрутство» і зберігаючи за собою суб'єктність у налагодженні взаємодії з іншими суб'єктами публічної сфери. Формуючи цілі та вимоги до розвитку недержавного сектору, держава вдається до намагання сформувавши систему партнерських відносин із власною суб'єктністю, гарантуючи певну свободу дій для інших. Вона їх регламентує та вдається до їх підпорядкування та унормування. З цього приводу демонструючи певну виправдану місію для держави для налагодження партнерської взаємодії з недержавним сектором, О.Вільямсон відзначає, що «навіть якщо ресурси держави та їх продуктивність не нижчі, ніж у приватному секторі, залучення приватного сектора для спільних проєктів виправдане, коли воно не має можливості отримати інформацію, необхідну для виконання функцій і зобов'язань, що на нього покладаються» [178]. Це свідчить про те, що розширення державою своєї суб'єктності не є одностороннім процесом, ініційованим нею окрему і відособлено від інших, адже варто враховувати також і те, що сам недержавний сектор виявляється зацікавленим у налагодженні партнерської взаємодії із державою, наданні їй особливого функціонального статусу по легітимації відповідних процесів. Задля реалізації спільних проєктів недержавний сектор виступає суб'єктом надання «активної функціональності» державі, аби вона допомога йому забезпечити реалізацію спільних суспільно значимих проєктів. Легітимація суб'єктного статусу держави у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління на думку С.Осборна «сприяє підвищенню рівня довіри до нього з боку громадян, формуючи і закріплюючи практики побудовані на довірі вона розширює функціональну результативність державно-приватного партнерства, орієнтуючи його на цільові та довгострокові відносини між акторами, принциповим чином змінюючи форми та методи відносин держави з приватними компаніями, вводячи їх у сферу публічної політики» [131]. Завдяки такій синергічній діяльності державних інститутів, недержавний сектор здобуває право на рівноправну участь у процесах формування та реалізації публічної політики, реалізуючи при цьому не лише

власні інституційні інтереси, а в цілому на користь суспільного блага. Реалізуючи спільні проекти держава та недержавні інституції здобувають можливість функціонувати як повноправний політичний суб'єкт, розширюючи не лише державну, але й власну суб'єктність вони працюють на утвердження такого феномену «корпоративне громадянство». Така взаємодія держави та недержавного сектору забезпечуючи формування та реалізації спільних стратегій розвитку у сучасних умовах характеризує роль держави «як медіатора відносин, який прагне до використання в основному опосередкованих методів впливу, підвищуючи рівень соціальної відповідальності бізнес-структур» [131].

Варто відзначити, що розширення суб'єктного потенціалу держави самим приватним сектором привносить певні інституційні виклики у функціонування системи публічного управління, а тим більше, що останній не завжди виявляється результативним у виконанні покладених на нього державою зобов'язань. Такий підхід обумовлений тим, що кожен із суб'єктів системи публічного управління наділяється власними функціональними зобов'язаннями і наразі, коли одна із сторін перекладає частину таких зобов'язань на іншу, при чому інституційно відчужених, утворюється ситуація «суб'єктної втрати». Це свідчить про те, що приватні чи недержавні (громадські) структури не завжди можуть гарантувати результативність виконання покладених на них державою функцій, в наслідок чого виникає ризик втрати державою своєї суб'єктності. Така деструкція у сфері публічного управління на думку К.Кнайлла зумовлена виникненням «інституційно-деструктивних факторів», серед яких:

1) *розмитість контролю*, оскільки державно-приватне партнерство у більшості випадків супроводжується запровадженням методів опосередкованого управління, а це у свою чергу призводить до зниження монополії держави на визначення місії та розподілу засобів, що загрожує можливістю втрати контролю за відповідним процесом;

2) *висока затратна частина*, передбачає некоректність оцінки виробничих переваг у приватного секторі, внаслідок чого партнерські організації

виступають у ролі суб'єкта експлуатації держави на користь реалізації власних інституційних вимог, лишаючи осторонь інтереси держави;

3) *втрата репутаційного балансу*, що свідчить про те, що більшість форм державно-приватного партнерства завдають як державі, так і бізнесу значних репутаційних втрат внаслідок некоректної поведінки та діяльності партнера;

4) *обмеження можливостей*, що характеризує складність або ж і неможливість повернення до прямого державного регулювання, внаслідок чого держава все більше і все частіше стає залежною від інтересів та потреб приватного сектору, поступаючись при цьому власними інституційними запитами [108].

З огляду на це сучасна, постмодерна держава в особі її інститутів, які здобувають свою результативність функціонування через призму розширення форм державно-приватного партнерства втрачає свою керованість щодо забезпечення результативності управління політичними та соціально-економічними процесами. Це на думку Ж.Кашмена дозволяє сформулювати уявлення про державу як інститут «який втрачає свою могутність, політичний вплив, домінуючі позиції по відношенню до недержавних суб'єктів» [66]. Виходячи із цього, щоб забезпечити збереження суб'єктності держави по відношенню до процесів системного розвитку публічного управління, вона має набудувати показники «самостійного забезпечення адаптивності», а відтак володіючи власним ресурсним потенціалом, недоступним і непередаваним іншим акторам вона зможе розширити свої управлінські можливості щодо формування та реалізації публічної політики та надання якісних публічних послуг. Працюючи над забезпеченням домінування суб'єктності держави у сфері публічного управління більшість експертів демонструють свою концептуальну одностайність, залишаючи за нею стратегічну роль у забезпеченні ефективності діяльності недержавного сектора. Це на думку Е.Клайна безпосередньо ставить питання про «констеляцію управлінських здібностей державних та недержавних інститутів, які у своїй сукупності мають забезпечити підвищення показників саморегульованого

управління» [107]. Орієнтуючись на таку дослідницьку логіку розуміння суб'єктності держави у сучасних процесах суспільного розвитку, постає питання доцільності обмеження управлінської спроможності приватного сектору, аби не допустити перебирання ними на себе повноважень держави в організації відповідних процесів, адже за будь-яких умов завжди повнота влади покладається не на приватні структури, а на державу. Це обумовлено тим, що традиційно лише на державу покладається вся повнота відповідальності за прийняття публічних рішень та надання публічних послуг, що тим самим на думку Л.Уейсса дозволяє їй «одноосібно визначати зміст суспільних благ та інституційних форм їх надання» [175]. У зв'язку із цим стратегічним призначенням адміністративного реформування систем публічного управління стало розширення суб'єктності держави щодо підвищення кості надання публічних послуг з орієнтацією на виключне врахування інтересів громадян. Навіть у контексті делегування частини повноважень держави приватному сектору, її роль має зводитись до «індикативної орієнтації» на соціальні запити, а відтак це дозволить стримати державну інтервенцію у сфері реалізації публічного управління, привівши його у відповідність до власних інституційних потреб та потреб інших суб'єктів.

Артикулюючи відповідні детермінаційні умови та фактори розширення суб'єктності держави у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління доцільно в особливий спосіб виходити із її «керованості саморегулювання», шляхом утвердження ефективних форм «кооперації між державними та недержавними інститутами». Це свідчить про те, що взаємодія між державою та приватним сектором у процесі формування та реалізації публічної політики передбачаючи передачу окремих «нестратегічних функцій» недержавним суб'єктам дозволяє їм «працювати на результативність спільного вироблення відповідних нормативів» надання публічних послуг, водночас залишаючи за державою «функціональну виключність» щодо здійснення відповідальності за їх якість. Виходячи із цього саме на державу покладається легітимація, прозорість та інституційні відкритість щодо розширення спектру публічних послуг, яка лише володіючи ресурсним потенціалом стимулювання

участі приватного сектору у процесах публічного управління зобов'язана працювати на реалізація суспільного інтересу. Головна функціональна відмінність у даному відношенні між державою та приватним сектором полягає у тому, що останній завжди здійснює свою діяльність з позиції реалізації власного інституційного інтересу, а не суспільного, що і підтвердженням результативності збереження суб'єктного статусу держави у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління.

В межах дослідження даного аспекту особливу увагу доцільно приділити функціональному статусу держави у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління, який стосується перебиранню на себе нею певних викликів, які допускає у процесах реалізації своїх функціональних повноважень приватний чи навіть громадський сектор. Це обумовлено тим, що на думку К.Роніта та У.Шнейдера держава завжди володіє особливими «можливостями компенсувати помилки та провали приватного регулювання за допомогою інтервенції, керуючись тим, що надання послуг державою повною мірою залежить від управлінських здібностей приватних акторів, тоді коли і сам управлінський внесок держави залежить від їх активності» [153]. Така функціональна взаємодетермінація держави, приватного та громадського секторів дозволяє державі не лише зберігати активність своєї суб'єктності у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління, але й сприяти її зміцненню, відтворюючи різні соціальні конструкти держава у цій ситуації все більше виявляє свою орієнтація на реалізацію суспільного блага, підвищення якості системи надання публічних послуг населенню. Посилення взаємодії з приватним сектором в сучасних умовах суспільного розвитку дозволяє державі «через свої інститути слугувати підвищенню легітимності приватного управління, а відтак виступаючи у ролі медіатора або модератора при наявності відповідних конфлікту інтересів, вони єдино наділені функцією комунікації та координації між різними акторами» [153]. У зв'язку із цим результативність забезпечення системного розвитку публічного управління визначається не лише високою активністю суб'єктності самої держави, а також і спроможністю всіх його суб'єктів до детермінованої

взаємодії заради результативності реалізації їх спільних інтересів. Це безпосередньо обумовлено тим, що непоодиноким є випадки коли приватний чи громадський сектор відсувають на задній план інтереси державних інститутів, породжуючи на думку Ю.Хабермаса «так звані картельні тенденції», які перешкоджають результативності конкуренції між всіма суб'єктами реалізації публічного управління [86]. У даному відношенні доцільно виходити із того, у сучасних умовах суспільного розвитку, пошуку оптимізаційних засобів функціонування системи публічного управління важливу роль все частіше починає відігравати координаційно-детермінаційна взаємодія держави, державного та приватного секторів паритетність розподілу їх функціональних інтересів та інституційних запитів кожної із сторін з точки реалізації як їх зовнішніх, так і внутрішніх потреб. Виходячи із цього, система публічного управління має бути облаштовано таким чином, аби з одного боку працювати на створення єдиного інституційного простору для відтворення суспільних благ, а з іншого гарантували сталість функціонування його суб'єктів – держави, громадянського суспільства, бізнесу.

Враховуючи різні проблемні аспекти, характерні для функціонування сучасної системи публічного управління та забезпечення її розвитку в межах окремих національних конструкцій спостерігається звуження активності управлінських здібностей її основних суб'єктів у тому числі і самої держави як її фундаментального суб'єкту. Така ситуація на думку Ж.Розенау є результатом «неспроможності держави компенсувати низький півень управлінського потенціалу недержавних структур при наданні ними відповідних послуг, внаслідок чого вона перестає сприяти відтворенню суспільних благ за допомогою інтервенційної політик, а також і виступати гарантом результативності створення необхідних умов для ефективного функціонування недержавних акторів» [156]. Однак, з цього приводу більшість експертів виявляють свою суперечливість з приводу таких міркувань, керуючись тим, що держава як фундаментальний суб'єкт функціонування та розвитку системи публічного управління, навіть в умовах зниження своєї суб'єктної активності все одно продовжує реалізовувати

свій управлінський інструментарій, а подекуди навіть «породжувати негативні зовнішні ефекти» для інших акторів. Саме через це на початку XXI, «з'явилося уявлення про державне управління як управління у формі «*governance*» покликане демонструвати зростаюче ускладнення взаємовідносин між державними та недержавними акторами, спроможними завдяки об'єднанню ресурсів та зусиль у вирішенні актуальних, найбільш гострих соціально-економічних та політичних проблем забезпечувати ефективність держави в умовах нестабільності та непередбачуваності зовнішнього середовища» [137]. Розмежування функціонального статусу держави та приватного сектору у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління в сучасних умовах дозволило виокремити два типи їх діяльності: приватного саморегулювання (приватний сектор) та керованого саморегулювання (державна, в окремих випадках громадський сектор). У першому випадку йдеться про звуження активності суб'єктного статусу держави на користь акторів приватного сектору в силу їх високої результативності на користь реалізації колективних інтересів суспільства, держави та приватного сектору, що допускає можливість «управління без держави». Такий підхід здебільшого передбачає розширення діяльності «самоорганізаційних спільнот» спроможних гарантувати результативність відповідних функцій публічного управління поза активної участі у даному процесі самої держави. У даному відношенні йдеться про діяльність самоорганізаційних спільнот, які працюють на забезпечення результативності прийняття публічних рішень, реалізації суспільних благ, інтересів всіх без виключення суб'єктів системи публічного управління, розширюючи у такий спосіб ефективність її інституцій. Працюючи над стимулюванням добровільної взаємодії приватного сектору з державою, остання покликана формувати свою політику в обхід «жорсткої ієрархізації» та запровадження «примусових практик», які б працюючи на зміцнення управлінської авторитарності блокують можливість сталого та поступального розвитку як системи публічного управління, так і суспільного розвитку загалом.

Постмодерна практика забезпечення розвитку публічного управління приймаючи конструкт «керованого саморегулювання», який передбачає «управління за допомогою держави» («*governance with government*»), зумовлюючи зміцнення взаємозв'язку між державними та недержавними акторами, а також і на рівні взаємодії власних інституцій держави, на які покладається збереження активності функціонального статусу держави у напрямі розширення її відповідальності за всіх суб'єктів системи публічного управління, які приймають участь у сфері прийняття публічних рішень. У зв'язку із цим Р.Родес вказав на особливу результативність «формування коаліцій, альянсів, союзів, мереж, на які покладається розширення кордонів взаємодії між окремими відомствами, між державою та суспільством» [150]. Дотримуючись саме такої аргументаційної лінії на користь зміцнення суб'єктності держави у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління формується новітня конструкція розуміння сутності взаємовідносин між суспільством і державою, де кожна із сторін зберігає відповідну функціональну монопольність на реалізацію покладених на них повноважень. Можливість пошуку функціонального компромісу між кожною із сторін, демонструє їх ресурсну спроможність у реалізації як власних повноважень, так і забезпечення результативності розвитку системи публічного управління загалом. При цьому Е.Остром відзначає особливу ситуацію притаманну для сучасного періоду, коли «висока управлінська ефективність недержавних акторів у вирішенні колективних проблем не відмінняє монополії держави на застосування примусових заходів та права на розширення владних повноважень, навіть за умови скорочення масштабу державного сектору за рахунок приватизації нестратегічних функцій» [132]. З огляду на це, варто припустити що розширення суб'єктності держави в сучасних умовах суспільного розвитку, безпосередньо визначається її ресурсною спроможністю адаптації до мінливості як внутрішнього інституційного порядку, так і зовнішнього середовища, відповідно до чого формується «оптимальний та стратегічно виправданий інструментарій». У даному відношенні також варто виходити із того, що держава інкорпорує свою діяльність із іншими суб'єктами системи

публічного управління здобуває можливість для створення власного інституційного простору який би працював на конгломеративну спільність реалізації їх інтересів, попереджаючи у такий спосіб відповідні інституційні виклики, які у більшості випадків приводять до дестабілізації відповідних суспільно-політичних процесів. В сучасних умовах суспільного розвитку діяльність держави не може бути монадологічно-монопольною щодо реалізації власного функціонального призначення та забезпечення системного розвитку публічного управління, лише її координація з іншими суб'єктами спроможна гарантувати результативність стратегії її активності у даному процесі. Варто відзначити також і те, що у постмодерний період статус активності держави характеризується «надмірною мобільністю змін», а тому її діяльності у жодному випадку не може будуватись за єдиною і сталою стратегією розвитку та взаємодії. В окремі історичні періоди відповідні функціональні прагнення держави реалізувати свій ресурсний потенціал у контексті вирішення відповідних проблем забезпечення суспільного розвитку та результативності функціонування публічного управління породжували низку інституційних суперечностей у її взаємодії з іншими його суб'єктами. Традиційно це виникало у разі інституційної неспроможності держави відповідати на широкий спектр запитів з боку суспільства чи приватного сектору, в результаті чого її діяльність набувати результативної деінституціоналізації що породжувало розширення її суперечностей між ними. Вирішенням такої ситуації на думку Е.Кінга може слугувати «урядове перевантаження», яке має допомогти державі створити результативні умови для інституційної відповідності її діяльності запитам суспільства. Однак, на думку вчених, такий прийом містить певні інституційні виклики для функціонування та забезпечення системного розвитку публічного управління, коли «окремі політики чи політичні партії вступають в активну боротьбу за завоювання та утримання влади, в обхід реальності суспільних вимог, які висуваються інтересами колективної більшості» [105].

Артикулюючи різні зрізи функціональної активності держави щодо забезпечення системного розвитку публічного управління доцільно також

враховувати й відповідні виклики з якими стикається як сама держава в результаті її неспроможності адаптуватись до умов розвитку, коли суспільство не відчуває просування своїх інтересів, а з іншого боку, ослабленням механізмів взаємодії інших акторів із державним сектором, що приводить до її стратегічної дезорієнтації. У постмодерний період особливо відчутною є апатичність суспільства, яке не бажає долучатись до спільної із державою реалізації своїх інтересів, внаслідок чого демонструючи «надмірність очікувань» від неї воно виступає виразником «стратегічно небезпечних інтересів» для функціонування системи публічного управління. Це відповідним чином, приводить до загострення відповідних проблем, пов'язаних із реалізацією не фактичних, а декларативних реформ, орієнтуючи державу на реалізацію не стратегічних, а тактичних інтересів, що тим самим приводить не до розширення, а навпаки до звуження суб'єктності держави. У своєму намаганні остання прагнучи до запровадження гнучких приймів забезпечення системного розвитку публічного управління, опиняється в умовах запровадження політики спрямованої на ригідну практику взаємодії з іншими його суб'єктами. Це на думку Р.Роуза є свідченням «зміни управлінських парадигм не в теорії, а в практиці, що підтверджується фактом орієнтації більшості економічно розвинених держав в один і той же період часу розвиватись за єдиним сценарієм запровадження серії адміністративних реформ, які абсолютною мірою не враховують ментальну специфіку розвитку кожної із держав, що привело до низьких показників їх результативності, заклавши передумови для громіздкого адміністрування та швидкого зростання корупційних процесів» [154]. Запроваджуючи типові стратегії оптимізації систем адміністрування національні держави продукуючи тотожні моделі інституційного перетворення систем публічного управління опинились в ситуації «масштабної безвиході», як результату неспроможності оформлення власного цивілізаційного вектор, зорієнтованого на просування інтересів власного суспільства. Аби забезпечити відповідну результативність участі держави у запровадженні адміністративного реформування І.Ансофф вказав на основні оптимізаційні

прийоми, які мають забезпечити системний розвиток публічного управління, серед яких:

- застосовувати в державному секторі менеджмент-технології комерційних компаній;
- здійснювати діяльність з виконання державних функцій відповідно до принципу клієнтоорієнтованості;
- використовувати механізми управління за результатами;
- прагнути економії бюджетних ресурсів;
- проводити децентралізацію та делегування частини владних повноважень з метою вивільнення ресурсів та підвищення якості самоврядності;
- модернізувати корпоративну культуру та стиль роботи органів публічної влади;
- скорочувати надлишкові, дублюючі та неефективні функції структурних елементів;
- посилити конкуренцію у сфері надання послуг та виконання повноважень у державному секторі [45]. Ці оптимізаційні прийоми, передусім спрямовані на створення «економічної раціональної, результативної та гнучкої держави» спроможної виступати у ролі активного суб'єкта забезпечення системного розвитку публічного управління, спроможного забезпечувати високу якість його функціонування заради його клієнтів як споживачів управлінських послуг. Виходячи із цього аби демонструвати виключну клієнтоорієнтованість держава у її сучасному варіанті має відмовитись від «громіздких ієрархічних організаційних структур, забюрократизованості та центризму у прийнятті рішень» [118], а для цього орієнтуватись на створення окремих структурних підрозділів направлених на запровадження пріоритетних проектів у сфері суспільного розвитку. З цього приводу *Х.Мітцберг* також вказав на особливу результативність яку приносить для забезпечення системного розвитку публічного «управління портфелем великих урядових проектів» [118], покликаних забезпечити ефективність міжвідомчої взаємодії між державними інститутами, шляхом залучення як можна ширших кіл забезпечення завдань пов'язаних із забезпеченням

рішень з інституційних перетворень. Орієнтуючись виключно на результативність своєї діяльності заради інтересів суспільства держава здобуває можливість для ведення цілеорієнтованої діяльності шляхом запровадження «постійного план-факт контролю» моніторингу якості. Це безпосередньо вимагає від держави запровадження результативного управління проектами у сфері забезпечення стратегічного розвитку публічного управління, що дозволило б їй забезпечити ефективність управління її інституційними ресурсами.

Щоб забезпечити розширення суб'єктної активності держави у забезпеченні системного розвитку публічного управління, в інституційному відношенні вона має орієнтуватись на результативність запровадження формальних методів планування та аналізу, спрямованих на визначення найкращого варіанту, що дозволило б розрахувати оптимальність об'єму ресурсу, необхідного для отримання конкретного результату в межах окремого випадку [27]. Сучасна держава, будучи зорієнтованою на збереження своєї суб'єктності у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління, демонструє своє прагнення на «підвищення гнучкості, прозорості та оперативності» у процесах прийняття публічних рішень та надання якісних публічних послуг, а через це вона все більше починає відмовлятися від «командного управління». Опираючись на результативність налагодження взаємодії з іншими суб'єктами системи публічного управління держава поводить себе як інститут продукування нових механізмів підвищення ефективності публічної сфери, спроможний «тримати її під своїм контролем». У зв'язку із цим на думку С.Поллітта «сучасні соціально-політичні та економічні умови ставлять питання про необхідність пошуку нової управлінської моделі, спроможної вирішити завдання забезпечення адаптивної ефективності держави та її інститутів» [140]. Керуючись такими функціональними намірами забезпечення результативності системного розвитку публічного управління держава вимушена працювати над пошуком компромісності між прагненням власної інституційної стабільності та необхідності інституційних змін відповідно до суспільних запитів. Будуючи проекцію своєї діяльності на результативності ресурсних обмінів між іншими

суб'єктами системи публічного управління держава постає у ролі суб'єкта забезпечення багатоакторної взаємодії, яка і визначає її управлінську спроможність щодо забезпечення її ефективності в умовах невизначеності та стратегічної непередбаченості. На думку К.Худа «сучасна держава, вступаючи в ускладнені умови суспільного розвитку, вимушена здійснювати свою діяльність, реалізуючи базові функції, зумовлені процесами глобалізації, прискоренням технологічного розвитку, появою та загостренням глобальних проблем, які здійснюють безпосередній вплив на якість життя людини та зовнішньополітичну стабільність» [94]. У таких умовах і дотримуючись даного методологічного контексту розуміння суб'єктності держави у процесах забезпечення результативності системного розвитку публічного управління більшістю експертів наголошується на «компресії часових інтервалів» [17], яка б дозволила їй забезпечити прискорення взаємодії та мультиплікації зв'язків між людьми на основі розширення її власного ресурсного об'єму. У даному відношенні йдеться про приведення діяльності держави у структурно-функціональну відповідність до вимог недержавних акторів, створивши їм умови для перетворення на повноправних суб'єктів функціонування як публічної сфери, так і розвитку системи публічного управління. Сучасна держава демонструючи високу готовність адаптивності до умов невизначеності стає результативнішою до вирішення як концептуальних, так і технологічних суперечностей свого розвитку, а відтак набуває нової синергійності до забезпечення якості змін та розвитку суспільства.

Саме тому в умовах постмодерного розвитку держава буду зорієнтованою на досягнення компромісу між «сталістю та мінливістю» має керуватись «врахуванням відповідних факторів, які є індивідуальною для кожної із них, враховуючи специфіку політико-адміністративної системи, впливом неінституціональних детермінант, які формують об'єм її управлінського потенціалу» [178]. Неможливість діяти за єдиними нормативними канонами функціонування та розвитку ставить державу перед ситуацією «перманентної» модернізації свого інституційного простору, а це у свою чергу зумовлює

об'єктивну доцільність створення державних інституцій спеціального призначення, які б виступали гарантом зниження показників невизначеності суспільного розвитку. Керуючись цим держава постійно працювати над створенням «обов'язкових ефективних структур взаємодії між людьми» аби не допустити відповідних транзакційних втрат, як результату неефективності спільної діяльності між суспільством та державою, заради підвищення якості та керованості системи публічного управління загалом. Виходячи із цього результативність функціонування держави як суб'єкту забезпечення системного розвитку публічного управління залежить від її спроможності зробити «правильний вибір із множинності альтернатив, а для цього вона має володіти інституційними моделями ефективності діяльності, які б відображали реальний стан речей у суспільстві» [160]. Досить часто керуючись відповідними ментальними конструктами, держава звужує свою суб'єктну ресурсність щодо ефективності прийняття публічних рішень. Це у більшості випадків обумовлено тим, що сама по собі держава не є досконалим інститутом спроможним гарантувати виключну результативність системного розвитку публічного управління, оскільки у її структурі завжди присутні інституції, які блокують її ефективність, створюючи відповідні організаційні бар'єри. Виходячи із цього, на думку Х.Мінтцберга, держава в сучасних умовах порівняно із попередніми історичними періодами все більше стає неспроможною «гарантувати чіткі, несуперечливі, стабільні правила взаємодії з найменшими втратами для інших акторів системи публічного управління» [118]. У даному відношенні йдеться про те, що сучасна держава щоб забезпечити результативність системного розвитку публічного управління перебирає на себе надмірну інституційну активність, створюючи надлишкові обмеження як для реалізації власного функціонального потенціалу, так й інших суб'єктів. Відповідно до цього активізацію суб'єктності сучасної держави К.Поллітт вбачає у її інституційній спроможності створювати «вигідні можливості» [140] для рівності умов розвитку всіх суб'єктів системи публічного управління, шляхом подолання відповідних бар'єрів, які б працювали на монопольність статусу державних інститутів. Держава у контексті забезпечення

результативності своєї діяльності, опираючись на розширення своєї інституційної спроможності, будучи вимушеною залучати інших контрагентів реалізації публічного управління, ризикує перетворитись у високобюрократизовану структуру, а тому ці контрагенти все більше і все частіше вдаються до виконання відповідних повноважень не опираючись на взаємодію із державою.

Таким чином, здійснений нами аналіз держави як суб'єкта забезпечення системного розвитку публічного управління в сучасних умовах, дозволи ідентифікувати основні умови, фактори, критерії та умови як розширення суб'єктності держави, так і зміни функціональних особливостей реалізації функцій інститутів публічного управління, розкрито структурно-функціональну роль держави щодо забезпечення ефективності функціонування органів публічної влади, розвитку громадянського суспільства та сталості діяльності бізнес-середовища; наведено інструментарій зміцнення суб'єктності держави щодо організації інституційного забезпечення системного розвитку публічного управління у контексті сприяння розширення активності інших його суб'єктів (громадянського суспільства, бізнес-сектору) за умови результативності виконання ними покладених на них функцій; охарактеризовано сутність функціонального призначення механізму «стримання трансакційних втрат», який забезпечує результативність «інституційної самостійності» кожного із суб'єктів формування та реалізації публічного управління, окрему увагу приділено концепту «готовності держави до власної жертвовності», який слугує розширенню її суб'єктності щодо ефективності функціонування системи публічного управління; показано типологію розвитку сучасних держав залежно від критерії відповідності їх політик зовнішнім інституційним умовам постмодерного світу.

2.2. Державно-управлінська діяльність як необхідна умова громадсько-регламентованого публічного управління в сучасних умовах

У контексті здійснення структурно-функціонального аналізу розвитку публічного управління в сучасних умовах особливу увагу доцільно приділити

конкретизації змісту державно-управлінської діяльності як необхідної умови забезпечення його розвитку та артикуляції її впливу на здійснення соціальної самоорганізації суспільства. У зв'язку із цим важлива роль належить концептуалізації підходів до врахування функціональних особливостей функціонування держави в сучасних умовах, зокрема розширення її суб'єктності, яка виступає гарантом зміцнення структурного забезпечення системного розвитку публічного управління. Така логіка дослідження зумовлює з'ясування сутності державно-управлінської діяльності та її оптимізацію через призму її призначення у процесах досягнення сталого суспільного розвитку, а на основі цього вироблення «системної моделі державно-управлінської діяльності» на основі «взаємодії інституційного, нормативного та ціннісного управління, яке і дозволяє здійснювати державі вплив на соціальну самоорганізацію та самореалізацію суспільства» [99]. Держава задля результативності забезпечення сталості функціонування та розвитку системи публічного управління має здійснювати державно-управлінську діяльність через відповідні інститути у ролі уповноважених органів публічної влади, наділених відповідними повноваженнями. Відповідно до чітко визначених державою цілей та завдань на відповідні інститути покладається забезпечення сталої життєдіяльності суспільства у формі управління ними, що і визначає змістовну структуру діяльності органів публічної влади. Держава створюючи відповідний інституційний простір по організації сталої життєдіяльності суспільства, виступає у ролі «фундаментального суб'єкту» з «об'єднання людей для спільної діяльності, узгодження окремих видів робіт та їх цілевідповідне об'єднання» [99]. Демонструючи певну спрямованість у діяльності органів публічної влади та реалізації цільових запитів суспільства та бізнес-середовища держава покликана виступати у ролі фундаментального інституту з упорядкування процесів ефективної організації діяльності направленої на забезпечення сталого функціонування системи публічного управління загалом.

Аналізуючи різні концепти забезпечення результативності державно-управлінської діяльності у контексті розвитку публічного управління в сучасних

умовах, доцільно окрему увагу приділити синтезу ідей постмодерного експертного середовища, які вказують на доцільність переходу «від моделі розвитку, яка ґрунтується на реформуванні, тобто прилаштуванні соціальної системи до стрімким мінливим циклам економічної динаміки, до моделі сталого розвитку суспільства, рушійною силою якої є самоорганізація, яка забезпечується за допомогою державно-управлінської діяльності, яка згладжує циклічність коливань, забезпечуючи покращання соціального становища суспільства» [97]. Це безпосередньо передбачає зміну традиційної парадигми організації та здійснення державно-управлінської діяльності традиційно спрямованої на зміцнення результативності власного інституційного потенціалу, коли на даний час вочевидь постає об'єктивна доцільність її переорієнтації виключно на забезпечення сталого суспільного розвитку. У даному відношенні результативність державно-управлінської діяльності проявляється через утвердження «розумного балансу» у стосунках держави та суспільства, коли перша володіє можливістю «ефективного впливу» на підпорядковані їй об'єкти, не трансформуючи їх функціональність, а підвищуючи лише їх спроможність щодо реалізації відповідних цілей. На підставі цього постає проблема підвищення професійної адаптованості державно-управлінської діяльності органів публічної влади щодо реалізації цілей суспільного розвитку, які визначаються його основними суб'єктами, а не власними інститутами, які покликані працювати лише на зміцнення свого структурного забезпечення. У зв'язку із цим новітнього звучання набуває проблема вирішення багатогранних і динамічних проблем публічного управління пов'язаних із забезпеченням сталого суспільного розвитку, враховуючи різні і слабкі сторони діяльності кожного із його суб'єктів. Це підтверджується тим, що на думку Д.Сарторі, «громадяни самі по собі не спроможні управляти державою, вони можуть здійснювати його лише через відповідні її інститути у ролі окремих вибраних осіб (еліт), найбільш здібних і найкраще підготовлених» [174]. Однак, одним із викликів постмодерної доби стало те, що до управління державою все більше і все частіше стали залученими особи, які не володіють вибраними особливостями, а через це стала знижуватись, а в окремих випадках і занепадати

результативність діяльності її інститутів. Організуючи відповідну боротьбу за владу еліти «блокують» можливість участі громадян у процесах організації та здійснення публічного управління, а на основі цього і у більшості випадків в окремих суспільства занепадає практика результативного відбору компетентних представників суспільства, уповноважених здійснювати державно-управлінську діяльність. Певне відчуження суспільства від інститутів держави привело утвердження моделі обмеженого публічного управління, яка звужує можливість участі широких суспільних кіл в управлінні процесами забезпечення сталого суспільного розвитку. Саме тому на думку Х.-Л.Бейлінг «управляти суспільством мають спеціалісти - управлінці, менеджери, оскільки саме вони спроможні визначати дійсні потреби суспільства, оптимальні шляхи його розвитку, необхідні засоби» [55]. Дотримуючись даного концепту саме результативність державно-управлінської діяльності, яка здійснюється виключно професіоналами, як особами структурно уповноваженими на виконання відповідних функцій спроможна гарантувати прогресивний розвиток суспільства.

Аналізуючи сутність державно-управлінської діяльності як системну умову розвитку публічного управління у постмодерний період доцільно виходити із різних форм його організації. У даному відношенні особлива роль належить різним політичним та соціальним об'єднанням у сфері публічного управління, які створюються і функціонують виключно заради ефективності організації та здійснення публічної політики, ефективного надання якісних публічних послуг. Доцільність такого підходу на думку Т.Борзела обумовлена тим, що «будь-яка людина, кожне об'єднання володіють «частиною» державної влади, беруть участь в управлінні державою, через що держава стає виразником всезагальної волі, інтересів всього суспільства» [58]. Саме тому аби гарантувати результативність державно-управлінської діяльності у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління передусім пристає питання «достатньої та повної» участі громадян, об'єднаних не лише спільними інтересами між собою, але за умови спільних інтересів їх з державою. Це свідчить про те, що держава здобуває результативність взаємодії із суспільством лише через ефективно налагоджену

державно-управлінську діяльність в основі якої лежить взаємодетермінація спільності їх цілей, інтересів та потреб. У протилежному випадку держава як фундаментальний інститут системи публічного управління, втрачатиме структурну можливість для забезпечення сталого суспільного розвитку, не координуючи свою діяльність із інтересами суспільства, воно перетвориться на інституцію реалізації декларативних владних повноважень. У зв'язку із цим, щоб забезпечити результативність державно-управлінської діяльності у процесах розвитку сучасної системи публічного управління держава має виступати суб'єктом «підвищення ефективності управління соціальним розвитком суспільства у проведенні реорганізації відповідних процесів направлених на встановлення соціальної справедливості» [164]. У такій конструкції забезпечення розвитку системи публічного управління державно-управлінська діяльність має бути спрямована на утвердження пріоритетності реалізації «загальнолюдських цінностей, пріоритетів та прав людини», відповідно до яких і формується публічна політика держави. Заради цього державно-управлінська діяльність має ґрунтуватись на виключній правовій основі, не допускаю «вуалювання невідповідностей» між потребами суспільства та інституційною спроможністю держави. Це фактично засвідчує новий тип організації державно-управлінської діяльності, який би передбачав виключне служіння інтересам суспільства, шляхом звуження вимог власної інституційної результативності. Така спроможність постмодерної держави відмовитись від власної результативності розвитку на користь результативного розвитку інших суб'єктів публічного управління і особливо зокрема громадянського суспільства засвідчує утвердження «широкої соціальної солідарності» у стосунках між ними, не заради декларативної, а фактичної ефективності системи публічного управління. Дотримуючись такого концепту У.Стевенсона відзначимо, що «кінцевою метою соціальної держави є досягнення соціальної демократії, ліквідація всіх форм гноблення, гарантія рівних умов вільного розвитку, модернізація виробництва та поступовий перехід до ринкових умов господарювання» [164]. У разі коли держава перестане демонструвати ефективність вирішення проблем сталого суспільного розвитку і

переорієнтовується на забезпечення власної інституційної результативності вона перетворюється на інститут з обмеженими повноваженнями, неспроможними гарантувати ефективність виконання відповідних державно-управлінських завдань. Такий концепт безпосередньо ґрунтується на утвердженні «моделі балансових позицій» держави та суспільства з урахуванням історичної послідовності розгортання відповідних процесів та спадкоємності діяльності їх інституцій. На підставі цього формується новий зміст державно-управлінської діяльності, який У.Стевенсоном характеризується через набуттям державою нових якостей, представляючи інтереси всіх без виключення суспільних прошарків. Серед них вченим ідентифіковано наступні:

- держава стала на шлях подолання суспільних протиріч не шляхом насильства та придушення, а через досягнення суспільного компромісу, толерантності, створення умов для розвитку громадянського суспільства;
 - держава у своїй управлінській діяльності широко використовує такі ідеї та інститути як поділ влади, плюралізм думок, висока роль суду, гласність та ін.;
 - держава застосовує засоби захисту людини праці, соціальної захищеності всіх громадян;
 - на міжнародній арені держава проводить політику, яка потребує взаємних поступок, компромісів, домовленостей з іншими державами [164].
- Наведені нові якості розвитку держави у постмодерний період, здебільшого характеризують утвердження новітніх балансових позицій у функціонуванні держави та суспільства, утвердження компромісу та узгодженості у стосунках між ними з приводу забезпечення результативності їх спільних інтересів. Не допускаючи домінування жодної із сторін такий конструкт реалізації державно-управлінської діяльності передусім демонструє перерозподіл функціонального ресурсу між ними заради перетворення системи публічного управління на фундаментальний інструмент сталого суспільного розвитку.

Держава через свою управлінську діяльність створюючи всі необхідні умови для якісного надання публічних послуг населенню покликана створювати

множинність та альтернативність формування умов та ситуацій які б забезпечували результативність функціонування публічного управління та сталість суспільного розвитку. На підставі цього А.Доунсон вказав на умови притаманні сучасній моделі державно-управлінській діяльності як структурній складовій розвитку публічного управління у постмодерний період, серед яких:

- державно-управлінська діяльність (інституційне, нормативне та ціннісне управління) поряд з лідерством (соціальне, глобальне управління та управління міжнародною діяльністю) та керівництвом (економічне, політичне та організаційне управління) виступає одним із рівнів державного управління, що безпосередньо забезпечує реалізацію офіційної ідеології країни;
- функціонування механізму державно-управлінської діяльності здійснюється через взаємодію трьох основних її складових - інституційного, нормативного та ціннісного управління;
- принципова основа державно-управлінської діяльності включає принципи: новаторство, інтенсифікація виробництва, економічне зростання, збалансованість, соціальна стабільність, соціальний успіх, зростання рівня життя;
- організаційне ядро державно-управлінської діяльності становлять функції: контроль, планування, мотивація, організація;
- основними методами державно-управлінської діяльності є реалізація наступних суспільних цінностей: особиста незалежність, працьовитість, професіоналізм, орієнтованість на минуле, сучасне та майбутнє, прагнення досягнень;
- двоєдиний результат функціонування системи державно-управлінської діяльності полягає у соціальній самоорганізації та самореалізації [71].

Ці умови вказують на чітку структурну детермінацію між відповідними елементами, які у сукупності забезпечують результативність реалізації державно-управлінської діяльності, керуючись якими органи публічної влади здобувають регламентовану практику виконання відповідних функціональних зобов'язань, які працюють на забезпечення сталості суспільного розвитку.

У контексті аналізу державно-управлінської діяльності як структурної умови забезпечення розвитку публічного управління у постмодерний період окрему увагу також варто приділити критеріальним вимогам, які висуваються до такого виду діяльності, аби гарантувати відповідну результативність для сталого розвитку суспільства. Важлива роль у даному процесі відпровадиться реалізації інституціональності державно-управлінської діяльності, для якої характерними є інноваційність, збалансованість процесів розвитку, економічне зростання, досягнення соціальної стабільності та збалансованої діяльності інститутів на які покладається реалізація відповідних функцій держави. Результативність державно-управлінської діяльності аби гарантувати зростання показників підвищення ефективності публічного управління також має виступати гарантом дотримання відповідних нормативних вимог, що безпосередньо стосується зростання якості контролю як на рівні взаємодії інститутів держави, так і на рівні взаємодії держави на громадянського суспільства чи бізнес-сектору. Це також передбачає жорстке дотримання планування та мотиваційних вимог до здійснення державно-управлінської діяльності, що забезпечує відповідний ціннісний вимір реалізації публічного управління. В межах такої логічної конструкції ідентифікації змістовного наповнення державно-управлінської діяльності важливу роль відіграє орієнтація на професіоналізм суб'єктів прийняття публічних рішень, а відтак на думку П.Сабатера вони завжди мають бути зорієнтовані на дотримання наступних вимог: враховувати фактор минулого, теперішнього та майбутнього; прагнути до ціледосягнень; демонструвати високий рівень соціальної самоорганізації та самореалізації [157]. Такий контекст вказує на технологічну особливість реалізації державно-управлінської діяльності як умови розвитку публічного управління, яка стосується здебільшого «цільового, організуючого та регулюючого впливу держави на власну, суспільну, колективну та групову діяльність, яка здійснюється як безпосередньо (у формах самоуправління), так і через спеціально створені структури (органи публічної влади, громадські об'єднання, партії, компанії, асоціації, союзи)» [157]. У даному відношенні розглядаючи державно-управлінську діяльність у контексті її результативності щодо забезпечення

розвитку публічного управління доцільно виходити із потенціалу ресурсної спроможності держави впливати на сталість життєдіяльності громадян, створення умов для самоорганізації та самореалізації суспільства. Це свідчить про те, що держава заради того щоб створити результативність умови для самоорганізації та самореалізації суспільства має здійснювати інституційну, нормативну та ціннісну діяльність в особі її органів уповноважених приймати «сукупність публічних рішень, які і визначають оптимальні шляхи досягнення стратегічних цілей сталого розвитку суспільства» [157]. Керуючись такою логікою держава в особі її інститутів здобуває можливість виявлення відповідних закономірностей для розвитку її діяльності, створюючи результативний комплекс принципів, функцій та методів необхідних для забезпечення самоорганізаційного розвитку суспільства.

Артикулюючи різні рівні реалізації державно-управлінської діяльності як умови розвитку публічного управління у сучасний період доцільно враховувати її призначення у контексті розширення потенціалу інституціонального управління, направлено на забезпечення управління інститутами держави, які забезпечують організацію взаємовідносин та взаємодії між державою та суспільством. Слідуючи такому розумінню Д.Норт під інституціональним управлінням запропонував розуміти «ціленаправлений вплив обмеження та норми діяльності учасників, які здійснюють публічну діяльність» [123].

Це свідчить про те, що забезпечити результативність державно-управлінської діяльності єдиноспроможно лише керуючись відповідними легітимними «правилами гри», погодженими всіма суб'єктами системи публічного управління. У протилежному випадку відсутність таких регламентів необхідних для унормування відповідних процесів у сфері взаємодії держави та суспільства стримуватиме можливість збалансування діяльності певних інституцій на умовах ініціювання ними новаторських підходів до виконання певних функцій публічного управління. При цьому варто виходити із того, що сама система публічного управління ґрунтується на достатньо консервативних прийомах забезпечення результативності виконання відповідних функцій, у тому

числі і стратегічних, а відтак у більшості випадків вона на думку Р.Родес «не відкриває широких можливостей для вільного прояву творчих здібностей та талантів людини для масового новаторства» [151]. Виходячи із цього нова модель державно-управлінської діяльності має передусім ґрунтуватись на утвердженні новаторських принципів здійснення функцій держави щодо сталості забезпечення суспільного розвитку. Керуючись прийомами нормативного управління державно-управлінська діяльність в особі її реалізації інститутами держави формує певний організаційний простір, в межах якого створюються відповідні приписи для виконання ними певних функцій направлених на забезпечення якості надання публічних послуг. Керуючись вимогами реалізації нормативного управління держава зобов'язана дотримуватись відповідної послідовності у виконанні певних функцій, до яких Р.Родес відносить:

- *контроль*, як процес, що забезпечує досягнення цілей держави, необхідних для виявлення і вирішення актуальних проблем суспільного розвитку та стимулювання ефективної діяльності суспільства загалом;
- *планування*, передбачаючи визначення системи цілей функціонування та розвитку суспільства, а також шляхів та засобів їх досягнення на основі чого приймаються рішення щодо: розподілу ресурсів; координації діяльності між окремими учасниками публічної діяльності; координації із глобальним оточенням; створення ефективної структури економіки; контролю за публічною діяльністю суспільства; сталого розвитку суспільства на майбутньому;
- *мотивація*, спонукаючи суспільство до діяльності, має певну цільову спрямованість, забезпечує формування суспільних потреб, які є основним об'єктом впливу з метою спонукання суспільства до дії, складовими якого виступають: оцінка незадоволених суспільних потреб; формулювання цілей, спрямованих на задоволення суспільних потреб; визначення дій, необхідні задоволення суспільних потреб;
- *організація*, передбачає, що для досягнення цілей сталого розвитку та реалізації відповідних планів необхідна організація, основним завданням якої є: формування оптимальної структури управління та створення сприятливих умов

для діяльності суб'єктів публічного управління на всіх рівнях, включаючи: наявність цілей, що є результатом реалізації функції планування; точний розподіл повноважень; систему забезпечення суб'єктів господарювання ресурсами [151].

У такий спосіб держава дотримуючись нормативного управління здобуває можливість результативного виконання функцій державно-управлінської, діяльності виступаючи на думку Д.Кейнса у «ролі компасу», який коригує свою діяльність залежно від зміни зовнішнього середовища, набудовуючи потенціал раціонального реагування на відповідні процеси та події. Керуючись методологією нормативного управління органи публічної влади здобувають можливість для реалізації своєї діяльності у перспекті дотримання співвідношення між функціями, які вони реалізують керуючись інтересами суспільства та власними інституційними вимогами щодо забезпечення ефективності прийнятих ними публічних рішень. Створюючи оптимальні умови для самоорганізації суспільства держава покликана здійснювати свою управлінську діяльність у формі жорсткого підпорядкування інтересам суспільства, аби у такий спосіб не допустити невизначеність певних процесів, створюючи відповідні «закономірності прийняття публічних рішень». Держава через свою діяльність демонструючи нормативність своєї управлінської діяльності покликана забезпечити певну відповідність «параметрів» плановим установкам чи нормативам за якими проходить нормативність самоорганізації суспільства. У даному відношенні держава має здійснювати «м'яке нормативне управління», аби не допустити жорсткого і тотального втручання держави у самоорганізаційні процеси життєдіяльності суспільства, застосовуючи повноваження по захисту його інтересів, обмежуючи розширення власного впливу у контексті реалізації відповідних функціональних повноважень. При цьому відповідно до концепції Д.Кнойка доцільно враховувати ту методологічну обставину, що «нормативне управління», це не регламентна функція здійснення державно-управлінської діяльності, а це передусім «відображення намірів держави стосовно прийнятих нею організаційних заходів з реалізації сталого розвитку суспільства» [109]. У даному відношенні держава перестає керуватись відповідними «конкретними

інструментами» аби у такий спосіб забезпечити збалансування власних функціональних інтересів із потребами та вимогами суспільства, аби у такий спосіб забезпечити підпорядкованість суспільства державі. У даному відношенні йдеться про певну обернену конструкцію реалізації публічного управління, яка демонструє інституційну спроможність держави відмовитись від власного ресурсного потенціалу на користь реалізації самоорганізаційних інтересів суспільства. На підставі цього держава здобуває результативність своєї діяльності лише за умови підпорядкування своєї волі інтересам суспільства, а для цього має бути чітко корельовано цілі та цінності сталого суспільного розвитку, відповідно до яких і має здійснюватися розвиток системи публічного управління.

Державно-управлінська діяльність як умова розвитку публічного управління у постмодерний період ґрунтуючись на прийомах ціннісного управління направлена забезпечити певну лінійність у налагодженні взаємодії держави та суспільства, держави та бізнес-сектору. Знімаючи відповідні суперечності у взаємовідносинах між ними ціннісно регламентована державно-управлінська діяльність дозволяє уникати окремих жорстких прийомів адміністрування, формуючи відповідні стимули для узгодження позицій всіх без виключення суб'єктів системи публічного управління. Орієнтуючи державно-управлінську діяльність на реалізацію суспільно значимих інтересів, публічне управління здобуває новітню ціннісну регламентацію для його функціонування – сталу соціальну стабільність та сталу державну стабільність. Це передбачає створення сталих інституційних структур на рівні окремого функціонування суспільства та держави, які забезпечують якісну визначеність відповідних процесів та направлених на забезпечення конкретної результативності у їх діяльності. Така стабільність на думку Х.Хекло складається із трьох рівнів, серед яких:

- внутрішньої стабільності інститутів, організацій, спільнот та ін;
- стабільності їхніх взаємозв'язків та їх взаємодій між собою;
- стабільність всього суспільства, яку можна позначити як соціентальну

стабільність [92].

Такий контекст визначення стабільності на досягнення якої направлено запровадження системної державно-управлінської діяльності регламентованої прийомами ціннісного управління ґрунтується на дотриманні ідеологічної, культурної, політичної та економічної стабільності. Важливо відзначити, що запровадження ціннісно-регламентованої державно-управлінської діяльності, будучи зорієнтованим на досягнення сталості суспільного розвитку не враховує методологічну відмінність між сталістю розвитку суспільства та сталістю розвитку держави. Це ґрунтується на розумінні сталого розвитку суспільства загалом, яке характеризує сталість процесів, які забезпечують функціонування відповідних інституцій, які забезпечують налагодження якісних змін в системі публічного управління, не допускаючи виникнення певних соціальних суперечностей у стосунках між суб'єктами його реалізації. З іншого боку, варто припустити, що система публічного управління ґрунтуючись на результативності державно-управлінської діяльності покликана виступати гарантом забезпечення умов сталого розвитку суспільства та держави на умовах стимулювання між ними взаємовигідних відносин. Суб'єкти публічного управління будучи зорієтованими на збереження сталості розвитку та функціонування як суспільства, так і держави не лише виступають гарантом для сталості власного функціонування, а в цілому для налагодження сталості взаємодії між ними заради підвищення показників сталості суспільного розвитку. Аби забезпечити гарантування відповідної сталості суспільного розвитку суб'єкти публічного управління мають здійснювати виключно ціннісно регламентовану діяльність «шляхом реалізації суспільних цінностей, які представляють собою способи, які застосовуються в рамках державно-управлінської діяльності з метою здійснення задач та функцій, зумовлених компетенцією органів державної влади, тобто суспільні цінності як методи реалізації державно-управлінської діяльності направлені на досягнення намічених цілей» [109]. Виходячи із цього державно-управлінська діяльність аби забезпечити розвиток публічного управління, як структурну умову гарантування сталого суспільного розвитку загалом має ґрунтуватись на дотриманні компетентнісного підходу, який передбачає оволодіння публічними службовцями

спеціальними знаннями та набуття професійного досвіду, які у своїй сукупності виступають гарантом підвищення ефективності їх діяльності. Державно-управлінська діяльність аби виступати гарантом розвитку публічного управління має передусім бути зорієнтована на створення «результативних правил» взаємодії його суб'єктів, зберігаючи за кожним із них право на реалізацію власної функціональної автономності. У зв'язку із цим В.Мунд вказав на «часову перспективу як найбільш значимий фактор», який визначає параметри реалізації державно-управлінської діяльності відповідно до якого відбувається розподіл ресурсного потенціалу між усіма суб'єктами реалізації публічного управління. На його думку «часова перспектива пов'язується із тим, як публічний службовець розподіляє потік життєвого досвіду по певним часовим рамкам чи часовим зонам, зазнаючи впливу таких факторів як: географічне становище та клімат; рівень суспільної культури; соціальний клас; рівень освіти; політична та економічна стабільність; зовнішнє оточення» [174]. У такий спосіб, аби забезпечити результативність державно-управлінської діяльності у контексті забезпечення розвитку системи публічного управління у постмодерний період, має орієнтуватись на «оптимальний баланс» між відповідними часовими орієнтирами відповідно до яких має визначатись стратегія діяльності його суб'єктів. Відтак, на переконання більшості експертів «набуття навичок досягнення оптимальної перспективи є одним із результатів освіти публічних службовців, володіння ними новими професійними якостями більш високого порядку» [97]. Аби гарантувати високі показники розвитку системи публічного управління, її відповідність сучасним умовам суспільного розвитку державно-управлінська діяльність не лише має бути побудована за аксіоматичними прийомами реалізації суспільних цінностей, але й виступати за їх просування, створюючи у такий спосіб передумови для сталого суспільного розвитку.

В межах аналізу різних концептів та прийомів ідентифікації змісту державно-управлінської діяльності та її структурного призначення у процесах забезпечення результативності розвитку сучасної системи публічного управління постає питання «балансових позицій» жорсткості та м'якості її реалізації. Це

обумовлена відсутністю функціональної однозначності у сприйнятті результативності відповідних приймів її реалізації, адже окрема ситуація може потребувати як жорстких приймів, а в окремих ситуаціях м'яких прийомів. Залежно від специфіки умов суспільного розвитку формується об'єм та зміст функцій реалізації державно-управлінської діяльності, визначається система повноважень інституцій, через які держава делегує частину своїх повноважень у такий спосіб стимулюючи «потенціал соціальної самоорганізації». Виходячи із цього важливо керуватись тим, що результативність державно-управлінської діяльності як умови розвитку системи публічного управління передусім визначається спроможністю інституцій держави створити відповідні умови для соціальної самоорганізації суспільства шляхом «формування, підтримання чи ліквідації сукупності дій, які ведуть до створення сталих, міжособистісних відносин у суспільстві на основі вільного вибору прийнятих правил та процедур» [126]. Водночас варто враховувати і ту обставину, що забезпечуючи відповідні параметри гармонізації взаємовідносин у суспільстві держава залишає за собою функціональне право по зміні відповідних цінностей та пріоритетів, нав'язуючи суспільстві відповідні мотиваційні максимуми, вона вдається до надмірної регламентації умов його розвитку. У цій ситуації державно-управлінська діяльність перестає працювати на розширення потенціалу соціальної самоорганізації суспільства, звужуючи його потенційні можливості у напрямку відстоювання власних інтересів через інститути держави. Наразі коли державно-управлінська діяльність виходить за межі забезпечення результативної практики розвитку соціальної самоорганізації та соціальної самореалізації фіксується фактор її негативного впливу на реалізацію публічного управління та забезпечення сталого суспільного розвитку. Перетворюючись на відповідний виклик, державно-управлінська діяльність перестає працювати на розширення взаємодії держави та суспільства, через що на думку Д.Мюрдаль останнє «зазнає втрати певної внутрішньої свободи» внаслідок чого відбувається домінування державних інститутів над суспільством, яке стає абсолютно неспроможним впливати на політику їх функціонування. Така жорстка регламентація з боку

державних інституцій по відношенню до суспільства блокуючи певні самоорганізаційні процеси у сфері формування та реалізації публічного управління у постмодерний період де структурує сталість взаємодії суспільства та держави, внаслідок чого сама держава втрачає ресурсний потенціал забезпечення внутрішньосоціальної консолідації у суспільстві, а відтак діяльність її інститутів перетворюється на небезпечну для забезпечення процесів сталого суспільного розвитку.

Таким чином, державно-управлінська діяльність як умова розвитку публічного управління у постмодерний період, має передусім орієнтуватись на створення функціональних передумов для соціальної самоорганізації та соціальної самореалізації, дозволяючи у такий спосіб інституціям держави виступати ефективним провайдером реалізації ціннісного та нормативного управління направлено на забезпечення сталого суспільного розвитку; виходячи із доцільності запровадження новітньої практики забезпечення ефективності державно-управлінської діяльності, її основним призначенням має стати утвердження загальносоціальної консолідованості у суспільстві, що дозволяє ідентифікувати її як оптимізаційний прийом забезпечення розвитку публічного управління в умовах сталого розвитку суспільства; на підставі цього розкрито зміст системної моделі державно-управлінської діяльності, яка ґрунтується на кореляції сутнісних вимог, які висуваються суспільством до ефективності функціонування інституцій держави; наведено зміст нормативного та ціннісного управління відповідно до якого має відбуватись регламентація державно-управлінської діяльності, аби вона виступала гарантом розширення процесів соціальної самоорганізації та соціальної самореалізації в умовах сталого суспільного розвитку.

2.3. Керованість публічного управління як чинник його трансформації в умовах сталого розвитку

У контексті аналізу розвитку публічного управління в сталих постмодерних умовах значний теоретико-методологічний інтерес становить дослідження його керованості як засобу забезпечення такого розвитку, враховуючи визначальні параметри та критерії які визначають наскільки держава як управлінська інституція спроможна відповідати конкретним суспільним запитам. Більше того, на думку Д.Марша проблема керованості в сучасних умовах «визначається спроможністю держави справитись із своєю відповідальністю за реалізацію багатоманітних соціальних завдань поставлених перед нею безпосередньо суспільством (криза держави всезагального добробуту), а також спроможністю реалізації неоліберальної політики монітаризму та кризи самоорганізації на основі ринкової свободи» [115]. В межах артикуляції даного аспекту доцільно виходити із виявлення результативності ресурсного потенціалу держави в особі її публічних інститутів ідентично реагувати на виклики сучасності, зокрема що стосується прийняття нової конструкції національної держави, процесів глобалізації та зумовлених нею глобальних економічних криз, які привносять ознаки інституційної невизначеності для діяльності органів публічної влади. Варто відзначити, що запит на керованість як результативну умову забезпечення розвитку публічного управління характерний не лише для держав перехідного, але й сталого типу розвитку, що зумовило запровадження приймів системного реформування адміністрування. Концептуальну доцільність запиту на керованість у сфері публічного управління Р.Родес на початку ХХІ ст. також пов'язує із зростанням ситуації внутрішньо та зовнішньополітичної невизначеності у всьому світі, що зумовило «зміни в ідеології адміністративних змін», які стали спонукальною умовою для більшості держав глобального світу у розробленні «ефективних менеджеріальних механізмів» [152]. Це привело до трансформаційних змін у сфері публічного управління, яке вимушене стало переорієнтуватись від класичних приймів функціонування на новітні, що зокрема привело до артикулювання значення особливої результативності у виникненні мережевих структур на які покладалось виконання особливо складних адміністративних завдань. Керуючись цим, більшість експертів все частіше стали

демонструвати свою одностайність у питаннях результативності взаємодії суспільств та держави щодо забезпечення ефективності формування публічної політики та підвищення якості надання публічних послуг. Поза увагою вчених також не могли залишитись питання політичної регламентації процесів формування та реалізації публічного управління в сучасних умовах, вирішення яких мало б слугувати зміцненню не лише його інституційної керованості, але і її керованості умов забезпечення сталого суспільного розвитку. Варто відзначити, певну методологічну обставину, яку описує Л.Лінн як «відновлення значимості політичного аспекту публічного управління пов'язує із виникненням нової концепції поряд зі старими сюжетами (підвищення політичної ролі виконавчих органів влади), характеризувалось новими складовими, в результаті чого публічне управління стало розглядатись як функція суспільної координації, виконувати яку покликані не лише професіонали-управлінці, але й структури та інститути громадянського суспільства» [113]. Такий контекст досить чітко висвітлює результативність не лише впливу одного із суб'єктів на процеси формування публічної політики, а здебільшого взаємодію, а в окремих випадках, якщо цього потребує відповідна адміністративна ситуація їх активна участь щодо вироблення ефективних державно-управлінських рішень. Взаємодія суспільства та держави у даному відношенні покликана забезпечити відповідний рівень публічності у реалізації їх спільних функціональних зобов'язань пов'язаних із створенням спільних суспільних благ заради яких в ідеалі й існує система публічного управління.

Обмірковуючи можливість розроблення сталого алгоритму забезпечення керованості публічного управління як засобу його безпосереднього розвитку постає питання готовності до співкоординованої взаємодії суспільства та держави, у той час коли кожен із них керується власними функціональними пріоритетами у своїй діяльності. Таке питання має зніматись у демократично організованій системі публічного управління, при якій кожна із сторін позбавляється монопольного права на «вираження всезагального інтересу». Завдяки цьому думку Р.Нормана стає можливим ідентифікувати публічне управління «як управління

суспільними справами, яке не піддається оцінці з точки зору прагматичних критеріїв ефективності, але включає політико-моральні критерії, де етичний кодекс стає важливою складовою оцінки управлінської діяльності» [124]. У зв'язку із цим постає питання модернізаційної трансформації державно-управлінської діяльності у контексті забезпечення керованості публічного управління, яка б включає запровадження новітніх форм та прийомів налагодження результативної взаємодії держави та суспільства у процесах формування та реалізації публічної політики. На підставі цього все більшого значення почали набувати такі прийоми як громадська експертиза, громадські обговорення, громадські форуми, запровадження практики діяльності державно-громадських комісій, що у такий спосіб засвідчує певне розгортання публічного управління у бік перелаштування його у бік зміцнення потенціалу взаємодії суспільства та держави. Варто відзначити, що завдяки цьому сама система публічного управління зазнає своєрідної «функціональної чутливості» до відповідних подій та процесів, переорієнтовуючи свою діяльність на посилення соціальної відповідальності держави перед суспільством, запроваджуючи регулятивні практики, які б гарантувати результативність для вирішення їх спільних запитів. Завдяки такій «чутливості» система публічного управління набуває більшої відповідності не лише зовнішнім суспільним запитам громадян, але й власним інституційним вимогам її функціонування, що тим самим спонукає її до більшої структурованості та гнучкості. Такий підхід стає визначальним фактором, який зумовлює відкритість сучасних систем публічного управління до адміністративного реформування, шляхом якомога ширшого залучення громадськості до процесів визначення та вироблення змісту публічної політики, оновлення державних функцій по відношенню до забезпечення процесів самоорганізації та саморегулювання суспільства. Перетворюючи систему публічного управління на більш чутливу до зовнішніх вимог суспільного розвитку, саме суспільство здобуває широкі можливості для внесення відповідних коректив у нормативність діючих стратегій розвитку самої держави, переорієнтовуючи його від процесуальності на служіння інноваційній результативності. У підтвердження

цього Т.Борзел вказав на дотримання основних цілей розвитку публічного управління, покликаних гарантувати його керованість відповідно до зовнішніх запитів громадян, серед яких: 1) орієнтація на стратегічний менеджмент людського капіталу; 2) пошук конкурентних джерел; 3) розширення електронного уряду; 4) інтеграція бюджету та дієвості [58]. У даному відношенні керованість як засіб забезпечення розвитку публічного управління проявляється через запровадження урядами адміністративних змін направлених на підвищення «відповідальності» органів публічної влади за результативність своєї діяльності у формі просування концепту «публічної ефективності».

Керованість публічного управління як засіб його розвитку в сучасних умовах передбачаючи формування нової організаційної культури діяльності органів публічної влади на основі ідеології адміністративного реформування зумовлює перегляд структури та функцій правління людським потенціалом. Це на думку Дж.Фрімена безпосередньо ставить питання про «спрощення механізмів управління потенціалом, шляхом запровадження справедливих та зрозумілих процедур постановки завдань та розподілу компетенцій інституцій, задіяних у сфері забезпечення ефективності публічного управління та розвитку культури чутливості до публічних цінностей» [81]. Подібну позицію забезпечення керованості публічного управління в сучасних умовах також висловлює Г.Домгофф, який наголошує на необхідності поєднання «нового державного менеджменту та постменеджеріальних тенденцій, що забезпечує активізацію принципів розвитку держави всезагального добробуту шляхом переведення основних функцій держави на регіональний рівень» [69]. Такий підхід безпосередньо передбачає створення «пілотних структур управління» на рівні органів місцевого самоврядування, які зобов'язуються допомагати державі надати якісні публічні послуги, переорієнтовуючи у такий спосіб органи публічної влади на виключне служіння інтересам суспільства у формі надання якісних публічних послуг населенню. Варто відзначити, що для більшості держав постмодерного глобального світу у контексті запровадження адміністративного реформування функціональною умовою забезпечення керованості систем публічного управління

стало створення «нових стимулів» для її активізації, аби максимально зблизити суспільство та державу через сферу якісного надання публічних послуг.

З метою підвищення керованості публічного управління в сучасних умовах все більше експертів наголошує на запровадженні концепту «governance», який символізує собою діяльність органів публічної влади на новій інституційній основі, шляхом запровадження нового державного менеджменту направлено на забезпечення «керованості у соціетальній системі», яке на думку Т.Дайя, досягається «не за рахунок зовнішніх умов, а за рахунок організації взаємодії суспільства, держави та бізнесу» [73]. Такий концепт, керованість систем публічного управління вбачає через призму втрати нею організаційної та функціональної жорсткості, стимулюючи розширення горизонтальних взаємозв'язків між його суб'єктами реалізації, воно перетворюється на засіб ефективного прийняття публічних рішень та результативності його сервісного потенціалу. У даному відношенні керованість публічного управління передбачає розширення координації взаємодії між суспільством, державою та бізнесом з приводу вироблення спільної стратегії досягнення конкретних результатів діяльності, соціально значимих та рівнозначимих для кожної із сторін. Виходячи із цього на думку Т.Дайя керованість публічного управління як засіб його розвитку безпосередньо передбачає зміну нормативних прийомів до його організації та функціонування в основі якого лежить досягнення домовленостей між сторонами з приводу виконання не лише їх спільних функцій, але й вироблення стратегічних пріоритетів функціонування держави загалом. Передбачаючи формування новітньої публічної практики побудованої на вимогах забезпечення керованості публічного управління все більше національних держав прагне до налагодження «оптимізаційних змін у відносинах між громадянським суспільством та органами публічної влади, а також в межах внутрішньої організаційної структури держави» [73]. Це безпосередньо передбачає зміну традиційної бюрократичної ієрархії на новітні управлінські структури (мережі нового публічного управління), що виступало б гарантом результативності вирішення відповідних конфліктних ситуацій у сфері забезпечення розвитку публічного управління, а відтак і

параметрах його керованості. Такий підхід безпосередньо увиразнює функціональну доцільність та результативність налагодження «кооперативної співпраці» між усіма суб'єктами системи публічного управління суспільства, держави та бізнесу, аби у такий спосіб створити простір для поповнення трансакційних витрат та раціонального використання її ресурсного потенціалу, приведення його у відповідність до інноваційних вимог сучасності.

Керуючись забезпеченням результативності адміністративних змін у контексті розроблення ефективного інструментарію керованості публічного управління в сучасних постмодерних умовах все більше експертів демонструють свою одностайність з приводу запровадження мережевих прийомів взаємодії його суб'єктів. У зв'язку із цим все більше держав постмодерного світу актуалізують пошуки ефективних проєкцій адміністративних реформ, направлених на підвищення якості публічного управління, приведення його у відповідність із адресними потребами громадянського суспільства та бізнес-сектору, аби забезпечити можливість отримання бажаних результатів сталого суспільного розвитку. Актуалізуючи в особливий спосіб значення «горизонтально-мережевої взаємодії» сучасна система публічного управління закладає функціональні передумови для відновлення статусу держави як «центрального актору з розробки та впровадження політичних рішень стосовно публічних справ» [76]. На підставі цього утверджується нова модель держави – координаційної держави, яка вбирає у себе прийоми мережевої взаємодії та міжсуб'єктної координації задля забезпечення результативності формування публічної політики та прийняття ефективних публічних рішень. Більше того функціональну результативність координаційної держави Е.Етціоні-Хелві вбачає у спроможності «держави прилаштовуватись до нових реалій публічної сфери та її участі у створенні сучасних механізмів реалізації публічних цінностей, що свідчить про те, що у цьому відношенні держава не бере на себе нічого зайвого, водночас і не сприяє зниженню результативності нових форм публічної політики та управління» [76]. Такий підхід безпосередньо засвідчує багатосаровість функціонування системи публічного управління, яка у реалізації своїх повноважень опирається на

мережеву самоорганізацію відповідних її суб'єктів, забезпечуючи у такий спосіб відповідну інструментальну трансформацію всієї системи публічності. У такій ситуації на думку Е.Етціоні-Хелві держава прагне розширити свою функціональну ресурсність, «все сильніше перебираючи на себе функції громадянського координації взаємодій, запобігаючи різним формам партикулярних змін, які небезпечно позначаються на її розвитку в сучасних умовах» [76]. У даному відношенні йдеться про розвиток функціональної стратегії держави, яка заради підвищення якості свого сервісного потенціалу зобов'язана якісно трансформувати діяльність своїх інституцій аби вони забезпечували результативність надання публічних послуг, а заради цього вона зобов'язані опиратись і на інших суб'єктів системи публічного управління у тому числі на громадянське суспільство та бізнес-сектор. Такий контекст засвідчує все більшу переорієнтацію сучасної системи публічного управління на зміцнення її ціннісної структури, а саме менеджменту публічними цінностями відповідно до яких відбувається смислове й ідеологічне наповнення процесів її функціонування. Це відповідним чином працює на інтенсивність зміцнення взаємовідносин суспільства, держави та бізнесу у разі наявності між ними спільних ціннісно-смилових імперативів, на підставі реалізації яких і вдається забезпечити підвищення показників якісного розвитку системи публічного управління.

У контексті зміни методологічних артиклів розвитку сучасної системи публічного управління все більше експертів актуалізують значення розвитку відповідних процесів пов'язаних із його інтелектуалізацією, коли виконання певних функцій у публічній сфері потребує особливої рефлексивно-аналітичної підготовки. У зв'язку із цим, важлива роль відводиться державі та зокрема її інститутам, які мають виступати основним суб'єктом стимулювання участі високоінтелектуальних акторів у забезпеченні розвитку сервісного потенціалу публічного управління. Водночас, варто зауважити, що у даному відношенні йдеться не лише про підвищення інтелектуальної лінійки відбору та діяльності державних інституцій, але й безпосереднього громадського сектору та бізнесу, які стимулюючи розвиток процесів державно-приватного партнерства зможуть

виробити нові механізми та технології підвищення якості функціонування системи публічного управління. Таку ситуацію навколо пошуку новітнього інструментарію керованості системи публічного управління як засобу його розвитку Г.Стокер називає «системою залучення у публічність», яка відроджуючи ефективні форми та методи взаємовідносин держави з бізнесом та суспільством, приводить до глибинної перебудови інститутів держави, які набувають нових здібностей (інституційних, ідейних, організаційних, комунікативних) для забезпечення сталих умов суспільного розвитку [166]. У даному відношенні йдеться про розширення «динамічних здібностей держави», які у своїй сукупності спроможні гарантувати підвищення якості розвитку та функціонування системи публічного управління, перетворення її на індикативний інструмент надання якісних публічних послуг та прийняття результативних публічних рішень. Така оновлена конструкція держави на думку Г.Стокера характеризує «її спроможність реалізувати свої потенційні можливості щодо швидкого та чіткого реагування на динамічну зміну внутрішніх та зовнішніх умов діяльності, тим самим створюючи умови для підвищення конкурентності держави та нової публічної сфери» [166]. Водночас, даний концепт не позбавлений як методологічних, так і технологічних викликів для забезпечення результативності розвитку публічного управління в сучасних умовах, що стосується монополізованого права держави, а в окремих випадках і колонізації нею сфери публічного управління, що позбавляє можливості інших учасників на повноправну участь у його формуванні та здійсненні. Такий концепт, демонструє втрату можливості громадянським суспільством та бізнес-сектором на здійснення контролю за діяльністю інститутів держави, оскільки вона одноосібно визнаючи себе головним суб'єктом забезпечення розвитку публічного управління, не надає тотожних прав іншим акторам. Певна не підконтрольність держави за умови надмірного розширення її контролюючого потенціалу за іншими суб'єктами системи публічного управління провокує ситуацію при якій інші суб'єкти починають діяти без співкоординації з іншими, розширюючи у такий спосіб простір некерованості за відповідними процесами. Деталізуючи відповідні виклики, ситуацію надмірного впливу

держави на функціонування публічної сфери та втрату підпорядкованості з боку інших суб'єктів реалізації публічного управління С.Доусо називає «керованою публічністю-безконтрольною державою» [174].

З метою забезпечення керованості у сфері публічного управління постає питання створення певного інституційного порядку із балансовими позиціями кожного із його суб'єктів. Відповідно до концепції К.Стайверса загальним імперативом для такого порядку виступає подолання несправедливості у стосунках між ними, адже «якщо держава і спроможна в таких умовах здійснювати мобілізацію для розвитку, то це буде мобілізація без внутрішніх стимулів, а сформована легітимність буде підтримкою без довіри» [165]. Це безпосередньо характеризує ситуацію «паралізованої публічності та необмеженої держави», де кожен із суб'єктів публічного управління вдається до самовільної підміни нормативності діючого інституційного порядку, досить часто підмінюючи приватні інтереси колективними (соціальними) і навпаки. Через не бажання кожного із суб'єктів публічного управління коригувати свої інтереси заради реалізації спільних вимог реалізації соціальних благ заради яких функціонує система публічного управління відбувається як звуження її керованості, так звуження просторовості публічності на яку завжди презентує громадянське суспільство та бізнес-сектор. Варто відзначити, що більшість практики забезпечення керованості публічного управління у постмодерний період розгортаються в межах ліберальної традиції, а тому в особливий спосіб наголошують на свободі вибору кожної із сторін, навіть якщо він приводить до порушення інституційної сталості відповідних процесів розвитку. Бажання кожною із сторін відстояти право на реалізацію своїх інтересів стосується не лише репрезентації своїх інтересів, а тотального «нав'язування» практики функціонування системи публічного управління без орієнтації та інституційну конкуренцію в ній. Бажання громадянського суспільства чи навіть бізнес-сектору посилити інструментарій контролю за діяльністю інституцій держави, не надає їм суб'єктності у просуванні відповідних публічних пріоритетів, якщо вони не погоджені усіма суб'єктами системами публічного управління. Відчуваючи себе

«агентом публічності» кожен із таких суб'єктів прагне виступати провайдером просування досить часто нелегітимних результативних практик забезпечення керованості публічного управління, не виконуючи при цьому свою безпосередню функціональну місію, яка стосується виконання структурних повноважень. Така ситуація у постмодерний період стає можливою відповідно до вчення К.Стайверса «завдяки трансформаційним змінам, які відбулись у публічній сфері, які суттєвою мірою вплинули як на зміну місії держави, структуру, функції та технології її політики, управління у сучасному суспільстві, так і зміст діяльності публічних асоціацій та структур» [165]. Наведений вченим аспект досить чітко характеризує перехід від адміністративної держави до координаційної держави, коли в ситуації втрати державою її попередньої функціональної активності виникають інші суб'єкти публічного управління, яка у будь-який спосіб намагаються перебрати на себе частину її повноважень, і що головне не завжди результативного їх виконуючи.

Виходячи із цього у постмодерний період все частіше керованість публічного управління як засіб його розвитку пов'язується із пошук своєрідного інституційного балансу у функціонуванні державних та недержавних інституцій, спроможних «правильно» розподілити між собою свої зобов'язання щодо забезпечення ефективності публічної сфери [39]. Керуючись пріоритетністю функціональної автономності кожен із суб'єктів системи публічного управління має віднайти свої місце у даній інституційній вертикалі, не заступаючи при цьому на інтереси інших суб'єктів, не допускаючи централізації власного статусу. При цьому варто відзначити, що в сучасних умовах суспільного розвитку важливим критерієм керованості у системі публічного управління виступає паритетне недопущення «звуження публічності» діяльності інститутів задіяних у сфері формування та реалізації публічної політики. Широка автономність кожного із суб'єктів системи публічного управління сприяє обмеженню централізації у процесах його реалізації, а відтак стає запобіжником недопустимості нав'язування одним із них своїм імперативних правил, якщо вони не погоджені з іншими суб'єктами інституційної структури. Така ситуація також містить певні

функціональні виклики, оскільки в сучасних умовах суспільного розвитку все частіше спостерігається автономна неспроможність кожного із суб'єктів системи публічного управління належно реагувати на виклики сучасності, що стосується зокрема спроможності одноосібного вирішення певних інституційних проблем. Це безпосередньо свідчить про те, що ефективність реагування на певні виклики сучасного розвитку передбачає співкоординовану взаємодію всіх суб'єктів системи публічного управління, з орієнтацією кожного із них на структурну реалізацію їх спільних інтересів. Конструкція забезпечення керованості публічного управління шляхом реалізації інтересів «суспільного блага», передбачає запровадження не лише інституційних та функціональних змін у діяльності його суб'єктів, а орієнтацію на співкоординованої взаємодії заради спільних інтересів, що виступає визначальним фактором сталості умов суспільного розвитку. Виходячи із цього заради того аби система публічного управління набула більших показників керованості її інституційне забезпечення має ґрунтуватись на координованій взаємодії суб'єктів її реалізації в основі якої лежить досягнення суспільного блага як спільної користі для кожного із них. Лише з цією метою має здійснюватися системне реформування у сфері адміністрування, направлене передусім на реалізацію спільних публічних цінностей для всіх суб'єктів системи публічного управління. У зв'язку із цим, особливої актуалізації у постмодерний період набуває розроблення та запровадження компаративістських моделей взаємодії суб'єктів системи публічного управління, зокрема держави та суспільства, держави та бізнесу, навіть окремо бізнесу та суспільства. У підтвердження цього П.Джегер використав термін «корпоративний капіталізм», який досить чітко характеризує «нову ситуацію переходу держави від жорсткої функції тиску на бізнес до принципу взаємодії, як співпраці з певним центруванням відносин на державі» [99]. Однак, такий підхід у новому ракурсу все одно зводиться до певного центрування відносин між суб'єктами публічного управління на державі, позбавляючи при цьому функціональної автономності кожним із них у процесах його формування та реалізації. Виходом із такої складної у технологічному відношенні ситуації є

розроблення ефективного інструментарію взаємовідносин між усіма суб'єктами системи публічного управління відповідно до принципу «відкритості та зрівняння позицій держави, громадянського суспільства та бізнесу», аби не допустити переважання монопольності одного із суб'єктів.

Аналізуючи різні дискурсні підходи до забезпечення керованості публічного управління як засобу його розвитку у сучасний період доцільно враховувати статусно-збалансовану у функціональному відношенні роль держави. Це передбачає що відповідні поступки держави у центриванні відповідних процесів у сфері публічного управління, приводять до зниження керованості як її функціонування, так і забезпечення сталості процесів суспільного розвитку. Саме тому на думку А.Шедвіка і Г.Мея «на початку ХХІ століття стало цілком зрозумілим, що без держави не можливо протистояти ряду загроз, передусім тероризму, що стало фактором підтвердження доцільності її втручання спочатку у політичні відносини, а згодом і в систему економічних відносин» [64]. Виходячи із цього більшість експертів демонструють певну одностайність щодо результативності потенціалу національного публічного управління, на відміну від глобального управління, яке не забезпечує цілісний сегмент реалізації інтересів розвитку сучасної держави. На підставі цього постало питання «відновлення національної держави», спроможної результативно функціонувати на користь інтересів свої громадян, поступаючись при цьому глобальними інтересами заради національних, розширюючи у такий спосіб ефективність функціонування національної системи публічного управління. Акцентуючи увагу на співкоординації діяльності суб'єктів системи публічного управління, як умові забезпечення його керованості стає можливим розкрити також певні особливості у функціонуванні самої держави у сучасних умовах суспільного розвитку. Така особливість на думку Ж.О'Флайна проявляється у тому, що «держави перестає володіти власністю будучи безпосереднім економічним агентом дій, а все більше набуває «трансформаційних здібностей», тобто здібностей надавати допомогу, координуючи економічні відносини, підвищуючи тим самим конкурентоздатність економіки загалом» [128]. Приймаючи таку аргументацію, виникає ризик

посилення централізації держави у системі публічного управління, що ймовірно спровокує жорстку регламентацію діяльності її суб'єктів, стандартизації публічних цінностей, які воно покликане реалізувати. Аби не допустити такої корпоративізаційної монополії держави у системі публічного управління, кожен із її суб'єктів має зберігати за собою право на реалізацію первинної автономності на реалізацію своїх функціональних зобов'язань, що тим самим би сприяло збереженню керованості системи публічного управління.

Аналізуючи різні концепти забезпечення керованості публічного управління як засобу його розвитку в сучасних умовах окрему увагу варто приділити концепту «підвищення публічної якості надання послуг та їх публічної цінності», який здобув назву об'єднаного управління» [87]. Даний концепт направлений передусім на покращення взаємодії суб'єктів публічного управління, зміцнення їх співпраці у контексті виконання спільних функціональних повноважень, шляхом розширення кола участі всіх від кого залежить результативність творення публічної політики та якості прийняття публічних рішень. У даному відношенні керованість публічного управління розглядається через призму забезпечення «інтелектуального переходу від традиційного публічного управління до управління взаємовідносинами з клієнтами» [87], на основі врахування фундаментальності значення публічних цінностей заради реалізації яких воно формується та функціонує. Такий контекст безпосередньо засвідчує методологічну переорієнтацію публічного управління від державно-орієнтованого до громадського, або колективно орієнтованого в основі якого лежить координована спільність інтересів між усіма його суб'єктами. У даному відношенні функціональна цінність публічного управління розкривається через фундаментальну зміну статусу держави у сучасному світі, її суб'єктності у розширенні спектру надання публічних послуг відповідно до структурних запитів суспільства, ціною поступок своїх. Зміна конструкції держави, спроможної гарантувати керованість сучасної системи публічного управління на думку Х.Бейлінга «обумовлена її орієнтацією на зростаючі потреби населення, завдяки чому беручи на себе їх задоволення вимушена розширювати свій сервісний

потенціал, а для цього вона має керуватись принципом рівності можливостей, керуючись виключно багатоманітністю соціальних потреб суспільства» [55]. У цій ситуації держава визначаючи значимість публічних цінностей втрачає можливість «чути» громадян, розглядаючи їх виключно як об'єкт публічного управління, в протиположності цьому аби забезпечити керованість публічного управління держава має формувати інструментарій його функціонування опираючись виключно на запити громадян. Виходячи із цього стратегічним пріоритетом постмодерної політики сучасної держави має виступати «стеження за динамікою вимог громадян», які вони висувають до її функціональності, враховуючи при цьому також власні цільові принципи. Виходячи із реалізації такої мети, для більшості національних систем публічного управління початку XXI століття має характерною тенденцією стала «хвиля роздержавлення послуг», яка продемонструвала розподіл повноважень держави, суспільства та бізнесу щодо форм та інструментарію надання публічних послуг.

Орієнтація сучасної системи публічного управління на розширення сервісного потенціалу, яка супроводжується розширенням конкурентоспроможності держави, яка монополює відстоює якість публічних послуг демонструє заміну споживацької риторики та клієнто-орієнтовану. Актуалізація суб'єктності клієнта як отримувача відповідних публічних послуг, демонструє новий контекст забезпечення керованості публічного управління, яке свої результативні практики має розгорнути виключно навколо сервісних інтересів громадян, ціною власних інституційних поступок. На підставі цього формується спектр нових вимог до керованості публічного управління, яка в першу чергу визначається спроможністю органів публічної влади надавати ефективні та дешеві послуги. Не виключаючи відповідну співкоординацію держави, громадянського суспільства та бізнесу система публічного управління побудована на таких пріоритетах покликана оперативно реагувати на зростаючі вимоги кожного із них, а для цього кожен із них має працювати над розширення власного функціонального потенціалу. У даному відношенні колективне обговорення та прийняття обґрунтованих публічних рішень стає визначальним критерієм

керованості публічного управління, у поєднанні «принципу справедливості, ефективності, раціональності та індивідуалізму», покликано змцнювати публічну цінність публічних послуг [158]. Відсутність монопольного статусу жодним із суб'єктів системи публічного управління розширює простір конкурентності їх позицій у сфері надання публічних послуг, забезпечуючи у такий спосіб показники її керованості на основі вироблення функціонального балансу взаємодії держави, суспільства та бізнесу. Такий контекст досить чітко розкриває зміцнення довіри між усіма суб'єктами системи публічного управління, легітимізації практики прийняття публічних рішень, посилюючи інтенсивність взаємовідносини між ними з приводу забезпечення результативності реалізації їх спільних інтересів та запитів. У даному відношенні така конструкція демонструє домінантність позиції не одного суб'єкта публічного управління, які бере на себе зобов'язання забезпечення його керованості, а передусім модель збалансованої відповідальності між усіма його суб'єктами щодо підвищення якості надання публічних послуг. З цього приводу Ж.Манро висловив певні застереження, на предмет спільної відповідальності між усіма суб'єктами публічного управління за практику прийняття публічних рішень, оскільки кожен із них «має обмежений характер відносин із державою», а вона у свою чергу завжди виступає у ролі стратегічного суб'єкту [121]. Така аргументація вченого ґрунтується на тому, що у постмодерний період держава з великою засторогою ставиться до врахування функціональних інтересів інших суб'єктів системи публічного управління, а тому її публічна політика не завжди зосереджується на інтересах громадянина як клієнта її послуг. У зв'язку із цим постає питання адміністративної свободи у стосунках між суб'єктами системи публічного управління, не допускаючи монопольного статусу для жодного із них, активізуючи паритетність участі для кожного у процесах прийняття публічних рішень та надання публічних послуг. При цьому доцільно враховувати і ту, особливість, що в межах надання публічних послуг кожен із суб'єктів системи публічного управління керується власною матрицею розуміння цінності процесів як послуг, так і процедур їх надання. У підтвердження цього Ш.Лорд вказав на важливі характеристики, які визначають

цінність послуг публічних послуг: цінність послуг для громадян; ефективний, звітний та результативний до послуг уряд; участь громадян у державній політиці та політиці обслуговування; спільні стратегії взаємодії між урядом та громадянами; зворотній зв'язок при наданні послуг; гнучкість при наданні послуг, поєднання традиційних та нових каналів надання послуг громадянам» [112]. Враховуючи ці характеристики розвиток системи публічного управління має орієнтуватись на стандартизацію державних функцій щодо надання відповідних публічних послуг, як запоруки забезпечення його керованості шляхом запровадження відповідних політики-управлінських трансформацій покликаних привнести нову якість у її функціонуванні.

Таким чином, здійснений нами аналіз керованості публічного управління як засобу його розвитку, дозволив систематизувати основні концепти забезпечення керованості публічного управління, на підставі чого ідентифіковано основні параметри покращання показників зростання результативності у сфері діяльності органів публічної влади, наближення її до запитів основних суб'єктів публічного управління у контексті розширення сервісного потенціалу держави та ефективності прийняття публічних рішень; охарактеризовано структурно-функціональну роль запровадження системного реформування у сфері публічного управління, як засобу підвищення інституційної керованості процесів взаємодії держави, суспільства та бізнесу у контексті реалізації їх спільних інтересів; показано функціональну результативність стандартизації державних функцій, як засобу забезпечення керованості у діяльності органів державної влади, встановлення її абсолютної відповідності суспільним запитам, що тим самим забезпечує нову якість функціонування системи публічного управління; окрему увагу приділено розгляду публічних цінностей відповідно до яких має відбуватись керованість публічного управління, враховуючи відповідні ментальні детермінанти за якими формується структурна організація та регламентація управлінських процесів, що приводить до виникнення певних моделей реалізації публічного управління, що і виступатиме предметом детального розгляду у наступному параграфі даного дисертаційного дослідження.

2.4. Сучасні моделі трансформації публічного управління у постмодерний період

У контексті аналізу системної характеристики розвитку публічного управління в сучасних умовах значний теоретико-методологічний інтерес становить ідентифікація сучасних моделей, притаманних для постмодерної доби, відповідно до яких здійснюється трансформації систем урядування та проводяться адміністративні реформи, забезпечуються глибинні зрушення, направлені на забезпечення умов сталого суспільного розвитку. У даному відношенні концептуальна артикуляція обертається навколо з'ясування результативно-функціонального статусу постмодерної держави, покликаної виступати гарантом підвищення якості публічного управління, його керованості як умови забезпечення суспільного добробуту. Більшість експертних пошуків у напрямку розгортаються на користь того аби запропонувати універсальну модель розвитку публічного управління, однак такі їх методологічні транскрипції здебільшого приводять до виникнення додаткових складностей, пов'язаних із неврахуванням специфіки ментальних умов функціонування та розвитку систем адміністрування, а тому це підтверджує не можливість їх запровадження в межах кожної національної системи публічного управління. Враховуючи це розроблення сучасних моделей розвитку публічного управління передусім має стосуватись «синтезу концептів нового державного менеджменту та сталого управління» [37], відповідно до чого має формуватись результативна практика організації та функціонування системи публічного управління побудована за вимогами клієнтоорієнтованості. На підставі аналізу різних концептів моделей розвитку публічного управління у сучасному світі, уявляється можливість систематизувати найбільш методологічно й технологічно ціннісні складові з точки зору забезпечення результативності функціонування держави, спроможної координувати свою політику у структурній відповідності з її клієнтами, будь-то громадянське суспільство чи бізнес.

Модель нового публічного управління. Дана модель є ідентичною характеристикою інституційного розвитку сучасної держави, яка орієнтується на забезпечення суспільного добробуту, вимушена розширювати свій функціональний потенціал, аби стати більш наближеною до запитів громадян. Такий конструкт держави закладав передумови для виникнення значного об'єму організаційних проблем, який з одного боку став перешкодою для результативності функціонування як самої держави, а відтак і для розвитку сучасної системи публічного управління, яка виявилась неспроможною зафрантувати відповідне прискорення процесів забезпечення сталого розвитку. Така ситуація призвела до того, що держава опікуючись власним інституційно-функціональним розвитком перестала належно реагувати на запити суспільства, яке у свою чергу стало інституційно випереджати її, запроваджуючи власні новації задля вирішення своїх проблем. З огляду на це, для забезпечення результативності «нового публічного менеджменту» для умов сталого суспільного розвитку діяльність держави має набути максимальної прозорості, ефективності та гнучкості, щоб у такий спосіб стимулювати своїх клієнтів до участі у процесах реалізації її сервісного потенціалу. У підтвердження цього у праці [24] вказано на основні принципи оновлення сучасних систем публічного управління, серед яких:

- «1) розвиток конкуренції між постачальниками (виробниками, постачальниками) громадських послуг; 2) розширення прав громадян, у напрямку передаючи ним контроль за діяльністю урядових установ від чиновників-бюрократів до громадян; 3) оцінка діяльності органів публічної влади не за витратами, а за результатами; 4) орієнтація управлінських інституцій на мету, а не закони і правила; 5) перетворення клієнтів на споживачів, надаючи їм можливість для самостійного вибору інституцій для отримання публічних послуг (переосмислення конструкту «клієнт-держава-організація»; 6) попередження виникнення проблем; 7) заробляти більше, ніж витратити; 8) децентралізація управління, вносити в роботу дух співробітництва і взаємодопомоги; 9) надавати перевагу ринковим механізмам перед бюрократичними; 10) зосереджуватись не стільки на наданні послуг, скільки на стимулюванні (каталіз) вирішення виникаючих у суспільстві проблем

усіма секторами -державним, приватним і громадським» [24]. Ці принципи безпосередньо засвідчують розширення процесів комерціалізації та дебіюрократизації в межах сучасної системи публічного управління, відповідно до чого органи публічної влади здобувають результативну практику оптимізації своєї діяльності у формі підвищення якості виконання державою своїх сервісних функцій.

З огляду на це, запровадження «моделі нового публічного управління» передусім спрямоване на модернізацію діяльності органів публічної влади на основі дотримання відповідних адміністративних стандартів направлених на підвищення системи якості надання публічних послуг на результативності прийняття публічних рішень. У даному відношенні «модель нового публічного управління» покликана забезпечити зміцнення довіри суспільства та приватного сектору до інститутів держави. Така модель на думку Г.Пінчот «безпосередньо направлена на подолання відповідних недоліків у функціонуванні традиційної організації системи публічного управління, зокрема що стосується другорядності орієнтації на вирішення соціальних проблем, що приводить до поглиблення соціальної нерівності у суспільстві, а також акценту на універсальність адміністративних реформ, яка не враховує інституційні особливості розвитку кожної держави» [22]. Виходячи із цього на думку вченого основними вимогами закладеними у «моделі нового публічного управління» є розширення участі громадян у процесах його формування та реалізації, що забезпечує прозорість діяльності відповідних інституцій, їх ефективність, функціональну рівноправність та дотримання верховенства закону. З огляду на це, «модель нового публічного управління» будучи направлена на врахування соціально-політичних та економічних пріоритетів суспільного розвитку демонструє достатньо гнучкий підхід до вирішення проблем забезпечення сталого суспільного розвитку, структурно перебудовуючи систему надання публічних послуг відповідно до інтеграції «автономних можливостей громадян» у практику діяльності органів публічної влади. Така модель у даному відношенні закладає відповідний стандарт на оновлення діяльності останніх у формі запровадження «універсального набору

компонентів» результативності виконання відповідних функцій, які покладаються на державу як інститут служіння суспільству. Виходячи із цього функціональним зобов'язанням держави на думку Ш.Хака має виступати: розширення участі суспільства у процесах прийняти публічних рішень; пошук консенсусу при прийнятті рішень; стратегічне бачення; зворотний зв'язок; ефективність при формуванні та реалізації публічної політики; зміцнення відповідальності всіх учасників процесу; прозорість; рівноправність; верховенство закону» [36].

Оптимізація адміністративної практики у постмодерний період ґрунтуючись на розширенні взаємодії держави, суспільства та бізнесу, супроводжуючись запровадженням адміністративного реформування з необхідністю потребує дотримання параметру належного публічного управління, яке у свою чергу потребує і запровадження іншої моделі його реалізації.

Модель належного публічного управління, спрямована передусім на збалансування позицій кожного із суб'єктів реалізації публічного управління, де кожен із них виступає у ролі повноправного партнера виконання публічних функцій, прийняття та реалізації публічних рішень. Розроблення даної моделі на думку Д.Агрінатеса передбачає дотримання відповідних методологічних умов, а саме: 1) забезпечення широкої участі у процесах публічного управління для всіх учасників його реалізації з відповідним інвестуванням держави у ресурсність його забезпечення; 2) розширення практики громадських консультацій; 3) врахування того, що позиціонування суспільства як повноправного учасника сфери публічного управління може спровокувати масове невдоволення в разі схвалення відповідних рішень, які відповідають інтересам окремих суспільних груп; 4) забезпечення оптимального доступу для всіх без виключення груп громадськості до процесів формування та реалізації публічної політики, що потребує відповідного рівня розвитку зрілості громадського суспільства та приватного сектору, аби гарантувати мережеве партнерство з державою [46]. Варто відзначити, що «модель належного публічного управління» є своєрідною гіпотетичною транскрипцією для побудови нової адміністративної реальності, демонструючи відповідні інституційні зміни у взаємодії між усіма суб'єктами

публічного управління, де кожен із них повинен отримувати конкретну результативність для автономності свого функціонування. Запровадження даної моделі у практику постмодерного адміністрування передбачає врахування політико-інституційних особливостей діяльності кожного із суб'єктів функціонування системи публічного управління на підставі чого уявляється можливим розробити модель ефективних управлінських структур, спроможних координувати свою діяльність на користь інтересів їх клієнтів. Керуючись цим, особливої ваги набуває «децентралізація та відносна свобода всіх ланок системи публічного управління, аби у такий спосіб підвищити результативність функціонування бюрократичної ієрархії на основі реалізації принципу субсидіарності, передачі низки державних функцій на рівень місцевого самоврядування» [51]. Запровадження «моделі належного публічного управління» у свої результативній частині направлене на розширення ресурсного потенціалу органів публічної влади щодо індикативної реалізації запитів суспільства та бізнесу, не допускаючи при цьому жодною із сторін можливості узурпування своїх інтересів. Демонструючи результативність відповідних адміністративних стандартів у організації системи публічного управління на основі розширення рівноправності участі всіх його суб'єктів вдається досягнути нової якості у функціонуванні її горизонтальних та вертикальних структур. Стимулюючи розширення конкурентного простору між усіма суб'єктами системи публічного управління закладається синергія для стратегічної результативності її функціонування, що передбачає «створення конкурентного середовища у сфері надання публічних послуг, з відповідною підтримкою конкуруючих між собою державних структур, громадських організацій та приватних секторів» [29].

Модель компетентнісного публічного управління являє собою організацію системи публічного управління ідентичну умовам постмодерного розвитку, зорієнтовану на забезпечення діяльності органів публічної влади на умовах розвитку їх компетентності. Це передбачає запровадження нових нормативних принципів діяльності відповідних управлінських інституцій у публічній сфері, які б враховувати неоднозначність відповідних адміністративних процесів, системні

ускладнення при реалізації відповідних функцій держави та вимоги соціальної динаміки, якою пронизаний сучасний світ. Формування даної моделі передбачає структурування нових вимог які висуваються до діяльності відповідних інституцій задіяних у сфері формування публічної політики, організації та прийняття публічних рішень. Виходячи із цього основними атрибутами на які має поширюватись запровадження моделі компетентнісного публічного управління, є не лише забезпечення результативності діяльності інституцій держави, а без виключення всіх його суб'єктів на які покладається забезпечення сталих умов суспільного розвитку. З огляду на це до основних вимог до діяльності таких суб'єктів Б.Пітерс відносить: відповідальність, довіру, солідарність, справедливість та порядність [136]. Однак на нашу думку ці вимоги не достатньою мірою вказують на рівень опанування суб'єктами публічного управління системними параметрами забезпечення умов сталого суспільного розвитку у постмодерний період. Щоб гарантувати результативність показників покращання якості публічної сфери її суб'єкти мають передусім володіти новітніми прийомами розроблення та запровадження адміністративних стандартів, відповідно до яких має здійснюватися регламентація процесів виконання відповідних функцій держави, що безпосередньо передбачає опанування новітніми інформаційно-комунікативними технологіями. У підтвердження цього Р.Лоуренс запропонував розширений концепт розуміння компетентності у публічному управлінні, який передусім стосується спроможності інституцій держави до кореляції своєї діяльності відповідно до зовнішніх потреб його суб'єктів, зокрема недержавного сектору. У даному відношенні йдеться про формування нових видів компетентності, які стосуються не лише опанування відповідними знаннями, вираження певних професійних здібностей, але й мотивації інституцій держави щодо інноваційного і креативного виконання покладених на них повноважень. Виходячи із цього діяльність інституцій держави по забезпеченню результативності функціонування та розвитку публічного управління на думку Р.Лоуренса має містити «морально-етичне спрямування, орієнтуючись на формування таких якостей як: відповідальність, толерантність,

чесність, порядність, справедливість, які у своїй сукупності являє «довіро-моделюючі чесноти», якими структурно мають володіти публічні службовці» [146].

Запровадження «моделі компетентнісного публічного управління», передусім спрямоване на посилення його рецептивності, орієнтації на сучасні практики демократичного врядування, у формі забезпечення максимального зближення держави з іншими суб'єктами публічної сфери, задіяними у процесах формування та реалізації публічної політики зміцнення контролю та відповідальності органів публічної влади перед суспільством та приватним сектором, вимагає від них опанування сучасними транспарентними практиками. У контексті розвитку компетентнісного підходу у сфері публічного управління значний інтерес становить концепція, в якій запропоновано розуміння його функціонального призначення через призму «активного залучення всіх зацікавлених громадян до управління» [24]. Відповідно до цього публічні службовці аби забезпечити результативність розвитку публічного управління мають володіти інтегрованим рівнем набутих раніше знань, вмінь, навичок та ціннісних орієнтацій, які б дозволили їй предметно вирішувати поставлені перед ними завдання. У зв'язку із цим варто відзначити, що у сучасна система публічного управління абсолютно вилучає конфігурацію конкретно-змістовними компетентностей публічних службовців, керуючись тим, перманентною детермінацією процесів суспільної динаміки які потребують постійного оновлення знань, щодо організації відповідних процесів адміністрування. Саме тому на переконання Дж.Кампбела компетентнісна модель публічного управління у постмодерний період має «ґрунтуватись на міждисциплінарних, інтегрованих вимогах до результативності діяльності у сфері реалізації адміністративних функцій, шляхом формування та розвитку ключових професійних компетентностей особистості» [62]. Виходячи із цього запровадження компетентнісної моделі публічного управління, закладає ідеальний конструкт відповідно до якого мають здійснювати свої функції суб'єкти публічного управління, демонструючи у такий спосіб свою спроможність привести свою

діяльність із результативними адміністративними стандартами по виконанню певних функцій в межах конкретної управлінської ситуації. Орієнтуючись на дотримання стандартів виконання певних правил та процедур суб'єкти публічного управління здобувають новітню можливість для протистояння інституційним викликам, характерним для функціонування систем публічного управління у постмодерний період. На підставі цього Д.Бертрам вказав на основні пріоритети у навчанні публічних службовців, реалізація яких забезпечує результативність компетентнісної моделі, яка безпосередньо впливає на показники розвитку публічного управління, серед яких: гуманізація та демократизація, що передбачає рівноправність і взаємну відповідальність між публічними службовцями та громадянами; переважаюча діалогічність взаємодії інституцій держави та суспільства у процесах реалізації функцій публічного управління; самоактивність і саморегуляція публічних службовців, що сприяють розвитку суб'єктивних характеристик, які формують здатність до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних управлінських рішень [50].

Аналітична модель розвитку публічного управління, характеризує собою сукупність інструментів спрямованих на вдосконалення результативності діяльності органів публічної влади, приведення її у відповідність до вимог її аналітичної структури на основі врахуванні нормативності дії відповідних теоретичних концептів апробованих в межах інших ментальних практик. Дана модель безпосередньо враховує генезу аналітико-орієнтованої реалізації публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку на основі структурності застосування методологій, інструментів та технологій направлених на вдосконалення взаємодії держави, суспільства та бізнесу у контексті реалізації спільних завдань. Запровадження «аналітичної моделі розвитку публічного управління», ґрунтується на врахуванні результативності відповідних оптимізаційних практик, направлених на підвищення якості діяльності основних суб'єктів системи публічного управління. Однією із проблема запровадження даної моделі розвитку публічного управління О.Роземері вбачає у «відсутності налагодженої практики органів публічної влади щодо рахування відповідних

наукових результатів, які б слугували їм готовими для застосування інструкціями, вимогами до технології обґрунтування проектних пропозицій необхідних для якісного виконання технічних завдань» [155]. Важливу роль у даному відношенні відіграє врахування результатів експертного опитування що слугувало б структурною умовою підвищення якості формування публічної політики, прийняття публічних рішень на реалізації відповідних сервісних функцій в інтересах не лише окремих суб'єктів публічної сфери, але й забезпечення параметрів розвитку суспільства загалом. Орієнтація на «аналітичну модель розвитку публічного управління» регламентується запитом суб'єктів публічного управління на вироблення відповідних рецептів оптимізації управлінських дій, шляхом виявлення відповідної причинності, яка слугує стримуючим фактором для цього та врахування відповідних викликів, позбавлених жорсткої аргументаційності. Виходячи із цього забезпечити розвиток публічного управління уявляється можливим на основі побудови результативного аналітичного дискурсу між усіма його суб'єктами, який би дозволив виробити інтегрований підхід до вирішення стратегічних й тактичних проблем суспільного розвитку, й на основі цього віднайти оригінальність інструментів результативного виконання відповідних функцій. Це безпосередньо стосується запровадження інструментарію вдосконалення практики діяльності органів публічної влади, яка б на думку *М.Пірога* передбачала «створення нових ідеалізованих об'єктів, включених в операціональну структуру аналітичного дискурсу, на основі чого і мають вироблятися узгоджені практичні рекомендації, необхідні для вдосконалення відповідних процесів у сфері публічного управління» [138]. Орієнтація на аналітичну складову реалізації публічного управління, передбачає безпосередньо «вдосконалення реальності управління» у формі створення результативної практики підвищення якості діяльності його суб'єктів відповідно до кореляційних вимог сучасності.

Запит на запровадження аналітичної моделі розвитку публічного управління у постмодерний період обумовлений врахуванням специфіки умов, відповідно до яких відбувається даний інституційний розвиток. У підтвердження

доцільності застосування аналітичного підходу до забезпечення розвитку публічного управління в сучасних мовах Р.Войтович вказала на його дві визначальні реальності, які стосуються врахування діючого законодавства та правозастосовної практики [7], відповідно до яких визначаються індикатори покращання результативності діяльності органів публічної влади, та приведення її у відповідність із зовнішніми функціональними запитами політико-адміністративної дійсності. Діяльність органів публічної влади, яка ґрунтується на врахуванні аналітичної складової її вдосконалення, супроводжується розробленням комплексу пропозицій стосовно зміни її організаційного, інституційного та нормативного забезпечення на основі чого розробляються оригінальні ідеї та запроваджується кластер відповідних методів моделювання відповідних управлінських ситуацій направлених на вдосконалення відповідних процесів. Акцентуючи увагу на аналітичній складовій забезпечення розвитку публічного управління доцільно виходити із його систематизуючого потенціалу, завжди дозволяє керуватись релевантністю тверджень та світоглядних позицій, що у сукупності направлене на вдосконалення результативності відповідних процесів. В межах даної аргументаційної лінійки доцільно виходити із специфіки призначення інструментальності аналітичної складової публічного управління, в основі якої лежить розроблення системних рекомендацій з приводу вдосконалення відповідних процесів, а також і забезпечення їх апробації, виходячи із того наскільки вони працюють на досягнення відповідної функціональної оригінальності щодо виконання відповідних завдань. Запровадження аналітичної методології з метою забезпечення розвитку публічного управління стосується безпосередньо прикладного характеру такого розвитку у частині розроблення відповідного кластеру для виконання технічних завдань, які визначають результативність діяльності органів публічної влади. Керуючись такою логікою К.Едін вказав на призначення аналітичної методології у сфері публічного управління, покликану забезпечити виконання «конкретної прикладної консалтингової задачі у контексті здійснення діяльності органів публічної влади» [74]. Виходячи із цього запровадження аналітичних прийомів щодо оптимізації

діяльності органів публічної влади дозволяє розробити чіткі та «прозорі критеріями», за якими має забезпечуватись підвищення показників результативності виконання відповідних функцій. Враховуючи результативність аналітичних прийомів у сфері організації управлінської діяльності, суб'єкти публічного управління здобувають функціональну можливість для здійснення такої діяльності у кореляції вимог та завдань, які постають перед відповідними інституціями у публічній сфері. Імплементация аналітичного підходу у сферу забезпечення результативності розвитку публічного управління, передбачає також відповідний рівень саморегуляції серед суб'єктів публічного управління, відповідно до якої вони мають здійснювати відповідний пошук варіантів ефективного виконання певних завдань, а для цього обов'язково опиратись на відповідні параметри внутрішньо інституційної взаємодії.

Запровадження «аналітичної моделі розвитку публічного управління» в сучасних постмодерних умовах на думку Г.Геня та Ж.Хуса забезпечує реалізацію «проривних публічних рішень», направлених на вдосконалення загальноприйнятої бюрократичної практики виконання відповідних завдань [85]. Це безпосередньо вказує на нове призначення аналітичної методології у сфері публічного управління, яке стосується побудови нових адміністративних реалій на умовах запровадження нововведень, покликаних гарантувати підвищення якості діяльності його суб'єктів. Такий підхід дозволяє здолати відповідний рівень консерватизму у системі організації діяльності органів публічної влади, попередивши відповідні інституційні виклики пов'язані із цим, аналітична методологія дозволяє створити індикативно результативну систему правил яка б працювала за підвищення показників результативності у виконанні певних завдань. Це також дозволяє припустити, що структурна орієнтація органів публічної влади на запровадження аналітичної методології, дозволяє їм вибудувати процесуальність виконання такої діяльності у максимальній відповідності як до власних інституційних вимог, так і до вимог інших суб'єктів системи публічного управління. У даному відношенні, володіння публічними службовцями у свої діяльності аналітичними прийомами дозволяє привести таку

діяльність у максимальну відповідність із запитами результативності не лише системи публічного управління, але й запитами умов забезпечення сталого суспільного розвитку. Керуючись цим, варто відзначити, що надмірна консервативність в організації системи публічного управління, яка притаманна діяльності її суб'єктів в сучасних умовах, провокуючи відповідні виклики для результативності її функціонування об'єктивно потребує відповідної переорієнтації на розвиток аналітичної структурності. Така контекстність формується завдяки виникненню нових уявлень про результативність публічного управління у постмодерний період, яка відповідно до концепції К.Коніга все більше починає сприйматись як «інтелектуальна консалтингова послуга», яка потребує активної участі на постійній основі вчених, інтелектуалів у процесах забезпечення ефективності його функціонування [149]. Даний аспект також засвідчує якісно новий рівень у розвитку публічного управління, з новими предметними полями діяльності його суб'єктів, інструментарієм вирішення фундаментальних причин, які блокують результативність його реалізації, а також розробленням нових інтегральних моделей діяльності органів публічної влади, направлених на подолання «універсальних ризиків» суспільного розвитку. Спираючись на аналітику суб'єкти публічного управління у своїй діяльності здобувають широкі методологічні можливості для успішної реалізації відповідних проектів з приводу раціональної трансформації відповідних процесів, та приведення їх у відповідність у запитами умов суспільного розвитку. З огляду на це, при запровадженні «аналітичної моделі розвитку публічного управління» доцільно виходить із її структурної орієнтованості на результативність, що тим самим супроводжується особливою актуалізацією розроблення відповідних адміністративних регламентів направлених на вдосконалення процесів керованості у сфері публічного управління.

Гібридна модель розвитку публічного управління спрямована на розширення системних характеристик публічного управління у контексті зміцнення його ресурсної спроможності у подоланні відповідних кризових ситуацій характерних для забезпечення сталого постмодерного розвитку.

Розроблення даної моделі на думку А.Еванса є одним із «наслідків продовження емпіричної традиції позитивізму стосовно пошуку нової парадигми публічного управління» [78]. У даному відношенні гібридизація характеризує системний підхід в організації діяльності органів публічної влади, покликана сформулювати новий інституційний дизайн розвитку публічного управління, який би враховував різну «парадигмальну транзитність», зумовлену сучасними кризовими ситуаціями, притаманними для постмодерної доби. Виходячи із цього в межах переважної більшості національних систем публічного управління відзначається фокус уваги на «необхідності відновлення примату представницького уряду над бюрократією та примату управління, запозиченого із приватного сектору над бюрократією» [47]. На підставі саме цього на думку П.Аукойна, у системі публічного управління у постмодерний період спостерігається виникнення «гібридних структур та ролей», які мають виконувати відповідні суб'єкти, об'єднуючи й комбінуючи відповідні прийоми та процеси задля забезпечення результативності сервісного потенціалу не лише державних інститутів, але й недержавних та приватних зокрема. Важливу роль у запровадженні гібридної моделі розвитку публічного управління відіграють «управлінські мережі» між відповідними суб'єктами публічного управління, які закладають нові стандарти адміністрування, яке б заміняло собою традиційну практику забезпечення результативності його функціонування. Виходячи із цього «гібридна модель розвитку публічного управління» направлена на утвердження певної сталості у запровадженні різних форм діяльності органів публічної влади, забезпечуючи на думку досягнення так званого асиміляційного ефекту у процесах підвищення якості розвитку системи публічного управління, її максимальної адаптивності відповідно до внутрішньоінституційних та зовнішньоінституційних запитів. На підставі цього, система публічного управління будучи побудованою за прийомами інституційної гібридизації набуває нових функціональних компонентів, які визначають її результативність приймаючи одночасність запровадження як тотожних, так і діаметрально протилежних прийомів розвитку.

Запровадження «гібридної моделі розвитку публічного управління» опираючись на зміну традиційної парадигмальності у забезпеченні його результативності стає «джерелом інституційних змін в організаціях публічного сектору, яке зумовлює оновлення реформаційної синергії, як критерію якості таких змін» [142]. Керуючись такою аргументацією все більше експертів сучасності виходять із необхідності розроблення новітньої адміністративної реформи, яка б включала набір відповідних ідей, правил та інструментів направлених на деконструкцію традиційної системи публічного управління, переорієнтовуючи у такий спосіб її на зміцнення конкурентності кожного із суб'єктів її реалізації. З цього приводу Дж.Бітлен вказав на виникнення плюральної держави, як гібридної конструкції вдосконалення діяльності органів публічної влади в основі якої лежить орієнтація на підвищення якості надання публічних послуг. При цьому вчений виходить із характеристики гібридності публічного управління через призму «досягнення лінійних інституціональних змін» [53], коли відбувається заміна традиційної (адміністративно-бюрократичної) парадигми на новітню, характерну для перехідних періодів суспільного розвитку. Подібний концепт гібридності також представлений у концепції Дж.Деніса, який під нею розуміє «сучасний спосіб здійснення парадигмального транзиту публічного управління», запровадження якого характеризується відповідними аспектами, а саме: 1) множинністю проявів як у кількісному, так і якісному відношенні, передбачаючи різні форми прояву гібридизації (одночасність існування старих та нових ознак результативності публічного управління); 2) багатоаспектність та різнонаправленість у діяльності відповідних інституцій задіяних у сфері публічного управління, які у своїй сукупності демонструють пошук нової парадигми його розвитку, включаючи ідеологічні, організаційно-комунікативні та технологічні [68]. Виходячи із цього результативність «гібридної моделі розвитку публічного управління» безпосередньо визначається її спроможністю до гібридної взаємодії державного та приватного секторів у контексті підвищення якості публічних послуг.

Доцільність запровадження «гібридної моделі розвитку публічного управління» безпосередньо зумовлена відповідними напрямками які визначають вектор динаміки такого розвитку. До таких напрямів Ф.Маррей безпосередньо відносить: 1) *раціонально-економічний напрям*, який передбачає гібридизацію державного та приватного секторів виробництва публічних послуг на основі запозичення держсектором низки ефективних засобів управління з приватного бізнесу (управління якістю, управління задоволеністю, маркетингові технології та ін.), реалізованого в рамках нового публічного управління; 2) *аксіологічний напрям*, який робить акцент на ціннісному аспекті як спосіб подолання протиріч між індивідуальними та споживчими уподобаннями, які сформувались у процесі реалізації нового публічного управління, зокрема, що стосується менеджменту громадських цінностей, культурологічного підходу до надання публічних послуг; 3) *когнітивний напрям*, який відображає зростаючу роль знання у суспільстві, передбачаючи зміцнення організаційно-комунікативних заходів забезпечення результативності публічного управління на основі комбінування ієрархічних, мережевих та координаційних способів взаємодії держави та суспільства [122]. Виходячи із цього гібридна модель розвитку публічного управління стосується «органічності» поєднання різних видів діяльності направлених на досягнення конкретного результату, тоді коли один прийом не дає належних показників розвитку, він може бути доповнений іншими, символізуючи відповідну гібридність у досягненні конкретної функціональної мети. Акцентуючи увагу на доцільності запровадження гібридного підходу до забезпечення результативності розвитку публічного управління у постмодерний період М.Лігуорі вказав на його оптимізаційну синергійність у процесах вирішення відповідних суперечностей притаманних для діяльності його інституційних структур. Відповідно до цього гібридна модель розвитку публічного управління «враховуючи методологію менеджменту публічних цінностей направлена на забезпечення структурних змін та запровадження нових технологій ефективності комунікацій держави та суспільства» [111]. На переконання вченого доцільність запровадження «гібридної моделі розвитку публічного управління» зростає в умовах тотальної відсутності

орієнтації національних урядів на створення зрозумілої стратегічної ідей, яка б слугувала об'єднуючою умовою для забезпечення показників результативності забезпечення сталого розвитку. Така ситуація у більшості випадків зумовлена підвищенням статусної позиції держави у процесах забезпечення розвитку публічного управління та умов сталого суспільного розвитку, тоді коли в окремих випадках така результативність розвитку досягається за умови виключно звуження такого статусу держави. Аби забезпечити результативність дії «гібридної моделі розвитку публічного управління» все більше експертів сучасності акцентують увагу на концепції свідомого публічного управління (свідомої держави), відповідно до якої має розроблятися і обиратися методологія парадигмальності розвитку, яка б забезпечувала зміцнення взаємодії держави та суспільства у контексті реалізації їх спільних інтересів. У підтвердження цього Ю.Емері вказав на певну послідовність етапів парадигмального транзиту, яка і є характеристикою результативності «гібридної моделі розвитку публічного управління», включаючи: 1) підсвідоме управління (управління у складі синкретизму власності, влади та управління); 2) квазісвідоме управління (адміністративно-бюрократична парадигма управління); 3) протосвідоме управління (новий державний менеджмент); 4) свідоме управління (governance, менеджмент громадських цінностей, когнітивний підхід) [75]. Запропонована вченим послідовність етапів демонструє процес залучення суб'єкта публічного управління у взаємодію із суспільством на підставі чого формуються нові підходи та інструментальність забезпечення їх результативності у контексті розвитку системи публічного управління. Такий концепт гібридизації направлений на забезпечення пошуку нової парадигми, якщо попередня втрачає свою результативність у процесах гарантування відповідної динаміки як у підвищення якості системи публічного управління, так і умов сталого суспільного розвитку.

«Процесно-орієнтована модель розвитку публічного управління», спрямована на забезпечення результативності реалізації публічних інтересів у сфері публічного управління, шляхом розширення підзвітності діяльності органів публічної влади суспільним запитам, інтересам безпосередніх клієнтів публічного

управління. Виходячи із цього результативність запровадження процесно-орієнтована підходу у сфері публічного управління А.Піч розглядає «через ефективне перетворення запитів у результати у формі надання якісних послуг громадянам, яке відбувається за допомогою виконання взаємопов'язаних дій, які мають відповідну мету та певний ступінь значимості, направлені на досягнення конкретних результатів» [134]. На підставі цього вченим ідентифіковано референтні показники, які розкривають сутність процесно-орієнтованого публічного управління, серед яких: 1) у процесно-орієнтованій системі публічного управління цілі органу публічної влади досягаються переважно за допомогою стандартизованих процесів (у рамках поточної діяльності), на відміну від проектно-орієнтованої системи, де це відбувається переважно через реалізацію виключно проектів; 2) процесно-орієнтоване публічне управління запроваджується і гарантує свою результативність у разі, якщо цілі органу публічної влади не передбачають суттєвих та термінових змін щодо поточного стану, в інших випадках застосовується проектно-орієнтована система; 3) у рамках процесно-орієнтованого публічного управління виконуються окремі проекти, тоді коли в рамках проектно-орієнтованої моделі відбуваються регулярні стандартизовані процеси; 4) впровадження проектно-орієнтованого підходу передбачає модифікацію існуючих процесів публічного управління; 5) вся діяльність органу публічної влади декомпозиється на «проекти» та «процеси», а вони, у свою чергу, поділяються на «заходи» та «контрольні події»[134]. Результативність логіки *«процесно-орієнтованої моделі розвитку публічного управління»*, безпосередньо визначається її функціонально-смісловим наповненням. З цього приводу К.Шкелшер виходить із розуміння «процесу - як структурованого набору робіт, який характеризується повторюваністю і направлений на реалізацію відповідних функцій та досягнення цілей» [159]. Керуючись логікою даного підходу важливо припустити, результативну роль процесуальної діяльності органів публічної влади, відповідно до якої формуються передумови для динаміки розвитку певних управлінських явищ, та розгортання певних подій направлених на підвищення якості прийняття публічних рішень та

надання публічних послуг. Саме процесуальність у даному відношенні на думку К.Бертелса забезпечує «темпорально розподілені поступові зміни станів» у функціонуванні системи публічного управління на основі дотримання відповідних правил, завдяки чому його суб'єкти здобувають можливість регламентації відповідних процедур, якщо вони гарантують відповідні показники інституційного розвитку у сфері публічного управління [48]. Дотримуючись архітектоніки запровадження процесуального підходу до забезпечення розвитку системи публічного управління доцільно виходити із алгоритмізації відповідних дій, які працюють на його результативність у конкретних умовах при виконанні конкретних управлінських функцій. У даному контексті йдеться про «фіксацію переліку дій», направлених на забезпечення необхідних інституційних умов на підставі яких відбувається організація виконання відповідних функцій у сфері публічного управління направлених на досягнення конкретного результату.

Артикуляція значення процесу у сфері розвитку публічного управління покликана вирішити виникнення відповідного дисбалансу у системі взаємовідносин його суб'єктів, зумовленого відповідною втратою послідовності у виконання відповідних функцій та операцій направлених на забезпечення його результативності. Виходячи із цього процесно-орієнтоване публічне управління «описує ряд операцій (у тому числі і держави як організації) як сукупність процесів, направлених на забезпечення його результативності у контексті реалізації повноважень органів публічної влади, виконання покладених на них повноважень» [70]. Вся система публічного управління побудована за методологією процесуальності, включаючи перманентно повторюваний перелік дій, які забезпечують собою множинність та послідовність механізмів направлених на попередження та подолання відповідної спонтанності у виконанні відповідних функцій. Процесуальність публічного управління ґрунтується на нормативності виконання відповідних функцій, які покладаються на його суб'єктів направлена на зміцнення його сервісного потенціалу, у контексті реалізації стратегічних цілей та пріоритетів реалізації суспільних інтересів. Керуючись цим, доцільно вказати на певну небезпечність ідентифікації

процесуальності представлену П.Дейбелом, який під нею розуміє «перелік дій, направлених на реалізацію волі або намірів держави, через які здійснюється її практична діяльність, у формі запровадження відповідних заходів, серед яких: 1) просування у відповідній організації культури орієнтованості на процеси; 2) управління наскрізними бізнес-процесами для постійного поліпшення виробленої продукції або послуг; 3) інтеграція різних ініціатив; 4) розуміння та задоволення очікувань споживачів відповідної продукції чи послуг (під споживачами розуміються учасники суспільних відносин у відповідних сферах) [70]. Виходячи із цього запит на процесно-орієнтований розвиток публічного управління, безпосередньо пов'язаний із ефективністю реалізації запитів суспільства, відповідно до яких воно має функціонувати на умовах перманентної зміни дій та підходів до виконання відповідних функцій пов'язаних із сферою надання публічних послуг. Це свідчить, що основним критерієм результативності його функціонування є «ефективність трансформації» відповідних дій органів публічної влади, аби забезпечити належний рівень виконання покладених на них функцій. У даному відношенні завдяки процесуальній орієнтованості публічне управління здобуває можливість для здобуття нової синергійності у виконанні відповідних функцій, яка і покликана забезпечити результативність виконання певних функцій.

Підвищення результативності процесуально-орієнтованого розвитку публічного управління покладається на діяльність конкретних суб'єктів, на які покладається оптимальність організації відповідних процесів, які забезпечують виконання певних дій у сфері прийняття публічних рішень та надання публічних послуг. При цьому варто виходити із того, що процесуально-орієнтоване управління направлене на врахування структурності запитів суспільства та його власних інституцій аби забезпечити підвищення його результативності шляхом приведення до єдиного знаменника реалізацію розрізнених функцій. У даному контексті йдеться про переведення системи публічного управління у стан продукування та виконання конкретних циклів діяльності, які забезпечують результативність досягнення відповідних цілей на основі орієнтації конкретні

стандарти, що тим самим на думку Л.Хеврайза забезпечує «розширення ригідності процесуальності, а відтак і гнучкості у виконання відповідних функціональних зобов'язань» [91]. Орієнтуючи систему публічного управління на досягнення конкретних цілей результативності виконання відповідних завдань процесуальність як визначальний атрибут, дозволяє попередити відповідні передумови для виникнення «ризик-технологій» та «ризик- практик» у сфері діяльності органів публічної влади. Це дозволяє припустити змістовність співпадіння результативно-орієнтованого та процесуально-орієнтованого публічного управління, якщо останнє формується на дотриманні відповідних умов, які чітко представлені у концепції Ж.Джелала згідно якої:

- публічне управління будучи перманентним, не може зводитись до набору декомпозованих або спочатку дискретних (автономних) дій або комплексів дій (наприклад, у сфері охорони правопорядку та законності) і не може бути замінено проектно-орієнтованим, «фінітним» публічним типами управління чи іншими подібними підходами (концептами);
- предметно-об'єктна область публічного управління має властивість суттєвої ригідності (стійкості, опірності, несприйнятливості) до різних впливів, відповідно до чого держава (або орган місцевого самоврядування) змушена самотійно «задовольнятися» можливістю впливу на процеси;
- публічне управління реалізується у вигляді організації «наскрізних» процесів та й наступної реорганізації, і лише такий підхід відповідає предметно-об'єктивній галузі управління;
- реалізуються пруденційний внутрішній, інтроспективний, контроль у системі публічного управління, крос-функціональні, інструментально-забезпечувальні процеси з метою оптимізації загальної продуктивності та ефективності системи загалом;
- здійснюється ентропійне публічне управління [100].

Дотримання цих умов, переважною мірою направлене на забезпечення результативності проектно-орієнтовного управління у сфері діяльності органів публічної влади у формі створення певного інституційного порядку, відповідно до

дотримання якого система публічного управління здобуде можливість для реалізації результативної синергійності. У даному відношенні це дозволив здолати певну функціональну невизначеність у діяльності суб'єктів публічного управління, попередити відповідну кризу легітимності, дисфункціональності та незбалансованості повноважень, які у свій сукупності перешкоджають кожному із них належно виконувати покладені на них функції.

Таким чином, здійснений нами аналіз сучасних моделей розвитку публічного управління у постмодерний період дозволив охарактеризувати підходи, явища та контексти за якими визначаються показники забезпечення глибинних зрушень, які виступають індикатором досягнення умов сталого суспільного розвитку, визначено результативно-функціональний статус сучасної держави, покликаної виступати гарантом підвищення якості системи публічного управління, показано генеалогію розроблення універсальної моделі розвитку публічного управління на основі врахування ментальної специфіки, її клієнтоорієнтованості, структурній відповідності інтересам суб'єктів недержавного сектору; систематизовано основні моделі розвитку публічного управління: модель нового публічного управління, зорієнтовану на забезпечення результативності функціонування держави та приведення її потенціалу у відповідність із запитами суспільного добробуту на умовах модернізації діяльності органів публічної влади з дотриманням відповідних адміністративних стандартів направлених на підвищення системи якості надання публічних послуг на результативності прийняття публічних рішень; *модель належного публічного управління* спрямована на збалансування позицій кожного із суб'єктів реалізації публічного управління у формі розширення практики громадських консультацій, забезпечення оптимального доступу для всіх без виключення груп громадськості до процесів формування та реалізації публічної політики; *модель компетентнісного публічного управління* зорієнтовану на забезпечення діяльності органів публічної влади на умовах розвитку їх компетентності, мотивацію інституцій держави щодо новаційного і креативного виконання покладених на них повноважень; *аналітична модель розвитку публічного управління*, характеризує

собою сукупність інструментів направлених на забезпечення результативності діяльності органів публічної влади, приведення її у відповідність до вимог її аналітичної структури на основі врахуванні нормативності дії апробованих теоретичних концептів в межах інших ментальних практик; *гібридна модель розвитку публічного управління*, спрямована на розширення системних характеристик публічного управління у контексті зміцнення його ресурсної спроможності у подоланні відповідних кризових ситуацій характерних для забезпечення сталого постмодерного розвитку; *процесно-орієнтована модель розвитку публічного управління*, спрямована на забезпечення результативності реалізації публічних інтересів у сфері публічного управління, шляхом розширення підзвітності діяльності органів публічної влади суспільним запитам, інтересам безпосередніх клієнтів публічного управління.

Висновки до розділу 2

Ідентифіковано основні умови, фактори, критерії розширення суб'єктності держави, зміни функціональних особливостей реалізації функцій інститутів публічного управління. Розкрито структурно-функціональну роль держави щодо забезпечення ефективності функціонування органів публічної влади, розвитку громадянського суспільства та сталості діяльності бізнес-середовища. Наведено інструментарій зміцнення суб'єктності держави щодо організації інституційного забезпечення системного розвитку публічного управління у контексті сприяння розширення активності інших його суб'єктів (громадянського суспільства, бізнес-сектору) за умови результативності виконання ними покладених на них функцій. Охарактеризовано сутність функціонального призначення механізму «стримання трансакційних втрат», який забезпечує результативність «інституційної самостійності» кожного із суб'єктів формування та реалізації публічного управління, окрему увагу приділено концепту «готовності держави до власної жертвності», який слугує розширенню її суб'єктності щодо ефективності функціонування системи публічного управління; показано типологію розвитку

сучасних держав залежно від критерії відповідності їх політик зовнішнім інституційним умовам постмодерного світу.

Обґрунтовано, що державно-управлінська діяльність як умова розвитку публічного управління у постмодерний період, має передусім орієнтуватись на створення функціональних передумов для соціальної самоорганізації та соціальної самореалізації, дозволяючи у такий спосіб інституціям держави виступати ефективним провайдером реалізації ціннісного та нормативного управління направлено на забезпечення сталого суспільного розвитку. Виходячи із доцільності запровадження новітньої практики забезпечення ефективності державно-управлінської діяльності, її основним призначенням має стати утвердження загальносоціальної консолідованості у суспільстві, що дозволяє ідентифікувати її як оптимізаційний прийом забезпечення розвитку публічного управління в умовах сталого розвитку суспільства.

Систематизовано основні концепти забезпечення керованості публічного управління, на підставі чого ідентифіковано основні параметри покращання показників зростання результативності у сфері діяльності органів публічної влади, наближення її до запитів основних суб'єктів публічного управління у контексті розширення сервісного потенціалу держави та ефективності прийняття публічних рішень. Охарактеризовано структурно-функціональну роль запровадження системного реформування у сфері публічного управління, як засобу підвищення інституційної керованості процесів взаємодії держави, суспільства та бізнесу у контексті реалізації їх спільних інтересів. Показано функціональну результативність стандартизації державних функцій, як засобу забезпечення керованості у діяльності органів державної влади, встановлення її абсолютної відповідності суспільним запитам, що тим самим забезпечує нову якість функціонування системи публічного управління; окрему увагу приділено розгляду публічних цінностей відповідно до яких має відбуватись керованість публічного управління.

Систематизовано основні моделі розвитку публічного управління: нового публічного управління, належного публічного управління, компетентнісного публічного управління, аналітичну, гібридну, процесно-орієнтовану.

РОЗДІЛ 3

ОПТИМІЗАЦІЙНА СИНЕРГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

3.1 Перехід від державного до публічного управління в Україні як інструмент його оптимізаційної трансформації в умовах сталого розвитку

Функціонування та розвиток сучасної системи державного управління України перебуває перед численним впливом тенденцій та факторів, які зумовлюють його суттєві структурно-функціональні зміни, відповідно до яких формуються основні підходи та прийоми до оптимізації інструментальності його реалізації. Важливу роль даному відношенні відіграє розгортання сучасних процесів глобалізації, демократизації, відповідні форми геополітичних та геостратегічних деконструкцій, які зумовлюють перехід від глобального до державного, та згодом і публічного управління. На підставі цього артикулюється доцільність пошуку новітніх пріоритетів за якими має формуватись, функціонувати та розвиватись вітчизняна система публічного управління, включаючи запровадження національних та державних стратегій та програм цільового призначення для вдосконалення взаємодії суспільства та держави. Особливу увагу у даному контексті відіграє генеалогія як розвитку громадянського суспільства та к і його «запитуваність» до держави у формі конкретних вимог, відповідно до яких має формуватись її сервісний потенціал та здійснюватися публічна політика. Орієнтація сучасної системи публічного управління України на забезпечення інтересів громадського суспільства, регулюється відповідними нормативними підходами визначеними відповідними документами, серед яких: ст. 443 гл. 26 *«Співробітництво з питань громадянського суспільства»* Угоди про асоціацію між Україною, з однією сторони, та Європейський союзом, наголошено, що сторони заохочують співробітництво з питань громадянського суспільства з метою досягнення таких цілей:

а) зміцнення контактів та взаємного обміну досвідом між усіма секторами громадянського суспільства в Україні та державами-членами ЄС;

б) залучення організацій громадянського суспільства до реалізації цієї Угоди, зокрема моніторингу її виконання, а також до розвитку двосторонніх відносин Україна — ЄС;

в) забезпечення кращої обізнаності та розуміння щодо України в державах-членах ЄС, зокрема її історії та культури;

г) забезпечення кращої обізнаності та розуміння щодо Європейського Союзу в Україні, зокрема його базових цінностей, функціонування та політик [34].

У статті 444 цього ж документу встановлено, що сприяння діалогу та співробітництву між учасниками громадянського суспільства з обох сторін є невід'ємною частиною відносин між Україною та ЄС шляхом:

а) зміцнення контактів та взаємного обміну досвідом між організаціями громадянського суспільства в Україні та державах-членах ЄС, зокрема проведення професійних семінарів, підвищення кваліфікації тощо;

б) сприяння процесу інституцій-ної розбудови та консолідації організацій громадянського суспільства, у тому числі лобістській діяльності, неформальному спілкуванню, візитам і семінарам тощо;

в) забезпечення поінформованості українських представників щодо організації в рамках ЄС консультацій та діалогу між соціальними і громадськими партнерами з метою залучення громадянського суспільства до політичного процесу в Україні [34].

Виходячи із цього важливо припустити, що можливість переходу від державного управління до публічного управління в сучасних умовах розвитку України забезпечується інституційними умовами формування інститутів громадянського суспільства. На підставі цього *Законом України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики”* визначено основні завдання внутрішньої політики у сфері формування інститутів громадянського суспільства, серед яких:

- утвердження громадянського суспільства як гарантії демократичного розвитку держави;

- завершення політичної реформи, посилення взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування і об'єднань громадян, запровадження громадського контролю за діяльністю влади;
- забезпечення незалежної діяльності об'єднань громадян, посилення їхнього впливу на прийняття суспільно важливих рішень;
- підвищення ролі та відповідальності політичних партій, сприяння політичній структу-ризації суспільства на засадах багатопартійності, створення умов для забезпечення широкого представництва інтересів громадян у представницьких органах влади;
- проведення регулярних консультацій з громадськістю з важливих питань життя суспільства і держави;
- проведення всеукраїнських та місцевих референдумів як ефективних форм народного волевиявлення, участі народу у прийнятті суспільно важливих рішень [26].

Розширення участі громадськості у процесах реалізації публічного управління, слугуючи інституційною умовою для переходу від державного управління до публічного управління має характеризуватись дотриманням відповідного порядку проведення консультацій з громадськістю відповідно до яких мають розроблятися форми та методи його реалізації. Це на думку С.Мендела безпосередньо ставить питання про доцільність оновлення нормально-правового забезпечення участі громадськості у процесах формування та реалізації публічного управління шляхом прийняття відповідних актів, які б стосувались:

- конституційних прав, свобод та обов'язків громадян;
- життєвих інтересів громадян, у тому числі, які впливають на стан навколишнього природного середовища;
- впровадження регуляторної діяльності у певній сфері;
- визначення стратегічних цілей, пріоритетів і завдань у відповідній сфері державного управління (у тому числі проекти державних і регіональних програм економічного, соціального і культурного розвитку, рішення стосовно їх виконання);

- інтересів територіальних громад, здійснення повноважень місцевого самоврядування, делегованих органам виконавчої влади відповідними радами;
- порядку надання адміністративних послуг;
- правового статусу громадських об'єднань, їх фінансування та діяльності;
- надання пільг чи встановлення обмежень для суб'єктів господарювання та інститутів громадянського суспільства;
- присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності, які за ними закріплені, об'єктам права власності, які належать фізичним особам, імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій;
- витрачання бюджетних коштів (звіти головних розпорядників бюджетних коштів за минулий рік) [116].

Важливу інституційну роль у забезпеченні результативності формування громадянського суспільства та його впливу на процеси розвитку публічного управління у формі його безпосереднього переходу від державного управління, як сфери виключної реалізації інтересів держави відіграє громадське обговорення та створення громадських рад. Це закладає новий понятійний ряд у методологію розуміння інструментарію розвитку громадянського суспільства у постмодерний період розвитку України. Виходячи із цього громадські ради як консультативно-дорадчий орган у системі публічного управління покликані забезпечити безпосередній перехід від державного управління, перевівши систему публічного управління на якісно новий рівень результативності її функціонування на умовах структурного врахування інтересів суб'єктів його послуг. До складу громадських ради «можуть бути обрані представники громадських об'єднань, релігійних, благодійних організацій, творчих спілок, професійних спілок та їх об'єднань, асоціацій, організацій роботодавців та їх об'єднань, недержавних засобів масової інформації як інститути громадянського суспільства, які зареєстровані в установленому порядку і проводять діяльність на території України» [32]. Відповідно до цього *«Положення про громадську раду»* розробляється

громадською радою та затверджується органом виконавчої влади, при якому її утворено, основними завданнями якої виступає:

- сприяння реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами;
- здійснення громадського контролю за діяльністю органу;
- сприяння врахуванню органом громадської думки під час формування та реалізації державної політики [25].

До основних повноважень громадської ради належить:

- утворювати постійні та тимчасові робочі органи (правління, секретаріат, комітети, комісії, експертні групи тощо);
- залучати до роботи ради працівників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представників вітчизняних та міжнародних інститутів громадянського суспільства, експертних і наукових організацій, підприємств, установ та організацій (за згодою їх керівників), а також окремих фахівців (за згодою);
- організувати і проводити семінари, конференції, засідання за круглим столом та інші заходи;
- отримувати в установленому порядку від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для забезпечення діяльності ради;
- отримувати від органу проекти нормативно-правових актів з питань, що потребують проведення консультацій з громадськістю, у триденний строк після початку таких консультацій [25].

З огляду на це громадська рада відповідно до покладених на неї завдань:

- готує та подає органу пропозиції до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю, а також щодо проведення консультацій, не передбачених таким планом;
- готує та подає органу пропозиції щодо організації консультацій з громадськістю;

- подає органу обов'язкові для розгляду пропозиції з питань, щодо яких орган проводить консультації з громадськістю, а також щодо підготовки проектів нормативно-правових актів з питань формування та реалізації державної політики у відповідній сфері, удосконалення роботи органу;
- проводить відповідно до законодавства громадську експертизу діяльності органу та громадську антикорупційну експертизу нормативно-правових актів і проектів нормативно-правових актів, які розробляє орган;
- здійснює громадський контроль за врахуванням органом пропозицій та зауважень громадськості, забезпеченням ним прозорості та відкритості своєї діяльності, доступу до публічної інформації, яка знаходиться у його володінні, а також дотриманням ним нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання та протидію корупції;
- інформує в обов'язковому порядку громадськість про свою діяльність, прийняті рішення та їх виконання на офіційному веб-сайті органу та в інший прийнятний спосіб;
- збирає, узагальнює та подає органу інформацію про пропозиції інститутів громадянського суспільства щодо вирішення питань, які мають важливе суспільне значення;
- організовує публічні заходи для обговорення актуальних питань розвитку галузі чи адміністративно-територіальної одиниці;
- готує та оприлюднює щорічний звіт про свою діяльність [25].

Наявне нормативно-правове забезпечення розвитку громадського суспільства, яке стосується розширення оптимізаційного статусу діяльності громадських рад як зовнішнього індикатора переходу державного управління до публічного управління, в сучасних умовах розвитку України не слугує динамізації даного процесу. У зв'язку із цим спостерігається певне уповільнення процесів розвитку громадянського суспільства та результативності його впливу на функціонування сучасної системи публічного управління України, через це відповідні інститути органів публічної влади втрачають можливість результативного виконання покладених на них функціональних повноважень.

Виходячи із доцільності розширення впливу громадянського суспільства на діяльність органів публічної влади, як індикатору переходу від державного до публічного управління в Україні було прийнято «Національну Стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки», затверджену Указом Президента України від 26 лютого 2016 р. № 68/2016, покликану гарантувати розширення самоорганізаційної спроможності громадськості у стосунках з державою. Цим документом безпосередньо визначено умови забезпечення самоорганізаційної спроможності суспільства щодо ефективності реалізації публічного управління, серед яких:

- умови, за яких починається та відбувається державне управління;
- ідеї, на підставі яких здійснюється державне управління, що у стратегічних, державно-політичних та програмних документах, як правило, представлені метою, цілями, принципами, підходами;
- технології, що забезпечують перетворення цих ідей в очікувані результати;
- ресурси, що необхідні для реалізації впливів державного управління у суб'єкт-об'єктних державно-управлінських відносинах;
- суб'єкт (суб'єкти) державного управління система органів державної влади, що складають інституційне забезпечення стратегії;
- різноманіття впливів суб'єкта на об'єкт державного управління;
- об'єкт державного управління — суспільна діяльність, що включає все різноманіття суспільних сфер, галузей, відносин;
- система моніторингу результатів реакції об'єкта державного управління на відповідні впливи суб'єкта державного управління, зокрема, для організації контролю та оцінювання цих результатів [21].

Запровадження даної стратегії, забезпечуючи розширення самоорганізаційної спроможності громадянського суспільства покликане створити сприятливі умови для розвитку громадянського суспільства у контексті налагодження ефективної взаємодії його із органами публічної влади на засадах партнерства, створюючи додаткові можливості для реалізації та захисту прав і

свобод людини і громадянина, задоволення суспільних інтересів з використанням різноманітних форм демократії участі. Відповідно до цього до стратегічних завдань налагодження такої взаємодії віднесено:

- створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку організацій громадянського суспільства;
- забезпечення ефективних процедур участі громадськості під час формування та реалізації державної, регіональної політики, вирішення питань місцевого значення;
- стимулювання участі організацій громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України;
- створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці [21].

Виходячи із цього запровадження *Національної Стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні*, покликане гарантувати нормативну й інституційну результативність у просуванні новітніх форм налагодження та розширення взаємодії громадянського суспільства та держави у контексті їх спільного вирішення завдань притаманних для забезпечення розвитку системи публічного управління України на даному історичному етапі. При цьому варто враховувати також і ту методологічну обставину, що нормативність даної Стратегії передусім направлена на ідентифікацію проблем соціально-політичного розвитку України та розроблення відповідного інструментарію переходу від державного до публічного управління шляхом створення новітніх ресурсів для розвитку громадянського суспільства як інституту забезпечення такого переходу. Налагодження постійної й перманентної діалогічності між інститутами публічного управління покликане виступати результативною умовою відповідно до якої має налагоджуватись практика переходу функціонування системи публічного управління на новий рівень ефективності з виключною орієнтацією на інтереси громадськості. Керуючись доцільністю переходу від державного управління до публічного управління соціально-політичний розвиток України набудовує нову логіку ефективності, виходячи із врахування нових пріоритетів результативності на які має працювати сучасна практика діяльності органів

публічної влади. Такий контекст свідчить про доцільність запровадження нових підходів до організації діяльності громадського сектору у частині розширення спроможності його ресурсного потенціалу щодо структурності, а подекуди й автономної одноосібності формування системи органів публічної влади. Варто відзначити, що саме завдяки розширенню ресурсної спроможності впливу громадянського суспільства на процеси формування та реалізації публічного управління, відбувається певна методологічна переакцентація у процесах його формування та реалізації. Чим ширшим і потужнішим є такий вплив, тим динамічніше відбувається перехід від конструкції державного управління до публічного управління, набувають новітні модернізаційні практики його реалізації, зокрема що стосується розширенню участі громадянського суспільства у процесах формування публічної політики, як інституційної умови його демократизації.

Забезпечення результативності переходу від державного управління до публічного управління у більшості держав глобального світу супроводжується оновленими прийомами синергійності адміністративного реформування, про що вже йшлося у попередньому розділі даного дисертаційного дослідження. В межах вітчизняної практики забезпечення результативності переходу від державного до публічного управління адміністративна реформа розглядається через призму її інституційного призначення для реалізації нового публічного управління у громадянському секторі. У даному відношенні йдеться про розширення сервісного потенціалу публічного управління, приведення його у відповідність із світовими цивілізаційними стандартами функціонування на умовах виключної орієнтації на інтереси громадського сектору. Клієнторієнтованість публічного управління, яка є індикатором його переходу від державного управління покликана стимулювати підвищення показників результативності його функціонування, шляхом розширення реєстру публічних послуг. Така ситуація у сфері оновленої конструкції функціонування системи публічного управління покликана посилити інституційну роль громадянина у процесах прийняття публічних рішень та якісного надання публічних послуг. Залишаючи за громадянином право вибору,

система публічного управління покликана працювати на умовах «випереджальної практики» реалізації його інтересів, індивідуалізуючи реєстр надання публічних послуг, приводячи його у відповідність із запитом на конкретику якості прийняття публічних рішень. Концептуалізуючи нову проекцію адміністрування сучасна система публічного управління України має виступати виразником нових якісних можливостей діяльності органів публічної влади у контексті реалізації структурних запитів суспільства. Прийоми будь-яких публічних рішень, навіть достатньо ефективних з точки зору їх відповідності інституційним вимогам не можуть бути результативними, якщо вони не синхронізуються із об'єктивними запитами громадськості та конкретними історичними умовами суспільного розвитку. У даному відношенні допустимість зміни парадигми публічного управління є виправданою якщо вона розробляється та запроваджується у синхронній відповідності до конкретики запитів її клієнтів, як споживачі публічних послуг. Будь-які прояви регламентації умов життєдіяльності громадян, а відповідно до цього формування публічного управління без орієнтації на його клієнтів, призводить до занедбування традиційних публічних цінностей відповідно до яких формується стратегічна лінія його функціонування. Спрямованість на котракування держави та суспільства у формі переходу від державного управління до публічного управління закладає нову технологічність для функціонування останнього на умовах дотримання жорстких стандартів реалізації автономізованих та індивідуалізованих інтересів громадянина. Важливу роль у такому контексті Р.Бен відводить «реформі державного управління, яка реалізується на умовах запровадження ідеології «*New Public Management*», яка передбачає адаптацію успішних управлінських технологій бізнесу для цілей управління у громадському секторі» [54]. З огляду на це, запровадження стратегії і тактики «*New Public Management*» у системі публічного управління України покликане гарантувати подолання інституційної неефективності у діяльності органів публічної влади на умовах дотримання шести основних характеристик притаманних йому, до яких вчений відносить: «продуктивність, маркетингізацію, орієнтацію на клієнтів, децентралізацію, орієнтацію на цілі визначені політиками,

звітність за результатами» [54]. Така інституційна конструкція забезпечення оптимізаційного фактору розвитку публічного управління України покликана розширити його сервісний потенціал, привести у відповідність затрати з результативністю, у формі максимізації ефективності ресурсів при економії затратної частини.

Змістовна орієнтація на інструментальність забезпечення оптимізаційного розвитку України в сучасних умовах шляхом переходу від державного до публічного управління. Має враховувати реалізацію місії його результативності. Це безпосередньо передбачає побудову держави всезагального добробуту, з присутністю оціночної активності громадян, які перебирають на себе функцію запровадження оптимізаційних приймів розвитку України у формі створення відповідних інституцій та програм. У даному відношенні йдеться про так званий «пакет нового державного менеджменту» на який покладається супровід процесів запровадження сервісної концепції розвитку системи публічного управління, шляхом залучення афільованих інституцій покликаних мобілізувати ресурсний потенціал громадянського суспільства. Керуючись такою методологічною логікою С. Менделс вказав на доцільність розмежування адміністрування та публічного управління, коли перше втрачає свою функціональність поступаючись іншому заради того аби стимулювати розширення взаємодії суспільства та держави щодо реалізації їх спільних інтересів. У зв'язку із цим стратегічного значення у контексті забезпечення переходу від державного до публічного управління України набуває налагодження «системи кооперації суспільних, державних та змішаних структур для забезпечення задоволення суспільних інтересів та вирішення суспільних проблем» [116]. Такий підхід на переконання вченого ґрунтується на доцільності «трансформації інституціональних основ взаємодії у публічному секторі, які відповідають вимогам ефективності та результативності владних інститутів..., а це у свою чергу слугує консолідації можливостей у стратегічно значимих напрямках діяльності [116]. Відповідно до цього аби забезпечити результативність переходу від державного до публічного управління України, а відтак і стимулювати можливість створення оптимізаційних передумов

для його розвитку, доцільно дотримуватись окремих прийомів забезпечення результативності даного процесу, серед яких на думку М.Консайдіна є:

1) акцент на вимірних результатах та якості надаваних послуг;

2) управлінський інструменталізм, що означає, що державна політика розробляється главами міністерств та відомств, а потім реалізується підлеглими департаментами;

3) інтеграція, тобто високий ступінь координації, узгодженості та пов'язаності між різними урядовими департаментами;

4) гарантія загальних цільових установок у діяльності урядових служб [65].

Керуючись такою аргументаційною практикою система публічного управління України має бути переведена у стан «пониження ролі управлінського контролю з одночасним розвитком удосконаленої звітності, моніторингу та механізмів відповідальності з виключною орієнтацією на інтереси суспільства» [65]. У даному відношенні йдеться про запровадження новітньої методології реалізації публічного управління в основі якого лежить ефективність реалізації колективних суспільних інтересів розширеною інструментальністю здійснення суспільного та адміністративного контролю з метою попередження відповідних викликів суспільного розвитку. Працюючи на те аби попередити можливість виникнення відповідних конфліктних ситуацій у стосунках між державою та її основними клієнтами вітчизняна система публічного управління маж перелаштувати свою функціональність на реалізацію новітніх інституційних цінностей її функціонування. Виходячи із цього на думку М.Консайдіна особливої доцільності потребує «менеджмент публічних цінностей», покликаному ввести новітні імперативи забезпечення результативності функціонування системи публічного управління на умовах перегляду традиційної методології перегляду взаємовідносин між суспільством та державою, у частині зміцнення практики підзвітності останньої [65]. Виходячи із цього можливо передбачати, що перехід від державного управління до публічного управління як інструменту його оптимізаційного розвитку в сучасних умовах передбачає виключну клієнтоорієнтованість у діяльності органів публічної влади, відповідно до якої на

передній план висувається підвищення її сервісного потенціалу. Переведення системи публічного управління на виключну клієнтоорієнтованість не можливе без «менеджменту публічних цінностей», відповідно до якого на думку Х.Вуллмена відбувається структурне врахування суми індивідуальних переваг громадян, через які формується загальна стратегія діяльності органів публічної влади та визначається методологія результативної практики її оптимізації [179]. Шляхом публічного обговорення проблем суспільного розвитку між державою та суспільством розгортається результативний дискурс на предмет вироблення ефективного інструментарію їх вирішення, а на підставі цього форма державного управління втрачає свою методичну регламентацію, на умовах переведення його на виключне служіння колективним суспільним інтересам.

В умовах пошуку інструментарію переведення державного управління у публічне в Україні все частіше постає доцільність його переорієнтації на свідоме управління, приведення його відповідність із людиноцентричними запитами суспільного розвитку, відповідно до яких і формується результативність діяльності органів публічної влади. У зв'язку із цим все більше експертів демонструє свою одностайність щодо пошуку «єдиних механізмів, закономірностей та умов формування діяльнісно-орієнтованого підходу, спроможного попередити кризу держави на основі запровадження нового державного менеджменту, покликаного забезпечити її керованість» [129]. Такий підхід в першу чергу виходить із врахування стратегічного призначення «людиномірності» у системі організації публічного управління, яку не враховує традиційна модель державного управління будучи зорієнтованою на забезпечення результативності функціонування лише своїх інститутів. Враховуючи патетику «ускладнення процесів суспільного життя» система публічного управління має бути переорієнтована на вироблення новітніх позицій розширення присутності концепту людиномірності і перетворення його на функціональний атрибут результативності взаємодії суспільства та держави. Саме концепт людиномірності у даному відношенні покликаний виступати фактором підвищення керованості системи публічного управління, відповідно до чого практика формування та

реалізації публічної політики має враховувати «новизну соціального життя» визначену колективною більшістю, а не інституційною меншістю, які представляють органи публічної влади. На переконання Б.Боземана «функціонування адміністративної вертикалі системи публічного управління, керуючись масштабністю та глибинністю проблем суспільного розвитку має забезпечити результативність прийняття публічних рішень з врахування складності людського життя» [60]. Лише реалізація публічного управління спроможна забезпечити результативність вирішення інституціональних проблем суспільного розвитку, керуючись людиноцентричною суб'єктивністю заради якої воно формується та функціонує. У зв'язку із цим Дж.Свейра вказав на доцільність перетворення публічного управління на «формальний інститут, спроможний представляти соціальну організацію суспільства, який би включав інституціональних агентів та дотримання інституціональних правил, які визначають інструментарій виконання відповідних функцій по з підвищення керованості діяльності органів публічної влади» [167]. У даному відношенні перехід від державного управління до публічного управління покликаний забезпечити «функціональну виразність» процесів його функціонування, а на підставі цього виробити результативну систему підвищення якості її сервісного потенціалу. З метою забезпечення результативності переходу державного управління у публічне управління в Україні, яке супроводжується синергійністю процесів адміністративного реформування неодноразово поставало питання врахування дивергентності цілей суспільного розвитку, які визначаються колективною більшістю суспільства та реалізуються інституціональними агентами від держави у ролі органів публічної влади, які у більшості випадків замість фактичної результативності демонструють формальну результативність своєї діяльності. Головним при переході від державного управління до публічного управління виступає інституціональна спроможність останнього корелювати інституційні цілі держави на основі дотримання відповідних інституційних правил із системністю суспільних інтересів. Такий підхід покликаний гарантувати відповідну інструментальну консенсусність у сфері публічного управління між

суспільством та державою з приводу подолання функціональної фрагментарності процесів забезпечення суспільного розвитку. Керуючись цим, органи публічної влади як інститут реалізації публічного управління мають демонструвати спроможність встановлення відповідних правил результативності не лише власної діяльності, а діяльності скоригованої з інтересами суспільної більшості.

Перехід від державного управління до публічного управління у даному відношенні спрямований на забезпечення функціональної виразності у діяльності його суб'єктів, які у більшості випадків позбавленні автономної практики «розпізнавання» проблем суспільного розвитку. На підставі цього лише консенсусна взаємодія між усіма суб'єктами у сфері публічного управління спроможна привести до виникнення нової синергічної результативності у вирішенні проблем суспільного розвитку, сформувавши набір критеріїв за якими можливо знайти вихід із конкретної проблемної ситуації. З цього приводу Г.Бревер в особливий спосіб наголосив на формуванні управлінської свідомості, без якої неможливо здійснити свідоме й результативне управління відповідними проблемними ситуаціями, керуючись домінантністю формальних підходів, а не ефективних. На його переконання «в межах уставленої сучасної практики управління домінують механістичні, формальні підходи, які сформувались у надрах адміністративно-бюрократичних та менеджеріальних моделей управління внаслідок чого суб'єкт управління значною мірою починає діяти як робот чи безсвідомий автомат, який використовує приписані йому інструкції та програми, складені для типових проблемних ситуацій, а його творчий потенціал та управлінська свідомість по сутні штучно блокуються» [61]. Така ситуація непоодинокі призводила до виникнення відповідних кризових ситуацій у сфері публічного управління, що тим самим замість розширення результативності його спроможності спричиняло певну невідповідність у діяльності органів публічної влади із структурними запитами суспільства. Варто відзначити, що ідеологія переходу від державного управління до публічного управління в Україні як інструмент його оптимізаційного розвитку передусім має ґрунтуватись на «людиномірності суб'єкта публічного управління», відповідно до якої має

здійснювались його реалізація. Виходячи із цього саме публічне управління на відміну від державного набуває найбільш виразних ознак результативності у напрямку реалізації людиноцентричної методології забезпечення суспільного розвитку, створюючи функціональні умови для ефективного вирішення проблемних ситуацій, характерних для даного історичного періоду. Користуючись концепцією ... можливо передбачити, що саме перехід від державного управління до публічного управління направлений на «відновлення управлінської свідомості, шляхом вивільнення творчого потенціалу суб'єкту управління, і на цій основі створення сприятливих умов для вирішення керованості людиномірними об'єктами» [135]. Виходячи із цього сутність результативності публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку вчений розглядає через «феномен свідомого управління», який розкриваються у трьох значеннях: 1) зосередження на свідомості, спроможність адекватно відображати реальну дійсність; 2) відповідальність, відчуття обов'язку; 3) навмисність, обміркованість у прийнятті відповідних рішень [135]. Запровадження практики публічного управління на відміну від державного управління привносить нову смислову детермінацію для діяльності органів публічної влади, відповідно до якої вона має ґрунтуватись на інституційних нормах, спроможних попередити небажані управлінські ситуації, які не корелюються із запитамі суспільства. Практика публічного управління, яка не спроможна перетворити людиноцентризм на результативну ідеологію свого функціонування не спроможна слугувати індивідуалізованим потребам громадян у конкретних управлінських ситуаціях, закладаючи відповідні управлінські патології, які блокують результативність як взаємодії держави та суспільства, так і результативність функціонування кожного із них окремо.

Перехід від державного до публічного управління в Україні як інструмент його оптимізаційного розвитку безпосередньо опираючись на практику зміцнення взаємодії суспільства та держави будучи інструментальним способом вирішення управлінських проблем суспільного розвитку направлений на розвиток процесів демократизації. Такий перехід будучи мейнстрімом сучасності закладає нові

прийми у діяльності органів публічної влади, прийняття публічних рішення та надання публічних послуг опираючись на врахування структурних інтересів громадян. Виходячи із цього можливо припустити, що такий перехід між державним та публічним управлінням стає можливим завдяки розширенню мережевої практики діяльності його суб'єктів та розвитку координаційної моделі сучасної держави. Це передбачає запровадження новітньої парадигми публічного управління, яка б заклала рефлексивно результативний каркас теоретизування над проблемами розвитку держави, її взаємодії із суспільством, вдосконалення прийомів діяльності публічних службовців направлених на розвиток її стратегічної структурності. Виходячи із цього перехід від державного до публічного управління є методологічною характеристикою переходу від ситуативного до стратегічного підходу організації діяльності органів публічної влади, формування новітньої організаційної культури спроможної до результативного запровадження адаптивних та сталих інструментів суспільного розвитку. З огляду на це вітчизняна система публічного управління, яка супроводжується синергійністю адміністративного реформування, покликана забезпечити високу адаптованість її до умов сучасних умов суспільного розвитку. У даному відношенні інструментальність переходу від державного до публічного управління доцільно розглядати через призму спроможності «системи публічного управління бути сталою до впливів зовнішнього середовища, що дозволить їй отримати максимум вигід із можливих, які надаються зовнішнім середовищем, що і виступатиме головним критерієм її ефективності» [80]. Виходячи із цього більшість сучасних експертів демонструють свою одностайність щодо розуміння функціонального призначення публічного управління, як його індивідуально-типологічну відмінність від державного управління, яке має передбачати:

- поєднання методів публічного управління з методами ринкового саморегулювання, побудоване на прямих та зворотних зв'язках при прийнятті управлінських рішень;
- функціонування інститутів громадського управління як відкритих систем;

- застосування методів і прийомів управління, властивих поліцентричній системі господарювання [143].

Слідуючи даному контексту характерною особливістю реалізації публічного управління на відміну від державного управління є його здійснення на основі «процедур регулювання, передбачення та прилаштування до динамічно мінливих умов» [143]. Враховуючи певну невизначеність для умов сучасного суспільного розвитку зумовлених глобалізаційними процесами, політичною деконструкцією світу позбавленою певної інституційної прогнозованості її функціонування публічне управління потребує розширення своєї стратегічної складової. Такий підхід на думку К.Норман-Мейера актуалізує доцільність запровадження стратегічного планування у публічному управлінні, під яким він розуміє «складну динамічну систему, яка змінює у просторі та часі свої параметри, піддається впливам зовнішнього середовища та здійснює вплив на неї по принципу зворотного зв'язку» [125]. Публічне управління, аби набути відповідної результативності на відміну від державного управління для забезпечення оптимізації свого розвитку в сучасних умовах має орієнтуватись на запровадження методології стратегічного планування, яка б передбачала багаторівневий та багатоплановий процес розроблення стратегії діяльності органів публічної влади з урахуванням мінливості зовнішнього середовища. Саме орієнтація публічного управління на реалізацію пріоритетних та довгострокових цілей соціально-економічного та соціально-політичного розвитку дозволяє виробити конкретний проспект вирішення проблемних ситуацій, шляхом конкретизації пріоритетних цілей та шляхів їх досягнення. Публічне управління будучи побудованим за прийомами стратегічного планування дозволяє розробити результативний інструментарій ефективного прийняття публічних рішень та надання публічних послуг максимально адаптованих до умов суспільного розвитку. У даному відношенні йдеться про особливі цілі, які закладаються у практику реалізації публічного управління і відповідно до яких визначається ефективність його впливу на забезпечення сталих умов суспільного розвитку. Ефективність його функціонування визначаються критерієм забезпечення

суспільного добробуту, єдино можливого лише за умови максимуму отримання суспільних вигід громадян від діяльності інститутів публічного управління. У даному відношенні стратегічна результативність публічного управління обертається навколо «розроблення та ранжування пріоритетних та довгострокових цілей процесу управління, які відповідають вимогам соціально-економічного розвитку на основі чого конкретизуються шляхи та можливості досягнення пріоритетних цілей в існуючих та прогнозованих зовнішніх та внутрішніх умовах функціонування системи» [161]. Опираючись на стратегічні підходи у сфері реалізації публічного управління більшість вчених прагнуть розробити методику ефективної адаптації його до непрогнозованих змін у формі підготовки та реалізації публічних рішень, які б забезпечували раціональне використання наявного ресурсного потенціалу. Виходячи із цього важлива роль в межах вітчизняної практики забезпечення результативності публічного управління має належати запровадженню таких прийомів стратегічного планування як «метод системного аналізу, методи стратегічної діагностики, метод аналізу ієрархій, методу привабливості» [148]. Запровадження цих прийомів дозволяє чітко структурувати інституціональний процес реалізації публічного управління, привівши його у відповідність із умовами зовнішнього середовища, а на основі цього виробити результативну практику зміцнення взаємовідносин між органами публічної влади у контексті вирішення як спільних так і відмінних завдань.

Таким чином, здійснений нами аналіз переходу від державного управління до публічного управління як інструмент його оптимізаційного розвитку в Україні дозволи систематизувати основні підходи та прийоми забезпечення такого переходу з точки зору зміцнення результативності діяльності органів державної влади та приведення її у структурну відповідність до вимог суспільства; ідентифіковано основні вимоги розвитку сервісної держави відповідно до реалізації клієнтоорієнтованої моделі реалізації публічного управління, запропоновано інструментарій зміцнення співпраці громадянського суспільства, бізнесу з інститутами держави у контексті підвищення якості надання публічних послуг; охарактеризовано зміст нормативно-правового забезпечення питань

співпраці громадянського суспільства з державними інституціями щодо створення громадських рад та проведення громадських консультацій як інструмент оптимізаційного розвитку публічного управління України; доведено структурну необхідність запровадження стратегій розширення самоорганізаційної спроможності громадянського суспільства у контексті налагодження його ефективної взаємодії з органами публічної влади на засадах партнерства; показано роль адміністративного реформування як індикатора переходу від державного до публічного управління на підставі цього розширення сервісного потенціалу останнього; встановлено необхідність переведення вітчизняної системи публічного управління на реалізацію практики «менеджменту публічних цінностей», відповідно до якого має функціонувати його стратегічний рівень та людиноцентричний підхід до його розвитку, забезпечуватись підвищення керованості у контексті вирішення інституціональних проблем суспільного розвитку.

3.2. Підвищення якості публічного управління як оптимізаційна синергія сталого розвитку України

У контексті аналізу оптимізаційної синергії забезпечення розвитку публічного управління України у сучасних умовах на особливу увагу заслуговує розгляд інструментарію підвищення його якості, пошук ефективних рішень щодо результативності соціально-економічних та соціально-соціально умов сталості. Артикулювання проблеми якості публічного управління та вироблення інструментарію її підвищення для більшості держав глобального світу розгортається у пошук інноваційного шляху розвитку, який би гарантував трансформацію всієї системи соціально-економічного та соціально-політичного розвитку. У зв'язку із цим особливої ваги набуває стратегічне значення розвитку людського капіталу, спроможного забезпечити зміцнення сервісного потенціалу держави у формі забезпечення якісного надання публічних послуг населенню. Пошук інструментарію підвищення якості публічного управління укладається у

реалізацію інституціональної модернізації діяльності органів публічної влади що стосується напрацювання стратегічних розробок, спрямованих на підвищення показників спроможності її відповідати на актуалізовані запити її клієнтів. Підвищення якості публічного управління України передусім спрямоване на зміцнення конкурентоспроможності держави належно реагувати на запити суспільства, користуючись прийомами «нового публічного адміністрування» покликаними гарантувати побудову ідеальної держави, спроможної забезпечити ефективне вирішення актуальних проблем та запитів. Орієнтуючись на практику інноваційного розвитку, вітчизняна система публічного управління має виробити інструментарій належного реагування на невизначеність соціально-економічних та соціально-політичних змін, створивши суспільству можливість для якісного отримання публічних послуг при мінімальних затратах.

Система публічного управління України, будучи нормативно підтвердженою дією сервісних моделей функціонування органів публічної влади, визначених прийомах нового публічного адміністрування» спрямована на підвищення якості свого функціонування. Виходячи із цього підвищення якості публічного управління безпосередньо стосується підвищення показників результативності надання публічних послуг органами публічної влади, у частині приведення їх у відповідність із структурними запитами суспільства. При цьому варто враховувати також і ту методологічну обставину, що «якість публічних послуг», детерміновано залежить від якості публічного управління, або ж визначається ним, що ти самим дозволяє поставити певний знак рівності між ними. У даному відношенні безпосередньо постає питання доцільності встановленні індикаторів (факторів), які визначають показники підвищення якості функціонування системи публічного управління, так і якості надання публічних послуг. В межах вітчизняної практики підвищенню якості публічного управління як оптимізаційної синергії суспільного розвитку має належати запровадженню прийомів «належного врядування» («*Good Governance*»), вперше визначена документами Програми розвитку ООН. Належне врядування у даному відношенні спрямоване на «розвиток альтернативного бачення цілей та засобів реалізації

публічного управління на відміну від функціонально-сервісної неоліберальної парадигми, воно здебільшого опирається на традиції демократії та більш широке залучення суспільства (організацій, громадян) у вирішення завдань публічного управління» [180]. Підвищення якості публічного управління виходячи із цього визначається її ресурсною спроможністю опиратись на інтереси суспільства, а відтак переорієнтовувати діяльність органів публічної влади на виключне вирішення соціальних проблем. У такому контексті варто передбачити, що підвищення якості публічного управління залежить від його ресурсної спроможності забезпечити ефективність та відповідальність держави перед суспільством, у формі прийняття публічних рішень виключно зорієнтованих на реалізацію інтересів суспільства.

Пошук індикаторів підвищення якості публічного управління для більшості національних держав глобального світу постає у ролі стратегічного пріоритету їх розвитку. З огляду на це, *Світовим банком*, було вироблено шість груп показників, за якими визначається підвищення якості публічного управління, яке слугує оптимізаційною умовою його розвитку на її сучасному історичному етапі. Серед них: 1) врахування думки населення та підзвітність органів публічної влади, 2) політична стабільність і відсутність насильства; 3) ефективність роботи уряду; 4) ефективність законодавчого регулювання, 5) верховенство закону; 6) протидія корупції [180]. З метою підвищення якості публічного управління *Радою Європи*, також було сформульовано дванадцять принципів його якісної реалізації, а саме: справедливі вибори, представництво та участь у виборах; відповідальність; результативність та ефективність; відкритість та прозорість; верховенство права/закону; етична поведінка; компетентність та висока віддача від службовців; інновації та відкритість до змін; стійкість та довгострокова орієнтація; гласність фінансового менеджменту; права людини, культурна різноманітність та суспільна згода; підзвітність [143]. Наведені два підходи до ідентифікації показників визначення якості публічного управління стратегічно важливі у контексті підвищення його якісної реалізації в Україні у контексті забезпечення його оптимізаційного розвитку в сучасних умовах. У зв'язку із цим

постає доцільність розроблення персоніфікованого інструментарію запровадження відповідних показників, згідно яких забезпечується як підвищення публічного управління так і його розвиток в Україні. При цьому варто враховувати також і ту обставину, що в межах кожної національної держави наявність інструментів підвищення якості публічного управління суттєвою мірою відрізняється за різними ранжувальними лініями першочерговості реалізації відповідних запитів суспільства. Виходячи із цього наявність відповідних нормативних документів, які стосуються підвищення якості публічного управління переважною мірою характеризується різними цілями, відповідно до яких формується певний набір інструментів забезпечення показників його якості. При цьому також важливо враховувати певну методологічну неоднозначність у визначенні показників підвищення якості публічного управління, виходячи із того, що для кожної національної системи його організації притаманна власна індивідуально-типологічна система індикаторів результативності діяльності органів публічної влади. У даному відношенні суспільство як головний замовник системи якості публічного управління, визначає результативність її нормативного забезпечення, а також і її відповідність умовам соціально-економічного та політичного розвитку.

У контексті вироблення показників підвищення якості публічного управління доцільно виходити із розмежування якості та результативності його функціонування, керуючись тим, що останнє не завжди працює на підвищення «якості» діяльності інститутів держави. У зв'язку із цим певну методологічну відмінність також доцільно враховувати при ідентифікації якості публічного управління та якості держави, як його структурного суб'єкту забезпечення результативності функціонування. Це обумовлено тим, що на думку П.Спікера «якість держави, характеризує той стану і ту бажану модель держави до якої без виключення прагнуть всі держави глобального світу, тоді коли якість публічного управління розглядається через призму впливу суб'єкта публічного управління на об'єкт публічного управління з метою зміни об'єктом свого стану» [163]. Виходячи із цього підвищення якості публічного управління як цільова орієнтація для діяльності органів публічної влади, закладає функціональний вектор для

розвитку держави в сучасних умовах, який визначає її спроможність належного реагування на зовнішні та внутрішні виклики. Керуючись цим, важливо також виходити із того, що система підвищення якості публічного управління, хоча і ґрунтується на тотожних індикаторах та показниках його підвищення, однак в межах кожної національної держави вона зберігає свою індивідуально-типологічну відмінність. В межах розроблення вітчизняної практики підвищення якості публічного управління особливу увагу варто приділяти врахування цілей розвитку держави, її орієнтації на розширення її сервісного потенціалу у кореляції до інтересів суспільства. Обираючи відповідну модель підвищення якості показників функціонування та розвитку публічного управління, доцільно виходити із того наскільки вона ментально може бути імплементована у конкретну практику розвитку національної держави. Це свідчить про те, що відповідні стандарти оптимізаційного розвитку систем публічного управління не завжди можуть гарантувати тотожну результативність для всіх без виключення держав, враховуючи відмінність політичних та соціально-економічних завдань. Будь-які намагання калькувати апробовані в межах інших національних практик прийоми підвищення якості публічного управління вказують на їх методологічну й технологічну невідповідність, а відтак замість підвищення якості призводять до її зниження. Саме тому у контексті даного дослідження доцільно виходити із розуміння якості публічного управління як динамічної опції характеристики показників стану набуття об'єктом публічного управління нових, більш динамічних умов функціонування. З цього приводу С.Менденот запропонував «якість публічного управління» розглядати через призму активної спроможності органів публічної влади здійснювати свій результативний вклад у вирішення проблем соціально-політичного та соціально-економічного розвитку [144]. Щоб держава виступала активним суб'єктом підвищення якості публічного управління, вона має перебувати в умовах постійної перебудови своєї інституційної системи, розширюючи систему управлінського впливу як по вертикалі, так і по горизонталі, аби створити належні функціональні умови для динамічного та сталого розвитку суспільства. Враховуючи дію екзогенних факторів по відношенню до публічного

управління, його якість визначається структурно-функціональною спроможністю випереджальної діяльності по відношенню до реалізації інтересів суспільства.

Важливим фактором підвищення якості публічного управління у контексті реалізації оптимізаційної синергії суспільного розвитку є діяльність органів публічної влади, яка забезпечує системність та керованість відповідних процесів. Керуючись цим, саме діяльність органів публічної влади має виступати стратегічним гарантом результативності вирішення актуальних проблем соціально-економічного та соціально-політичного розвитку держави, опираючись на вироблення балансових позицій між якістю та результативністю функціонування держави як головного суб'єкту системи публічного управління. У підтвердження цього Дж.Кей вважає за необхідним ідентифікувати успішність сучасної системи публічного управління, виходячи із показників «ефективності, результативності та якості». Саме на підставі цього має формуватись сучасна конструкція системи публічного управління, яка керується виключно потребою власної структурної функціональності та зовнішніми запитами на її результативність визначеними запитами суспільства. Відповідно до цього результативність розглядається вченим як «ступінь досягнення цілі, співвідношення фактично отриманих результатів з поставленими цілями (планами); ефективність – фактичні досягнення, результати співвіднесені з затратами (інвестиціями) [103]. У даному відношенні доцільно виходити із підвищення якості публічного управління як оптимізаційної синергії забезпечення суспільного розвитку через призму досягнення двох показників його функціонування результативності та ефективності, які у кінцевому результаті забезпечують набуття нових показників діяльності органів публічної влади, приведення її у структурну відповідність із запитами клієнтоорієнтованості. Це дозволяє також припустити, що підвищення якості публічного управління супроводжується ефективною діяльністю органів публічної влади, спрямованою на забезпечення відповідності її результатів ресурсним затратам і потребам суспільного розвитку, а це у свою чергу передбачає запровадження ефективного публічного управління. Під ним безпосередньо розуміється «співвідношенні

результатів управління із затратами на управління» [82], передбачаючи отримання нового ефекту від запровадження відповідних, прийомів, практик, технологій направлених на забезпечення результативності у контексті виконання конкретних завдань у сфері публічного управління. Розглядаючи процесуальність підвищення якості публічного управління через призму результативності та ефективності діяльності органів публічної влади вдається простежити відповідний причинно-наслідковий зв'язок між ними, який засвідчує тотальну технологічну залежність результативності та ефективності від якості. На підставі цього уявляється можливим ідентифікувати первинність і вторинність результативності та ефективності по відношенню до якості, які фактично у своїй сукупності працюють на підвищення якості функціонування системи публічного управління. Це безпосередньо ставить питання не лише про унормування цих, понять, але й про концептуальне, на основі чіткої ідентифікації цих понять в межах певних програм та стратегій підвищення якості публічного управління України. З огляду на це також доцільно враховувати і ту методологічну обставину, що якість завжди є похідною умовою ефективності та результативності, технологічним фактом її отримання.

На підставі аналізу різних підходів, учень та контекстів ідентифікації якості публічного управління, уявляється можливим розглядати її через «здатність влади реалізувати завдання (цілі) управління» під якими традиційно розуміються: владні функції, відповідно до правових приписів та задачі, пов'язані із задоволенням встановлених та передбачуваних потреб суспільної більшості, реалізувати її інтереси з метою забезпечення якості життя та сталого розвитку держави в цілому та регіонів зокрема» [77]. Певну контекстність розуміння якості публічного управління також продовжує концепція К.Хейма, в межах якої вона розглядається як «спроможність менеджменту формулювати, а згодом і досягати цілі управління об'єктом, адекватні цілі діяльності об'єкта у мінливому зовнішньому середовищі» [88]. У даному відношенні якість публічного управління ідентифікуються через призму формування конкурентоспроможних цілей та стратегій, які забезпечують зростання показників виконання покладених

на них функцій. Керуючись інтересами суспільної більшості система публічного управління має опиратись на реалізацію перспективних та випереджальних цілей своєї діяльності, ідентичних мінливості її внутрішніх та зовнішніх умов. На підставі цього уявляється можливим під підвищенням якості публічного управління розуміти набуття системою нових інституціональних характеристик, які демонструють отримання органами публічної влади нових результатів від виконання покладених на них функціональних зобов'язань. Така контекстність з точки зору концептуалізації якості публічного управління та її підвищення вкрай важлива, оскільки вона розкриває певну її смислову амбівалентність, відповідно до якої вона ідентифікується як: «характеристика результатів управлінської діяльності та інституціональна характеристика самої системи управління» [168]. Відтак, пов'язувати підвищення якості публічного управління виключно із інструментальністю діяльності органів публічної влади неправильно, оскільки вона є демонстрацією результативності більш вищого порядку і стосується інституціональної організації системи публічного управління.

Здійснюючи аналіз якості публічного управління та індикаторів її підвищення доцільно виходити із інтегральності її характеристики, яка детерміновано визначається результативністю як внутрішньо інституційних умов діяльності органів публічної влади, так і зовнішніми умовами та факторами організації системи публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку, враховуючи її відповідність таким умовам. У даному відношенні йдеться про детерміновано інтеграційну взаємодію органів публічної влади, суспільства та бізнесу у контексті реалізації їх спільних цілей та задач, досягнення яких забезпечує підвищення стратегічних показників функціонування публічного управління та розширення його оптимізаційної ролі щодо забезпечення процесів сталого суспільного розвитку. Виходячи із того, що якість публічного управління є іманентною характеристикою діяльності органів публічної влади, постає питання оптимізації такої діяльності у формі приведення її у відповідність із внутрішньо функціональними та зовнішньо функціональними умовами суспільного розвитку. У даному відношенні йдеться про спроможність органів публічної влади якісно

виконувати покладені на них суспільством зобов'язання, що у свою чергу залежить від низки структурних факторів у тому числі й ментальної специфіки організації управлінської діяльності в межах конкретної інституції чи навіть системи корпоративної культури, які закладає свої нормативи до виконання відповідних завдань, які не завжди працюють на загальностратегічну результативність функціонування системи публічного управління. Виходячи із цього більшість експертів сучасності систему підвищення якості публічного управління розглядають у контексті необхідного атрибуту національної адміністративної культури, яка будучи достатньо стабільною водночас є інертною по відношенню до оновлення відповідних параметрів підвищення результативності виконання відповідних управлінських функцій. Будь-які намагання імплементації іноземних технологій та практики забезпечення результативності функціонування національної системи публічного управління демонструють технологічні виклики імпортованих практик, оскільки діяльність органів публічної влади будучи результативною в межах одного середовища, може виявитись функціонально небезпечною в межах іншого. Виходячи із того, що якість публічного управління визначається якістю діяльності органів публічної влади постає доцільність розроблення результативного інструментарію її реалізації з точки зору приведення її у відповідність із внутрішньо інституціональними та зовнішньо інституціональними вимогами. У даному відношенні керуючись тим, що сталість функціонування та розвитку не лише системи публічного управління, але й суспільства загалом визначається якістю діяльності органів публічної влади в межах вітчизняної практики постає доцільність розроблення інструментарію оптимізації останньої. У даному відношенні йдеться про те, що підвищення якості публічного управління як оптимізаційної синергії суспільного розвитку детерміновано залежить від якості інститутів на які покладається реалізація функцій публічного управління постає доцільність розроблення ефективних прийомів підвищення якості діяльності апарату органів публічної влади.

Важлива роль у контексті підвищення якості публічного управління як оптимізаційної синергії суспільного розвитку України належить розробленню відповідних інституційних параметрів, відповідно до яких має здійснюватися мобілізацію функціонального ресурсу системи публічного управління у контексті реалізації суспільних інтересів, виведення суспільства із інертного стану впливу на функціонування держави і перетворення його на стратегічного суб'єкта формування та реалізації публічної політики. Особливу увагу у даному відношенні доцільно приділити інституціональному моделюванню, що стосується розроблення законодавчих інструментів, які слугують нормативною умовою підвищення якості публічного управління, забезпечуючи зростання показників результативності діяльності органів публічної влади щодо якісного надання публічних послуг. Кореляція між поставленими органами державної влади цілями та інструментарієм результативності їх досягнення забезпечує досягнення стратегічного інтересу як для інституцій держави, так і для їх клієнтів, суспільства та бізнесу. У зв'язку із цим в межах розроблення оптимізаційних прийомів підвищення якості публічного управління постає доцільність забезпечення його керованості враховуючи складність мультиплексних наслідків, які не завжди працюють синергійний ефект сталості суспільного розвитку. У даному відношенні особливої ваги набуває структурна керованість реформаційних процесів у сфері публічного управління направлених на підвищення показників якості його функціонування з дотриманням формальних критеріїв результативності, щодо відповідності цілей конкретним результатам діяльності. Якщо розглядати якість публічного управління через призму відповідності цілей конкретним результатам виконання поставлених завдань, то діяльність органів публічної влади доцільно оцінювати через параметри їх спроможності належного виконання покладеної на них місії - служіння суспільним інтересам. Однак, у зв'язку із цим виникає традиційне питання, характерне для як розвинених, так і для систем перехідного типу суспільного розвитку, коли суспільство демонструє свою відстороненість від процесів публічного управління. Передумовою для цього слугує та обставина, що і сама система публічного управління досить часто формується у формі

абсолютного відсторонення від інтересів суспільства, внаслідок чого останні перестають відчувати свою суб'єктність у процесах його реалізації, а згодом обирають автономізовану поведінку по відношенню до держави. Виходячи із цього особливої результативності у контексті підвищення якості публічного управління як оптимізаційної синергії забезпечення суспільного розвитку України набуває вчення *М.Вебера*, який вказав на два прийоми відповідно до яких має здійснюватися зростання показників результативності виконання відповідних завдань. До таких прийомів вчений відносить:

- ціннісно-раціональний, коли цілі управління формулюються, а результати управління співвідносяться з цілями об'єкту управління, тобто з державними цілями та державними інтересами;
- цілераціональний, характеризує відповідність результатів управління не з цілями об'єкту управління, а з цілями системи управління (вираженими до прикладу в програмах, планах та інших державних нормативних документах суб'єктів держави [6, с.137]).

Керуючись методологією даного дослідницького підходу, підвищення якості публічного управління доцільно розглядати через призму реалізації її цілераціональності, яка стосується безпосередньо спроможності не лише держави, але всіх суб'єктів публічного управління дотримуватись не лише формальних цілей своєї діяльності, а орієнтуватись на забезпечення стратегічної результативності функціонування всієї системи публічного управління. У даному відношенні забезпечити підвищення якості публічного управління можливо лише керуючись практикою забезпечення не локально результативності виконання певних завдань чи досягнення конкретних інституційних цілей, безпосередньо зміцнення її сервісного потенціалу. Виходячи із цього доцільно враховувати специфіку функціонування сучасної системи публічного управління, яка опираючись на цілераціональний підхід зобов'язана постійно оновлювати і набувати інструментарій підвищення якості опираючись за вимоги мінливості зовнішнього середовища. З огляду на це показники визначення якості публічного управління корелюючись із вимогами мінливості зовнішніх умов суспільного

розвитку, мають слугувати реалізації цілей адекватних середовищу, яке визначає такі умови. Як наслідок на думку М. Мілаковича «система публічного управління, з одного боку вимушена адаптуватись до мінливості таких умов, а з іншого боку, вона сама є рушійною силою таких змін, відповідно до чого завдання підвищення якості публічного управління доцільно розглядати через призму забезпечення керованості публічного управління, як його безпосередню мету» [117]. Це свідчить про те, що показником високої якості функціонування публічного управління є реалізація «мета-управління», через яку підтверджується його ресурсна спроможність належного реагування на запити як внутрішнього, так і зовнішнього середовища відповідно до умов якого воно реалізується. Приведення системи публічного управління у відповідності до внутрішніх та зовнішніх вимог, характеризує її високу результативність функціонувати виключно в інтересах його клієнт орієнтованості, в наслідок чого вона здобуває можливість належної реалізації як поточних, так і стратегічних цілей забезпечення сталого суспільного розвитку. Вітчизняна система публічного управління за умови максимальної адаптації до умов зовнішнього середовища набудовуватиме спроможність підвищення якості свого функціонування через результативність структурного врахування факторів, відповідно до яких відбувається корекція діяльності її інституцій. Відповідно до цього діюча модель адміністративної реформи в Україні покликана привести у відповідність процеси прийняття публічних рішень з очікуваннями суспільства, аби у такий спосіб не допустити можливість реалізації імітаційних практик результативності у сфері діяльності органів публічної влади. Такий контекст підвищення якості публічного управління України в сучасних умовах суспільного розвитку закладає на думку Х. Болдерсона певні методологічні передумови для розвитку «управлінської вертикалі, горизонтальних зв'язків та технологічних інструментів, спроможних стримати деструктивні порушення системи стимулювання, відповідальності та дисципліни, чіткого виконання прийнятих рішень координації та контролю» [57]. Виходячи із цього підвищення якості публічного управління є інституціональним індикатором спроможності органів публічної влади попередити і розробити інструментарій подолання

відповідних інституціональних патологій, які «стримують» як безпосередньо розвиток самого публічного управління так і відповідних процесів суспільного розвитку, обумовлених ним.

Артикулюючи проблему підвищення якості публічного управління, параметрів його розвитку та результативності розгортання суспільних процесів детерміновано зумовлених ним доцільно враховувати активну дію зовнішніх факторів, які визначають спроможність або неспроможність інституційного впливу на них, аби у такий спосіб забезпечити власну результативність функціонування. Важливу увагу у даному відношенні Ф.Фукуяма приділяє сталій спроможності сучасної системи публічного управління належно реагувати на виклики впливу глобалізації, менеджеризації та цифровізації, які і визначають показники параметрів підвищення якості її функціонування. В межах своєї аргументації вчений керується тим, що система публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку є «складним вразливим, флуктуючим механізмом, у якому очевидні стійкі порушення оптимального функціонування, які традиційно називаються організаційними патологіями, які проявляються через надмірну роль бюрократії, імітацію реалізації стратегічних планів або програм, службову поведінку державних службовців, яка відхиляється, незатребуваний професіоналізм, корупцію, елітизм, слабкість громадянського суспільства і т.д.» [83]. Ідентифікуючи підвищення якості публічного управління через призму його спроможності належно протистояти відповідним організаційним патологіям, як певного показника неспроможності діяльності органів публічної влади належно реагувати на зовнішні запити на підставі цього формується новий інституційний простір, покликаний привести у відповідність її функціонування із діючими нормативами результативності регламентованими умовами ментальної практики розвитку певної національної держави. Відтак, підвищення якості публічного управління являє собою інструментарій приведення у відповідність діяльності органів публічної влади з діючими нормативами результативності щодо виконання відповідних функціональних зобов'язань, аби у такий спосіб вони здобути можливість структурної реалізації цілей суспільного розвитку. Це

свідчить про те, що система публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку набуває відповідний ресурс для результативності реалізації своїх функціональних зобов'язань через приведення її у відповідність із інституційними нормами, за якими формується практика діяльності органів публічної влади.

Оновлення методології запровадження адміністративного реформування в Україні, будучи направленим на подолання відповідних системних відхилень у сфері діяльності органів публічної влади та результативності забезпечення їх взаємодії із суспільством потребує пошуку адекватних сучасним умовам адміністративних інструментів підвищення якості функціонування державного сектору. Виходячи із цього більшістю експертів наголошується на доцільності застосування «гнучких адміністративних інструментів та нових форм взаємодії держави та громадянина, державних інститутів та громадських інститутів, аби забезпечити результативність вирішення їх спільних завдань, вивішив у такий спосіб систему публічного управління із перехідного стану функціонування» [98]. Чітко ранжуючи відповідні функції за певними інститутами системи публічного управління відповідно до цілей суспільного розвитку, відбувається зміцнення їх стратегічної відповідальності на якість прийняття публічних рішень та надання публічних послуг. У разі надлишковості інституцій у системі публічного управління, які не працюють на структурність реалізації його функцій, формується обтяжлива бюрократична вертикаль, яка замість забезпечення якості публічного управління, перешкоджає сталості його функціонування. на підставі цього і постає питання ліквідації відповідних інституцій у сфері публічного управління, які не лише не спроможні забезпечити зростання показників підвищення якості публічного управління, але й перешкоджають забезпеченню сталості його функціонування. У зв'язку із цим Р.Роннінг вказав на структурну цілісність системи публічного управління, єдиноспроможну протистояти відповідним інституційним викликам, які блокують оптимізаційну синергію суспільного розвитку, керуючись тим, що в сучасних умовах суспільного все більше держав обертають свою діяльність навколо «реалізації багаторівневої

системи публічного управління, яка породжує проблеми управління в середині самої системи, розмиваючи відповідальність покладену на функціонал, що тим самим знижує якість контролю за використання бюджетних ресурсів та оцінкою результативності управлінських рішень» [162]. Виходячи із цього підвищення якості публічного управління як оптимізаційної синергії суспільного розвитку передбачає запровадження ефективного інструментарію подолання відповідних організаційних патологій, а відтак приведення діяльності органів публічної влади у відповідність з власними інституційними вимогами та зовнішніми суспільними запитами. Не допускаючи розширення некерованого впливу держави на процеси забезпечення сталої життєдіяльності суспільства якісна система публічного управління покликана виробити новітні смисли та засоби для власного модернізаційного оновлення. Це єдиноможливо лише у координації взаємодії органів публічної влади, суспільства та бізнесу, спроможних виробити результативний інструментарій оновлення системи публічного управління, відповідно до структурних вимог та запитів суспільства. Виходячи із цього в сучасних умовах суспільного розвитку на думку М.Мора підвищити показники якості публічного управління можливо опираючись на методологію прийомів проектного управління, яка орієнтує діяльність органів публічної влади не лише на досягнення якісного, але й кількісного ефекту. Це дозволяє: «ставити досяжні цілі та нести відповідальність за їх досягнення; підвищувати обґрунтованість прийняття управлінських рішень за допомогою розгляду проектів на експертних майданчиках; здійснювати оперативне управління командою проекту (мобільною робочою групою), що підвищує виконавчу дисципліну; знизити низько ефективні витрати бюджету» [119]. З огляду на це, підвищення якості публічного управління підтверджується спроможністю органів публічної влади протистояти вияву відповідних деструктивних тенденцій, як результату неузгодженості відповідних управлінських цілей інтегрованого погоджених державою та суспільством. Керуючись цим, вітчизняна система публічного управління має бути зорієнтована на запровадження «проривних технологій» та результативних прийомів на основі

запровадження програмно-цільового управління, спрямованого на забезпечення реалізації стратегічних пріоритетів суспільного розвитку.

Таким чином, здійснений нами аналіз підвищення якості публічного управління як оптимізаційної синергії суспільного розвитку дозволив охарактеризувати основні підходи та прийоми до розроблення інструментарію розширення спроможності держави відповідати на актуалізовані запити її клієнтів; наведено роль сервісних моделей функціонування органів публічної влади у контексті підвищення показників ефективності та результативності функціонування системи публічного управління; обґрунтовано доцільність запровадження прийомів «належного врядування» щодо як інструменту підвищення якості публічного управління, шляхом приведення його у структурну відповідність від запитів суспільства; наведено стратегічні пріоритети розвитку публічного управління як оптимізаційну умову досягнення динамічної сталості суспільства на підставі чого здійснено систематизацію показників за якими визначається якість такого розвитку; артикульовано функціональне призначення адміністративного реформування в Україні як оптимізаційного інструменту підвищення якості реалізації публічного управління та його впливу на сталість умов суспільного розвитку; запропоновано інституційні параметри мобілізації функціонального ресурсу системи публічного управління, які визначають підвищення якості її функціонування у контексті виключної реалізації інтересів суспільства.

3.3. Напрями удосконалення публічного управління сталим розвитком України в умовах глобалізації

У контексті аналізу оптимізаційної синергії забезпечення розвитку публічного управління України в сучасних умовах особливої ваги набуває ідентифікація відповідних умов, факторів, притаманних для постмодерного розвитку сучасного світу відповідно до яких формуються сталі закономірності функціонування органів публічної влади. Доцільність артикуляції даного

дослідницького контексту зумовлюється прискоренням відповідних інституційних змін, яких зазнають національні системи публічного управління у даний історичний період, які закладають новітню практику регламентації соціально-економічних та соціально-політичних процесів створюючи для національних держав як нові інституційні можливості, так і поглиблюючи відповідні виклики. На підставі цього все більше експертів у сфері забезпечення розвитку публічного управління демонструють свою методологічну одностайність щодо пошуку результативних варіантів та операційних моделей, які б дозволяли національним державам належно реагувати на виклики сучасності, а внаслідок цього й забезпечувати створення умов для сталого суспільного розвитку. Виходячи із цього на думку А.Кйора до основних напрямів удосконалення систем публічного управління належать: «процес підготовки та прийняття політичних рішень забезпечення відкритості та прозорості управління, формування ефективного законодавства, створення реальної підзвітності виконавчої влади, становлення неангажованої та професійної публічної служби, створення сучасної інфраструктури обслуговування громадян, надання публічних послуг та захист їх прав» [106]. Відповідно до цього перед сучасним публічним управлінням постає новий блок завдань та викликів, який закладає відповідний динамізм процесів у сфері забезпечення умов сталого суспільного розвитку, який спонукає органи публічної влади до розроблення новітнього інструментарію оптимізації їх діяльності.

Розроблення оптимізаційного інструментарію забезпечення розвитку публічного управління передбачає врахування зовнішніх трансформаційних факторів, відповідно до яких обираються найбільш дієві засоби результативної діяльності органів публічної влади, розроблення публічної політики та якісного надання публічних послуг. Своєрідним підтвердженням цього слугує концепція Д.Кеттла в межах якої наведено два взаємопов'язані фактори, відповідно до яких розробляється оптимізаційний інструментарій розвитку публічного управління в сучасних умовах глобалізації, до яких вчений відносить: 1) безпрецедентний потік неструктурованої інформації якою вимушено користуються органи публічної

влади, який потребує відповідного осмислення, упорядкування, фільтрації та систематизації для подальшого використання у публічному адмініструванні; 2) глобалізацію, яка виступає у ролі фундаментального фактору, який задає вектор перемін у сфері публічного управління [104]. Керуючись даною концепцією глобалізація як фундаментальна тенденція умов та фактор суспільного розвитку, створюючи з одного боку «безпрецедентні можливості» для національних держав, а відтак результативної координації соціально-економічних та політичних процесів закладає обмежувальні лінії для практики реалізації національної політики. Це свідчить про те, що національна держава, аби користуватись відповідними перевагами глобалізаційного розвитку зобов'язана відчужувати частину свого суверенітету на користь реалізації інтересів інших публічних гравців, в той же час свідомо віддаючи себе на певні виклики, свідомо обмежуючи можливість реалізації своїх власних національних інтересів заради глобальних. Це проблема має особливу актуалізація в Україні, як державі з високим інтеграційним потенціалом, і найбільш відкритою публічною політикою по відношенню до реалізації інтересів глобального світу, а не своїх власних. Відсутність належного інструментарію вирішення даної проблеми, приводить вітчизняну систему публічного управління у більшості випадків до тотального калькування імпортованих прийомів формування та реалізації публічної політики, розширення сервісного потенціалу, які не корелюються із власними національними інтересами. У зв'язку із цим Україна опиняється в ситуації побудови інституційного дизайну публічного управління направлено на виключну реалізацію інтересів інших публічних гравців глобального світу і супереч реалізації власних інтересів. У цих умовах «національні уряди, зберігаючи статус ключових акторів політичного процесу стикаються з принципово новими проблемами, пов'язаними із модернізацією інфраструктури обслуговування громадян, наданням ним якісних публічних послуг, захистом їх прав, забезпеченням національної безпеки та формуванням стратегічної перспективи національного розвитку» [101]. Виходячи із цього постає питання наскільки вітчизняна система публічного управління інституційно готова до результативного

реагування на відповідні глобалізаційних умови та виклики забезпечення сталого розвитку, володіючи результативними прийомами збалансування національних та глобальних інтересів. У даному відношенні враховуючи динамізм зовнішніх умов зумовлених процесами глобалізації діяльності інститутів публічного управління має демонструвати інституційну адекватність реагування на відповідні події та виклик розвитку сучасного світу. Це на думку М.Хейка безпосередньо вимагає від вітчизняної системи публічного управління «результативного структурування національної стратегії, яка б дозволила їй підтримати стратегічне бачення, сформулювати цінності, детально описати цілі національного розвитку, переводячи їх у досягнення вимірювальних показників» [90]. На підставі вивчення провідного досвіду забезпечення розвитку систем публічного управління в умовах глобалізації, враховуючи її переваги та недоліки уявляється можливим вказати на результативність прийомів апробованих у Великобританії, де було вперше сформульовано завдання створення «кращого уряду», який би належно реагував на виклики глобалізації. Виходячи із цього було розроблено перелік п'яти ключових проблем від вирішення яких в умовах глобалізації залежить розвиток публічного управління на умовах його максимальної адаптації до зовнішніх умов суспільного розвитку. До таких проблем віднесено: 1) формування злагодженого процесу прийняття політичних рішень; 2) забезпечення відкритого та прозоро управління; 3) підтриманого та зрозумілого законодавства; 4) наявність реальної підзвітності уряду; 5) функціонування неангажованої та професійної публічної служби [89]. З огляду на це, розроблення інструментарію розвитку публічного управління в сучасних умовах глобалізації вимагає формування спроможної до належного реагування на її виклики системи діяльності органів публічної влади, яка б демонструвала високі показники реформаційної та модернізаційної синергії.

Артикулюючи значення розроблення інституційного інструментарію розвитку публічного управління в сучасних умовах глобалізації постає питання актуалізації операціональних та адміністративних аспектів у контексті оптимізації діяльності органів публічної влади. Це на думку Х.Фредріксона актуалізує запровадження «аналітики державних програм та політики, включаючи

стратегічне планування, оцінку регулюючого впливу, взаємодію держави та громадянина, включаючи лобізм та відносини бізнесу з державними та муніципальними органами» [80]. Щоб забезпечити конкурентоспроможність Української держави у глобальному світі, її система публічного управління має бути переведена на рівень координації взаємодії державних, муніципальних та некомерційних інституцій, які б забезпечували інтегроване вирішення їх інтересів та прийняття публічних рішень з урахуванням власних інституційних запитів. Керуючись такою логікою, результативність розвитку публічного управління, залежить від ресурсної спроможності діяльності органів публічної влади сформувати «суспільно-державну систему реалізації публічних (загальнонаціональних, регіональних та місцевих) інтересів та відтворення суспільних благ» [59]. При розробленні відповідного інструментарію забезпечення розвитку публічного управління доцільно враховувати діяльність не лише формальних, але й неформальних акторів його функціонування, які забезпечують структурність процесів прийняття та реалізації публічних рішень, формування системи якісного надання публічних послуг населенню. У зв'язку із цим фундаментальної результативності в межах забезпечення розвитку публічного управління України в умовах глобалізації набуває розширення статусу неурядових організацій шляхом створення відповідних аналітичних центрів, підвищення ролі лідерів громадської думки, фінансових інституцій щодо розроблення відповідного інструментарію реалізації національних інтересів держави. У контексті дотримання такої експертної логіки вибудовано концепцію П.Данлейві, який показники розвитку публічного управління в умовах глобалізації запропонував розглядати через призму врахування «сучасних трендів вдосконалення публічного управління орієнтованого на підвищення його ефективності та гнучкості у відповідь на нові виклики, які виникають внаслідок глобалізації, децентралізації та менеджеризації» [72]. В альтернативу цьому фундаментальним питанням для забезпечення розвитку публічного управління України у сучасних умовах має виступати концептуальна осмисленість соціально-політичних та соціально-економічних процесів, на основі якої має бути розроблено методологічні прийоми

реформування публічного управління та створення результативних сценаріїв забезпечення сталого розвитку держави в умовах актуалізованих викликів її функціонування.

Важливу роль у контексті розроблення оптимізаційного інструментарію забезпечення розвитку публічного управління України в умовах глобалізації доцільно відвести результативній практиці здійснення адміністративного реформування, національно й глобально регламентованій. Виходячи із цього Україна у проекції забезпечення результативності розвитку публічного управління в умовах глобалізації має виходити із апробованої практики результативності діяльності органів публічної влади, яка втілена у трьох моделях, які закладають концептуальні орієнтири розвитку такої діяльності у формі відповідних перетворень, які на думку Т.Біркленда стосуються запровадження: «раціонально-бюрократичної моделі; моделі державного менеджменту та мережевої моделі управління» [56]. Орієнтуючись на концепт нового публічного управління у процесі реалізації адміністративної реформи в Україні більшістю вітчизняних експертів ставиться питання забезпечення керованості публічного управління, шляхом запровадження моделі раціональної бюрократії, дотримання принципу верховенства права та подолання корупції. З огляду на перманентну зміну умов функціонування публічного управління, зумовлену дією глобалізаційних процесів його результативність перестає визначатись дією стандартних процедур вирішення складних проблем підвищення якості діяльності органів публічної влади, а відтак зосередженість на формалізованих операціональних правилах також не гарантує очікуваної ефективності. Це ставить питання про розроблення індивідуалізованої множинності процедур забезпечення розвитку публічного управління опираючись на врахування ментальних умов та ментальних факторів, відповідно до чого особливої доцільності набуває тренд деконцентрації функцій національної держави, який би «звужував» її інституційне призначення, стимулюючи розширення самоорганізаційних форм розвитку суспільства. Орієнтуючись на конструкцію сервісної держави в межах вітчизняної практики публічного управління постає питання «переведення державного сектору в

мережу ефективних та виробничих організацій з надання публічних послуг» [47]. Відповідні інструментальні напрацювання у сфері діяльності органів публічної влади України в умовах врахування фактору глобалізації будучи спрямованими на зміну діяльності публічних структур створили практику адміністративних перетворень за лекалами «нового публічного управління», внаслідок чого зміцнення спроможності вирішення відповідних проблем це привело до виникнення нових. Працюючи над зміною консервативного нормативного забезпечення розвитку публічного управління його модернізаційне оновлення дозволило виявити низку інституційних проблем вирішення яких і забезпечує підвищення показників якості його функціонування в умовах глобалізації. До таких проблем Дж.Андерсон безпосередньо віднесено: 1) створення, апробація та запровадження нових технологій управління, у формі прийняття типових регламентів та готових методологічних рішень; 2) визначення цілей та задач функціонування інституцій публічного управління в умовах впливу неконтрольованої дії факторів глобалізації, а на підставі цього показників результативності; 3) ступінь освоєння контрактних начал у діяльності органів публічної влади, що у більшості випадків супроводжується необхідністю реорганізації або зміною статусу відповідного органу; 4) запровадження нової управлінської системи, що супроводжується зміною задач, повноважень та відповідальності органів публічної влади різного рівня; 5) відсутність належної інформаційної підтримки заходів з впровадження державного менеджменту, що викликає додаткові фінансові та часові затрати [43].

Артикулюючи різні інституційні прийоми забезпечення розвитку публічного управління України умовах глобалізації все більше експертів наголошують на «імплементатії радикальної версії моделі нового публічного управління в політико-адміністративне середовище» [120]. Виходячи із цього особливої ваги набуває запровадження ринково-орієнтованих реформ, контрактних механізмів спрямованих на забезпечення відкритості та прозорості функціонування вітчизняної системи публічного управління, створення раціональної організаційної культури покликаної структурувати адміністративні

процесами відповідно до власних ментально регламентованих умов інституційного розвитку держави в умовах глобалізації. У даному відношенні йдеться про оптимізацію дії етичних стандартів, відповідно до яких має відбуватись формування публічних цінностей та функціонувати національно регламентована система надання публічних послуг населенню. З огляду на некеровані виклики глобалізації та її впливу на вітчизняну систему публічного управління постає доцільність запровадження нових форм зміцнення взаємодії суспільства та держави з орієнтацією на виключну реалізація власних національних, а не глобальних інтересів. Це свідчить про те, що запровадження вітчизняної моделі глобалізаційної політики передбачає узгодження внутрішньо суспільних інтересів, а саме інтересів суспільства та держави на підставі чого має відбуватись «переформатування ієрархічного адміністрування у нову форму управління» не допускаючи залежності держави від глобалізаційних процесів та глобальних акторів. На підставі цього А.Мертен вказав на «політико-адміністративну мережу як домінанту модель публічного управління в умовах глобалізації, яка передбачає зміцнення взаємодії державних та недержавних структур, бізнесу, а також сукупність різних елементів громадянського суспільства різних рівнів – від міжнародного до локального, аби забезпечити його результативність» [67]. Така конструкція спрямована на зміцнення інституційної спроможності національної системи публічного управління відстоювати передусім власні інтереси суспільного розвитку на підставі цього відбувається розширення ролі національної держави як агентам прийняття публічних рішень в інтересах всього без виключення суспільства та забезпечення показників його сталого розвитку.

В умовах глобалізації, коли перестають працювати традиційні прийоми забезпечення результативності функціонування та розвитку публічного управління і ринкові механізми щодо їх оптимізації доводять свою крайню неефективність постає доцільність артикулювання інституційного значення новітніх прийомів. Важливу роль у даному відношенні починає відігравати новітнє значення публічних цінностей відповідно до яких відбувається визнання цінностей як

інституційних регуляторів поведінки суб'єктів публічного управління. Виходячи із цього нового значення набуває розширення ресурсної спроможності реалізації публічного управління зорієнтованого на виключну реалізацію сервісних запитів його основних клієнтів. Такий контекст у новому значенні ставить питання «регулятивного потенціалу ціннісних орієнтацій» відповідно до яких артикулюється багатоманітність смислів, якими керуються громадяни у процесі їх активного залучення до формування та реалізації публічної політики. У зв'язку із цим все більшої оптимізаційної доцільності набуває необхідність формування органами публічної влади навіть умовного простору для створення ціннісних переваг, якими мають керуватись суспільство та держава у контексті реалізації їх спільних інтересів. Відповідно до цього відбувається формується пріоритетності вирішення відповідних завдань суспільного розвитку притаманних державі та суспільству на даному конкретному етапі їх історичного розвитку. Даний аспект увиразнює проблему співвідношенні індивідуальних (визначених людиною) та публічних (вироблених у співкоординованій взаємодії суспільства та держави) цінностей, які визначають ціннісну вертикаль за якою має відбуватись розвиток публічного управління в умовах глобалізації, а суспільство здобуде новітню інституційну проекція для своєї діяльності у контексті ціннісно регламентованої публічної політики. Заради того щоб виробити ефективну формулу забезпечення розвитку публічного управління в умовах глобалізації, органи публічної влади мають демонструвати активний профіль своєї діяльності у формі реалізації інтересів погоджених органами публічної влади та суспільством. Саме через артикулювання значення публічних цінностей як інституційної умови розвитку публічного управління в умовах глобалізації відкривається можливість запровадження ціннісно регламентованих механізмів його вдосконалення у формі розширення його інституційної спроможності щодо оптимізації засобів надання якісних публічних послуг. Артикулюючи значення ціннісно обґрунтування публічного управління України в умовах глобалізації постає доцільність розширення призначення стратегічного менеджменту покликаного «сформуванню нову смислову реальність» в межах якої мають здійснювати свою діяльність

органи публічної влади. Це безпосередньо відкриває нову інституційну можливість для функціонування публічного опираючись на інтеграцію глобальних та національних інтересів і на основі цього вироблення результативних практик вирішення актуальних проблем суспільних розвитку. У даному відношенні відбувається своєрідна переорієнтація з реалізації методології новітнього публічного управління та інтегроване публічне управління, яке враховує як глобальні, так й національні тенденції суспільного розвитку, знімаючи у такий спосіб радикалізацію методологічних відмінностей притаманних національним системам публічного управління. Даний аспект демонструє певний «аксіологічно-інструментальний поворот» у публічному управлінні, який висуває значимість нових артиклів забезпечення результативності й ефективності діяльності органів публічної влади, вироблення ментальних регуляторів спроможних забезпечити кореляцію національних та глобальних підходів до зміцнення взаємодії суспільства та держави. На підставі цього удається припустити, що розвиток публічного управління України в умовах глобалізації грануючись на регулятивному потенціалі новітніх ціннісних орієнтацій і на основі цього відкриваючи нові можливості для підвищення його якості має опиратись на виключне збереження власної ментальної практики. У протилежному випадку, якщо лише органи публічної влади у процесах організації своєї діяльності стануть на викличну реалізацію глобальних інтересів стане неминучим інституційний колапс, який призведе до порушення національної регламентації управлінської практики, а це свою чергу провокуватимете тотальне падіння ефективності публічного управління та відповідних сервісних прийомів якісного надання послуг населенню.

Розвиток публічного управління України як і будь-якої іншої національної системи в умовах глобалізації демонструє певну типовість підходів, прийомів та практик відповідно до яких має формуватись результативність діяльності органів публічної влади, «розкриватись їх внутрішній потенціал з приводу реалізації інтересів суспільств, визначатись пріоритети у життєвих стратегіях опираючись на баланс врахування власних та глобальних умов» [166]. У сучасних умовах

суспільного розвитку більшість держав глобального світу постає перед формування власного ціннісного уявлення про процесуальність та результативність реалізації публічного управління, відповідно до чого фундаментальним пріоритетом для її функціонування виступає артикулювання значення і значимості людини заради якої мають здійснювати свою діяльність відповідні інститути, які відповідають як за забезпечення розвитку публічного управління так і умов сталого суспільного розвитку. Певні посягання в межах функціонування окремих національних держав на традиційні ціннісні орієнтири діяльності органів публічної влади приводять до виникнення глибоких інституційних деструкцій, які існують формі запобіжників для розвитку публічного управління та динамізації відповідних суспільних процесів. У цих умовах будь-які намагання окремих держав у тому числі й Україні зберегти власні ментальні орієнтири розвитку не опираючись на глобалізаційні чи навпаки, приводять до втрати результативності практики діяльності відповідних інституцій у сфері результативності прийняття публічних рішень та якісного надання публічних послуг. У даному відношенні йдеться про результативність інституційної спроможності органів публічної влади запроваджувати інструментальні новації оптимізації публічного управління на умовах збалансування вимог національного та глобального управління [41]. Це зумовлює стратегічну доцільність прийняття та розроблення відповідних нормативних документів, законодавчих ініціатив на правлених на приведення у відповідність результативність функціонування системи публічного управління України із світовими цивілізаційними стандартами забезпечення її результативності. У даному відношенні йдеться про недопустимість виникнення як ціннісних, так функціонально-інституційних антагонізмів в межах забезпечення результативності вітчизняної системи публічного управління, керуючись власними ментальними орієнтирами співкоординованими із глобальними, аби у такий спосіб гарантувати відповідність її сучасним цивілізаційним стандартам.

Відмова від ментально-регламентованих орієнтирів забезпечення розвитку публічного управління України, свідчить про втрату органами публічної влади

результативної інституційної спроможності забезпечення суспільної динаміки опираючись на власний історичний досвід і переведення його у режим «непрогнозованої ефективності». Виходячи із цього не можливо прийняту тезу про єдність ціннісних орієнтирів характерних для національних держав глобального світу в сучасних умовах соціально-історичного розвитку, а тому система публічної політики аби гарантувати результативність має передусім орієнтуватись на збереження власних ментально-регламентованих традицій, а потім вже на детермінацію умов глобалізаційного розвитку. Відтак не існує уніфікованої практики на основі якої можна виробити матрицю результативності розвитку публічного управління опираючись на досвідні традиції інших держав, як правило у більшості випадків вони не мають органічної адаптації, а відтак приводять до розбалансування інституційного потенціалу функціонування національних систем публічного управління. Враховуючи результативність об'єктивно-заданих орієнтирів розвитку держав в умовах глобалізаційного розвитку, системи публічного управління мають перейти на режим забезпечення ефективності прийняття публічних рішень опираючись на конкретику історичних вимог та умов їх функціональності визначених виключно інтересами громадянам, а не загальними цивілізаційними концептами. У своєму намаганні виробити результативний конструкт забезпечення розвитку системи публічного управління в Україні все більше і все частіше політичні еліти вдаються до кон'юнктурного інструментарію, спонукаючи державні інституції реалізовувати «адаптивно-спонукальну публічну політику», яка б слугувала реалізації глобальних, а не національних інтересів. Така інструментальна оберненість у забезпеченні результативності розвитку публічного управління в умовах глобалізації ризику привести до втрати власних ментальних орієнтирів, трансформують національну публічну політику у глобальну. Фундаментальним імпульсом для розвитку публічного управління України в умовах глобалізації слугує збереження власних національних регламентацій з одночасним врахуванням глобальних умов суспільного розвитку, що дозволить забезпечити новітні показники результативності публічної політики.

Таким чином, здійснений нами аналіз розвитку публічного управління в сучасних умовах глобалізації, ідентифікувати її сутність з точки зору структурного впливу на функціонування та розвиток національної та глобальної держави; на підставі цього ідентифіковано відповідні виклики глобалізаційного впливу на систему публічного управління України, наведено індикатор визначення результативності діяльності органів публічної влади у контексті реалізації публічної політики держави, детерміновано залежної від світових інтересів, що приводить до звуження національних інтересів а відтак закладає передумови для нових викликів її розвитку у постмодерний період; охарактеризовано інструментарій оптимізації діяльності інституцій публічного управління з урахуванням зовнішніх та внутрішніх трансформаційних факторів на підставі цього наведено засоби розвитку національної держави з урахуванням переваг глобалізаційного розвитку, не допускаючи несанкціонованої дії публічних гравців глобального світу, які перешкоджають збереженню національних інтересів державами та реалізації національної безпеки; запропоновано підходи до результативного структурування національних стратегій, покликаних гарантувати динамічні показники розвитку системи публічного управління України в умовах глобалізації.

Висновки до розділу 3

Систематизовано основні підходи та прийоми забезпечення переходу від державного до публічного управління з точки зору зміцнення результативності діяльності органів державної влади та приведення її у структурну відповідність до вимог суспільства. Ідентифіковано основні вимоги розвитку сервісної держави відповідно до реалізації клієнтоорієнтованої моделі реалізації публічного управління, запропоновано інструментарій зміцнення співпраці громадянського суспільства, бізнесу з інститутами держави у контексті підвищення якості надання публічних послуг; охарактеризовано зміст нормативно-правового забезпечення питань співпраці громадянського суспільства з державними інституціями щодо

створення громадських рад та проведення громадських консультацій як інструмент оптимізаційного розвитку публічного управління України.

Охарактеризовано основні підходи та прийоми до розроблення інструментарію розширення спроможності держави відповідати на актуалізовані запити її клієнтів. Наведено роль сервісних моделей функціонування органів публічної влади у контексті підвищення показників ефективності та результативності функціонування системи публічного управління. Обґрунтовано доцільність запровадження прийомів «належного врядування» як інструменту підвищення якості публічного управління, шляхом приведення його у структурну відповідність від запитів суспільства. Наведено стратегічні пріоритети розвитку публічного управління як оптимізаційну умову досягнення динамічної сталості суспільства на підставі чого здійснено систематизацію показників за якими визначається якість такого розвитку.

Ідентифіковано виклики глобалізаційного впливу на систему публічного управління України, наведено індикатор визначення результативності діяльності органів публічної влади у контексті реалізації публічної політики держави. Охарактеризовано інструментарій оптимізації діяльності інституцій публічного управління з урахуванням зовнішніх та внутрішніх трансформаційних факторів на підставі цього наведено засоби розвитку національної держави з урахуванням переваг глобалізаційного розвитку, не допускаючи несанкціонованої дії публічних гравців глобального світу, які перешкоджають збереженню національних інтересів державами та реалізації національної безпеки. Запропоновано підходи до результативного структурування національних стратегій, покликаних гарантувати динамічні показники розвитку системи публічного управління України в умовах глобалізації.

ВИСНОВКИ

1. Проаналізовано сутність публічного управління у контексті сучасних дослідницьких підходів. Виокремлено низку дослідницьких підходів концептуалізації сутності публічного управління сталим розвитком, що стосуються його розуміння як соціально-юридичного інституту, який забезпечує унормування процесів суспільної життєдіяльності. Певне методологічне звуження сутності публічного управління спрямоване на розкриття його функціонально «реального» змісту, щоб у такий спосіб простежити його результативність у різних сферах суспільної життєдіяльності у тому числі і на рівні взаємодії інститутів держави, які забезпечують реалізацію функцій керованості суспільства. Систематизовано основні погляди на поняття публічне управління представлені у сучасний постмодерний період. Зокрема, публічне управління сталим розвитком розглядається як: діяльність; певний вид впливу у різних системах (біологічна, соціальна, технологічна тощо); вертикальні – «командно-підлеглі» відносини; цілеспрямований вплив на керований об'єкт.

З метою забезпечення результативності розвитку публічного управління визначено, що характерною особливістю забезпечення трансформації публічного управління сталим розвитком виступає запровадження практики «оптимального планування», що стимулює актуалізацію діяльності органів публічної влади задля забезпечення результативності функціонування управлінської конструкції, яка б відповідала, як внутрішнім, так і зовнішнім інституційним вимогам.

2. Узагальнено тенденції трансформації публічного управління сталим розвитком в контексті надання якісних послуг, що сформувалися під впливом глобалізаційних змін. До таких відносимо: розширення сервісного потенціалу держави; результативність запровадження економічних та менеджеристських прийомів у сферу публічного управління, з метою підвищення якості сервісного потенціалу держави; децентралізацію та підвищення гнучкості функціонування інституційних структур органів публічної влади, що приводить до нових форм

корпоративного управління; вироблення і дотримання єдиної шкали забезпечення результативності публічного управління, з урахуванням національної специфіки організації системи взаємодії держави та суспільства; зміни розвитку держави від «опікуна» до «держави-партнера», що розширює функціональну чутливість системи публічного управління, наближає її до громадянина.

3. Висвітлено особливості функціонування системи публічного управління в сучасних умовах сталого розвитку. В таких умовах особлива роль належить різним політичним та соціальним об'єднанням у сфері публічного управління, які створюються і функціонують виключно заради ефективності організації та здійснення публічної політики, ефективного надання якісних публічних послуг. Доцільність такого підходу обумовлена тим, що будь-яка людина, кожне об'єднання володіють «частиною» державної влади, беруть участь в управлінні державою, через що держава стає виразником всезагальної волі, інтересів всього суспільства.

Удосконалено методологічні підходи трансформації системи публічного управління в сучасних умовах сталого розвитку (її структурна переорієнтація на виключне формування публічної політики у відповідності до специфіки розгортання соціально-економічних, політичних та геостратегічних процесів; запровадження оптимального планування; збільшення реєстру функцій діяльності органів публічної влади на які покладається забезпечення результативності прийняття та реалізації публічних рішень).

4. Уточнено поняття держави як суб'єкта забезпечення системного розвитку публічного управління. Ідентифіковано основні умови, фактори, критерії та умови розширення суб'єктності держави. Виходячи із зміни функціональних особливостей реалізації функцій інститутів публічного управління, розкрито структурно-функціональну роль держави щодо забезпечення ефективності функціонування органів публічної влади, розвитку громадянського суспільства та сталості діяльності бізнес-середовища. Сучасна держава, будучи зорієнтованою на збереження своєї суб'єктності у процесах забезпечення системного розвитку публічного управління демонструє своє прагнення на підвищення гнучкості,

прозорості та оперативності у процесах прийняття публічних рішень та надання якісних публічних послуг.

На підставі актуалізації в особливий спосіб значення горизонтально-мережевої взаємодії сучасна система публічного управління закладає функціональні передумови для відновлення статусу держави як центрального актору з розробки та впровадження політичних рішень стосовно публічних справ, зокрема утверджується нова модель держави – координаційної держави, яка вбирає у себе прийоми мережевої взаємодії та міжсуб'єктної координації задля забезпечення результативності формування публічної політики та прийняття ефективних публічних рішень.

5. Розвинено сучасні уявлення про моделі розвитку публічного управління у постмодерний період у напрямі синтезу концептів нового публічного менеджменту та сталого управління. Зокрема, наголошено на таких головних концептах:

- модель «нового публічного управління» закладає відповідний стандарт на оновлення діяльності органів публічної влади у формі запровадження компонентів результативності виконання відповідних функцій, які покладаються на державу як інститут служіння суспільству. Дана модель демонструє достатньо гнучкий підхід до вирішення проблем забезпечення сталого суспільного розвитку, структурно перебудовуючи систему надання публічних послуг відповідно до інтеграції автономних можливостей громадян у практику діяльності органів публічної влади. Виходячи із цього функціональним зобов'язанням держави має виступати: розширення участі суспільства у процесах прийняття публічних рішень; пошук консенсусу при прийнятті рішень; стратегічне бачення; зворотний зв'язок; ефективність при формуванні та реалізації публічної політики; зміцнення відповідальності всіх учасників процесу; прозорість; рівноправність; верховенство закону;

Запровадження моделі «належного публічного управління» у практику постмодерного адміністрування передбачає врахування політико-інституційних особливостей діяльності кожного із суб'єктів функціонування системи публічного

управління на підставі чого уявляється можливим розробити модель ефективних управлінських структур, спроможних координувати свою діяльність на користь інтересів їх клієнтів.

Модель компетентнісного публічного управління передбачає запровадження нових нормативних принципів діяльності відповідних управлінських інституцій у публічній сфері, які б враховували неоднозначність відповідних адміністративних процесів, системні ускладнення при реалізації відповідних функцій держави та вимоги соціальної динаміки, якою пронизаний сучасний світ. Формування даної моделі передбачає структурування нових вимог які висуваються до діяльності відповідних інституцій задіяних у сфері формування публічної політики, організації та прийняття публічних рішень.

Запровадження «аналітичної моделі розвитку публічного управління» в сучасних постмодерних умовах забезпечує реалізацію інноваційних публічних рішень, спрямованих на вдосконалення загальноприйнятої бюрократичної практики виконання відповідних завдань.

6. Визначено та запропоновано напрями підвищення якості публічного управління як оптимізаційна синергія сталого розвитку України: підвищення показників результативності надання публічних послуг органами публічної влади, у частині приведення їх у відповідність із структурними запитами суспільства; реалізація інституціональної модернізації діяльності органів публічної влади в напрямі їх клієнторієтованості; переорієнтація діяльності органів публічної влади на виключне вирішення соціальних проблем; забезпечення ресурсної спроможності держави в частині прийняття публічних рішень, зорієтованих на реалізацію інтересів суспільства.

7. Запропоновано напрями удосконалення публічного управління сталим розвитком України в умовах глобалізації, серед яких: результативне структурування національної стратегії, яка б дозволила державі підтримати стратегічне бачення, сформулювати цінності, детально описати цілі національного розвитку, переводячи їх у досягнення вимірювальних показників; формування налагодженого процесу прийняття політичних рішень; забезпечення відкритого та

прозора управління; формування підтриманого та зрозумілого законодавства; наявність підзвітності уряду; функціонування неангажованої та професійної публічної служби.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архітектоніка управління збалансованим розвитком національної економіки/ кол. моног. за ред.. Т.Л. Желюк.-Тернопіль: Крок, 2017. 337 с.
2. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики: Моногр. / В. Д. Бакуменко. К.: Вид-во УАДУ, 2000. 234 с.
3. Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Червякова О. В. Теоретичні засади державного управління: навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 174 с.
4. Бурик З.М. Державне регулювання сталого розвитку України: теорія та практика: монографія. Львів: Вид-во Простір-М, 2017. 384 с.
5. Васильєва Н.В., Васильєва О.І., Приліпко С.М. Публічне управління сталим розвитком територій. Integración de las ciencias fundamentales uaplicadas en el paradigma de la sociedad post-industrial. Volumen 2. P. 12-14.
6. Вебер М. Політика як покликання та професія. К.: Літера Нова. 232 с.
7. Войтович Р. В. Вплив глобальної демократії на розвиток системи державного управління перехідних суспільств. Вісн. Нац. академи держ. управлшня при Президентові України. 2013. № 1. С. 5-14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2013_1_3 (дата звернення: 16.04.2021)
8. Горник В.Г., Євмешкіна О.Л., Сімак С.В. Вплив слабких інституцій на зростання конкурентоспроможності економіки країни в умовах глобалізації. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2023. № 2 (80). С. 71-77.
9. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.

10. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: монографія / за заг. ред. д-ра філос.н., професора В. М. Князева. Київ: Вид-во НАДУ. Міленіум, 2003. 320 с.

11. Жакке Ж.-П. Конституційне право і політичні інститути: навч. посіб. Пер. з франц. К., 2002. 365 с.

12. Жаліло Я.А., Ковалівська С.В. Реалізація Цілей сталого розвитку як підгрунття інтеграції просторового та регіонального розвитку. Фінанси України: науково-теоретичний та інформаційно-практичний журнал / Держ. навч.-наук. установа «Акад. фінансового управ.»; редкол. Єфіменко Т.І., Гасанов С.С., Соколовська А.М. та ін. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2020. № 9 (298). С. 9-14.

13. Загорський В. Забезпечення сталого розвитку національної економіки: соціальні та екологічні аспекти. Ефективність державного управління. 2015. Вип. 44 (2). С. 9-17.

14. Кінаш, І.П. Суспільний вектор сталого розвитку (питання теорії та практики) / [В.І. Куценко, В.П. Удовиченко, Я.В. Остафійчук та ін.]; наук. ред. В.І. Куценко; Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». Чернігів: Лозовий В. М., 2013.

15. Ковалівська С.В., Бараннік В.О. Запровадження механізмів досягнення цілей сталого розвитку в Україні у міжрегіональному співробітництві. Аналітична записка. Київ: НІСД, 2021. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-01/csr.pdf> (дата звернення: 27.03.2021)

16. Кожина А.В. Основні тенденції публічного управління сталим місцевим розвитком в Україні в умовах глобалізації. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського. Серія: Державне управління. 2017. Т. 28 (67). № 1. С. 46-51.

17. Коуз Р. Фірма, ринок і право. К., 2020. 224 с.

18. Кравченко С. О. Теоретичні, організаційні та практичні засади державного управління (дистанційний курс): навч.-метод. матеріали / С. О. Кравченко. Київ: НАДУ, 2015. С. 13.

19. Кравченко С. О. Управління суспільними реформами. Київ: УкрСІЧ, 2014. 250 с.
20. Лелеченко А.П. Економічна складова сталого розвитку регіону: пріоритети та шляхи забезпечення. Менеджер. 2020. № 1. С. 173-184.
21. Національна Стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки». Указ Президента України. 26 лютого 2016 р. № 68/2016. Офіційний сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/68/2016> (дата звернення: 3.05.2020)
22. Пінчот Г. Від бюрократичної організації - до саморегульованої організації / Г. Пінчот, Е. Пінчот. Держ. служба. Проблеми реформування. Зарубіжний досвід. 1995. Вип. 8. С. 44-56.
23. Пояркова Т. Мегатренди - методологія дослідження кризового синдрому. URL: https://www.researchgate.net/publication/342313459_Megatrendi_-_metodologia_doslidzenna_krizovogo_sindromu (дата звернення 29.12.2023)
24. Приходченко Л. Л. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика: навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 512 с.
25. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики. Постанова КМУ. 3 листопада 2010 р. № 996 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF> (дата звернення 29.12.2023)
26. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Закон України. ВВР України. 2010. № 40. Ст. 527. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> (дата звернення: 23.01.2021)
27. Прокопенко Т.О. Теорія систем і системний аналіз: навч. посіб. Черкаси. ЧДТУ, 2019. 139 с.
28. Регіональна соціально-економічна політика. Навчальний посібник / Гречаник Б.В., Васильченко Г.В., Канавець М.В. ІваноФранківськ. Місто НВ. 2012. 404 с.

29. Реформа державного управління: мета, завдання, результати. URL: <https://armyinform.com.ua/2021/08/16/reforma-derzhavnogo-upravlinnya-meta-zavdannya-rezultaty/> (дата звернення 29.12.2023)
30. Синергетичні засади державного управління в умовах реформ: моногр. / С. М. Серьогін, І. В. Письменний, І. І. Хожило, Н. А. Липовська, В. В. Баштанник; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. - Д., 2007. - 194 с. - Бібліогр.: с. 136-148.
31. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Середя, Т. Тимочко. 2 вид. К.; 2011. 392 с.
32. Типове положення про громадську раду при центральному, місцевому органі виконавчої влади. Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. № 1378. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/10242020> (дата звернення: 25.02.2021)
33. Торкатюк В.І. Сталий розвиток територій: Основні науково-теоретичні підходи до визначення та сутність поняття. Бізнес-Інформ, 2009. № 4. С. 127-135.
34. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. Офіційний сайт ВРУ. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 25.02.2021)
35. Управління якістю суспільних реформ: навч. посіб. / А. М. Михненко, Е. М. Макаренко, С. О. Кравченко. - К. : НАДУ, 2009. - 192 с.
36. Хак Ш. Криза легітимності - проблема державної служби XXI століття. Держ. служба за кордоном. Реформи держ. управління на початку третього тисячоліття. Реф. бюл. 1999. № 6. С. 25-33.
37. Черниш В.І. Стратегії реформування державного управління в умовах інституційних викликів для системи публічної влади. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2022. № 6. С. 198-202. DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.6.33>

38. Чечотка В.Д. Етапізація розвитку публічного управління в Україні. Наукові перспективи. Серія: Державне управління. 2024. № 4 (46). С. 421-433.
39. Чечотка В.Д. Особливості функціонування публічного управління в Україні в умовах війни. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. № 5. Т. 34 (73). 2023. С. 7-12. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.5/02>
40. Чечотка В.Д. Публічне управління як системне явище: концептуалізація змісту. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2003. Вип. 38. С. 217-222. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.38.39>
41. Чечотка В.Д. Чинники розвитку системи публічного управління в Україні. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2003. № 10. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-10-02-17>
42. Чубарь О.Г. Інститути та інституційне середовище: теоретичні узагальнення засад економічного розвитку. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib.pdf> (дата звернення 29.12.2023)
43. Anderson J., Reid G., Ryterman R. Understanding public sector performance in transition countries - an empirical contribution: Document of the World Bank. - Washington, 2003. URL: <http://www1.worldbank.org/publicsector/civilservice/UPSP%20final.pdf> (Дата звернення: 10.04.2022.)
44. Androniceanu A. New Public Management, a Key Paradigm for Reforming Public Management in Romanian Administration. ADMINISTRATIE ŞI MANAGEMENT PUBLIC - № 8 - 2007. - PP. 154-161
45. Ansoff, I. (1989), "Strategic management", [Online], available at: http://lib.aldebaran.ru/author/ansoff_igor/ansoff_igor_strategicheskoe_upravlenie/ (Accessed 18 August 2023).
46. Argynades D. Good Governance. Professionalism, Ethics and Responsibility. International Review of Administrative Sciences. 2006. № 72. P. 112-120.

47. Aucoin P. 1990. Administrative Reform in Public Management: Paradigms, Principles, Paradoxes and Pendulums. *Governance: An International Journal of Policy and Administration*. Vol. 3. No. 2. P. 115-137.
48. Bartels K.P.R. The actionable researcher. In: *Administrative Theory & Praxis*. 2012. Vol. 34. № 3.
49. Bartram D. Competency and individual performance / D. Bartram, I.T. Robertson, M.Callinen. *Modeling the world of work. Organizational Effectiveness: The Role of Psycholog*. Chichester: Wiley, 2002. P. 596-618.
50. Bartram D. Introduction: A framework for examining organizationaleffectiveness / D.Bartram, I.T. Robertson, M. Callinen. *Organizational Effectiveness: The Role of Psychology*. Chichester: Wiley, 2002. -P. 437-423.
51. Barzelay M. *Origins of theNew Public Management: aninternational View from Public Administration / Political Science*. *New Public Management: Current Trends and Future Prospects /ed. By K. McLaughlin, S. Osborne, E. Ferlie*. London, 2002. P. 9B-112.
52. Barzelay, M. and Babak J.A.. *Breaking Through Bureaucracy:A New Vision for Managing in Government*. -Berkeley: University of California Press, 1992. - 237p.
53. Battilana J., Lee M. 2014. *Advancing Research on Hybrid Organizing*. - *Academy of Management Annals*. Vol. 8. Iss. 1. P. 397-441.
54. Behn R.D. *Rethinking Democratic Accountability*.- Washington DC: Brookings Institution Press,2001. P. 231.
55. Bieling H.-J. *The Other Side of the Coin: Conceptualizing the Relationship between Business and the State in the Age of Globalisation // Business and Politics*. 2007. Vol. 9, N 3.
56. Birkland T. *An Introduction to the policy process: Theories, concepts, and Models of public policy making*. N.Y.: M.E. Sharpe, 2011. 337 p.
57. Bolderson H., Mabbett D., Hudson J., Rowe M., Spicker P. 2017. *Delivering Social Security: A Cross-National Study: Department of Social Security Research Report No. 59*. London: The Stationery Office. xii+279 p.

58. Borzel T. Rediscovering Policy Networks as a Form of Modern Governance. *Journal of European Public Policy*. 1998. Vol. 5. № 2.
59. Bovaird T. Public governance: Balancing stakeholder power in a network society. *International review of administrative sciences*. Exeter, 2005. Vol. 71, N 2. P. 217-228.
60. Bozeman B., Straussman J. *Public Management Strategies: Guidelines for Managerial Effectiveness*. San Francisco, 1991.
61. Brewer G., De Leon P. *The Foundations of Policy Analysis*. Homewood, 1983.
62. Campbell J.P. Modeling the performance prediction problem in industrial and organizational psychology / J.P. Campbell, M.D. Dunnette, L.M. Hough // *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*. Palo Alto: Consulting Psychologists Press, 1990. Second edition, vol. 1. P. 687-732.
63. Casini L. *Models of public administration: comparative analysis of administrative organisation*, 2008.
64. Chadwick A., May C. Interaction between States and Citizens in the Age of the Internet: “e-Government” in the United States, Britain, and the European Union. *Governance: An International Journal of Policy, Administration, and Institutions*. Malden, MA, USA. 2003. Vol. 16, № 2.
65. Considine M. The corporate management framework as administrative science: a critique. *Australian Journal of Public Administration*. 1988. Vol. 47. № 1. P. 4-18.
66. Cushman J.N. Private Company Finds No Evidence Its Interrogator Took Part in Abuse. *New York Times*. 2004. 13 Aug.
67. *Deliberative policy analysis: Understanding governance in the network society* / Ed. by Maarten A., Hajer M.A., Wagenaar H. N.Y.: Cambridge univ. press, 2003. 324 p.
68. Denis J-L., Ferlie E., Gestel N. 2015. Understanding Hybridity in Public Organizations. *Public Administration*. Vol. 93. Iss. 2. P. 273-289.

69. Domhoff G. William. *The Higher Circles: The Governing Class in America*. N.Y.: Vintage Books. 1970. P. 223.
70. Dowdle P., Stevens J. *Process based management: improving organization efficiency and effectiveness*. In: *Chartered Professional Accountants of Canada*. Toronto: CPA, 2014.
71. Downs A. *An Economic Theory of Democracy*. N.Y.: HarperCollins Publishers, 1957. P. 137.
72. Dunleavy P., Hood C. *From old public-administration to new public management*. *Public Money & Management*. L., 2014. № 14 (3). P. 9-16.
73. Dye T. *Who's Running America? The Clinton Years*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, 1995. P. 84.
74. Edin K., Pirog M. *A Special Symposium on Qualitative and Mixed Methods for Policy Analysis*. *Journal of Policy Analysis and Management*. 2014. Vol. 33. P. 345-349.
75. Emery Y., Giauque D. 2014. *The Hybrid Universe of Public Administration in the 21st Century*. *International Review of Administrative Sciences*. Vol. 80. No. 1. P. 23-32.
76. Etzioni-Halevy E. *Classes and Elites in Democracy and Democratization* N.Y. & London: Garland Publishing, 1997. P. 243-250.
77. *EU Quality of Public Administration. A Toolbox for Practioners*. Abridged version /Ed. by F. Hauster. 2017 ed. European Union, 2017.
78. Evans A. *Presidential Address: Reflections of an Accidental Analyst*. APPAM 36th Annual Fall Research Conference. *Journal of Policy Analysis and Management*. 2014. Vol. 34.
79. Frederickson H. G. *Social Equity and Public Administration: Origins, Developments, and Applications*. New York: M.E. Sharpe, 2010. 169 p.
80. Frederickson H.G. *The spirit of public administration*. - San Francisco, CA: Jossey-Bass, 1997. 288 p.. Frederickson H.G. *The spirit of public administration*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 1997. 288 p.

81. Freeman J. The Political Process: executive bureau-legislative committee relations. N.Y.: Random House, 1965. P. 43-46.
82. Fukuyama F. Democracy and corruption. The American interest, 2012. URL: www.the-americaninterest.com/2012/10/05/democracy-and-corruption. (дата звернення: 14.02.2022)
83. Fukuyama F. Political Order and Political Decay. From the Industrial Revolution to the Globalization of Democracy. Farrar, Straus, & Giroux, 2014.
84. Garson G.D., Overman E.S. Public management research in the United States. N.Y.: Praeger publishers, 2013. 278 p.
85. Genei G., Hoos J., Vass L. Public Policy Institutions: The State and Bureaucracy. Public Policy in Central and Eastern Europe: Theories, Methods, Practices. NISPAcee Press, 2003. P. 105-122. URL: http://www.nispa.sk/publication/details.php?p_id=68&pg=8 (дата звернення: 16.12.2021).
86. Habermas. J. Legitimizing Crisis. L., 1973.
87. Hall P., Soskic D. (eds.). Varieties of Capitalism. The Institutional Foundations of Comparative Advantages. Cambridge: Cambridge University Press, 2001
88. Ham C., Pickard S. 1998. Tragic Choices in Health Care. London: King's Fund.
89. Handbook of Public Administration / Ed. by Rabin J., Hildreth W.B., Miller G. Boca Raton: CRC Press, 2007. 816 p.
90. Haque M.S. Significance of accountability under the new approach to public governance // International review of administrative sciences. L.: Univ. of Exeter: SAGE publications, 2000. Vol. 66. P. 601-609.
91. Hawrysz L., Hys K. Process-oriented management in public and private sector In: China-USA Business Review. 2013, September. Vol. 12. № 9.
92. Hecl H. Issue Networks and Executive Establishment. The New American Political System. Washington: American Enterprise Institute, 1978. P. 94.
93. Holden B. Global Democracy: Key Debates. L.; N.Y., 2000.

94. Hood C. A public management for all seasons? *Public Administration* - 1991. 69 (1). PP. 3-19.
95. Hood C. *The tools of Government*. Chatham, NJ: Chatham House, 2014. 190 p.
96. Hood Chr.Peters G.The Middle Aging of New Public Management: Into the Age of Paradox? *Journal of Public Administration Research and Theory*. 2004. Vol. 14 - no. 3. PP. 267-282.
97. Inauen E., Rost K., Frey B., Homberg A., Osterloh M. Monastic Governance. Forgotten Prospects for Public Institutions. *American Review of Public Administration*. 2010. Vol. 40, N 6.
98. Irish Independent 2009. URL: <http://www.abadss.com/forum/91-fta-newsannouncements/34767-we-fuUy-committed-providing-pubUc-service-without-irishindepende.html> (accessed 02.06.2021).
99. Jaeger P. Deliberative democracy and the conceptual foundations of electronic government. *Government Information Quarterly*. Amsterdam, Netherlands. 2005. Vol. 22, N 3.
100. Jalal J. Good practices in public sector reform: a few examples from two Indian cities. In: *Administrative Reforms: Towards Sustainable Practices* / Ed. by A. Singh. New Delhi: SAGE, 2005. In English.
101. John P., Cole A. When Do Institutions, policy sectors, and cities matter? Comparing networks of local policy makers in Britain and France // *Comparative political studies*. L. : SAGE publications, 2000. Vol. 33. № 2. P. 248-268.
102. Katsamunskaja P. Classical and Modern Approaches to Public Administration. *Economic Alternatives*. issue 1. 2012.
103. Kay J. *The Truth About Markets: Why Some Nations are Rich But Most Remain Poor*. Penguin, 2004.
104. Kettl D.F. *The Politics of the administrative process*. Washington, DC: SAGE publications, 2012. 612 p.
105. King A. Overload: Problems of Governing in the 1970s. *Political Studies*. 1975. Vol. 23. P. 284-296.

106. Kjøer A.M. Governance. Cambridge: Polity press, 2004. 191 p.
107. Klijn E.-H., Koppenjan J.F.M. Network Management and Decision Making in Networks: A Multi-Actor Approach to Governance. Paper presented to the Third International Research Symposium on Public Management (IRSPM III), Aston University Business School, Birmingham: UK, 1999. 25-6 March.
108. Knill C, Lehmkuhl D. Private Actors and the State: Internationalization and Changing Patterns of Governance. Governance: An International Journal of Policy, Administration, and Institutions. 2002. Vol. 15. N 1. P. 41-63.
109. Knoke D., Kuklinski J. Network Analysis. Beverly Hills, Sage, 1982. P. 9.
110. Lan Z., Rozenbloom D.H. Public Administration in Transition? Public Administration Review. 1992. Vol.52. No. 6. PP. 535-537.
111. Liguori M. 2012. The Supremacy of the Sequence: Key Elements and Dimensions in the Process of Change. Organization Studies. Vol. 33. No. 4. P. 507-539.
112. Lord Charles, Lee Ross & Mark Lepper. Biased Assimilation and Attitude Polarization: The Effects of Prior Theories on Subsequently Considered Evidence // Journal of Personality and Social Psychology. 1979. № 37.
113. Lynn L.E. What Is Neo-Weberian State? The NISPAcee Journal of Public Administration and Policy. 2009. No 2 (1). P. 17-30.
114. March J.C., Olsen J.P. The New Institutionalism: organizational factors in political life. American political science review. - Cambridge, 1984. Vol. 78, N 3. P. 734-749.
115. Marsh D. Comparing Policy Networks. Open University Press, 1998. P. 38.
116. Mendel S.C., Brudney J.L. Doing Good, Public Good, and Public Value. Why the Differences Matter. Nonprofit Management & Leadership. 2014. Vol. 25. № 1. P. 23-40.
117. Milakovich M.E. Total quality management in the public sector // National Productivity Review. 2011. Vol. 10. P. 195-213.
118. Mintzberg, H. (1994), "The rise and fall of strategic planning", [Online], available at: http://staff.neu.edu.tr/~msagsan/files/fall-rise-of-strategic-planning_72538.pdf1994 (Accessed 18 August 2021).

119. Moore M. Creating public value: Strategic management in government. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2015.
120. Morse R.S. Integrative public leadership: Catalyzing collaboration to create public value. *The Leadership Quarterly*. 2010. № 21. P 231-245.
121. Munro J.F. California water politics: explaining policy change in a cognitively polarized subsystem in policy change, In P.A. Sabatier and H.C. Jenkins-Smith eds., *Policy Change and Learning: An Advocacy Coalition Approach*. Boulder: Westview Press, 1993. P. 105-128.
122. Murray F. 2010. The Oncomouse that Roared: Hybrid Exchange Strategies as a Source of Distinction at the Boundary of Overlapping Institutions. - *American Journal of Sociology*. Vol. 116. No. 2. P. 341-388.
123. Nord W.R. *The Study of Organizations Through a Resource-Exchange Paradigm, Social Exchange: Advances in Theory and Research*, Gergen, Greensberg, and Willis (eds.), Plenum Press. N.Y., 1980. P. 127-130.
124. Norman R., Gregory R. 2003. Paradoxes and Pendulum Swings: Performance Management in New Zealand's Public Sector. - *Australian Journal of Public Administration*. Vol. 62. No. 4. P. 35-49.
125. Norman-Major K. Balancing the Four Es; or Can We Achieve Equity for Social Equity in Public Administration? // *Journal of Public Affairs Education*. 2011, Spring. Issue 17. № 2. P. 233-252. P. 250, 238.
126. North D. *Institutions, institutional changes and economic performance*. N.Y.: The Foundation of the Economic book «Nachala», 1997. 180 p
127. Ocampo R. B. *Models of Public Administration Reform: "New Public Management (NPM)"* [College of Public Administration University of the Philippines] / Romeo B. Ocampo. URL: <http://unpanl.un.org/intradoc/groups/public/documents/EROPA/UNPAN001431.Pdf> (дата звернення: 9.03.2021)
128. O'Flynn J. From New Public Management to Public Value: Paradigmatic change and managerial implications. *The Australian journal of public administration*. Sydney, 2007. Vol. 66, N 3. - P. 353-366.

129. Osborn D., Gaebler T. *Reinventing Government. How the entrepreneurial spirit is transforming the public sector.* N.Y.: Addison-Wesley, 1992. 420 p.
130. Osborne S. P. *The New Public Governance? Emerging Perspectives on the Theory.*
131. Osborne S.P. *Public-Private Partnership. Theory and Practice in International Perspective.* L.; N.Y., 2000.
132. Ostrom E. *Governing in Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action.* Cambridge, 1990.
133. Ostrom. V *The intellectual crisis in American public administration.* Second Edition. Tuscaloosa: University of Alabama Press, 1989. 206 p.
134. Pache A.-C., Santos F. 2013. *Embedded in Hybrid Contexts: How Individuals in Organizations Respond to Competing Institutional Logics.* - *The Sociology of Organizations.* Vol. 39B. No. 1. P. 3-35.
135. Perry S. W. *Social Equity for the Long Haul: Preparing Culturally Competent Public Administrators: Dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy in Public Administration / Public Affairs.* Blacksburg (VA), 2005. 239 p. P. 26.
136. Peters B. Guy. *Hand book of Public Administration / B. Guy, Jon Pierre.* London, 2005. 640 p.
137. Peters G., Pierre J. *Governance, Accountability and Democratic Legitimacy. Governance and Democracy: Comparing National, European and International Experience.* L., 2006.
138. Pirog M. *The Art and Science of Scholarly Publishing.* *Journal of Policy Analysis and Management.* 2014. Vol. 33. P. 843-853.
139. Pollitt C., Bouckaert G. *Continuity and change in public policymaking and management.* Cheltenham: Edward Elgar, 2009. 223 p.
140. Pollitt C., Bouckaert G. *Public Management Reform: A Comparative Analysis.* -3d edn. Oxvord: Oxford University Press, 2011. 347 p.
141. Pollitt. C. *Managerialism and the Public Services: cuts or cultural change in the 1990s.* 2nd edn. Oxford: Blackwell, 1993. 223 p.

142. Polzer T., Meyer R.E., Hollerer M.A., Seiwald J. 2016. Institutional Hybridity in Public Sector Reform: Replacement, Blending, or Layering of Administrative Paradigms. - *The Sociology of Organizations*. Vol. 48. No. 1. P. 69-99.

143. Principles of Good Democratic Governance. Council of Europe, Center of Expertise for Local Government Reform, 2017.

144. Public Administrations and Services of General Interest: What Kind of Europeanisation? (ed. by M. Mangenot). 2005. Maastricht: European Institute of Public Administration.

145. Public Management Reform and Economic and Social Development. OECD working papers, vol. 6, no. 22 / Prepared by Dr. Keating M. Paris: OECD - PUMA, 1998. P. 13.

146. Public Management: Institutional Renewal for the Twenty-First Century. Volume Editors: Lawrence R. Jones and Fred Thompsom. JAI PRESS INC. Stamford, Connecticut. 1999. Vol. 10. 269 p.

147. Public Management: the essential readings / Ed. by J. St. Ott, A.C. Hyde, J.M. Shafritz. Chicago: Lyceum Books/Nelson-Hall publishers, 1991. 551 p.

148. Public Policy Values / Ed. by J. Stewart. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2009. 240 p. P. 47, 51.

149. Published in *Institutionenbildung in Regierung und Verwaltung: Festschrift für [Klaus König, A. Benz, H. Siedentopf, and K. P. Sommermann, eds.]* // Berlin, Germany: Duncker & Humboldt. 2004. P. 443-454. [URL: http://piffner.gmu.edu/files/pdfs/Book_Chapters/NewPublicMgt.doc.Pdf (дата звернення: 2.04.2022)]

150. Rhodes R.A.W. *The New Governance: Governing Without Government* // *Political Studies*. 1996. Vol. 44;

151. Rhodes RAW. Power-Dependence, Policy Communities and Intergovernmental Networks. *Public Administration Bulletin*. 49. December 1985. P. 15.

152. Rhodes RAW. *The National World of Local Government. The New Local Government Series. № 26*. Allen and Unwin. Boston, 1986.

153. Ronit K., Schneider V. *Global Governance through Private Organizations. Governance*. 1999. P. 243-266.

154. Rose R. Challenge to Governance: Studies of Overloaded Politics. L., 1980.
155. Rosemary O'Leary, David M. Van Slyke, and Soonhee Kim, Editors. Public Management and Change series, 2012.
156. Rosenau J.N. Change, Complexity and Governance in Globalizing Space // Debating Governance: Authority, Steering, and Democracy. Oxford, 2000; Holden B. Global Democracy: Key Debates. L.; N.Y., 2000.
157. Sabatier P. An Advocacy Coalition Framework of Policy Change and the Role of Policy-Oriented Learning Therein. Policy Sciences. 1988. № 21. P. 129-168.
158. Sabatier P. Policy Change over Decade or More. Policy Change and Learning: An Advocacy Coalition Approach / Ed. by P. Sabatier and H. Jenkins-Smith. Boulder, 1993. P. 6.
159. Skelcher C., Smith S.R. 2015. Theorizing Hybridity: Institutional Logics, Complex Organizations, and Actor Identities: The Case of Nonprofits. Public Administration. Vol. 93. No. 2. P. 433-448.
160. Smorgunov, L. (2000), "Comparative analysis of administrative reforms in the western countries", Vestnik Moskovskogo universiteta. Seriya 12: Politicheskie nauki, no. 1, pp. 54-75.
161. Social Equity in Governance / The National Academy of Public Administration. URL: [http:// www.napawash.org/fellows/standing-panels/social-equity-in-governance.html](http://www.napawash.org/fellows/standing-panels/social-equity-in-governance.html). (дата звернення: 13.05.2022)
162. Southern Education Library Board. 2006. URL: <http://www.selb.oig/news/news2006/survey/survey.htm> (accessed 11.07.2019).
163. Spicker P. 2009. The Nature of a Public Service. International Journal of Public Administration. Vol. 32. Is. 11. P. 970-991.
164. Stevenson W., Pearce J. and Porter L. The Concept of Coalition in Organizational Theory and Research. Academy of Management Review. 1985.10. P. 256-268.
165. Stivers C. The Ontology of Public Space. Grounding Governance in Social Reality. American Behavioral Scientist. 2009. Vol. 52, № 7.

166. Stoker G. Public Value Management: A New Narrative for Networked Governance? *American Review of Public Administration*. 2016. Vol. 36. № 1. P. 41-57.
167. Svava J.H., Brunet J.R. Social Equity Is a Pillar of Public Administration. *Journal of Public Affairs Education*. 2005. Issue 11. № 3. P. 253-258. P. 254.
168. Swiss J.E. Adapting total quality management (TQM) to government. *Public Administration Review*. 2022. Vol. 52. P. 356-362.
169. Terry L. D. Administrative leadership, neo-managerialism, and the public management movement. *Public Administration Review*. Vol. 58. 1998. P. 731-752.
170. *The Oxford handbook of political institutions* / Ed. by R.A. W. Rhodes. Oxford: Oxford univ. press, 2008. 816 p.
171. *The Oxford handbook of political science*. N.Y.: Oxford univ. press, 2006. 1310 p.
172. *The Policy sciences* / Ed. by H.D. Lasswell, D. Lerner. Palo Alto, Calif.: Stanford univ. press, 1951. 344 p.
173. Torfing J., Triantafillou P. What's in a name? Grasping New Public Governance as a political-administrative system. Paper prepared for the 8th Transatlantic Dialogue Conference. The 7th-9th of June. 2012. Nijmegen, the Netherlands. P. 6-10.
174. United Nations e-Government Survey 2008. From e-Government to Connected Governance. New York: UN, 2008.
175. Weiss L. *The Myth of the Powerless State: Governing the Economy in a Global Era*. Cambridge, U.K. 2008.
176. What is good governance? UNESCAP. URL: <http://www.unescap.org/pdd/prs/ProjectActivities/Ongoing/gg/governance.asp> (дата звернення: 12.14.2022)
177. Wildavsky A.B. *Speaking truth to power: The art and craft of policy Analysis*. New Brunswick: Oxford, 1987. 431 p.
178. Williamson O. Hierarchies, Markets and Power in the Economy: An Economic Perspective. *Industrial and Corporate Change*. P. 21-49.
179. Wollmann H. *Evaluation in public-sector reform: Toward a 'third wave' of evaluation?* Cheltenham/Northampton, 2003

180. World Bank. URL: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/pdf/c187.pdf>
(дата звернення: 10.10.2013).

181. Zagorskiy V.S., Lipentsev A.V., Evolution of the approaches to the study of modern concepts of public administration.

ДОДАТКИ

ОБУХІВСЬКА РАЙОННА РАДА
КІЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

вул. Малишка, 10, м. Обухів, Київська область, 08700, obuh_rajrada@ukr.net,
web: <https://obuhivska-rayrada.gov.ua/>, код ЄДРПОУ 04362705

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Чечотки Віктора Дмитровича за темою
«Розвиток системи публічного управління в сучасних умовах»

Результати дисертаційного дослідження Чечотки Віктора Дмитровича на тему «Розвиток системи публічного управління в сучасних умовах» впроваджено в діяльність Обухівської районної ради Київської області, зокрема щодо підвищення якості публічного управління.

Заслужують на увагу систематизація основних індикаторів підвищення якості публічного управління як стратегічний пріоритет розвитку держави.

У контексті підвищення якості публічного управління як оптимізаційної синергії суспільного розвитку України автором пропонується розроблення інституційних параметрів, відповідно до яких має здійснюватися мобілізація функціонального ресурсу системи публічного управління у контексті реалізації суспільних інтересів, виведення суспільства з інертного стану впливу на функціонування держави і перетворення його на стратегічного суб'єкта формування та реалізації публічної політики. Особливу увагу у даному відношенні автор приділяє інституціональному моделюванню, що стосується розроблення законодавчих інструментів, які слугують нормативною умовою підвищення якості публічного управління, забезпечуючи зростання показників результативності діяльності органів публічної влади щодо якісного надання публічних послуг.

00179/24*

Заступник голови
районної ради

Сергій ГРИНЧИШИН

Обухівська районна рада Київської області
Вих № 100/02-03/177 від 02 05 2024

**Громадська організація
«ПРАВОЗАХИСНА РАДА УКРАЇНИ»**

Код ЄДРПОУ 39587245
Україна, 07400, Київська область, місто Бровари,
бульвар Незалежності, Будинок 18.

№400 від 17.02.2024

**ДОВІДКА
про впровадження
у навчальний процес результатів наукового дослідження
Чечотки Віктора Дмитровича за темою
«Розвиток системи публічного управління в сучасних умовах»**

Результати дисертаційного дослідження Чечотки Віктора Дмитровича на тему «Розвиток системи публічного управління в сучасних умовах» впроваджено в діяльність Громадської організації «Правозахисна рада України», зокрема щодо взаємодії органів публічного управління з громадськістю в умовах війни.

Заслуговують на увагу виокремлені Чечоткою В. Д. недоліки функціонування публічного управління в Україні, зокрема: високий рівень корупції в сфері публічної служби; наявність суттєвих недоліків у нормативно-правовому забезпеченні; брак публічних службовців та недостатній рівень їх компетенції; недостатня відкритість; неефективний поділ політичної і управлінської сфер та низький рівень їх контролю.

Також автор влучно окреслив головні небезпеки для держави в умовах війни, серед яких найбільш загрозливими є: знищення стійкої системи управління країною; раптові трансформаційні явища у структурі економічної системи; суттєва втрата надходжень до бюджету; посилення соціально-демографічних питань; зростання рівня бідності та інфляції; погіршення інвестиційного клімату у бізнес-середовищі.

Голова (керівник)

НАТАЛІЯ ЧУЙКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
V. I. VERNADSKY TAURIDA NATIONAL UNIVERSITY

вул. Дж. Маккейна, 33, м. Київ, 01135, тел. (044) 529 05-16
e-mail: ctimes.tnu@gmail.com код ЄДРПОУ 02070967

22.04.2024 № 09/01-4-359

на № _____ від _____

ДОВІДКА
про впровадження
у навчальний процес результатів наукового дослідження
Чечотки Віктора Дмитровича за темою
«Розвиток системи публічного управління в сучасних умовах»

Результати дисертаційного дослідження Чечотки Віктора Дмитровича на тему «Розвиток системи публічного управління в сучасних умовах» враховано та частково використано при формуванні змісту дисциплін «Основи публічного управління» освітнього рівня магістра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Для розвитку знань та управлінських навичок студентів використано теоретичні положення дисертаційного дослідження та пропозиції Чечотки Віктора Дмитровича щодо:

- класифікації принципів публічного управління;
- обґрунтування зарубіжного досвіду публічного управління.

Проректор
з навчальної роботи

Володимир НОЖЕНКО

Директор Навчально-наукового
інституту управління, економіки
та природокористування

Володимир ГОРНИК